

TVENNE ÄKTENSKAP.

ROMAN

AF

FÖRFATTAREN TILL MORIANEN.

*La mère en permettra la lecture
à sa fille.*
Pigault-Le-Brun.

STOCKHOLM.
TRYCKT HOS N. H. THOMSON,
1847.

Förord till den elektroniska utgåvan

Boken, som tillhör Harvard University Library, har hämtats från Google Books. Den anpassades för Projekt Runeberg i april 2013 av Bert H.

FÖÄSTA KAPITLET.

U: rån dén diplomatiska banans irrgångar och störa verldens stormande léfnadssätt bade barori Leyonbérg dragit Sig i lugnet på sitt fideikommiss, det väl bebyggda och'täckt bélägnä Holmen. I Sätessgården var anlagd vid söära äridåri af en irisjtf, på bégge sidor oraarmadaf mörka, ntosshåriga barrskogar, hvilka, sedda i dét lug-Åi' vattnets hägring, vexte till jetteböjd. ffiär och dér lockades Öga och känsla af små inbjudande holmar, söm ej' osannolikt gifvit egendomen namn, och ftfver Kvitkafiritstammiga björkar, Jsusände, utbredde sina gröna Ironor. Ben plan, bvarpå boningshusen voro belägna^ genomsars af en å, öfver hvilken en prydlig brö' ledde, midt emot till

landsvägen, på högra sidan till bördiga åkerfält och på den venstra till ängar, stiftande i tusentals blomsters brokiga färgprakt.

Under eh fäll af puder dolde baron Leyonberg sin kälå bjessa, medan étt och annat af tiden qvarglömmt hårstrå kritfg nacken bildade én gles krans. Pannans dftipa fåror och den lutande kroppsställningen intygade riktigheten äf döpbéviäets uppgift om fyllda sexti léf-nadsår. Själ-sansträngningar, oskiljaktiga från hans yrke ufidär tider af hotande ellér invecklade statsförhållanden, och svidande sorger hade också bidragit att trycka på hans utseende ålderdomens pregel; men då hans tankar fastades på något föremål, som lifligt anslog dem, flammade hastigt ur de insjunkna gråblå ögonen ungdomens eld, och till'och med det i allmänhet matta uttalet fick fart och styrka.

En intagande utländska hade, under hans beskickningar i fremmande länder, röfvat hans hjerta och skänkt honom sin hand — stunder af säll förening, gäldade med åratals af saknad och sorg! Efter första årets äktenskap egde han en son; vid slutet af det andra slöt han en dotter i sin famn, men sköt henne med fasa ifrån sig, för att knä böjande gråta invid modrens lik.

Tiden minskade svedan af såret, utan att någonsin mäktat helt och hållet läka det. Underhandlingarnes och de diplomatiska umgängescirkelnas oundvikliga förströelser, så länge han var i tjenst, skingrade väl ögonblickligen hans dystra tankar; men de skockade sig desto mörkare, när han, ledig från göromål och sällskap, fann tomheten i sitt hem och nya väckelser till bedröfvelse just af de glädjeknoppar, hvilkas första tillstymmelse rågade måttet af hans nu flyktade husliga sällhet. Deras åsyn påminde honom alltför lifligt om sin förlust, och ju högljuddare'de i oskyldig fröjd jollrade kring honom, desto djupare trycktes saknadens törne i hans blödande hjerta. Oaktadt hans förstånd och föresats att vara rättvis i sin faderskärlek, lutade denna med bestämd öfvervigt åt sonen, under det han ej mäktade besegra en viss obenägenhet mot dottren, hvars födsel kostat modren lifvet. Han misshandlade henne visserligen aldrig; men då fadren med välbehag fördrog, att Ludvig klängde upp på hans knän, ystert fattade honom kring halsen och kysste honom med envåldsamhet, som satte i rörelse ett snöfall af puder, hvilket från höjden af diplomatens bjessa störtade ned öfver dem begge, tillbakavisade han med köld Matbil-das smek och tillät sål lan ben nes läppars späda rosor att nalkas sin vissna mun.

Föreställande sig, att ombyte af vistelseort och sysselsättning skulle skingra hans svårmod, begärde Leyonberg sitt entledigande och blef återkallad. Hemkom men Ull fäderneslandet, bosa lie han sig på Holmen, hvars enslighet, långt ifrån att gifva honom sitt ford-na glada lynne tillbaka, tvärtom mer och mer försänkte det i dysterhet. Sommartiden njöt han väl med både kropp och själ af naturens behag och vederqvickelse; men i öfrigt saknade han lif all omvexling. Af vana från lefnadssättet i stora verlden på utrikes orter, gick han sent till hvila och sömnlöshet jagade honom lidigt ur sängen. Någon gång åskådade han, utan att ens förstå bedöma det, buru arbetsfolket på godset skötte sina göromål. Emellanåt öfversåg han förvaltarens räkenskaper, uppbar och utbetalte penningar och fann åtminstone deruti orsak till belåtenhet, att årens inkomster vida öfverstego utgifterna. När Ludvig ej var tillstädes att muntra honom med sina upptåg, hvilka af hvarje annan, än den förblindade fadersömheten, skulle kallats rätt och slätt »sjelfsvåld», utgjorde läsning af politiska eller vittra skrifter hans hufvudsak-liga tidsfördrif. Post- och Inrikes-Tidningar, som anlände tvenne gånger i veckan, försågo honom med all den kännedom, han åsUindade om tilldragelserna i den yttre verlden: politiska tilldragelser utrikes, samt vigde, döde eller med vedermäle af kunglig nåd utmärkte personer inom landet. Han bestod sig dessutom såsom lickerbit sin tids grädda af dagblad —• Stockholms-Posten — som éf sällan bafspår af fm Lcfingrens sprit* tandé och Kellgrens klassiska penna! Deremotförde han irigen breftexling, utom * i oundvikliga enskild* ängélägenhetét, emedan han* under den trägnadiplomatiska befattningen blifvit öfVermätt på och uttröttad af skrifvel&ef både på vanliga och teckenspråken:

På grahnskaper led Holmen brist, men tför baron Leyonberg, som ftydde så Ilska pslifret, var detta ingen olägenhet. Tillfälligheten — denne stora verkmästare af människörs öden1 och genomgripande vertdshände-foer — näätån' trugade' på hortoto en * bekantskap, hvaraf ämåningota fett umgänge uppkom, som blef af stör vigt för Holméns egare.

Berga, beläget något öfver en mil derifrån; tillhörde éhkan éftér en öfverste Sparfvenfeldt. Hon var ett tkn tål

yngre än Leyönberg och liade vid den tidpunkten, då lääreri med honom gör hennes bekantskap, Tedab Ho är varit énkla. Det var tätt att se af de "fina, regel-btfnadna dragen och af anletets talande uttryck, att skönheten och behagen varit införlifvade med hennes ungdom, medan det ädla i hennes hållning, det under» hållande i hetmes samtal, det efterdömli&a'i - hennes tipp föran de gjorde henife älskvärd och älskad äfveft under hennés lefnads sena höst. Hon hade först vid nära trétti års ålder ingått äktenskap* icke i brist af tidigare giftermålsanbud, 'bland hviika tilloch med sådana blifvit framställda, som kunnat löna tnödan att taga i öfvefvägatide, utan emedan .boa, stadd i nog lyckliga dmSfäridigheter att ej beböfva en mans bistånd för att trygga tfn framtid mot bebof och nöd, med sitt skaplynnes hela fasthet * beslöt att aldrig* gifta'sig, med mtodfe än att någon friare anmäldea sig, hvars inrö Värde stod i fullkomlig öfveransstämmelse mod ettangenämt yttre och med eor samhällsställning svarande mot dén,< i h vilken hon sj>lf> blifvit > uppfödd. .Hon hade länge valt och förskjutit* än rikedom och rang med tofn bjeraa och* öfverspänd egenkflrlek, än lefnads-. vett, der tygeliöshetutfcjerde skuggsidan, än redbart uppförande; under * fränstötande yta och vidrigt sätt att sktöka sig. Hon bftrjade redan fundera på bästa sättet att inrätta lefnadssätt och hushållning under en påräknad framtid ^om bedagad mö, ,då Sparfvenfeldt trädde inoirt skranket och begge v för: sina återstående dagar finno hvad de sökt. :

Oorbågonsin varaktig sällhet funnits på jorden, si var det under dessa makars tioåriga sammanlefnad.

En son blef frukten af detta äktenskap och* blomman af 4m fröjder. J Föräklarne älskade honom med förr ståod oobuppföstrade honom lika låpgt.fråp klemjg* het som otidig stränghet, hvaraf del i uppfostringsväg enda cftersträfVanisvärda.förhållande uppstod, att Fredrik Ayalé lika mycken aktning som tillgifvenhel för sina ^förM rar/hvilket \gjovde lydnaden för deras vilja lika< lätt som ofelbar. Jfed de lyckligaste naturanlag^ sofr under ~ ändamålsenti^3eban{LliBg utvecklades, biet han mer och tner deras ögonlust och. hjertefägnad* För Sparfvénfeldtskét parets lycka återstod ingenting annat att Onska,' än att få njuta den länge< *

•i«st »denna deras önskan var: emellertid den enda# hvars uppfyllande ett afundsamt öde förmente dem» Fiske utgjordé öfversteas älsklingstidsfördrif, bvarifrån kvarkeä årstid eller väderlek afskräckte honom. Men också ådrog han sig täta, mer och mer svåra förkyl? ningar, dem han alltför länge behandlade som småsaker. <En olyckshändelse tillstötte, som på en gång förstördehan* helsa' och gjorde^hans Ullståod ohjelpeligt En kall vinterdag begaf ban sig ut på den is-lupna sjön, för att fånga gäddor, och råkade i närheten af ett strömdrag, der isen brast under honom och han således föll i vattnet. Väl räddade han sig från att drunkna; men den ådragna förkylningen angrep honom så hastigt och så häftigt, att läkarekonstens tilli-tade alla utvägar ingenting förmådde mot lungans frätande antändning och de våldsammaste håll och sting.

Nästan lika mycket af läkarens bekymrade uppsyn» som af sina svidande plågor, anade Sparfvenfeldt att hans slut nalkades. »Bered och trösta min hustru öfver hvad som jag nogsamt röner innan kort m£sle inträffa,» yttrade han.då till honom, »och när ni finner henne nog undergifven sitt förestående öde, att kunna derom uthärda ett samtal med samlade sinnen, så säg mig till, på det jag ännu en gång må for henne öppna hela mitt hjerta, innan det brister.»

Af sin hustrus förgråtna ögon och de suckar, som tidt och ofta smögo ur hennes bröst, märkte han snart, att läkaren fullgjort sitt uppdrag. I hennes inre kämpades dock mången hård kunn, innan hon, sättande sig vid den döendes sjuksärfl? med stadig röst yttrade: »Jag, olyckliga, vet allt och afbidar, under heligt löfte inför Gud och dig, utesägligen älskade make och oskattbare vän! att i allt ställa mig din vilja till ofelbar efterrättelse, hvad belst du må finna godt att meddela mig.»

Sparfvenfeldt log sin hustrus hand, den han förde till sina läppar och sedan lade på sitt hjerta, der ban qvarhöll den medan han talade.

»Tack, ömt älskade maka!» — så föllo orden, med matt röst och sekunders uppehåll, under det ban emellanåt sökte hemta sig — »för en sammanlefnad afoafbraten så 11 het, alltför stor att kunna räcka längre: d'et hade varit mera, än på en mensklig lott kan belöpa. ... Nu äskar jag, såsom yttersta beviset på din kärlek, att du sörjer min bortgång med sans, sörjer på ett sätt, med ett ord, som är oss begge värdigt. . . . Lef för vår Fredrik! Om ban får stjuftader — — — se så, inga öfverilade föresatser, inga vanskliga försäkringar, dem händelserna, klokheten och

ditt eget hjerta skulle kunna tillintetgöra — — — om således Fredrik får stjuvader, så låt uppfostra gossen utom hus, under ledning af någon lärare, som är förtjent i alla afseenden af ett så viktigt förtroende; men fortfar du att förblifva ensam, så släpp honom ej ifrån dig, innan hans uppfostran är fullbordad. . . . Lägg intet band på hans val af lefnadsyrke, men forska noga, om valet göres af fallenhet och inre kallelse, eller om glittret förleder honom. . . . Ingen drifbusplanta för öfrigt! Låt honom, utrustad med ömma råd och vägledande upplysningar, tumla om i världen — en själf full behöfver det; med starka lidelser begår man stora dårskaper, och bättre att de ske i yngre åren, än på gamla dagar. V. . Helgonet nu för tiden är merändels blott en larf åt skenheligheten, och fruktade jag, att han fölle in i en sådan last, så finge han icke, så son han är, min sista välsignelse. . . . Jag hade mycket, mycket mer att säga dig . . . men»

I detta ögonblick förseglade döden för evigt hans mun.

Veckor förgingo, innan enkan blef så mycket mästare öfver sin smärta, att hon kunde sörja efter det begråtna föremålets sinne och föreskrift. Men tiden hjälpte henne småningom att beherrska sorgens häftighet; den förvandlades i stilla, öm saknad, som blef beo; hejig, blef, den också, en njutning i det hl» grandp minnet, i återseendets i hopp. Det, var de fl syssla. lösa stundernas betraktelser under hennes verksamma lif; ty hon egnade sig med, omtänka och drift åt vårdandet af son och egepd, biträdd, hsa, deo förre angick, af en i alla afseenden lämplig lärare, och i, förvaltningen af egendomen af, en skicklig,, nitisk och redlig gårdsfogde. . . , ^ , ;

- »Puru gerna än fru öfverstinnan lefver i. fred na^d hela. världen,» yttrade den sistnämnde en dag till henne, »ser jag nu ingen u^väg att undvika räUegåp med en af grannarne. Jag har talt 4 med den, sköter hans fastighet, och hap, som skjuter skulden sin hiisbodes omedgörligbet * vill ej afst\$ ett tums bredd af .en uljord, som rätteligen tillhör Bergas om* rade* fastän de * på Holmen beropa sig på urminpes häfd,» .

, uHvilkendera af oss anser ni ha. rätt och således kunna åstadkomma, bevisning?» frågade enkefrun.

, i»Rätt och bQvisning. och domarens pröfning, äro tre olika, ting,» svarade fogden. »Rätt tror jag. fru öf* verstinnan har; bevjsnin^k -stfr i vida fältet, och det är lika sagpolikt att, vinna; vid den ena domstolen, som att lappa vid den andra. Den, ^om harjyckan mod sig, tioner . på högsta ort, och då betyder ingenting, om map pck\$å, förlorat safcen vid alla lägre fätfer.»-

»Det der förslår jag icke, men bra besynnerligt låter det, Kan. en sådär rättegång blifvawst^m och låpvarig?^ sporde fru Sparfvenfeldt vidare..

, »Det är/ omöjligt att bpsläpupa. på förband. Är J^p-k*n god*så kan det. gå. qvicty.jjog kostnaden bli måttligiJ a»ftat,talk.?fvvJtefyer rlt^glipgW;hepn^s na4och mig med,*och värdet af utjorden förslår knappt 1 tili rättegågsutgifterna,» blef svaret.

»Men den som slutligen vinner, får den ja ersatta?» återtog öfverstinnan.

»Nog får den betala, som tappar,» genmälde fogden; »men om den som vinner får i kostnadsersättning tio riksdaler, då han kanske bekostat tusen, så är det allt hvad han kan hoppas.»

Fru Sparfvenfeldt föll i djupa tankar. »Det vore då långt bättre,» sade hon, »att afstå något af sina rättigheter och komma i godo öfverens.»

»Utan tvifvel,» genmälde gårdsfogden, »om hennes nåd bade allt göra med någon annan människa; än baron på Holmen; men han lefver som en enstöring och är skygg att tala med någon, ehvad det gäller att processa eller att förlikas.»

»Det der åtager jag mig sjelf. Låtsä ni emellertid om ingenting.»

Med dessa ord affärdades fogden och öfverstinnan tog fram skrifdonet.

Hon skref till baron Leyönberg ett förbindligt bref, iivaruti hon underrättade honom om tvistefrågan och utbad sig hans besök för en muntlig öfverläggning och sakens uppgörande i godo. Han vore — mente hon — för mycket en man af verld, att afslå en grannkvinnas anhållan i förra afseendet, och för mycket älsksfre af sitt lugn,

att icke föredraga allt samlas framför tillitandet af lagarnes mellankomst. Hon föreslog honom således allt dagen derpå spisa middag på Berga. *

Det Aill Holmen med delta bref affärdade bud återkom med muntligt svar, att baron skulle ha äran infinna sig hos öfverstinnan följande dagen.

Tv, Jktskap. 2Si skedde. Bekantskapen gjordes. Medelst vänskaplig öfverenskomelse, som skriftligen uppsattes, underskrefs och bevitnades af kyrkoherden i församlingen och kronfogden i orten, begge bjudne till middagen, undanröjdes för everdliga tider den uppkomna anledningen till tvist mellan ägarne af Holmen och Berga.

Både stället och värdinnan behagade baron serdeles. Under de limmar han der lillbragte försvann mjöltsjuksmåningom. Främst bland alla föremål ådrog sig lille Fredrik hans uppmärksamhet och bifall. Ludvig hade väl ett par års försprång i ålder för Fredrik; men huru blind Leyonbergs faderskärlek var, kunde han icke undgå inse, att i beredvillighet, artighet och lydnad Fredrik hade företrädet, och genast upprann den önskan hos Ludvigs far, att kunna förskaffa den älskade sonen ett så passande och efterföljansvärdt sällskap. Han utbad sig således äran och nöjet af sin grannfrus genbesök och förbehöll sig, att hon måtte medföra sin son. Öfverstinnan lofvade och emottog, innan veckans slut, uttrycklig bjudning till middagsmåltid på Holmen.

Nu var isen bruten, och det sålunda började umgänget mellan Holmen och Berga fortsattes sedermera regelbundet hvarje vecka. Baron Leyonbergs lynne blef mildare och mindre tungt. Det förhållande af inbördes aktning, vänskap och förtroende, som uppstod mellan honom och öfverstinnan, var ljufvigare än de yngre årjfnas kärlek, ty det var sofradt från dennas hettsuppburo. De blefvo vänner i detta ords egentliga bemärkelse.

Det dröjde ej länge, innan fru Sparfvenfeldt upptäckte den skilnad baronen omedvetet och ofrivilligt gjorde i ömheten för och bemötandet af sina begge barn. Hon försökte då först att med den kvinnan egna, af det andra könet oupphinneliga granntiagenhet göra honom själf uppmärksam på både obilligheten och de sannolika menliga följderna af en så olika delad faderskärlek. Han gaf henne rätt i allt hvad hon sade, men tillstod öppet, att hans oförgätliga makas lik uppreste sig som en öfverstiglig skiljemur mellan dottren och faders-bjertat. Det längsta, hvartill han kunde vinna, var sträng rättvisa i hennes behandling*, öfver ömheten var han ej mästare.

»I sådant fall, min baron!» yttrade öfverstinnan, »äskar jag, såsom ett prof på er rättvisa mot er dotter och på er vänskap för mig, att ni afstår Malhilda åt mig. På Holmen saknar hon helt och hållet frunlim-mersvård, och umgänget, inskränkt till hennes ystre broder, blir i längden henne hvarken angenämt eller nyttigt. På Berga skall åt henne öppnas en modersfamn; hennes far obetaget allt när som helst råka henne och öfvertyga sig om hennes både behandling och forkofran. Och om ni framdeles känner er stark nog att glömma olyckan, som beledsagade hennes födsel, så hvarken vill eller kan jag hindra er att återtaga er dotter.»

»Förträffliga vän!» utbrast Leyönberg med hänförelse, »opptag med välbehag och behjerta den enda invändning, jag tillåter mig mot ert ädelmodiga förslag! Då jag med nöje skänker er dottren, värdes hålla till förtido *fveo fadren, såsom på köpet åtföljande gåfvan! 't.å-lom oss förena öden och bjertan, och då ni föi* taar Matbildas hugnaden att i er återfinna och vördå en förlorad mor, låt äfven hennes hittills så olycklige fader för sina återstående dagar njuta den hugsvalsen att i er dyrka en maka, lika tillbedjansvärd som den, döden ryckte ur hans armar!»

»Herr baron både öfverraskar och oroar mig,» yttrade fru Sparfvenfeldt, med värdighet och lugn; »jag trodde oss begge, både genom våra är och föregående, tillräckligt värnade mot misstydingen af den förtroelighet, som oss emellan uppkommit, och befarade i sanning icke, att min, uppriktigt sagdt, mera af deltagande för det älskvärda barnet, er stackars dotter, än af vänskap för herr baron själf, gjorda framställning skulle leda till en annan af er, som icke bör anstä oss någondera. När man hunnit vår ålder, är äktenskapet ej mera hjertats, utan allenast förståndets sak, och mitt förbjuder mig hvarje ny förbindelse. Ett afslag, som gäller alla, kan icke vara sårande för någon serskildt. Låtom oss å omse sidor glömma, att det någonsin blifvit påkalladt. På ett rum i er vänskap, min baron, skall jag alltid sätta högt värde och söka förtjena den genom den huldhet jag utfäster åt er dotter, som ni

lofvat anförtro mig.»

Öfverstinnans sätt och skäl mildrade baron Leyon-bergs förlägenhet öfver den korg, han erhöll. Deras umgänge blef snart lika tvångslöst som förut,, endast mera träget, sedan Mathilda flyttades till Berga och der uppfostrades, under fru Sparfvenfeldts tillsyn, med hennes son och som hennes dotter. ANDRA KAPITLET.

Åren förgingo emellertid utan serdeles omvexling. På Holmen var det Ludvigs uppfostran, på Berga Fredriks och Mathildas som utgjorde hufvudsakliga åsyftningen och sysselsättningen. Naturen hade hos dessa begge gossar nedlagt helt olika anlag, och de blefvo också på belt olika sätt utvecklade. De stunder på dagen, som ej upptogos af lärarens undervisning, delade Ludvig mellan att vara sin faders smekunge och ro-docka och torparebarnens plågoande. Ty fadren, som lefde blott för och i denna son, hastade att tillfredsställa alla hans små nycker, bland hvilka den att spela husbonde och låta godsets barn alltför tidigt röna gisslen af sitt välde, icke var den minst förderfliga. Ja, öfversitlarekallet hade för honom sådan dragningskraft, att de osjäligen djuren fingo umgälla, då han var i sak* nad af varelser af sitt eget. slägte — sin faders betje-ning och underhafvande — att kufva och pina, och han fann ingenting roligare, än att snärta bästarne, lyfta hundarne i öronen, nypa kattorna i svansen, o. s. v. Läraren, som, enligt Leyonbergs uttryckliga föreskrifter, borde inskränka sin omsorg till Ludvigs undervisning, emedan fadren åtog och förbehöll sig sjelf allt annat, som hörde till hans älsklings uppfostran, fästade väl då och då barons uppmärksamhet på gossens olater, hans lekkamratefs jemmer och de arma djurens lidande; men de faderliga lexorna, i stället att skärpas och, då de' lemnades utan afseende, beledsagas af efter-trycklig aga, blefvo mer och mer lama. Slutligen ledsnade och upphörde läraren att anklaga förgäfves, isynnerhet som han i barons rynkade panna läste det obehag klagomålen tillskyndade honom. Läraren tvåd-de således sina händer, undervisade lärjungen de beramade timmarne, använde deremellan tiden åt sig sjelf och bugade sig kvartaliter för lönen samt en gång om året för de frikostiga julklapparne.

Helgdaga me tog baron Leyönberg Ludvig med sig ▼ id besök på Berga, och hvarannan vecka kommo öfverstinna och hennes barn till Holmen. Stundom medförde hon endast Fredrik, om hon vid baronens nästföregående veckobesök funnit honom tvär eller kall mot Mathilda; och det blef först sedan han, af hennes frånvaro väckt till saknad eller blygsel, med deltagande underrättade sig om hennes tillstånd och om anledningen till hennes uteblifvande. som fru Sparfvenfeldt gjorde sig ett nöje af att föra flickan till sin far, under del hon ifrigt och med känslans vältalighet utbredd sig öfver Mathildas intagande väsende, anlag och uppförande.

Hon förljente äfven dessa loford och blef med hvarje dag dyrbarare för öfverstinnans hjerta, hvilken omsider i modersömhet ej gjorde någon skilnad mellan henne och Fredrik. Med nöje såg hon också dessa begge barns inbördes tillgifvenhet. Hon var väl långt ifrån att uppgöra planer, dem slumpen eller skiftande tycken kunnat öfverändakasta, om deras framtida förening, ehuru det visserligen skulle blifvit henne kärt, ifall de sjelfve, utan andras inverkan, sammanknilit sina öden. Men i alla händelser räknade hon på slödet af Fredriks vänskap ,för Mathildas framtid, då en gång hennes far och foslermodren sjelf ej mera funnes till och fideikommisset tillfölle Ludvig, som väl icke hatade systren, men för hvilken hon var både fremmande, i följd af deras föga sammanvaro, och helt och hållet likgiltig.

Fredrik saknade hvarken lynnets eld eller vextliga frön till starka lidelser; men en huld och klok ledning riktade flodens bana, utan alt genom illa betänkta och våldsamma hinder, kastade i hennes tåg, tvinga henne till öfversvämning. Hvarken modren eller läraren tilläto sjelfsvåld eller sågo genom fingrarne med okynne, som kunnat öfvergå till vana och vanart; men ingendera gjorde hvarken förebråelser eller sedexor till hvardagsspis, ingendera satte sak uti att kufva, och om ferlan någon gång borde tillitas, skedde det med den urskilning, att den bestraffade sjelf begrep, det hvarken nyck, öfverilning eller åtrå att låta röna sin myndighet väpnade den agande handen. I allt röjdes, med ett ord, allvar utan grymhet, öm omvårdnad utan klemighet, hvars närmaste frukter blefvo, å gossens sida, vörndnad och förtroende.

Under lediga stunder var Fredrik Mathildas oskilj-aktige lekkamrat. Än sprungit de i kapp på fälten; än härjades af dem trädgården på rosor och bär; än jollrade de begge foslersyskonen med Mathildas dockor, hvilka skänkte samma fröjd åt Fredrik, som åt henne. Ja, detta barnsliga, oskyldiga nöje stegrades till och med för honom af det

tvång, han nödgades ålägga sig vid Ludvigs besök på Berga, för att undslippa dennes vilda hån. Systemens dockskåp var nämligen ett oafbrutet målför hans ålra att stympa och förstöra; och om Fredrik sökte värna sina och Mathildas stumma, aldrig gen-stråfviga lekkamrater, eller Ludvig öfverraskade honom då de utgjorde hans och Mathildas tidsfördrif, så ville det ej bli slut på Ludvigs gäckelser.

I början sökte Fredrik försvara sig och sin älskade leksyster med skäl; men de tjänade endast att ännu mer ägga Ludvigs ålra att begabba. Mathilda hastade då att sätta dockorna i säkerhet uti deras prydligt inredda förvaringsrum — ett perlfärgadt skåp med glasdörrar — hvilket hon sorgfälligt läste igen och stoppade den lilla nyckeln i sin barm. Stannade det der-vid, så blefvo glädje och enighet snart återställda; men rätt ofta släppte Ludvig icke, innan strida tårar fuktade systemens kinder och förtrytelsen brann högröd på Fredriks.

Snart glömdes sådana små vedervärdigheter; men deras gemensamma föremål, de begge leksyskonen, kände sig, just genom denna gemensamhet, ännu innerligare slutna till hvarandra. Och så snart Ludvig vändt ryggen till Berga, sökte den lilla godbjertade flickan ur Fredriks sinne utplåna obehaget af sin brors uppförande, och Fredrik förlät allt, glömde allt der före, att Ludvig var hennes bror.

Emellertid hade denne nu uppnått den ålder, att fadren tyckte, det val af lefnadsyrke för honom skulle bestämmas. Iltan inre kallelse till något, stack honom likväl hussarofficerarnes granna krigsskrud i ögonen; och då fadren en vacker dag tillsporde honom med förtrolig ömhet, hvad han önskade bli, förklarade han sin lust för hussarofficers-uniformen.

Baron Leyonberg rynkade ögonbrynen, teg först nå* gra sekunder och började sedermera att tala om andraåmnena. Men omedelbar ligen derpå fick kusken befallning att spärra för berlinaren, och så snart detta skett, tog baron sin son med sig och for till Berga.

Det inträffade en dag, då han der ej var väntad. Fru Sparfvenfeldt, sysselsatt med bushållsgöromål, i hvilka hon på samma gång undervisade Mathilda, af-bröt dem väl icke gerna, men fogade sig dock nu, som eljest, efter omständigheterna och mottog sin granne med vanlig gästvänlig fryntlighet.

De tre barnen tillätos att begifva sig ut för att leka, medan de begge vännerna, deras föräldrar, slo-go sig ned i förmakssoffan, fördjupade i ett allvarligt samtal.

Det gällde Ludvig och hans val af lefnadsyrke. Af öfverdrifven svaghet för denne son, var fadren nästan lika benägen att villfara som att sälta sig emot Ludvigs önskan. Till en sådan föll det baron alltid svårt att svara nej, och nu mera än någonsin, emedan han med faderlig stolthet föreställde sig den vackra ynglingens ståtliga utseende i en lysande husaruniform. Men ögonblicket derefter föresväfvade honom åter de öfverbängande faror, för hvilka han under ett krig vore blottställd, och fasan af hans död på valplatsen eller att återse honom lytt eller stympad.

»Med så mörka tankar, gör baron ofelbart rätt att afhålla sin son från den äfventyrliga banan,» menade öfverstinnan. »Ni skulle för hans skull leva i beständig oro. Låt honom derför i stället försöka sin lycka i civila befattningar; der har man åtminstone ingenting att frukta för lif och lemningar.»

»Men det är en tråkig väg, som fordrar tålamod och ihärdighet, och det är just dessa egenskaper, min Ludvig framför allt saknar,» invände baron. »Dess-utom måle man ega inflytelserika beskyddare och förespråkare, eller förstå sig på att ställa sig in, om man skall kunna hoppas bli framdragen eller ens bemärkt som civil tjänsteman i våra dagar. Min långa enstöringslefnad har längesedan utplånat mig ur allas minne, som hafva något att betyda, och på egen hand fruktar jag, att Ludvig skaffar sig få vänner: han är för häftig, för litet smidig, för mycket böjd till sjelfstän-dighet.»

»Och har, med er tillåtelse, min vän! alltid haft för mycket sjelfsvåld,» inföll fru Sparfvenfeldt, mildt förebrående. »Lyckligtvis har er son en egenskap, som ersätter bristen på många andra: han är fideikommiss-sarie och får således alltid sin utkomst, utan att behöfva trängas med lusenlals brödlösa om kronans merän-dels rält odryga kaka.»

»Sannt är det,» återtog baron Leyonberg, tankfull. »Men något annat, än en rå landtjunkare, ville jag väl gerna göra af min Ludvig. Han bör se stora världen, både för att lära skicka sig och en gång kunna förakta henne; ty det är endast okänd och på afstånd hennes dragningskraft är förförisk.»

»Det är ganska förståndigt tänkt, min ädle vän!» anmärkte öfverstinnan; »och ehuru jag beröfvar mig sjelf mitl umgängeslifs största hugnad, kan jag ej annat än tillstyrka er att på några år flytta till bufvud-staden. Sedan sista handen der, under edra egna ögon, blifvit lagd vid er sons uppfostran, är ni ej långt borta att bevaka hans steg äfven vid universitetet, när han skall sändas dit. Under tiden förnyar baron sjelf sina gamla bekantskaper med personer af inflytande, och när Ludvig slutat sin akademiska kurs, har han sin vördnadsvärde fars bus och sällskapskrets att tillgå vidsilt inträde i embelsverken. Om han blir mätt på förströelser eller trött vid arbete, flytta herrarne begge ned till Holmen igen, Ludvig lindrar edra mödor och tar band om landthushållningen, och när den slutligen, efter naturens ordning, blir hans egen, är han redan van att sköta den.»

»Leyonberg fattade öfverstinnans hand, den han eldigt kysste, och utbrast: »Ni förleder mig att tro på själavandringen, förträffliga vän! Egeria, som gaf Numa råd, lefver upp ånyo i er. Den lefnadsplan, ni för mig uppgjort, skall jag följa till punkt och pricka. Blott ännu en bön, som ni ej får neka mig att uppfylla: flytta ni också med edra barn — ty Mathilda njuter ju den afunsvärda lyckan att räkna er för sin mor — till Stockholm, och låtom oss der fortsätta ett umgänge, som i många år utgjort min mulna lefnadsaftons enda ljusskrin!»

»Omöjligt,» svarade öfverstinnan, småleende; »jag skulle numera i stora världen finna mig ännu mera ensam, än på mitt trefliga Berga. Dessutom är det just den jemna tillsynen som gör afkastningen ganska tillräcklig att lefva af på landel, men till hufvudsta-dens lefnadssätt skulle den ej förslå.»

»Men då jag finnes der,» yttrade Leyonberg, med ifver, »och har mycket mer än jag behöfver» . . .

»Så är det alltför bra för er, min baron!» inföll öfverstinnan hastigt, med en uppsyn af stolthet och allvar, som förbød Leyonberg att i denna riktning tala till punkt. »Jag är likväl icke så oegennyttig, som ni kanske inbillar er. Om baron fullföljer sin föresats att på några år bosätta sig i Stockholm, så har jag en bön till er, hvilken ni gjorde synd att afslå.» »Befall blot! och jag lyder!» blef Leyonbergs svar.

»AU ni icke beröfvar mig Mathildas sällskap!» fortfor fru Sparfvenfeldt. »Vi äro nu en gnung för alla vana vid hvarandra; det skulle kosta grymt på mig att nödgas släppa henne ifrån mig, och jag är nog egenkär för att tro, att äfven hon skulle med smärta skiljas från mig.»

»Den mer än lyckliga flickan!» suckade Leyonberg; »må hon förstå att värdera sin oskattbara lott och i sitt uppförande motsvara er godhet!»

Medan föräldrarna öfverlade i förmaket, lekte barnen på gräsplanen nedanför fönstren. Först sprungit de kapp. Ludvig, i det han fasttog Mathilda, stack sig i fingret, så att det blödde, på en knappnål, hvarmed hennes klädning var fästad i ryggen. Han jem-rade sig högt och peslerade; och då Fredrik invände, dit sådant ofta händt honom och att det ej vore så farligt, röt Ludvig, förbittrad, att Fredrik alltid loge kjortlarnes försvar. »Jag tröttnar vid de här dumma flicklekarne,» tillade Ludvig: »låtom oss i stället drifva hvarandra med käglor; det är något som bättre anstår pojkar.»

Mathilda drog sig, utan att knota, åt sidan, och Fredrik fogade sig efter Ludvigs nya infall.

Kägeljagten aflopp en stund ganska bra, med omskiftande lycka, så att de begge gossarne ömsom hade öfverhanden. Men Ludvig, i afsigt att göra Fredrikett spratt, passade på, då denne vände bort hufvudet, att slunga klotet långt framom honom. Olyckligtvis vände Fredrik sig hastigare än förutsetts var, hvarigenom Ludvig i brådskan dref klotet så lamt, att det, i stället att hinna förbi Fredrik, föll lodrätt ned på hans bjessa. Väl ropade Ludvig till honom med full hals: »se upp! akta dig!» men för sent: klotet träffade Fredrik, så att han dignade ned. Just i detta ögonblick blef han varse Ludvigs förskräckelse samt den dödsblekhet, som utbredde sig öfver hans ansigte, och, beherrskande sin egen smärta, ropade han till honom: »blif ej förskräckt, Ludvig! det är icke farligt.»

Orden voro knappt uttalade, innan Fredrik låg af-svimmad på marken.

Förstenad af bestörtning, blef Ludvig qvarslående, nästan lika medvetlös som Fredrik. Med ett anskri skyndade Mathilda fram och kastade sig, högt snyftande, ned öfver sin fosterbror, hvilken hon öfverhöljde med kyssar.

Vid Mathildas rop skyndade baron Leyonberg och öfverstinnan till fönstret. Den syn, som der mötte dem, isade begge af fasa. Men modren, ehuru oviss om hon mera egde något barn, fattade sig likväl först, sprang till sitt busapolhek efter en flaska eau de luce, och hastade med den ned på gården till sin son. Baron följde henne så fort han hann.

Fredrik återhemtade sig småningom, och vid undersökningen af det ställe på hufvudet, der slaget träffat, befanns, att lyckligtvis smärtan varit större än skadan. Svullnaden behöfde väl tid för att lägga sig, men ef-terlemnade inga menliga följder.

Sedan man egnai Fredrik den vård, han för tillfället behöfde, förhörde Ludvig af baron huru det gått till, då Fredrik blef skadad. Öfverstinnan, lika angelägen att derom bli underrättad, märkte dock genast af Ludvigs förlägenhet och osammanhängande svar, att felet skulle stanna bos honom, och af grannligheten mot baron, som hon ej ville oroa, bad hon honom upphöra med sina frågor rörande det obehagliga ämnet och ledde sjelf talet på ett annat. Först sedan hennes frera-mande återvänt till Holmen, lät hon Mathilda gör» sig noggrann redo för hela förloppet. Med den finhet i känsla och urskilning, som merändels tidigare utvecklas hos flickan än ynglingen, underlät hon icke att bjert framställa skilnaden mellan Ludvigs retlighet vid stinget af en knappnål och Fredriks själsstyrka, träffad i hufvudet af klotet. Modershjertat firade vid denna berättelse en ny högtid; men den pressade tillika ur hennes bröst en suck af deltagande för hennes vän baron Leyonberg, som af svaghet för sin son underlät att tämja hans vilda lynne, stäfja hans nycker och gifva hans naturanlag en ändamålsenlig riktning. TREDJE KAPITLET.

Flera år efler hvarandra stod Holmen nu nästan alldeles öde. Baron Leyönberg hade flyttat till Stockholm, och det var endast några veckor under högsommaren han bebodde sitt fideikommiss, för att njuta landlluften och råka sin vän på Berga. Att han då ifven fick se den sköna rosenknopp, han afstält åt hennes vård, mer och mer utbildas till en tjusande ros, kunde naturligtvis icke misshaga honom; men hans fadershjerta var helt och hållet upptaget af Ludvig, v Fåfången sällade sig till ömheten, och baron, som för sin egen person ej vidare hyste någon ärelystnad, kände den med fördubblad styrka vakna för sin sons räkning, som skulle fortplanta Leyonbergiska namnet, och hvars fördelaktiga yltre och den smickrande uppmärksamhet, som mölle hans första steg i stora verlden, lofvade framgångar, dem fadersögat såg med hoppets förstoringsglas.

Just vid den tid, då på Berga tillredelserna började för Fredriks första aftåg till universitetet, inträffade baronerne Leyönberg helt oförmodadt på Holmen. Öfverstinnan Sparfvenfeldt blef derom underrättad af sin gårdsfogde ena aftonen, och redan andra förmiddagenhöll Holmens berlinare på planen utanför hufvudbyggnaden på Berga.

»Medgif, bästa vän! att ni ej väntat återse mig nu,» yttrade baron, småleende, till öfverstinnan, efter första hel sn i ogen, »och er förvåning skall ökas, då ni får veta anledningen.»

»Men mitt nöje kan den likväl svårligen öka,» svarade fru Sparfvenfeldt, förbindligt. »Det kunde ej hända mig något angenämare, än att få ersättning i barons umgänge för mistningen af min Fredriks sällskap, hvilken innan kort skall resa till Lund.»

»Till Lund! Och hvarföre just dit?» upprepade baron, öfverraskad. »Det var ju ni sjelf, fru öfverstinna! som tillstyrkte mig att sända min Ludvig till Up-sala?»

»Utan tvifvel,» genmälde, »och det emedan baron sjelf kunde under tiden bo i Stockholm och vara sin son nära. Men sådant är ej förhållandet med mig, och hvad kan i alla fall ett stackars fruntimmer uträtta vid tillsynen af en ynglings uppförande, som släpps ut i verlden? Grannskapet med bufvudstaden och vistandet der under resorna till och från akademien äro stötestenar, som jag vill undvika. Det blir tid nog för Fredrik att göra bekantskap med detta tillhåll för ulsväfningar och förströelser, när han hunnit den stadga, att han skall anställas vid något embetsverk.»

»Och allt detta säger ni mig, utan att frukta allvarsamma förebräelser?» återtog baron. »Visste ni icke, alt jag fanns i Stockholm, och borde ni ej räkna på, att Fredrik så visst skulle i mig funnit en far, som Mathilda i er eger den huldaste af mödrar? Under andra omständigheter hade jag aldrig förlålit denna glömska; men nu, då jag sjelf står i begrepp att, åtminstone för ett par år, lemna ej endast Stockholm, utan till och med Sverige» . . .

»Huru, min baron!» inföll fru Sparfvenfeldt, lifligt, »ni öfver ger både edra vänner och fäderneslandet? Af hvad orsak, om jag törs fråga, och för huru lång tid?»

»Det sednare vet jag ej sjelf i denna stund,» gaf baron till svar. »Sådant beror af Europas politiska hvälfningar och den del vår regering tar i dem; ty till Sveriges förklarade fiender hvarken får eller vill jag resa. Min afsigt är, att låta Ludvig se sig litet omkring utrikes, under det jag sjelf för sista gången besöker ett och annat bekant ställe, en och annan öfver-blifven bekantskap. Sedan återvänder jag hem, säger för evigt farväl åt hufvudstaden och blir stadigt er granne på Holmen, så länge Gud förunnar mig lifstid. Hvad säger ni, ädla vän! om min plan?»

»Baron har ju redan fattat sitt beslut, och då återstår för edra vänner endast att deråt önska lycka och framgång,» förklarade öfverstinnan. »Det är en bra stor uppoftning baron gör åt sin sons nöje, att vid er framskridna ålder och med den kärlek, ni påstår er hysa för stillhet och lugn, ja, till och med för enslighet, likväl företaga en så lång, sannolikt stundom besvärlig ocb någon gång kanske äfventyrlig resa.»

»För sina barn kan man aldrig göra nog,» menade baron: »de hafva, utan att rådfrågas, blifvit påtrugade lifvets så kallade gåfva, den sämsta af alla föräringar; och jag är öfvertygad att ingen, från fursten hölj af purpur, till tiggaren knappt skyld i trasor, skulle vilja inträda i lifvet, om han egde valet fritt och kunde förutse alla de vedervärdigheter han måste genomgå, innan han i en pinsam död tömt sista droppan af deras drägg.»

Tv. Äktenskap. 3»Den der vishetslåran är alltför hög att predikas för ett stackars fruntimmer,» invände fru Sparfvenfeldt småleende, men med en pröfvande blick på Leyon-berg. »Också tycks ni sjelf anse den uteslutande tillämplig för ert eget kön; ty, om ni vill vara uppriktig, så syfta alla edra uppoftningar på Ludvig, under det baron ej gör annat för Mathilda, än b vad ni ej skulle kunna åsidosätta, utan att vara i temligen hög grad orättvis.»

Baron, som kände sig träffad af anmärkningen, gen-dref henne med den belcfvade verldsmannens fintlig-bet.

»Matbildas öde,» sade han, med en uttrycksfull blick på öfverstinnan, hvars hand han fattade och med ömhet slöt i sina, »är så afundsvärdt lyckligt under ert beskydd, att det måhända ensamt utgör ett undantag från den sats, jag nyss framställde; och allt, bvad jag gör ocb kan göra för Ludvig, stannar vid fruktlösa bemödanden att återställa jennvigten mellan bans lott och systemns.»

»För tretti år sedan hade jag kanske kunnat dåras af så utsökt och så snärjande artighet,» skämtade öfverstinnan; »nu, min baron, är det förspilid möda att med mig spela diplomat. . . . Men, allvarsamt sagdt, huru mycket jag än värderar er i alla andra afseen-den, kan jag dock hvarken förklara eller förlåta den likgiltighet, ni visar er älskvärda dotter, och er nigot bvar i ögonen springande svaghet för er son-»

»Jag skulle kunna vända om satsen mot er sjelf, fru öfver\$tinna!» invände baron, icke utan en viss förlägenhet, »och anmärka ert eget alltför stora u\$4seen-de med Mathilda, medan ni bra omildi bedömer Ludvig. Visserligen var ban under sin uppvext en stor vildbasare, jag medger det; men så börja rätt ofta daatmärktaste män. Se också nu, huru ban äfven i detta afseeode förändrat sig till sin fördel. Hans förmän äro outtömliga i loford öfver bans uppförande, ocb, oss anellan sagd t, bar jag redan ett hemligt löfte, att han, rid var återkomst från fremmande länder, skall bli anvånd vid någon beskickning. Och om ni kunde föreställa er» (baron lutade sig, förtroligt småleende, till öfverstinnans öra), »huru bemärkt och firad han är öf-verallt i fruntimrens kretsar! Hufvudstaden bar intet lejon, som bos dem kan göra honom palmen stridig.»

»Det är således både ett försigtigbetsmått och ett barmhertighetsverk af er, min baron! alt ni för en så farlig person ju förr desto hellre ur landet, och ju längre bort desto bättre,» yttrade fru Sparfvenfeldt, spefullt. »Jag har hört sägas, att man derute skall bafva tillgång på lejonvärdare; kanske lyckas det någon sådan att göra till ocb med unga baron Ludvig spak som ett lam, hvilket ju vore serdeles väl för våra sköna vid herrarnes återkomst till fäderneslandet.»

Den gamle diplomaten hade svårt att dölja, huru illa öfverstionans hånande gyckel anstod honom. Han bpte för mycken aktning och vänskap för henne, alt lita påskina sin förtrytelse, och insåg, att hans egen skrytsamma berättelse om Ludvig framkallat hennes tillrättavisande skämt; men det stack honom icke desto mindre i hans ömtåligaste lidelse, och för att undvika både fortsättningen af ett ämne, som besvärade honom, och af en förklaring, som kunnat störa förtro-ligheten och grannsämjan, gaf han hastigt samtalet en »nan vändning och reste sedermera bem till Holmen lfogt förr, ån han vanligen plägade vända ryggen åt •erga. Denna gången qvarlemnade han der ingen saknad, ingen längtan efter snart återseende. Fru Sparfvenfeldt var missnöjd med och beklagade inom sig barons blinda forkärlek till sonen, hvilken svaghet syntes mer och mer urarta, under det hans köld för den älskvärda dottren mer ocb mer vexte. Han behandlade henne nära nog som en helt och hållet fremmande person, och knappt bevärdigade han henne med tre, fyra ord, utom första helsningen och afskedet. Ett sådant bemötande gfämde den finkänsliga Mathilda. Mot sin vilja, blef hon skygg för fadren, under det hon i brödrens sällskap allid bäfvade, än för sin och Fredriks i personer, än för deras leksaker och tidsfördrif. Vid sist omförmälda besök var det emellertid helt annat. Inga störande upplåg å Ludvigs sida; men också en isande köld, en stel högdragenhel i hela hans umgänge, ingalunda som mellan syskon, utan snarare som mellan en fursteson och en torparedotter. Mot Fredrik beledde Ludvig sig på samma sätt. Han jäspade, syntes tankspridd, teg långa slunder, underlät att svara, då Fredrik talade honom till, hvisslade ocb beklagade sig huru tråkigt han fann bondlandet. Den enda (ör-trolighel, hvarmed han nedlät sig till den fordne lekkamraten, bestod i en med svordom bekräftad beskär-melse: oatt Fredriks mor hade en så ful och våpig kammarjungfru.»

På Berga kände man derföre en verklig lättnad, när man blef qvilt baronerne Leyonberg. Mot värdinnan sjelf hade väl Ludvig lagt band på sin högfärd, men hon. tyckte sig dock upptäcka spår dertill i hela hans väsen; och så snart hennes fremmande afrest, tog hon de begge fostersyskonen i förhör rörande Ludvigs uppförande mot dem. Hon fann af deras berättelser sinförmodan om den blifvande fideikommissarien till Holmen besannad, och en suck af medömkan och deltagaode smög ur hennes bröst, då hennes tankar stannade på de sorger, som väntade det alltför veka faders-bjertat.

Anstalterna till den utrikes resan och tilltänkta långa bortovaron upptogo nu hela baron Leyonbergs tid och vållade, att hans besök på Berga blefvo sparsammare än vanligt. Öfverstinnan, å sin sida, besvarade dessa regelbundet, men inskränkte sig dertill, för att ej falla besvärlig, helst hon märkte, att baron, efter deras sista samtal om Ludvig, ej meddelade sig åt henne lika obesväradt och förtroligt som förut. Under förevändning, att Fredrik behöfde hvarje stund på dagen till beredelser för sin akadcdaiska kurs, undvek hon att taga honom med sig till Holmen, då hon for dit, hvarmed både han och Ludvig funno sig serdeles belåtna. Den sednare lät också sin klemige far förstå, att unga Sparfvenfeldt numera vore ett alltför underlägset sällskap; och sedan således baron, af meningslös böflighet, en gång tillsport öfverstinnan, hvarföre hon ej medförde sin son, åtnöjde han sig, utan vidare enträgenhet, med hennes ursäkt, och förnyade ej vidare samma fråga.

Hellre till och med än Fredrik skulle Mathilda dröjt qvar på Berga, då fostermodren reste till hennes far, och hon gjorde ähren derom framställning; men detta var öfverstinnan långt ifrån att tillåta. I stället uppmanade bon sin skyddling att visa sin far ett gladt an-wgte, att söka foga sig efter alla hans önskningar och tit icke inlåta sig i tvister med sin bror.

A andra sidan gjorde hon allt för att upptina Leyon-fogs köld mot sin dotter. Sedan öfverstinnan utbredtsig i loford öfver flickans uppförande, anlag ocb hän* digbet, fästade hon hans uppmärksamhet på Mathildas fägring. »Sef ni huru vacker hon redan är,» yttrade fru Sparfvenfeldt, »och huru vackrare hon blir med bvarje dag? Jag känner mig i sanning stolt att, med ep tillåtelse, få kallas hennes fostermor: hvad skall icke då baron sjelf vara. som är hennes lycklige far?»

Förbindligt tackade fadren öfverstinnan ftir hennes vårdnad om flickan och det fördelaktiga vitsord, bon gaf henne, tillskrifvande hennes goda egenskaper den tillsyn, hos njöt, och den efterdömliga föresyn, hon dagligen hade under ögonen. Han medgaf äfven, att hon såg bra ut; men Ludvig hade så uteslutande satt sig i besittning af hela hans hjerla, att der ej vidare fanns något rnm för den stackars Mathilda.

Ärdtligen nalkades tiden för afresan. Dagen fornt för öfverstinnan, åtföljd af både Mathilda och Fredrik, för att taga afsked på Holmen. Två dagar 'derförinnan hade baronerne Leyonberg i samma ändamål infunnit & sig på Berga. Den äldres lynne hade vid detta tillfälle återtagit sin dysterhet. Han började sjelf anse betänkligt, allt vid sin framskridna ålder och med sin vacklande helsa öfvergifva hemmets lefnadsbeqvämlig-heter och umgängesvännar, hvilkas sällskap han vant sig vid, och han skulle varit färdig att i sista stunden ändra beslut och inställa resan, derest ej Ludvig yrkat „ verkställigheten deraf. Det skedde med en pockande ton, mera påminnande om den blifvande fideikommiss-sarien, än om en son, för hvilken fadren uppoffrade allt.

Näst nöjet att få lära känna fremmande linder, glädde ingenting Ludvig mera, än att slippa råka öfverstinnan, sin syster och den forne lekkamraten Fredrik. De besvärade honom nu: den förstnämnda med sin allvarliga hållning och fasta, pröfvande blick; de sedan re med ett oskuldens väsen, som han tyckte vara eofald och barnslighet. Han kunde, med få ord, ej böja sig till öfverstinnan, och ville numera ej sänka sig ned till de begge fostersyskonen, som ännu saknade begrepp om stora världen, der Ludvig redan kände sig hemmastadd.

Den äldre barons ögon fylldes med tårar, då han böd öfverstinnan ett slutligt farväl. Det förekom honom, som vore det sagdt för evigt. De omfamnade hvarandra med rörelse i sina barns åsyn. Matbilda smälte i tårar, då hon till afsked kysste fadrens åt henne räckt band och barons läppar vidrörde hennes panna. Ludvigs farväl till systren var mycket kallt, till öfverstinnan med mycket krus, till Fredrik mycket förnämt. Under färden hem samspråkades föga af Bergas invånare; de voro tankfulla, slutna och sorgsna.

Följande dagen sutto baronerne Leyonberg i resvagnen, och det bar af till Ystad, för att derifrån med postjakten fara öfver till Tyskland. FJERDE KAPITLET.

Tiden var nu inne, då Fredrik skulle begifva sig till universitetet. Det blef ett bårdt prof för moders-hjertat; men speglade sig i baron Loyonbergs af henne sjelf städse laddade klemighet, lade fru Sparfvenfeldt band på sina känslor, och endast örngottet visste af de lårar, skilsmessan från den diskade sonen kostade henne. Sparsamt meddelade hon några välmenta råd för hans umgänge med menniskor, helsans vårdande och dylikt; men erkände, att det var mycket hon som fruntimmer icke förstod, huru en yngling borde skicka sig vid lärosätet, och aktade sig noga för de långa, tröttande, pinsamma föreläsningar i sedoläran, af hvilka snart allt annat glömmes, än deras obehag.

För Fredrik öppnade sig nu i tankarne en ny verid, mot hvilken hans hjerta klappade af längtan och förhoppningar, under det han icke utan saknad och en känsla af svårmod lemnade den gamla värld, som föräldrahemmets trefnad och huldhet omslöt. Den tillgifvenhet, han hyste för sin mor, var förtroiligare än vörnad, mera aktningssjudande än kärlek. Han kände, att modren var hans bästa vän, just därför att hon vid alla tillfällen visade det i handling, men aldrig tvingade denna tro på honom som en ofta upprepade/

utanlexa. I Mathilda älskade han en syster, älskade henne så varmt, men tillika så lugnt och så ostörtdt, att dittills aldrig fallit honom in, det dragningskraften, som fästade honom vid henne, ändå kunde vara något innerligare, mera brinnande, än syskonkärlek. Fostrad i barndomens lekar och glam, vexte den till en glödande ynglingaårens ros, hvars taggar icke ens läto ana sig, innan den utvecklingsperiod inträffade, då lefnadssolen redan stod högt öfver himlabrynet och belyste på samma gång den utspruckna knoppens fägring och törnena, hvilka förstucko sig bland sljelkens löfverk.

Öfverstinnan, lika omtänksam som huld, erinrade sig, att i Skåne bodde en godsegare, på långt håll be-släktad med henrtes aflidne man, men som med honom varit ännu närmare förenad af vänskap samt öfverens-sommelse i skaplynne och åsichter. Sedan det blifvit afgjort, att Fredrik skulle i Lund fullborda sina studier, skref hon till denne hans anförvandt och utbad sig, i hvad på honom kunde ankomma, hans vörnad och tillsyn för ynglingen. Häradshöfding Sigfridsson — så bätte denne släktning — svarade med en bjudning till Fredrik att tillbringa några veckor på häradshöfd ingens egendom Aronsnäs, under resan till Lund, dit Sigfridsson sjelf ville följa Fredrik och anbefalla honom i flera namngifne professorers ynnest, med hvilka häradsbpfdingen var bekant och vän. Öfverstinnan antog, å sonens vägnar, med glädje och erkänsla detta förslag, hvarigenom Fredriks afresa från Berga påskyndades, innan föreläsningarna vid universitetet togo sin början.

Biträdd af Mathilda, besörjde fru Sparfvenfeldt sjelf inpackningen af Fredriks klädespersedlar i reskofferten. Han tillmålades likväl att dervid närvara, både för att lära sig ordning. Afven i denna omständighet och för att veta livar hvarje plagg låg, då han behöfde det. Om böckernas inläggning åter fick han på egen hand besörja.

Så länge denna sysselsättning fortgick under samtal med Fredrik, skingrades de begge fruntimrens sinnes-smärta Öfver den förestående skilsmessan; men den lät med fördubblad styrka erfara sin sveda, då inpackningen var fullbordad och man fick* att bestyra på andra tiåll. På Mathildas tystlåtenhet, på de moln af tankfullt allvar, som nu skymde hennes blickars annars milda glädje, och på de suckar, dem hon då och då lika fruktlöst sökte qväfva som dölja, märkte öfverstinnan, huru häftigt fosterbrodrens bortresa angrep lieänes hjerta, och modrens eget fann en njutning i sjelfva den sorg, som så ömt delades. Men för att icke stegra flickans, visade fru Sparfvenfeldt i hennes åsyn en själsstyrka, hvilken, om den också ej gjorde Mathilda mindre modfälld, åtminstone tvingade henne att stänga inom sitt bröst bedröfvans eljest alltför våldsamma utbrott.

Öfverstinnan läste i Mathildas själ bättre än hon sjelf. Vattnad af sorgens dagg, gror kärlekens frö hastigare och starkare till och med, än då det évigat brännes af fröjdernas solstrålar. Den förra hade alltid och med nöje sett, att Fredrik och Mathilda älskade hvarandra som syskon: nu insåg hon, att flickan åtminstone älskade honom med en låga af häftigare art, hvilken hon ansåg för en moderlig pligt icke att qväfva, men att bevaka. Hon visste ännu icke, om Mathilda för Fredrik var något mer, än en älskad syster, och endast framtiden kunde i alla fall uppenbara, huru-vida det var en flamma, häftig och försvinnande som blixten, eller en sakta, men uthållande .eld, som ingenting kunde släcka, och i vars gnistor ännu vid lif-vets gräns skulle glöda under askan af utbrunna lidelser. Hon var för klok att umgås med planer till en förening mellan sin son och sin fosterdotter, ehuru derigenom fru Sparfvenfeldts käraste önskan skulle uppfyllts. Men hon visste, att nya föremål, vexland* tycken och flera andra omständigheter kunde göra en sådan plan till intet, eller, om föreningen bragtes till stånd af fremmande inflytelse, blifva källan till en hel lefnads olyckor för någondera eller begge. Just till allt förekomma detta, fann hon nödigt att följa dem på spåren, på det icke någon uppbräsning, någon öfverilning mliUe obetänksamt tillknyta band, hvilka väl i framtiden kunnat slitats, om någondera funnit dem tryckande, men icke utan sveda och harm.

Aldrig hade på Berga lynnena varit så förstämnda, som dagen ianar Fredriks afresa. Det lig ett konstlad! lugn på ytan, hvilket illa bemantlade känslornas svallning på djupet. Man ratade samtalsämnen, man vägrade ord, för att icke uppröra de andra eller förråda sig sjelf. Man skulle velat hejda minuternas fart, för att kunna suga de sista ögonblickens sammanvaro — och man undflydde bvarandra likväl, för att slippa förställningens tvång och åtminstone få bedröfvas ostörd.

I vester flämtade dagens försvinnande strimma oo^ milda aftonfläktar svalkade Augustiqualmet. Deras susning genom asparnes skälfvande kronor och popplarnes glittrande silfver utgjorde finalen af den bevingade sångarskarans konsert. På afstånd hördes då och då vallhjonens horn och deras rop, blandade med klockspelet af den mot hemmet drifna, ömsom bölande ochbråkande boskapens bjellror. Men åfven dessa ljud tystnade småningom. Öfver nejden utbreddes skymning och doftande nattviolers vällukt. Trånad och aning spunno sitt trollnät kring belata naturen. Det var något som fattades, något som önskades, något som afbi-dades. Ändtligen uppsteg på fästets azurthron nattens bleka drott, hvars ögons strålar den frusna drifvan trotsar, under det hjertat smälter vid deras kalla sken* Väntan var nu uppfylld — och gåtan löst.

Mathilda, som smugit sig ned i trädgården, när öfverstinnan blef sysselsatt med gårdsfogdens anmälan-den, förfrågningar och åtskilliga bestyr rörande egendomen, satt försjunken i svärmodiga svärmerier i en löfsal. Sjelf förstod hon ej att tyda deras trängtans teckenspråk. Det hade aldrig fallit henne in att ran-saka i sitt eget bröst; ty hon hade aldrig haft något hvarken att dölja eller ångra. Hvad der nu föregick, yar henne alldeles fremmande, någonting dunkelt, obestämd t, tvifvelaktigt: en sorg, som icke saknade njutning; ett med tårar vattnad hopp. Och medan frut okända intryck på detta sätt tumlade skiftevis om i hennes själ, berusade sig månstrålarne ömsom med daggens nektar ur smäktande blomkalkar, örasom med .den dagg, som i glänsande perlrader svalkade rosenkindernas brand.

Fredrik hade emellertid slutat alla på honom beroende tillredelser för sin afresa följande morgonen. Då han gick upp i sin mors rum och fann henne sysselsatt med hushållsanordningar, men saknade Mathilda, trodde han henne vara i sin kammare och sökte henne der. Sedan han fruktlöst genomletat hela huset, fortsatte han sina eftersökningar i trädgården. Floret af ett strömoln skymde månens anlete just då han stod vidingången till löfsalen. Han blef ej Matbilda varse, men bans bjerta drog honom dit: hon kunde ej urskilja den skepnads utseende, som ilade fram mellan träden; men bennes bjerta klappade i jemn takt med bans fjät, och når han stannade, hviskade hon: »Fredrik!» Denna hviskning förnams. Han hörde den knappt, men hafn kände den djupt — och Fredrik satt vid Mathildas sida . . . och hans arm var slingrad kring bennes hals . . . och hennes hufvud lutade mot hans bröst. Deras samtal bestod mera i tårar än ord; men hvarje tår var ett löfte, hvarje ord en ed.

»Da glömmmer ju ej bort mig, Fredrik!» snyftade Matbilda, »fastän vi blifva länge åtskilda? Jag skulle då gråta ihje! mig.»

»Glömma dig, Mathilda!» inföll Fredrik lifligt, »buru kan du ens falla på den tanken?»

»Bror Ludvig har icke någon enda gång skrivit mig till, sedan han reste utrikes med vår far, och likväl lofvade han att berätta mig hvad han roar sig med dernte.»

»Ludvig är också endast din bror . . . han har roligt utan dig, utan att tänka på dig; men jag . . . jag kan utan dig få roligt endast om jag har något att skriva till dig om, som jag tror kan roa dig.»

»Hvad du är god, Fredrik! och hvad jag håller af dig! Ack, om ändå mamma Sparfvenfeldt reste att besöka dig i Lund och jag finge följa med! Jag skall bedja henne derom: vill du lofva mig att göra detsamma?»

»Ja, derpå kan du lita; men om mamma icke själf vill, så tjena våra böner till intet annat, än att oroa henne, ty det kostar alltid på henne att gifva någondera af oss begge afslag. I alla fall skall jag, om det behöfs, arbeta både nätter och dagar, för att komma snart ifrån akademien och hem igen till dig och vår goda mor.»

»Ack, min Gud! huru lycklig jag då blir och huru glad du gör mig! Bara du icke blir sjuk af nattvaket? Jag skulle då gräma mig till döds. Och vår stackars mamma Sparfvenfeldt sedan!»

»Ingen fara! Hoppet om ansträngningarnes lön skall hålla både helsa och krafter vid makt.»

Tankfull frågade Mathilda: »om det var återseendet han menade med den väntade lönen?»

»Ja visst,» svarade Fredrik, skämtsamt och småslugt leende, »men tillika något mera.»

»Något mera?» upprepade Mathilda, med okonstlad nyfikenhet. »Säg mig då hvad det kan vara?»

»En kyss för hvarje natt, som jag för din skull vakar,» gaf Fredrik till svar, i det han skalkaktigt blickade henne i ögonen.

»Nej, icke en för hvarje natt, utan en för hvarje timma!» utbrast Mathilda, beslutsamt och ömt.

»Och denna förskottsvis!» triumferade Fredrik, i det han eldigt tryckte henne till sitt bröst, och den vaknande kärlekens första kyss brann på hennes läppar.

Just nu stod öfverstinnan vid ingången till löfsalen.

Allvarsam och forskande betraktade hon de begge älskande, som voro dei utan alt knappt sjelfve veta déraf. De syntes öfverraskade af hennes ankomst, men icke bestörta, och just detta lugnade hene. De hade ingenting att förebrå sig, ingenting således att hvarken blygas eller frukta för: det bryderi, som i purpur målade sig på Mathildas kinder, var oskuldens.

Beredd att åtaga sig ensam hela skulden, om bannor riktades mot fostersystren, gaf Fredrik med spänd uppmärksamhet akt på modrens ord och åtbörder. Hans billning var dervid så tvångslöst oförfärad, så utan till* gjordhet undergifven, att den aflägsnade misstankar och iogaf förtroende.

Några sekunders tyst åskådande hade öfvertygat öfverstinnan, att de begge älskande (ty denna benämning finner nog läsaren, i afseende på dem kunna bä- * danefler sanningsenligt begagnas, oaktadt ingen formelig

kärleksförklaring föregått) egde rena samveten. En syskonkyss .är i sig sjelf utan betydelse, och så bedömde fru Sparfvenfeldt den, till hvilken hon varit åsyfta vittne. Den elektriska kraften deraf kunde hon ej kontrollera, och hvarken Fredrik eller Mathilda förtrodde henne, att denna enda kyss utgjorde ämnet för begges vakna drömmar följande natten — de, som förut kysst hvarandra hundratals gånger, utan att sedermera bvar-ken tanka derpå eller störas i sin sömn!

Öfverstinnan bröt nu tystnaden med en uppmaning till sina barn, att följa henne in, emedan det vore sent och luften började bli fuktig. Sjelf bjöd hon sin ena arm åt Fredrik och tog Mathilda under den andra. De kände henne under vandringen ömt och sakta Irycka dem till sig. Det var en känsla af bifall till deras uppförande, hvilken de uttydde som bifall till deras kärlek. Också denna tydning kunde bli foa riktig, om frånvaron icke afkylde den försla eldiga kyssens värma.

De timmar, som nu föregingo Fredriks afresa, öf-verlemna vi åt läsarens egen inbillningsgåfva. Samtal med flit likgiltiga, en aftonmåltid utan matlust, ingen sömn på svällande bolstrar, ett uppvaknande för att skiljas . . . tårar, välönskningar, löften och välsignelser i afskedels stund: så te sig alla utflygter första gången ur föräldrahuset, denna gången med tillägg af debegge diskande fostersyskonens väckta medvetande, att vara något mer An samsyskon.

Öfverstinnans och Mathildas hvita näsdukar hviftade farväl åt Fredrik, sedan han, under det resvagnen rullade fram på landsvägen, ej längre kunde höra deras rop och skönja deras anletsdrag. Då reste han sig upp, svängde sin hatt öfver hufvudet och dundrade med ansträngd röst: »farväl!» Genljudet svarade från bergen och i de begge hemmablifna bedröfvade fruntimrens hjertan.FEMTE KAPITLET.

Innan vi här låta inflyta ett bref från den välbe* Ställde studenten Fredrik, hvaruli han redogör för ett och annat, eller kanske rättare en och annan i den Skånska universitetsstaden Lund, utbedja vi oss läsarens tillgift för vissa tidsprång i afseende på personer, som förekomma i samma bref. Vi bafva ej velat falla besvärliga med flera än ett sådant, och därför nöd* gats på ett ställe sammantränga föremål från serskilda tider. Det intresse, som är oskiljaktigt från många af dessa föremål, lifvar vårt hopp om läsarens benägna Öfverseende med bristerna i deras flygtiga teckning, dem vi sålunda på förhand erkänna och afbedja.

»Lund den 14 Januari 18 . .

Vördade moder!

I afbidan på vårterminens början, kan jag med någon sinnesledigbet uppfylla min hulda mors i höstas yttrade önskan^ att bli underrättad om de hus och personer, hvilkas bekantskap jag gjort här i den lilla universitets-, staden.

Salig biskop Hesselén lefde ännu förra terminen, då jag kom hit. Hans patriarkaliska fryntlighet och Attiska skämt förblefvo sig lika, äfven sedan han upphunnit öfver 80 års åldet. Efter honom återopas hundra-Tv. Äktenskap. 4tals infall, det ena roligare än det andra, men alla mera lekande än hvassa. Der vankades dundrande kalaser, fastän värden sjelf endast en kort stund var synlig, klädd i nattrock med nordsljerne-krachanen och sittande i förmaket uti en hög stoppad länstol. Den vördnadsvärda biskopinnan, med en drottningens lediga majestät, och hennes syster, gamla fröken von En-geström, göra les honneurs, i huset St talrika gäster, som på det bästa undfägnas, och i staden åt fattiga och lidande. Det sednare sker väl alltid utan skryt och merändels i tysthet; men de ädelmodigt bi-sprungnes erkänsla låter ej evigt tysta sig, och på denna väg hafva de vackra gerningarne efter hand utdunstat.

Biskop Hesseléns lif utslocknade sakta, som ett nedbrunnet ljus.

Efterträdaren biskop Faxé ställer sig till noggrann efterrättelse hustailans föreskrift: att en biskop skall vara gästgifvare. Der är fremmande dag ut och dag in; man hinner knappt tacka för en bjudning, innan man blir bjuden på nytt. Ingen kan vara mera angenämt förekommande mot sina gäster, än detta trefliga värdfolk, som mäter sin belåtenhet efter deras. Och huru skulle man kunna finna sig annat än belåten i en krets, från hvilken tvång och brist äro lika bannlysta 1

Engelbardska huset är gästvänligheten i kroppsstorlek. Dörrarne äro aldrig stängda; bjuden eller objuden, ärman alltid välkommen, kan till och med aldrig komma nog ofta. Arkiatern, en man af verld, lef-nadsglad och artig; frun, Engelska till börd, ett mönster för fruar, i sitt hus som i sitt väsen; och döttrar-ne, söta. — mer än söta, som . . . som Mathilda3ig är der hemmastadd som på Berga. Olyckligtvis ernar arkiatern, för att minska sin alltför dryga lef-nadskostnad, lita sina älskvärda fruntimmer flytta till WexiÖ, hvilket blir en oersättlig afeaknad för Lund.

Domprosten Eberstein, professorerne Lundblad och Sjöborg lefva också på en ganska artig fot. Hos den sistnämnde har jag sett hussar-majoren Sivers med sina begge älskvärda döttrar. Den yngre heter och för-tjenar att heta — Mathilda. Till den äldres beröm, har den omtyckta och allmänt sjungna visan blifvit författad:

•Ibland Floras barn jag valde fem Åt Helene i systerlig förening etc/

Hos gamla grefvinnan Sture råder äldre tiders hof-ton, under det lagman Kröger bland den öfriga undfägnaden består sina gäster de qvickaste, men tillika de grofkornigaste infall ochglopord, åt hvilka man kan skratta sig förderfvad; och ju mera man skrattar, ju svårare det blir för fruntimren att dölja sin förlägen^ ket, desto roligare bar den gladlynte värden.

De hus jag nu uppräknat 'äro de hufvudsakligaste, ehuru visserligen icke de enda, der man emellanåt får en god middag eller tillbringar en treflig qväll. Tal-rikare samlingar än på något kalas ser man i skymningen skockade utanför professor Lidbecks boning, låta som en mur, tysta som natten, för att höra den Hora sångerskan, hans fru, då hon ackompanjerar sin Bållsynt sköna och vackra röst med harpa eller piano* Det dr en tjusning, på hvilken grannlagenheten lag-ger band, en hyllning uttrycksfullare, än stormande utbrott och ståtliga loford.Så snart man träder öfver kanslirådet Norbergs tröskel, fjettras uppmärksamheten af den fornåldriga prakt och historiska märkvärdighet, hvilken öfverallt möter ögat. Ingen husgerådspersedel, som ej tillhört, någon ryktbar person. Och likväl glömmes allt annat vid åsynen af värden sjelf, med sitt ovanliga och likväl okonstlade umgängessätt, sina uttrycks uddar och denna fromhetens öppenhet, som icke ens anar, att en okryddad sanning kan tagas illa upp. Ett barn i lynne, i handling bergfast som en gammal Garolin, bestämmes Norberg ofta af en nyck — en oskuldens nyck — men förer den igenom med orubblig följdriktighet. Kännande sitt värde, och dock Anspråkslös, obesvärad af-ven i sällskap med fruntimmer, huru mycket dessa än > besvära honom, är det endast med sin gamla syster — värdinnan i hans hus — han trifs. Det var i hennes sköte han utgöt sin hänryckning öfver besöket af Franzén, ropande till henne med full hals, innan han ännu helsat på sin käre gäst: ”syster! syster! här skall göras kalas i dag: han, som skrifvit människans anletet är här!” (* Hart” kallar Norberg hela verlden.) Deremot skydde han sitt eget hus och utbad sig en i smörgås hos professor Florman, ”för att sista aftonen slippa se” ett par utmärkt söta prestdöttrar från landet, ' hans egna släktingar, hvilka bodde hos honom under det att de på några dagar rest in till Lund, för att roa sig. Det var egentligen ett par äldre professorer (S. och M. a. R.) och flere bland den yngre akademiska personalens täla uppvaktningar, medan de vackra gästerna vistades i hans hus, som förtröto honom. ”Professor S. är galen två gånger om dagen; men professor R. är icke galen mer än en gång om dagen/” yttrade Norberg i anledning deraf. För någon tid sedan, dåbela studentkorpsen tågade till hans boning och hel* sade honom med lefve- och hurrarop, försäkrade vår anförare, magister Svanander: ”att det blott var ett STagt genljud af hela Enropas beundran.”

Professor Flormans bekantskap var jag nog lycklig att få göra på Aronsnäs, der han är husläkare sedan låogre tider tillbaka; ty eljest har han i det närmaste i upphört med all sjukskötsel. Denna bekantskap har tillskyndat mig förmånen att några gånger vara hans l gäst. Annars ser han få fremmande. Gubben Norberg bjuder sig likväl emellanåt sjelf, för att spela schack. Fastän en lång följd af år embetsbröder, titulera de hvarandra: ”herr kansliråd” och ”herr professor”. Norberg ger alltid en eller par piecer förut, men tappar vanligen spelet. På min fråga härom i förtroende, svarade Florman: ”Han vet, att han skulle tap-

pa i alla fall, och det smickrar gubbens fåfänga, att kanna skrifva förlusten på räkningen af de piecer han gifvit förut.”

Lund har öfverflöd på originaler: Retzius med sin gammaldags bestämdhet, kärfva torrolighet och pung-peruk; Tegman, eldig och tankspridd — en lefvande motsats till sin vetenskaps (mathematiken) oafvisliga regelbundenhet; Lundblad, Sveriges Gicero, en liten rotunda med isterhaka och kalott, hvars latin hela världen tar till mönster, och hvars svenska nästan ingen förstår; Cederschöld, filosofiens prosa — prosa i allt, ordentlig och punktlig efter klockslag; doktor Hylander, hvars ; andliga nit, vaccineradt på umgängeslifvet, samt slö-! seri med gudliga åthäfvor och så kallade ”salighets-ecbemer”, göra få eller inga proselyter, medan prosten Sehartau, honom vida underlägsen i snille och lärdom, amålt hjertan och vinner själar med sitt rörande predi-kosätt och sin rena presterlighet i låra och lefverne, utan prål

Den dyraste lyxartikel för Skånes magnater är att bafva professor Munck af Rosenschöld till husläkare; men också utan honom tro de sig hvarken kunna lef-va länge eller comme ilfaut. De uppväga han» sjukskötsel med guld — och guld, så att del' förslår I farans stund gör han underverk; men tycker han sig ha blifvit onödigt besvrad, får dén rikaste eller den förnämste bälla till godo med ett gaoska öppenhejrtigt och buttert: ”bara kink, ers nåd! 1'

Han är egare af ett stort stenhus, i hvilket han be* hor några rum på nedra bottnen. Allt det öfriga står öde: icke i brist af hågade hyresgäster, utan emedan sådane skulle besvåra honom och han bär serdeles af* sky för buller i buset, framför allt öfver arbetsrum och sängkammare. Frisk luft och vädervexliag utgöra hufvuddogmen bland hans hälsoföreskrifter. I ett större samqväm en kall vinterdag fann han ett rum alltför qvalmigl, och då han ej på annat sätt kunde få fönstret öppet, slog han med flit ut rutan, hvilken han ganska riktigt ersatte. Någon, som rådfrågade i af-seende på sin belsa, fick tillsägelse, att framför allt skaffa bort den elaka lukten i rum me t. Vid nästa besök hade man sökt afhjelpa olägenheten med i myckenhet använd rökelse. Rosenschöld anmärkte, "att sådant väl döljer de elaka ångorna, men ingalunda skingrar dem."* Under en resa blef hans nattro på nä* gon gästgifvaregård störd af en tupps galande. Professorn köpte genast in tuppen, lät hugga hufvudet af honom och skänkte sedermera det slaktade djuret åt säljaren.

Mamma känner förmodligen af ryktet professor Tegnér, som i julas vann Svenska akademiens stora pris; aen bvad mamma kanske ej hört omtalas, är hans mHDterhet, de qvicka infall, han strör omkring sig, och huru tillgänglig han är för alla menniskor. Ingen kan göra mindre väsen af sig, än han, och han Ir fri* kostig med tillfällighetsvers, äfven på vänners och bekantas begäran. Jag bar den lyckan att mycket ofta ▼ ara i hans umgängeskrets med adjunkterna Lindfors, Agardh och Engeström, roagistrarne Heurlin samt brö-derne Bengt Magnus och Olof Bolméer, Stenström, ffl. fl. Jag kan ej beskrifva, huru muntert och roligt det ir i deras sällskap. Vid en stor middag för någon tid sedan hos biskop Faxes gjorde Tegnér vers öfver alla, som sutto vid bordet: ingen blef lottlös, utan hvar och en fick sin strof, från och med värdfolket, hos hvifket han är som barn i huset.

Härom dagen var jag på det roligaste kalas, jag i min lifstid varit med om. En treflig prest, vid namn Amaa, som fått Söfde pastorat, bar uppehållit sig någon tid i Lund, för att undergå pastoral exa men. När han lyckligen genomgått densamma, tillställde han ett sjudundrande gästabud, och bjöd nästan hela akademistaten och en mängd af sina bekanta bland de studerande. När bålarna blifvit framsatta vid middagen, äskade Tegnér ljud och steg upp; alla fattade sina glas, och han föreslog vårdens skål i tvenne improviserade vener. Den sednare egnar 6ig ej att åberopas för fruntimmer; men den förra lydde sålunda:

”Breder Amma! jag dig dricker till Pastorat och pastoralexamen Och an flicka sådan, som da viH:

Ve Jerusalem och dia lekamen!”Hamma kan ej föreställa sig, hvrlka stormande skralt* salfvor beledsagade den rimmade skålen.

| Helt oförmodadt har man i få k t må staren på stället stölt på en stor skald, väl icke så stor, som Tegnér, och i ett helt annat och herr Ling ensamt förbehållet slag, men ändå af en art, som ställer honom både öfver och utom ringen af vanliga små-poeter. Tegnér's Svea har gjort det största uppseende och Lings Gylfe åstadkommit den största uppståndelse» Ling sjelf är lika egen som hans skaldestycke och förer ett enstaka klosterlif midt uti den sällskapslika universitetsstaden. För öfrigt är han på god fot med de äldre och afhållen af de yngre. Hans skaplynne liknar en glödugn under en isskorpa.

Borgerskapet i staden vet man knappt af, med undantag af Sewerin Lillievalch, hvars utmärkt hyggliga döttrar höra till ortens praktvexter. Magister Heurlin är för andra gången förlofvad med den vackraste, sedan hon slagit upp med den puckelryggige rektor Silf-verstolpe i Norrköping, hvilkeo släkten ville öfvertala henne att taga.

För öfrigt känner jag blott ett original bland Lunds borgerskap, och det är välvis herr borgmästaren sjelk Han heter Bjugg och vanslägtas icke, om han härstammar från den ryktbare rimmaren af samma namn, ehuru borgmästaren i både andlig och lekamlig måtto är sjelfva prosan samt ett ständigt mål för studenternas upptåg och begabberier. Jag vördar emellertid sedan i går aftons en lysande chef i hans person; ty jag blef då intagen i härvarande Knutsgille, der haq är ålderman. Ceremonien är enkel, men treflig; man dricker ur den stora, fornlådriga silfverkannen, under en ofantlig silfverdufvas vingars skugga, b vilken hänger i taket» ▼äljer sig en Knutssyster, om man vill, och dansar derpå till ljus dager följande morgonen, med Knutstecknet — en liten förgylld silfverdufva i mörkblått' band — uti knapphållet. En Knutsbror får endast ha en Knutssyster; men en Knutssyster kan hafva så många Knutsbröder, som välja henne och hvilkas val hon behagar antaga. . Jag nämnde högt Mathildas namn, och hoppas,' att hon aldrig skall lyssna till någon annans val. Dufvan af guld följer här innelyckt till hen-ne, jemte millioner hjert liga helsningar från min vördade moders lydigste son Fredrik Sparfaenfeldt.*SJETTE KAPITLET.

Omtrent tvenne år voro förflutna, sedan Leyonber-garne lemnat fäderneslandet. Första året lät baron öfverstinnan minadtligen böra af sig med bref, i hvilka han underrättade henne om resans fortgång, sitt eget och Ludvigs välbefinnande, med.mera. Alla dessa bref andades lefnadsfriskbet och glad sinnesstämning. Men andra året blefvo de sällsyntare, tungsinta, mera för-behållsammä. Öfverstinnan hette väl fortfarande hans »bästa vän»; men hvad han meddelade henne, var kallt eller beklagande. Han sade sig nu ej längre hafva något mål för sitt lif; ty hans son behöfde honom ej mera, och de tilltagande krämporna gjorde honom lif* vet odrägligt, men bådade lyckligtvis dess slut. Ändt-ligen upphörde han alldeles att skriva henne till, och man hörde icke af honom oftare eller annorlunda, än då han i korta och bestämda ordalag förstodigade sin gårdsfogde att öfverstyra penningar till det handelshus, som försåg honom med kreditiver. Hvarje bref till fru Sparfvenfeldt inneslöt visserligen några ljumma helsningar till Mathilda; men då den förra uppmanade honom att äfven emellanåt hugna' sin dotter med några rader serskildt, undskyllde han sig med bristande tid och tilläde, att flickan borde finna sig mer än belåtenitt af en så huld moder, som öfverstinnan vore för benne, erhålla underrättelser om och helsningar frå« sin far. Matbilda fortfor icke desto mindre att, pi hennes tillsägelse» di och då skriva till både far och bror, hvilken sednare en enda gång bevfirdigade sy-stren med ett kort svac» i den mest fremmande och öf-Terlägsna ton.

Flera veckor hade man i hemorten saknat alla un» derrättelser om de utrikes resande, då en eftermiddag» under det öfverstinnan och Matbilda voro sysselsatta med handarbeten, Bergas gårdsfogde, mot vanan oanmäld, inträdde och med häpen uppsyn utbad sig, att fl tala några ord enikildt med hennes nåd.

»Har någon olycka händt,» frågade genast denna, »så säg mig utan omsvep, hvaruti den består, i fall snar bjelp eller skyndsamt beslut äro af nöden. Ert utseende bådär intet godt.»

»Jag skulle ödmjukast be att få tala med hennes nåd mellan fyra ögon.» mumlade gårdsfogden mellan tänderna och sneglade förstulet på Mathilda.

Förvånad öfver denna hemlighetsfull het oeh ännu mer, att den syntes afse hennes fosterdotter, bad bon henne vänligt gå in uti sin kammare, medan öfverstinnan uppgjorde med sin gårdsfogde hvad han kunde hafva att andraga.

Utan nyfikenhet aflägsnade Mathilda sig i ögonblicket.

»Nå väl, min käre vän! vi äro nu ensamme,» tog fra Sparfvenfeldt till ordet; »hvad har ni att förkunna på en så ovanlig tid och som icke kan nämnas i unga frökens närvaro 7»

»Gud låte hennes nåd och den unga, vackra, nådiga fröken, som alla hålla så mycket af, ej taga alltför illa tid sig!» yttrade nu gårdsfogden, i det han suckadeoch drog djupt efter andan, »ty det låter bedröfligt från Holmen.»

»Ni förskräcker mig!» utbrast öfverstinnan. »Men säg i alla fall rent ut hvad ni vet och huru ni fått veta -det.» '

»Barons gårdsfogde har skickat mig bud, att han ej kunde komma till mig i morgon, som han eljest lof--vat, emedan han nyss fått bref från unge baron, med befallning att just då infinna sig vid kyrkan ... för att ... för att» ...

Orden stockade sig i halsen på gårdsfogden. Öfver-stinnan föll honom lifligt och bestört i talet:

»Befallning från unge baron att infinna sig vid kyrkan på en söckendag, då ingen gudstjänst hålles! Och för hvilket ändamål?»

»För att låta öppna och vädra den inmurade slägt-g r a f ven,» svarade gårdsfogden, med en betydelsefull blick, som tycktes vilja fullborda meningen.

Öfverstinnan studsade. Hon teg ett par sekunder för att återhemta sig, under det hon skarpt fixerade gårdsfogden. Derefter frågade hon med fattning och stadig röst:

1 »Är det något nytt lik som skall nedsättas i Leyon-bergska grafven?»

»Ja . . . gamle barons!» ...

Uppehåll.

»Känner ni när, huru och hvar min aktningssvärde granne slutat sina dagar?» sporde öfverstinnan vidare» så snart hon blifvit nog herrskarinna öfver de kan* slor, som i detta ögonblick bestormade hennes själ.

»Baron Ludvig har ej skrivit annat, än att han numera vore egare af fideikommisset Holmen, sedan han* herr fader afsomnat, och att den salige dödes lik är påhemvägen, för att nedsättas i släktgrafven, som derföre genast skulle ställas i ordning. Jirefret %ar skrivet från någon liten stad i Schweiz,# genmälde gårdsfogden.

Sedan denne tagit afträde, inneslöt öfverstinnan sig en stund ensam i sitt rum och gaf fritt' lopp åt sin egen smärta, innan hon, med den sjelfbeherrskning hvaraf hon städse var mäktig, utförde sitt bedröfliga värf, att förbereda och underrätta Mathilda om den oersättliga förlust hon lidit.

Klokare och ömmare kunde detta ej verkställas* Icke desto mindre skälde den arma flickan i början af stum bestörtning, tills känslan fick öfverhanden och en ström af beta tårar gaf sorgen luft och lättade det be-* klämda hjertat.

Fastän fru Sparfvenfeldt deltog i Mathildas saknad och led af hennes bedröfvelse, iakttog hon likväl denna icke utan tillfredsställelse. Flickan blef henne nem-ligen kärare just derföre', att hon så innerligt begret en far, som alltid bemött henne med fränstötande köld. Huru ousägligt skulle ej detta sköna hjerta älska den, som återgaf henne kärlek för kärlek!

Under det Mathildas tankar voro upptagna uteslo-tande med förlusten af hennes far, begrundade öfver-stinnan tillika Ludvigs uppförande. Han hade visser** ligen icke varit uppstudsigt emot sin mot honom alltför klemmande far; men ett bortskämdt barn, utan erkänsla, utan känsla för den faderliga svagheten, van att ledas af nycker, att få dem alla i ögonblicket tillfredsställda. Derigenom hade han blifvit uppblåst och införlifvad med en viss öfversitlareton, betraktande sig som ofelbar och sjelfherrskare, och såg alla andra Öfver axeln — Fredrik i främsta rummet. Mathilda hade han alltid behandlat som ett barn, väl icke ovänligt, men frcm«mande ocb öfverlägset» Att detta bemötande ej kunde alstra syskonkärlek, var naturligt. De förblefvo* för hvarandra helt och hållet likgiltiga personer . . . intilldess åtminstone, att ingendera stod den andras fördel i ljuset

Just detta måste inträffa med fadrens död, om han ej medelst något väl beräknadt förordnande mäktat nndanrödja arfsansspråkens ömtåliga stötesten. Ty med undantag af fideikommisset, hvilket tillföll Ludvig utan lott och byte, fanns i penningar och deras värde ett ej obetydligt belopp att skifta emellan de begge syskonen.

Öfverstinnan aktade sig visserligen noga att röra vid denna sträng med Matbilda, hvars ungdom, oskuld och obekantskap med ställningar och förhållanden i samhällslifvet ännu skyddade hennes rena känsla från egennyttans besmittelse. Men desto mera längtade den omtänksamma fostermodren att inhemta huru Ludvig såg

och ernade taga saken. Och innan kort måste den utvecklas vid arfskiftet, ehvad han inställde sig i egen person eller utlät sig skriftligen.

Emellertid återkom Fredrik från universitetet med de fördelaktigaste betyg öfver undergångna examina. Återseendets fröjd var stor å alla sidor — så stor, att den småningom skingrade Mathildas sorg, för hvilken fosterbrodern visade både aktning och deltagande.

En vacker dag fick gårdsfogden på Holmen ytterligare skrifvelse från sin nye husbonde, som uti denna underrättade honom, att fadrens lik oförtöfvadt vore att förvänta, men att baron sjelf ej ernade sig hem förr, än till bouppteckningen, hvarmed ännu någon tid kom-me att dröja, enligt af hofrätten beviljadt anstånd. På Mathilda gjorde denna tidning föga intryck: han förstod ej att bedöma sin brors uppförande vid detta tilk fälle, utan tog för afgjort, att det borde varfa sådant eller ej kunde vara annorlunda. Men öfverstinnan fann det oskickligt och utmärkande likgiltighet mot fadreas minne, och Fredrik utbrast med värma: »Det kan aldrig bringa lycka åt Ludvig, att mindre vårda sig om sin fars kvarlevor, än fädernearfvet!»

Med hemligt välbehag hörde öfverstinnan detta utbrott af ädel ifver, och gaf sjtt bifall tillkänna med en hjertlig handtryckning.

På Berga visade man så mycket större uppmärksamhet mot den aflidne barons minne. Enligt fru Sparf-venfeldts inrådan, lät Holmens gårdsfogde svartkläda ett rum på herrgården, der likkistan dagen efter ankomsten utställdes till allmänt åskådande för hela godset och dem af ortens öfriga invånare, som ville taga densamma i ögonsigte. Följande dagen bars liket till kyrkan af Leyonbergska frälsbönder, under klockringning, och vid kyrkogårdsporten slöto sig öfverstinnan med sin son och Mathilda till tåget och öfVervoro kistans nedsättande i grifthvalfvet. Det var första gången Holmens underhafvande sågo fröken Leyonberg, sedan hon som barn lemnade fideikommisset. Hennes ^gring, okonstlade sätt, höflighet och de tårar, hon ymnigt fällde vid fadrens likkista, tillvunno henne nu allas bjertan, och ingen bland godsets underlydande faons, som ej innerligen skulle önskat, att eganderätten till Holmen fått öfvergå till henne. När hon, efter förrättningens slut, tillika med öfverstinnan och Fredrik, uppsteg i vagnen, för att återvända till Berga, trängde sig bönderne omkring åkdonet och ropadeenhälligt i ehuru ööfverenskommet: »Gujd bevare nådig fröken!»

Blygsamhetens rodnad tolkade Mathildas erkänsla, öfverstinnan smålog af tillfredsställelse * och Fredrik, hänryckt af den hyllning man gaf åt hans bjertas herr-skarinna, sträckte hufvudet ur vagnen och ropade tillbaka: »Gud höre edra böner, go' vänner!»SJUNDE KAPITLET*

Det inbördes förhållandet mellan Fredrik och Ma* tbilda antog med hvaije dag en ömmare» innerligare, mera bestämd, mera fast hållning. Sådant undföll dem, sjelfva förblindade af kärlekens gnistrande flammor; men det undföll icke den lugna» vaksamma modren. Hon fann visserligen måttet af sina önskningar rågad genom en lycklig förening mellan de begge käraste föremål hon egde i lifvet; men för alt den skulle kunna bli lycklig, måste deras kärlek undergå andra prof, än det dagliga umgänget i en från verldens 'tummelplats afskild vrå. Fredrik isynnerhet borde, sedan han slutat sin akademiska kurs, göra en annan i stora verl-deos skola, innan han oåterkalleligen bestämde hvad som skulle blifva hans yrke och hvem som skulle bli haos maka. I denna vefva framför allt ville öfverstin-nao, äfven för sin egen skull och för att så mycket bittert främja Mathildas bästa, aflägsna tankarne. från gemensamheten i fördelar mellan hennes son och den nye egarens af Holmen syster. När arfvet dem emellan skulle skiftas, ernade hon nemligen använda allt det inflytande, hon kunde ega på den unge Leyonberg, att förmå honom göra Mathildas framtid oberoende af allt annat, än hennes egen vilja.

Tv. Jktentkap. 5Ingendera af de begge älskande gaf bon del af denna sin plan. En sextonårig flicka, obekant med behofven, obekymrad buru de hittills blifvit, huru de framdeles skulle varda fyllda, kunde möjligen missförstå, men omöjligen fatta hvad som tillgjordes för att betrygga hennes ställning i lifvet. Och Fredrik, alltför kår att uppskatta beräkningar, alltför stolt att lägga band på sin kärlek för att vinna fördelar: huru skulle väl han — den knappt mer än tjuguarige ynglingen — kunnat förmås att ge sviga för den öfvermodige fordne lekkamraten, i ändamål att beveka honom till eftergifter vid delningen af hans faders qvarlåtenskap!

Både således i afsigt att stäffa kärleksbranden och aflägsna tvedrägtsfaran, påskyndade Öfverstinnan Fredriks afresa till hufvudstaden, för att der någon tid arbeta i embetsverken. Ludvig väntades dagligen till Berga, fastän han ej vårdade sig att underrätta någon om tiden för sin ankomst, och innandess ville öfverstinnan, att Fredrik skulle vara borta.

Det behöfdes modrens manande kraft att denna gången drifva den älskande ynglingen från det landtliga hemmets lugna enfald till hufvudstadens bullrande förströelser. Icke eös ärelystnadens i manliga bröst öfver hufvud så mäktiga driffjedr egde i hans någon spänstighet, innan öfverstinnan med den qvinnan egna fint-lighet förstod att gjuta den i kärlekens degel.

»Huru gerna jag än önskade alt alltid få behålla dig bemma, käre Fredrik!» yttrade en dag öfverstinnan till honom, då de voro ensamme, under det bon gifvit Mathilda att syssla på sin kammare, »fordrar dock omtanken för din framtid, att du söker göra din bana i Stockholm. Så länge jag lefver^ hoppa* jag att du då och då ser till oss på Berga, och när det enging blir ditt, har du valet öppet mellan en tarflig bergning hår, eller att fortfarande åta kronans kaka, b vilken ordspråket påstår vara dryg.»

»Sur åtminstone,» genmålde Fredrik, lifligt, »och slmre med hvarje dag, sfiga alla, som äro i tjenst. Hvårföre skall jag trängas i de förnåmas trappor, då jag kan (I dagligt bröd hemma, mot det att jag biträder min hulda wor i tillsynen af egendomen?)»

»Det måtte väl icke vara min Fredriks mening,» förebrådde öfverstinnan, med mildt allvar, »att förnöta sin tid i lättja och blifva nådehjon, om också hos sin egen mor? Alla menniskor skulle peka fingren åt laodtjunkaren, och kostnaden, som blifvit använd på din opp fostra □, vore rent af bortkastad.»

»Ingalunda, bästa mamma!» anmärkte Fredrik, med sjelfkänsla. »Bildning och kunskaper komma öfverallt tillpass; sådan år alla upplystes åsigt nu för tiden. Jordbruket är icke blott ett af de ädlaste, men tillika det nödvändigaste af alla yrken, och en landtjunkare har följaktligen i allt klokt folks Ögon vida mer anseende, än en kammarjunkare. Om jag således gör skäl för detta namn, kan man väl ej påstå, att det är nådebröd jag äter.»

»Dn vet, älskade son!» återtog öfverstinnan med ömhet, »om jag gerna med dig delar allt hvad jag eger, vore det till och med min sista kaka. Men jag skulle gräma mig till döds, om jag, af otidig eflergifvenhet för ögonblickets infall, samtyckte till ett förhastadt beslut, som du framdeles kunde komma att bittert ångra. Vägen till Berga hittar du alltid; men gräfver du för tidigt ner dig på landet, så blir befordringsvägen en glng för alla stängd för dig. Din lycka ligger mig mer om bjertat, än glädjen att få ega dig ständigt vidmin sida, elfcer rättare: hela min glädje är att veta din lycka vara gjord.»

»Och hon är det, om jag får stanna qvar hos mara* ma och» . . .

Fredrik afbröt hastigt, skiftade färg ocb sväljde Ma^ thildas namn, som redan sväfvade på hans läppar. Öfverstinnan tog, som det heter, ordet ur munnen på honom.

»Mathilda, om hon också af aktning för mig, af vänskap för dig, undveke att uttala bvad bon tänkte, skulle likväl alltid i sitt sinne göra jemförelser mellan dem, som arbetade sig fram i verlden, och dagdrifvaren i föräldrahuset, och hon skulle nödgas rodna vid hvarje fremmandes besök, till och med sin egen brors, sqm ställde dig bakom alla andra. Hon skulle sluta med att hysa ett föga smickrande medlidande med dig; och ett bra hårdt prof blefve det för henne, att fortfarande hålla utaf en person, för hvilfren hon i mjugg hade att skämmas.»

Öfverstinnan hade nu lagt klorna i såret. Fredriks Invändningar blefvo mer och mer matta, ocb han föll slutligen sin mor om halsen, medgifvande, att hon hade rätt: ja, han utbad sig, som ett vederinåle af hennes godhet, att bon ej för någon måtte berätta hans förhastade lefnadsplan. Modren lofvade förtegenhet, hvil-ken hon skulle iakttagit äfven bönen och löftet förutan.

Det var således afgjordt, att Fredrik på nytt skulle lemna hemmet, dit man öfverenskom att han borde återvända nästa sommar, för .att der tillbringa några veckor, om sådant stode att förena med bans göromål I hufvudstaden.

Kärleken gjorde med hvarje timma nya och. starkare framsteg i de begge älskandes bröst, just derföre, attfyaa

närdes af saknadens försmak, blåstes opp af binder. Begge behöfde, för att stålsätta sig mot den långa frånvarons bitterhet, ömsesidiga försäkringar om trohet. De hade länge svurits af smäktande blickars eld och förstnlina suckar: da sökte sig ett tillfälle att bryta fram i ord — och det flög dem till mötes på harmoniens vingar.

Naturen gulnade. Bäddar af vissnade löf betäckte markens härjade matta. Höstvindar rasslade genom trädens kala grenar, på hvilka regnet obarmhertigt sön-derpiskade hvartenda qvarglömmdt blad, som nu, skälf-vande och qvidande, stets från sina qvistar. Det var forlviflans årstid, som ej hade i sigte annat slut på sina lidanden, än vintrens död, och var för upprörd att finna tröst i hoppet om vårens uppståndelse.

»Omöjligt att vidare tänka på någon spatsergång ute,» hviskade Fredrik; »sätt dig vid pianot, 9Öta Mathilda! och låtom oss skingra stundens smärta med musik.»

»Vill du sjunga en duett tillsammans med mig?» frågade Mathilda mildt, i det ett moln af svårmod jagade öfver de strålande ögonens azur.

»Oändligt gerna,» blef Fredriks svar. »Och hvad vill du, att vi skola sjunga?»

»Hortensias afsked till Alexander,» yttrade Mathilda. »Det förefaner mig enkom skrifvet för oss i vår nuvarande belägenhet.»

»Men kejsaren drog krigsäfventyr och dödsfaror till mötes,» invände Fredrik, sorgset småleende. »Mio motsedda bana är vida mindre vådlig, fastän — vida tråkigare.»

»Också skola vi hoppa öfver de båda verserna, som ej kunna lämpas på dig,» inföll Mathilda lifligt. »Det är just de andra begge jag mest tycker om.» Mathilda satte sig vid sitt piano; Fredrik ställde sig bakom hennes stol, och de sjöngo vaxelvis.

Hon:

”Da lemnar mig, att följa ärans bari:

Mitt hjerta följer, sörjande, din stig.

Gå, att dig vög till minnets tempel bana!

Så bjuder äran. Gå — men glömv ej mig!”

Han:

”Jag glömma dig! ej i mitt minne gömma Din kärlek, det behag, som tju«te mig!

Nej, pligtens, ärans bad jag ej skall glömma,

Men också aldrig, aldrig glömma dig!”*

Hon:

”Hvad qfal, som ökar afskedstårens smärta:

För nya skönheter da visar dig.

Ditt öga, bilden af ditt ädla hjerta,

Skall tjusa äfven dem — då glöm ej mig!”

7 Han:

Ack*, frukta ej! När jag en skönhet finner.

Då skall mitt hjerta säga inom mig:

Emot min vän hur litet denna vinner!

Och glömma henne och blott minnas dig.”*

»Kan jag lita derpå, Fredrik?»

Med dessa ord flög Mathilda upp från pianot, ställde sig midt emot Sparfvenfeldt, faltade hans händer och fixerade honom skarpt.

»Himlen speglar sig ej säkrare i din blick och i din själ,» utbrast Fredrik med höjd röst och blixtrande ögon. i »Dl år, jag åter lugn,» suckade Matbilda, »så lugn, som . . . som — du sjelf.»

| »Det vill just icke säga mycket,» menade Fredrik, i det han skakade hufvudet. »Jag har gifvit dig mitt ord, vid hvilket du kan trygga dig; men du har ännu icke tröstat mig med något löfte.»

»Välan,» tog Matbilda genast till ordet, »jag lofvar, vid allt hvad heligt är, att, om du kommer tillbaka och håller lika mycket af mig som nu, skall jag älska dig dubbelt; men om du tycker mindre om mig då och mer om någon annan, bedyrar jag, att jag skall gråta mig till döds. Är du nu nöjd?»

| »O, min Matbilda!» var allt hvad Fredrik hann sva-

| ra, innan deras kärleksglam afbröts genom öfverstin-nans ankomst.

Från denna stund intill afresans sökte de begge fil* skande förgifves något tillfälle att få samspråka utan vittnen; den försigtiga modren bevakade så hvarje Matbildas steg, att Fredrik aldrig fick råka henne ensam.

Under resfrukosten höllo fruntimren bonom sällskap vid bordet. Derpå följde afskedet, å allas sida hjertligt och smärtsamt. Öfverstinnan följde sin son till vagnen; men Mathilda föregaf näsblod och skyndade på sin kammare: för att dölja sina känslor, tänkte fru Sparfvenfeldt; af kallnad kärlek, misstänkte Fredrik,

I mumlande för sig sjelf: »den känslolösa! den otacksamma!» Likväl förde en oemotståndlig dragningskraft hans ögon mot hennes fönster. Det ena af dem stod öppet, oaktadt den kyliga luften. Han lyssnade — ville ej tro sina öron — vågade knappt andas. Pianot klingade den smäktande, den kära melodien: Hortensias afeked till Alexander, som de några dagar förut sjungit tillsammans. Utom sig, bjöd Fredrik hastigt ett kort farvfilåtsio mor, kastade St Matbildas fönster en slängkyss och en blick ... en blick, som kunnat smälta klippan, steg fkyndsamt upp i vagnen och körde i starkt traf frun det älskade, det saknade hemmet.

Mathilda låt instrumentets toner dö bort och hastade till fönstret; men vagneo, som inneslöt hennes tankar, benoes farhågor, hennes förhoppningar, med ett ord: hela hennes själ, hade redan försvunnit bakom sluttningen af en lång backe. ÅTTONDE KAPITLET.

Tre veckor efter Fredriks afresa anlände Ludvig till Holmen. Öfverstinnan blef derom underrättad af sin gårdsfogde; ty sjelf lät den nye fideikommissarien ej på flera dagar höra utaf fcig. Detta stötte henne för egen del och oroade henne för Mathildas. Det utvisade en köld i brodershjärtat, som hvarken gaf hopp om stöd och förtroligbet i framtiden eller lofvade godt vid det förestående arfskiftet. ✓

Mathilda, å sin sida, tycktes med föga mindre likgiltighet emottaga tidningen om brödrens närvaro på fidernegodset i grannskapet. De minnen, deras förra sammanvaro qvarlemnade, voro ingenting mindre fin angenäma, och den långa tid, de sedermera varit åtskilda, utan att han låtsat om de bref, med hvilka bon på öfverstinnans tillsägelse emellanåt gjorde sig påmind, utplånade honom helt och hållet ur hennes hjerta.

En middag, under det de begge fruntimren sutto till bords, rullade en wienerkalesch in på gården, ocb •o jägare, hvars gröna livré var öfverhöljdt af silfver-gtloner, inträdde oblygt i matsalen och anmälde: »Herr baron Leyönberg.»

»Baron är välkommen,» nickade fru Sparfvenfeldt, ned stolt hållning, åt jägaren, tilläggande åt sin egenuppassare befallningen, att genast duka för en tredje person.

»Herr baron har redan frukosterat» anmärkte b Arvid jägaren, oåtspord, påtagligen enligt förut erhållna föreskrifter, »ocb förtär sedermera aldrig något innan middagsmåltiden klockan VI.»

»Ledsaga den fremmande in i förmaket och bed honom sitta.ned tills jag slutat äta,» befallde öfverstinnan sin

betjent, utan att ens bevärdiga jägaren med ett ögonkast.

Denne, som, lika med Ludvig, inbillat sig, att hans manér från stora världen skulle alldeles förbluffa landsbygdens enfaldiga qvinnor, återvände helt flat till sia husbonde och redogjorde för det svar han fått.

»Så-å?» mumlade Ludvig, förargad öfver missräkningen, under föresats att fullfölja den förnäma roll han börjat. Också fick han rundligt rådrum att inöfva sig deruti och att anställa betraktelser; ty man lem-nade honom ensam i förmaket nära en timma.

»Desto bättre!» tänkte han. »Det beböfs tid att kläda om sig, för att icke visa sig alltför tarfliga och gammalmodiga i åsynen af en kännare. Den der vå-pigheten måste väl tillika en smula jemkas inför spegeln, innan de träda inför ett af stora världens lejon.»

Tiden började dock blifva honom temligen lång. Vårdslöst kastade han sig i hörnet af en soffa; tog af sig glasögonen i guldbågar och torkade dem med näsduken af ostindiskt sidentyg; satte dem åter på näsan; lekte ömsom med urkedjan och tandpetaren; gnolade ett ryktbart thema af Gatalani; sträckte sig — och jaspade.

Andtligen öppnades en tapetdörr från öfverstinnans sängkammare, och hon inträdde i förmaket, åtföljd af Mathilda.»Jag hade i sanning ej förmodat, att ni så snart skulle se till mig, baron Ludvig!» tog fru Sparfvenfeldt ned allvar och värdighet till ordet. »En så rättmätigt djup.sorg, som er, behöfver tid att vänja sig vid ställen och föremål, hvilka påminna om den oersättliga förlust man gjort. Säkert är det längtan att återse en älskad syster, som redan i dag fört er till Berga? Jag förstår att uppskatta en så loflig, så ädel känsla — var viss derom.»

Dessa sargande förebråelser, kryddade med så iriyc-ken artighet, bragte Ludvig helt och hållet ur den roll han ernat utföra. Hans förlägenhet vexte med hvarje sekund. Han kunde ej uthärda Öfverstinnans pröf- ▼ ande blickar och vågade knappt möta det okonstlade lugnet i Mathildas. Han stammade några osammanhän-gaode fraser, som skulle likna ursäkt för det länge fördröjda besöket, jemmer öfver fadrens bortgång, så till vida öfverensstämmaude med sanningen, att alltsammans var jemmerligt.

De begge syskonen stodo der emellertid alldeles frem-mande för hvarandra: han kall och stel; hon skygg och i sitt sinne jemförande den köttslige brödren med fo-sterbrodren — en jemförelse, der Ludvig utgjorde be-skuggningen på Fredriks ljusa bild.

Angelägen att närma syskonen till hvarandra, fattade öfverstinnan Mathildas hand och förde henne till brödren. De omfamnade b varandra, men så isande lik» giltigt, att de tycktes göra våld på sig, för att icke stöta hvarandra tillbaka.

Ludvig fann vistan på Berga nu alltför pinsamt, att dröja länge kvar. Han insåg sin missräkning, att för denna gången kunna hos de begge fruntimren injaga beundran och förvåning öfver sina utländska seder.Öfverstinnan fann, å sin sida, att detta icke var rått tillfället för ett närmande mellan syskonen och för be-mödanden^ att beveka Ludvig till eftergifter vid arfskiftet. A alla håll andades man således friare, när Leyönberg begaf sig bort, sedan han vid den konstladt sirliga afskedshelsaingen atbedt sig att, medan han uppebölle sig på Holmen, der få emottaga sia bögt värderade grannfrn. Till Mathilda yttrade han, icke sin Önskan, men en förmodan, att öfverstinnan tilläte henne göra sällskap, då hon hedrade »hans egendom» med besöfc.

Vid serdeles elakt lynne kastade Ludvig sig i ett hörn af sitt på spänstiga fjedrar svigtande åkdon, och han lät sin förtrytelse erfaras af allt, hvaröfver han

egde att befalla. Jägaren bar sig tölpigt åt, då han öppnade vagnsdörreu: kusken förstod ej att handtera piskan: hästarne, oakadt de lurpo i sträck, voro tröga, o. s. v. Hemkommen till Holmen, vankades snubbor

åt alla och stryk för drängarne. Ingenting var till

lags. Ludvig förekom andra afskyvärd och sig sjelf odräglig.

Några dagar efter besöket på Berga lät han bjuda fru Sparfvenfeldt och Mathilda till middag, med underrättelse, att måltidstimman vore klockan V. Kyrkoherden i församlingen och kronofogden i orten — de enda

ståndspersoner, som på flera mils omkräfs Utgjorde Holmens grannar — blefvo äfven bjudna.

Oaktadt landsbygdens enfald och sällskapets fåtalig' bet, tillgick det hos Ludvig med en fetikett, som der-est han' varit öfversle-marskalk vid hofvet i Tuiléri-érna. Gästerna emottogos vid salsdörren af tvenue betjenter, klädda i granna livréer, dörren till förmaket öppnades af jägaren, och vårdens blef ej synlig, innanilla voro samlade. Man hade således tillfälle att iakttaga rummets prydnader och de förändringar, som i detta afseende blifvit vidtagna sedan förra egarens tid; och dessa gingo de begge fruntimren långt mera till bjertat, än det frånstötande emottagandet.

»Du finner förmodligen, liksom herrarne, att detta förmak, hvad både smak och yppighet beträffar, numera icke lemnar något öfrigt att önska?» hviskade öfverstinnan till Mathilda.

Fjickan skiftade färg, ett strömoln af ledsnad flög öfver hennes panna, och i ögat svällde en tår.

»Jag kan ej neka, att sidendrapieriet på väggen öfver soffan är rätt vackert; men . . . jag saknar der mina saliga föräldrars afbildningar, dem ingen annan prydnad kan ersätta,» svarade Mathilda, b viskande, tillbaka.

Pel var ett svar, som fru Sparfvenfeldt väntat, och hvilket lika innerligen glädde henne. Sakta tryckte hon flickans hand, till ett tecken att de förstodo hvarandra.

När Ludvig äntligen trädde in i rummet, helsade han med sirlig artighet på öfverstinnan, bugade sig fremmande för Mathilda, sträckte förnämt handen åt kyrkoherden och böjde något litet helt vårdslöst på hufvudet för kronofogden.

Efter några vaxlade allmänna fraser, förde Ludvig sin grannfru ut i matsalen, kyrkoherden bjöd armen åt Mathilda, och kronofogden följde efter dem ensam. Vid boidet tog Ludvig plats mellan de begge fruntimren, en betjent ställde sig bakom hvaraderas stol, och värden själf uppassades af sin jägare.

Bordet var lika rikt upplyst med hvita vaxljus i stakar af förgylld bronz, som i öfrigt prydligt ordnad*och fint anrättadt. Han hade själf införskrifvit gås-lefverpastejen från Strasburg, kapunerna från södra Frankrike och de utsökta vinerna från hvaraderas hemland. Hvarje läckerbit undergick ögats och luktens pröfning, innan den gafs till pris åt gommens långsamt sugande förödelse.

Kyrkoherden och kronofogden, som väl märkte, att det numera på Holmen tillgick på stora världens maner, men ännu icke hunnit med dem blifva hemmastadde, trodde sig, innan första rätten åts, blifva ersatte för det saknade brfinvinsbordet; men då köttsoppan kringbars, utlåg att måltidssupen kommit i fråga, funno de sitt hopp sviket och matlusten minskad, tillika med sin beundran öfver värdens förnäma lef-nadsvanor. Ludvig begrep alltför väl meningen af deras frågande blickar och fann nöje uti både det uppseende, detta afsteg från den vanliga ordningen skulle väcka, och det obehag det vållade dem, hvilka nödgades umbära hvad som blifvit dem ett behof.

Sedan han några minuter njutit af deras förlägenhet, tog han med triumferande uppsyn till ordet: »Jag glömde att bedja kyrkoherden och kronobefallningsman-nen taga måltidssupen hemma hos eder, innan herrar-ne reste hit, i händelse j ej kunnen vänja eder af med denna gammalmodiga plägsed. Utrikes brukas sådant icke, och vid mitt bord kommer aldrig bränvin att finnas.»

»Herr baron lemnar deruti en vacker föresyn åt ortens uppvexande slägte,» påstod kyrkoherden, undfallande. »Vore jag endast tretti år yngre, så skulle jag följa ett så värdigt efterdöme; men då man nalkas sextitalet, faller det sig svårt att utdrifva den gamle Adam.»»Jag för min del,» yttrade kronofogden, »skall vis-serligen icke försumma, uti mina inberättelser till konungens (tåga befallningshafvande, anmärkta berr barons afsky för det skadliga bränvinssupandet, hvaraf naturligtvis följer, att det stora bränneriet bär vid Holmen, som riktigt öfversvämmat orten med bränvin, snart lär komma att nedläggas.»

»Det bvarken följer af måltidssupens afskaffande eller skall inträffa,» invände Ludvig, bänfligt, med kinder blossande af förtrytelse: »min väsendtligaste inkomst hemtar jag ur bränneriet, b vilket jag också ernar betydligt utvidga.»

»Aha, det var en annan sak!» mumlade kronofogden, ilat öfver att hafva missförslått den nye egendomsberrens afsigt, tilläggande, för att ändock säga honom något som vore smickrande: »herr baron drager på detta sätt försorg om ökad bevilning för kongl. majestät och kronan.»

Efter detta nederlag sökte Ludvig sin triumf på annat håll.

»Jag bar för i dag tillbakaskjutit min vanliga mål-tidstimma från VI till V, emedan jag vill minnas, att man brukar vara fasligt tidigt hungrig härnere på landsbygden; och för alt foga mig efter ers nåds lef-nadsvanor» (det var till öfverstinnan han ställde sitt tal), »skulle jag varit i stånd till ännu större eflergift här-utinnan, om icke anrättningen mistade hela silt be bag, så vida man nödgades förtära den vid dagsljus.»

»Jag värderar er uppriktighet, min baron, och vill besvara den,» genmälde fru Sparfvenfeldt. »I buf-vudsladens förmak, hvimlande af hundratals gäsler, är det mycket som tager sig rätt bra ut, men hvilket, eflerapadt i en vrå af Sverige, der man, med bästavjlja i ver Iden, ej kan samla ihop halfva dussinet, (aller i Qet löjliga.»

Ludvig bet sig i läppen, antog ett tankspridt ut-seende, förde ett glas bordeaux först under nfis»n och smuttade det sedermera långsamt i botten.

Nu föllo, liksom händelsevis, bans blickar på systreu, som var bans venshra bordsgranne. Han mönstrade feenne först med öfverlägsen kännareuppsyn, fann i beones personlighet och klädsel ingenting, som lånade sig till begabberi, och måste således söka enl annan utväg åt sitt mål att förödmjuka.

»Fröken Leyonberg,» så började han sitt hånande skämt, »tycks ha svårt att känna igen sig på mitt Holmen nu för tiden. I hennes barndom såg bär ut som hos en frälsefogde i kung Frediks dagar. Nu deremot hoppas jag ha en smula europeiserat det gamla nästet och gifvit det en anstrykning af nittonde århundradets smak. Förmaket till exempel: hvad säger du om mina gula sidendrapierier, i stället för de gamla gyllenläderstapeterna?»

»Ah jo, när allt hinner bli riktigt i ordning» . . .

»Hinner bli riktigt i ordning!» for Ludvig ut, af-brytande, förvånad, stött och med hetta. »Hvad är det då som fattas, om jag törs fråga?»

»Våra saliga föräldrars afbildningar öfver soffan,» svarade Mathilda, okonstladt, med stadig röst.

»Aha, ingenting annat!» hänskrattade Ludvig. »Jag blef helt rädd, att frökens vanda kännareöga upptäckt något fel i veckningen, någon fläck på sidentyget, någonting, som afvek från stilen eller stötte smaken* De gammalmodiga taflorna äro emellertid i godt behåll på en vindsammare, bland aonat skräp.»•Skräp? Våra föräldrars afbildningar kallar då skräp?» upprepade Mathilda, lifligt och misslynt »Det går för långt: det kan aldrig gå dig väl i fran^ tiden, Ludvig!»

»Mén er så mycket bättre, min fröken; Gud väl* sigoe er och den, som ingifvit er sådana grundsatser!» utbrast kyrkoherden, med hänförelse.

Ludvig, som misslyckats i alla bemödanden att brin* ga skrattarne på sin sida, tvärtystnade af barm, och slutet af måltiden skulle blifvit ganska dystert, hade ej öfverstinnan förstått att med sin vanliga fina takt gifta samtalet en annan vändning.

Måltiden slöts med sydländska frukter och fradgande champagne. Man återvände till förmaket, der kaff kringbars i en silfverkanna och dracks ur koppar af porcelaine de Sévres. Det sista af undfägna* den bestod i äkta Italiensk marasquino.

Kort derefter bugade och aflägsnade sig kyrkoher* den och kronofogden.

Ludvig tycktes vänta, att fru Sparfvenfeldt ocksi skulle låta sin vagn köra fram; men hon genomskådade hans tankar och yttrade, förtroligt småleende: »Oss, eller rättare mig, slipper ni ej så lätt, bäste Leyonberg! Jag önskade ett litet mellan-fyra-ögou med er. Under tiden kan Mathilda göra närmare bekantskap med er mycket omtalade flygel från Wien.»

Så skedde.

Det var arfskiftet efter Ludvigs far, hvarom öfverstinDan ville höra hans mening. ’

»Arfskiftet!» utbrast Ludvig spottigt »Ers nåd känner således ej min salig faders yttersta vilja?»

»Nej, det bedyrar jag!» återtog fru Sparfvenfeldt »Och för att vara uppriktig, skulle det föga mig, om Tv. Äktenskap. 6min eljest så aktningssvärde vän i sitt förordnande godtgjort sin orättvisa mot er syster alltifrån hennes barndom.»

»Åtminstone har han befriat henne från alla bekymmer, som äro oskiljaktiga från eganderätten,» fortfor Ludvig, i sin förra ton. »Han bar gifvit mig rubb och stubb allt, hvarom han kunde förordna. Mathilda åter får 100 riksdaler banko årligen till nålpenningar samt, om hon vill begagna sig deraf, allting fritt i mitt hus; och kanske har hon i dag funnit, att detta icke är att förså.»

»Oerbördt!» yttrade öfverstinnan, i det hon slog ihop sina bänder och hemtade djupt efter andan. »Baron Leyönberg var en ädel man, men en förblindad, en orättvis far, och ve er, Ludvig, som missbrukat hans svaghet för er till en handling, h vilken skulle vanära hans minne och er sjelf, om ni vore i stånd att låta ett så obilligt förfogande gå i verkställighet!»

»Om ers nåd fortfor att tala ur denna ton, kan ni vara säkra på, att jag ingenting ger åt Mathilda ut-öfver testamentets ordalydelse!» svarade Ludvig, stött och bestämdt. »Annars lofvade jag min salige fader att då och då göra henne föräringar, så vida nemligen hennes uppförande blefve mig till nöjes.»

»Er syster, baron Ludvig, är myckel för högsint att hålla till godo nådegåfvor af en bror, som förorättar henne,» förmålde fru Sparfvenfeldt. »Jag, som uppfostrat Mathilda, känner henne. Lyd mitt råd: låt någon pålitlig lagkarl uppgöra mellan eder, och lefven sedermera med hvarandra som syskon, ehuru icke under samma tak; ty det vore just ginasle vägen till gräl och groll.» »lod sig tackade för det benägna rådet, emade likväl förblifva sio egen rådgifvare och ledsagade öfverstinna tillbaka i det stora förmaket, der den präktiga flygeln klingade under Matbildas mjuka fingrar.

Innan de begge fruntimren lemnade Holmen, ville han likväl göra ännu ett försök att på en gång skryta och blidka.

»Jag har lagt af för din räkning» — han vände sig till Mathilda — »ett halsband med tillbehör af smaragder. Det är af högt värde. Bär det som ett minne af ditt första besök hos Holmens nye egare. Eller om det finns något annat, som du tycker mera om, så välj: jag samtycker obesedt.»

»Mitt val är gjort,» svarade Matbilda hastigt. »Jag ber dig i stället afstå åt mig våra föräldrars afbildningar, hvilka för närvarande ligga i skräpkammaren.»

»Ingenting annat!» stammade Ludvig, öfverraskad och flat. »Välän, efter du så högt uppskattar gamla taflor, som sakna allt konstvärde, så skänker jag dig den på köpet. Smaragdsmyckena äro i alla fall dina.»

Öfverstinnan fattade och tryckte ömt Matbildas band, kysste henne i pannan och tillkännagaf, icke med ord, men med glädjestrålade blickar och ett mildt småleende, huru tillfredsställd hon kände sig att vara den älskliga flickans fostermor.

I buru böge grad Ludvig än misshagade fru Sparfvenfeldt, låg det henne för mycket om hjertat, att till Mathildas fördel utverka någon förändring i hennes fars orättvisa testamente, att icke öfverstinnan gjorde våld på sio ovilja och fortsatte umgänget med honom tills hon ernått sitt mål. Hon föreställde honom så länge och så lifligt olägenheterna för honom sjelf och för hans blifvande hustru, om han gifte sig, derest Mathilda skulle njuta sitt underhåll i hans hus, att Itrårig slutligen af egen drift föreslog, att lösa sig från detta onus med ett visst peoningsbelopp. Det var just dit öfverstinnan syftade, och sedan summan blifvit öfverenskommen, gafs åt afbandlingen laglig form. Ludvig dröjde derefter ej länge på Holmen, efterlängtnad, sora han trodde sig vara, i hufvudstaden och föga saknad > som han i sjelfva verket var, på Berga. NIONDE KAPITLET.

I bufvudstaden Intog Ludvig sin plats bland forma-kens lejon, medan Fredrik vann bifall hos embetsverkens arbetsmyror. Den glans af yppighet och rikedom, hvarmed de förre omgaf sig, hade, i förening med fadrens bekantskaper och förord, tillskyndat unga Leyönberg ett rum bland andre sekreterarne i kabinettet, för att sedermera anställas vid någon beskickning utrikes. Unga Sparfvenfeldts arbetsnit, arbetsförmåga och lätthet i arbetssätt ådrogo honom snart formans uppmärksamhet, och inom få år hade han det visserligen till en början lönlösa, men för hans tingdom och korta tjänstetid serdeles smickrande, uppdraget att föredraga i högsta domstolen och inför konungen själf.

Från den stund Fredrik sålunda fick vind i seglen, fann den högpodige Ludvig för godt att vidkännas och närma sig barnsdomsvännen, hvilken han dittills städse sett öfver axeln. Fredrik uppskattade efter deras rätta halt Leyönbergs hastigt påkomna vänskapsyttringar: hans själfkänsla frestade honom att med förakt yisa dem tillbaka . . . men det var ju Mathildas bror? och midt ibland stora världens sorl och öfverflöd påförströelser bibehöll hon intas sitt ram i Fredriks lefnadsglada, men oförderfvade hjerta.

Ludvigs och Fredriks tjänstebefattningar indrogo dem i olika sällskapskretsar. Då Leyönberg hade tillträde i grefvarne Engeströms och Wetterstedts, eller kanske riktigare, i deras grefvinnors lysande cirklar; uppvaktade i fru Dedels (Nederländske envoyéns hustru) förmak efter operans slut; var själfskrifven på Suchtelens och Morenos banketter samt emellanåt gäst vid Fitz Geralds supkalas: sågo deremot justitieministern, statsråden och justitieråden, hvilka samtliga gjorde mer än skål för taffelpenningarne, Sparfvenfeldt ofta vid sina bord. Några rika köpmanshus vid Skeppsbron stodo dem gemensamt öppna och delade sitt öfverflöd åt urval från alla de stora sferernas hvar-dagsgäster.

Men det fanns äfven tvenne slags förströelser — ett mellanting af umgängeslif och ulsväfningar — i hvilka Leyönberg var själen och dem Sparfvenfeldt, lika "Skild från skenhelighet som från liderlighet" ingalunda försmådde.

Det ena tidsfördrifvet bestod i dansnöjen, tillställda ömsom i kryddkrämarsocietetens bus i Trångsund, ömsom hos fru Högqvist — den ryktbart tjugande skådespelerskans mor — på Ladugårdslandet.

Det var en krets, som, utan öfverenskommelse, själf va tonen gjorde slutet; ty man träffade här blott gräddan af civila och krigsståndens äfveffsom handelns unga muntergökar. Fruntimren bestodo af balettens mest intagande flickor. Och baletten i Stockholm var den tiden i sanning ej allt försmå, alldenstund den blifvit uppsatt och hägnad af en stor kännare, grefve Gustaf Löwenhjem, medan han innehade styrelsen öfver de kungliga skådespelen. Roligare baler än dessa ha sällan eller aldrig funnits. Glädjen stod bögt i taket, som man säger, frihet si mycket som möjligt och anständighet också så mycket som möjligt. Det bände stundom på någon föga talrik Amaranth eller mindre lifvad Innocence, att en mängd af de dansande herrarne försvunno under måltiden och hastade hem, för att utbyta den stela uniformen mot en ledig borgerlig frack och, utstyrde i denna anspråkslösare dräkt, fara till fru Högqvists inbjudande samkväm, der alla titlar könen emellan bannlystes. En brorskål med en täck sylfid kostade en hel butelj champagne, och sedan den var drucken, van» kades i allas åsyn en kyss . . • men blott en enda! . . . Mka okonstladt som den städse själfskrifna fadderkyssen. Bonny soit qui mal y pense» Och hvem fikade ej allt få dricka en sådan brorskål det vackra laget om? Derföre strömmade också champagnen, än röd som de nya systrarnas läppar, än blek som vissa bland de utvakade brödernes by.

När en gryende dags första stråle bortjagade de upp» rymda nattfoglarne, samlades de fleste hos Leyönberg» eiler bar det af till Blå Porten eller hos Le Maire, då, under afbidan på frukosten — ofta förlängd tills mörkret ånyo inbröt — korten dammades i bordet och tre terningar surrade i ödets djupa låda, beklädd med grönt ylletyg.

Från dessa efterspel höll Fredrik sig merändels undan. Han egde hvarken Ludvigs tillgångar eller kredit och skydde dessutom halfdruckna sällars umgänge.

Deremot var Sparfvenfeldt ingalunda nödbuden, då det gällde det andra slaget förströelser (på konslspråket kallade »rumtnel»), som här ofvan blifvit antydt. Spel voro visserligeo äfven dessas hufvudsakliga beståndsdel; men kryddade ined tillsatser af de läckraste njutningar för öga, lukt och gom. Mon Bijou vid

Kungsbacke» var oftast dessa nöjens skådeplats. Några bekante — ja flere desto bättre — aftalade att å en viss dag spisa en fin middag tillsammans. Man skulle äta den gra-tis; i betalningen ginge nr polangen. Måltiden beställdes med uttrycklig tillsägelse, att på kostnaden ej fästades något afseende, endast man finge det utsöktaste som kunde åstadkommas i mat och dryck. Utöfver beställningens ordalydelse, men i fullkomlig öfverensstäm-melse med dess anda, föranstaltade värdshusidkaren, att man i rummen inandades friska blommors doft, oaktadt de snöbetäckta gatorna gnisslade under vandrarens fot. Ett lefvande pomeransträd utgjorde matbordets själf-skrifna prydnad; och sedan under måltidens fortgång de gyllne frukterna, omgifna af kristaller, som glin-drade mot vaxljusens lågor, förlustat ögat, afplockades de af bordsgästerna själfve och dränktes i blåarnes röda haf, der de, genomsurna, kringsimmade, blandande sin saft med drufvornas blod.

Öförgiftade af dagens politik, voro samtalen muntra och öppenhjertiga. Man vände bort uppmärksamheten från de allmänna angelägenheterna till sina enskilda nöjen, och fann dervid sin räkning. Till och med uppässningen vann derpå; ty då ingenting sades kring bordet, åt hvilket de betjenande behöfde spetsa öronen för att inberätta, lystrades så mycket fermare till hvad som angick gästernas bekvämlighet och önsknings för tillfället.

Vid en sådan måltid, i hvilken Fredrik deltog, men Ludvig, upptagen på annat håll, uteblef, föll talet på> svårigheten att få låna penningar och de höga räntor» 40m för dem måste betalas» di man ej hade intecfc»/otngar eller pant att bjuda till säkerhet. Fredriks granne vid bordet, kongl. sekreteraren **, var isynnerhet ifrig och högljudd, ordade vidt och bredt om skändligheten af ocker och om nödiga kraftåtgärder till dess utrotande*. Allt detta onda förde han judarne till last och var outtömlig i loford öfver Norrmännens klokhet, som förbjudit dessa blodsugare att slå ned sina bopålar i Norrige. Lyckades vi någon gång att också blifva dem q vitte, så skulle i och med detsamma allt penninge-vingleri upphöra, m. m. Fredrik, som medgaf, att det vore ett för honom hittills alldeles fremmande ämne, tillät sig dock ett och annat inkast vid **9 yttranden; men öfverröstades genast af ryttmästaren hvilken helt och hållet instämde i kongl. sekreterarens stränga åsigter. Det öfriga sällskapet afhörde stillatigande denna tvist, som derföre snart afstannade, när äfven Fredrik lät sina invändningar falla.

Måltiden slöts på vanligt sätt: pomeransträdet sköfla-des och man klingade med och tryckte sina vänner kring hela bordet, hvarefter blåarne förflyttades till spelrummen. Medan kaffe dracks och curassaon intogs, började alt spelas »kille» om »tuppar»: det vill såga du-kater. Derpå följde samtalsspelen »wira» och »whisl», så »gråpojs», derefter »pharao» och slutligen »raffel».

‘ Under alla dessa,olika sått att fresta lyckan, förföljdes Fredrik af den grymmaste otur. Dagen förut hade han från sin mor fått en betydlig penningesänd-ling, både för sitt eget underhåll och till vissa upphandlingar åt henne. Sedlarne voro ännu icke vxlade, då han begaf sig till middagen, och långt innan sällskapet åtskildes, fanns af dem ingen tolfskillning i behåll. Mest tappade han till kongl. sekreteraren ** och •ch ryttmästaren ***. Också voro desse just de, som»mest beklagade hooom, högljuddast svuro öfver hanå otur, ifrigast uppmanade honom att trotsa den» som vfil en gång, efter deras förmenande, måste gifva vika, vftnligast tröstade honom och enträgnast fyllde hans glas, hvaruti de tillstyrkte honom att dränka sin förtret Råden beseglades med brorskålar.

Upphetsad af viner, uppbragt öfver oturen, uppskakad af förlusten, upptänd af begär att återvinna mer eller mindre af hvad han tappat, vände han sig till ryttmästaren och begärde låna 100 riksdaler på ett par dagar (de begge nya bröderna hade hvaradera spelat ifrån honom flera gånger denna summa). *** bedyrade med en kötted, att sådant omöjlig kunde låta sig göra, emedan han förpantat sin arma själ åt den onde, att aldrig, till hvem det vara månde, låna ut penningar under spelets lopp; ty sådant medförde ofelbart otur och förlust.

Anande det ordningen nu skulle komma till honom att anlitas om försträckning, blandade kongl. sekreteraren sig med konstlad välmening i talet och afrådde Fredrik att denna qväll fortsätta spelet. Det ångrade ** att icke förr ha öfvertalat sin högt värderade broder att sluta: han hade i det längsta hoppats, att oturen skulle bryta sig; men han hade, tyvärr! hunnit bli alltför öfvertygad om motsatsen, och som vän besvor han Fredrik att till en annan gång uppskjuta försöken att taga sina förlorade penningar igen.

Vaknad ur förblindelsernas svåra dröm till den ändå bittrare verkligheten, slöt Fredrik att spela, tidigare än vanligt och påräknadt var, tidigare således än hyr-vagnarne voro beställda; och då han ej kunde förml sig att

stanna längre qvar på Mon Bi jon, som denna qväll för honom blifvit Un Enfer, nödgadeshan vandra hem hela den långa vägen från Knngsbac* keo till Fransyska kyrkan i Stora Gråmunkegränden<

Under hans fjät knölade drifvan; svårmodigt blickade från nattens mörka peli bleka stjernor ned,på haos hjessa; och i hans bröst, huru förtviflan brusade ! t • • •

Nej, att beherrska sig och visa sinnesköld» medan en vidrig spellycka slag på slag rånar kassan, år ingen konst; men att begifva sig hem och semna lugnt, *0-dan man spelat bort allt hvad man baft, sitt och andras, det är en konst, som evigl återslår att lära.

Från gatan, svidande af köld, störtade Fredrik i sängen, brännande af hetta. Ingen hvila, ingen sömn* intet lugn. Tankar, mörka af oro, hemska af farhågor, sönderslitande af ånger, genomkorsade hans själ» Och ur delta djup af förvirring och qval trängde då och då fram en qvinnoskepnad, med förebråelsens ord ilelnadt på läpparne och förlåtelsens tröst i tårfylldt öga* Tid skimret af dessa bilder i skuggspelet af hans upprörda fantasi suckade han högt: »O, min dyrkans-Yårda mor! O, min älskade Matbilda!»

Utmattad mera ån utbvilad af de långa timmar, han vridit sig på glödande bolstrar, måste bans första om-* sorg, när han följande morgonen uppstigit och hunnit kläda sig, blifva att upplåna ålminstone en del af den samma, som han föregående dagen gifvit till spillo. Ryttmästarens afslag att förslräcka honom blott 100 riksdaler, under den lumpna förevändningen att vakta tig för otur, varnade Fredrik mot förödmjukelsen af ett förnyadt misslyckadt försök på detta håll. Men koogl. sekreteraren bade visat honom så mycken vän* ikap, yttrat så mycket deltagande för hans missöde, gifvit honom så goda råd, att han ej betviilade, detdenne skulle med största villfarighet förskjuta bönot» åtminstone hälften af sin just från honom gjorda vinst.

Det blef således till ** han styrde kosan.

Fredrik fann honom redan vid sitt skrifbord, i rökmössa och med tobakspipa i munnen, sysselsatt med ett protokoll, hvilket samma förmiddag skulle-justeras för statssekreteraren. Under en spefull krökning på öfverläppen, lyste glädjen ur bans ögon vid det Fredrik inträdde i rummet.

»Välkommen, mer ån välkommen, hjertebror! Re-* dan så tidigt ute! Och hvilken fröjd du tillskyndar mig med ditt kära besök! Skada blott, att det fördömda protokollet hindrar mig alt njuta ditt sällskap så länge jag skulle önska och alt få bjuda dig på ett dussin ostron, anmälda i Allehanda för dagen, såsom nyss inkomna på Tyska Lejonet.»

Och derpå en omfamning — Judas Ischariot tryckte ej ömmare till sitt bröst — och en bön, att Fredrik ville kasta ögonen på det digra protokollet.

Fredriks förhoppning hade således ej svikit; ban återfick på en gång hela sitt lugn, hela sitt mod.

Öch utan omsvep gaf han tillkänna afsiglen med sitt besök.

»Hvilken satans dum händelse!» utbrast **, i det han slog sig för pannan. »Jag skulle ej begärt bättre, än att få göra dig, bäste vän! den der lappristjensten. Men en fördömd jude . . . mötte du icke karlen i trapporna eller straxt härnere på gatan? . * . var i ögonblicket här och prejade mig på en gammal skuldförbindelse, som jag nödgades genast lösa in, för att undvika lagsökning. De der odjuren låta ej skämta med sig, må bror tro, i fall du ej redan sjelf gjort deras bekantskap. Jag är nu så pankad, att jag ej eger imilt våFd tie riksdaler. Du kan derom öfvertyga dig med egna ögon» (** öppnade en chiifonier, tog sin der liggande plånbok ocb genomräknade nigra der inne* slutna småsedlar). »Jo, på min ära! är jag icke rikare, ån jag trodde: tie hela riksdaler och trettiosex skillin-gar på.köpet!»

Fredrik stod der alldeles förstenad, i en handvänd** ning störtad från tinnarne af hoppets tempel. Likväl lemnade ** honom ej länge i sin stumma bedröfvelse; på hvilken han tycktes vara förberedd*

»Bättre vara brödlös än rådlös, säger ordspråket,» fortfor **. »Jag vill ge bror anvisning på en person» som bestämdt har penningar inne och som är hjälp-sam . . . mot kontant vedergällning, förstås! Det äf en af Israels

folk, som betar Isak, och som emellanåt gjort mig små tjänster i behofvets stund — förban-nadt tungbändt, det är sannt; men penningar får man prompt och slipper omvägen att i stället belasta sig med en hop varor, hvilkas afyttrande alltid vållar tids* ntdrägt och ytterligare förluster. Det är, med ett ord, just samme jude, som nyss var här och pungslog mig.»

»Och du har ju sjelf varnat mig för judarne, dem du afmålat förfärliga som pesten!» utbrast Fredrik, i högsta förvåning.

»Bror lilla! om man är riktigt i knipan, så får man hålla till godo att svälja både myggor och kameler,» anmärkte **, listigt. »Mig tycks din belägenhet vid detta tillfälle vara sådan, och då är bäst att hjälpa sig ur klämman först och se sig bättre för framdeles* . . . En sak glömde jag likväl att nämna: utan borgen lånar Isak icke ut en enda vitten till någon kri-sten.sjål. Men jag vet, att du har en barndomsvän i baron Leyönberg: béd honom skriva på, och jagansvarar, vid heder och salighet! att dio underhandling hos juden skall vara afslutad inom kortare tid, än vi nu talat derom. Vore jag ej sjelf hvad iqan kallar fulltecknad hos den gunstige herrn, så skulle mitt namn hellre än gerna stå dig till tjänst; men nu kan det icke begagnas, och det gör mig mera ondt, än jag kan beskriva.»

Fredrik försjönk i eftersinnande och betraktelser, tills ** väckte honom derur, med förändrad ton och fränstötande köld:

»Klockan nalkas olyckligtvis IX, och det är timman, då jag måste infinna mig hos statssekreteraren. Gör huru bror behagar; men ursäkta, att jag måste laga mig i ordning.»

Fredrik svarade med ett kallt farväl och gick. Under det han ställde sin gång till Ludvig, öfverlade han ännu med sig sjelf, huruvida han borde anlita honom om en borgenspåskrift eller icke. Fredriks sjelfkänsla reste sig mot det hånlöje och de bitande stickord, som skulle möta honom hos Ludvig, då han för denne yppade sin ställning; men behofvet tystade sjelfkänslan, och han skyndade en trappa upp i ett hus vid Drottninggatan, der en klocksträng hängde på ena dubbeldörren i förstugan och på den andra en låda af mahogny, med öppning på locket, för att nedsläppa korten. Baron Leyon-bergs eget var fäst på framsidan.

Fredrik ringde med osäker band. En betjent öppnade och gaf genast oåtspord tillkänna, i stursk ton: »att det ännu icke vore dager hos herr baron.»

Fredrik menade, att sådant gjorde ingenting, sade sitt namn och äskade att blifva insläppt.

Betjenten mätte honom med näsvisa blickar från hufvudet till fotabjället* bjelpste honom långsamt af medtappan» läste med buller och bSng upp förmaksdörren, släppte in och bad Fredrik vänta der samt smög var* samt ut i sängkammaren.

Det dröjde en god stund, innan betjenten kom tillbaka och bad Fredrik vara god och sitta ned. Herr baron skulle komma och tala med honom, så snart han slutat raka sig.

Länge drog det likväl på tiden, innan Ludvig, in-SYept i en morgonrock af rosigt sidentyg och med håll-ning af en furste, trädde ut i förmaket.

»Jag har låtit vänta på mig, men det måste do ursäkta,» tog Ludvig jäslande till ordet. »Sömnen sitter ännu kvar i mina ögon. Klockan ringde IV, när jag kom hem i morse. Vi hade unepartie fine på Blå Porten, jag och några af corps diplomattque. När man har roligt, glömmen man gerna hvad tiden lider, och det var också vår händelse i natt.»

»När man haft roligt, får man godt lynne, och Bär man blir vid godt lynne, är man tjenstaktig,» anmärkte Fredrik med ingifvelse; »du lär således icke neka, hoppas jag, att göra mig ett vänstycke?»

»Vassera tri, hvilken storståtlig inledning!» hänskrat-tade Ludvig — »och hvad är det då du begär af mig?»

»Din borgen på min skuldsedel, som jag nödgas ut-händiga, för att fylla kassabristen efter det fördömda spelet i går,» svarade Fredrik hastigt, lättad från den oangenäma beännelsens tunga börda.

»Du måste ha spelat bra illa, då du kunde tappa så förbannadt,» påstod Ludvig och sträckte sig; »något sidant har

aldrig hänt mig.»

»Och skall, vid Gud! aldrig mer hända mig heller,» inföll Fredrik, lifligt; »du kan lita på, all det är bådeförsta och sista gången jag skall falla dig besvärlig med en sådan begäran, som den jag nu nödgats göra ti »Och som jag nödgas afslå,» yttrade Ludvig, torrt; »Min salig far varnade mig att aldrig gå i borgen, och jag gaf honom mitt löfte, hvilket vördnaden för hani minne ålägger mig att hålla heligt.» 5

»Men du känner ju mitt tänke- och handlingssätt) Ludvig! du känner min mor, chi känner våra förmögenhetsvilkor och inser således, att du ingenting äf-veotyrar vid att på bestämd tid bispringa mig meé ditt hamn,» invände Fredrik; »din salige herr far, om han lefvat, skulle ha gjort det sjelf.»

»Ganska möjligt; men jag gör det alldeles icke,» sva-rade Ludvig, kallt. »Och nu till något'annat! Tvl landsortsflickor ha gjort hela bufvudstaden yr i huf-vudet. Man är färdig att glömma fru Dedel, fru Lill-jenheim, fru Flach, och talar för närvarande ej om andra, än Sopbie Wsern från Wermland och Rosina Franzén från Nerike. Hvilkendera af dessa begge är den mest tjusande, utgör den stora tvistefrågan för dagen i de högre kretsarne. Jag förklarar mig för mamsell Waern, en retande blondine, qvick, glad, Jiflig. Vi tycka merändels olika, jag och du, och jag slår vad, att du blir mamsell Franzéns riddare. Hon liknar min syster med sitt milda, stilla väsen och är för öfrigt en cendrée skönhet, med grekiskt regel* bundna drag. Fredag åtta dagar till skola vi försöka att slita tvisten. Vi af stora verlden gifva då en bal i Amarantheruset vid Adolph Fredriks kyrka, men en bat, som skall talas om änöu femti år härefter. Fruntimren bjudas naturligtvis samt- och synnerligen, men ingen enda ful, vare sig fru eller flicka. Jag tycker mig just höra alla uteslutna grefvinnors, nåders,fröknars och mamsellers beskänneelse. Så mycket bättre! Bet år jast afunden, som skall bringa balen i rep och göra den eftersékt och lysande. Jag skall hålla ett rom för dig öppet på anteckningslistan, tills du hunnit skaffa dig penningar; ty inträdesafgiften, som erlågges förskottsvis, är 25 riksdaler banko.»

»Förbunden och farväl!» var allt b vad Fredrik svarade, och han aflågsnade sig hastigt.

Nedkommen på gatan, vandrade han en stund ttan plan, tills han beslöt att, hända hvad som hända ville, söka upp juden Isak. Fredrik, beredd på ett afslgt, som i alla fall måste bli vida mindre sårande af en penningehandlare, än af så kallade vänner, var nyfiken att höra bans vilkor.

Efler Ilera förfrågningar hittade han slutligen rått på judens bostad, ett hus vid Westerlånggatan, med genomgång äfven åt Prestgatan.

Fredrik hade knappt hunnit belsa, innan Isak frågade, om han ej vore herr Sparfvenfeldt.

»Jo visserligen; men huru kan herrn veta hvem jag är, då vi nu se hvarandra första gången?» frågade Fredrik, förvånad.

Juden smålog betydelsefullt och svarade, att det hörde till hans yrke att känna folk.

»Då känner herrn väl också afsigten med mitt besök?»

»Också det, ja; man åslundar förmodligen låna penningar?»

»Det behöfde herrn i sanning ej vara någon trollkarl för all gissa, då jag kommit hit; men det fågnarmig eaellertid, ty det sparar mig inledningar och omsvep. Kaa jag således hoppas att få mitt ärende uträttadt hlr?»

Tv. Äktenskap. 7 *. Nu antog Isaks uppsyn ett helt annat uttryck. Den fryntlighet, hvarmed han dittills som vård emottagit sitt fremmande, lemnadepå en gång rum åt affärsman-nens trumpna skick, och han utbredde sig i klagovisor öfver den allmänna penningebristen och de stora förluster han enskildt lidit.

»Det vill ju med andra ord sägav att jag ej kan få den försträckning jag önskar här, och då lönar det icke mödan att med onödigt snack upptaga begges vår lid,» anmärkte Fredrik, som tog sin hatt, hvilken han lagt ifrån sig på en stol, då han nyss förut, på höflig uppmaning af juden, satt sig bredvid honom i en snygg, men tarflig soffa.

Isak fattade Sparfvenfeldt, vänligt hejdande, i armen och yttrade: »Nå nå, bevar oss! bevar oss! hvad herrn tager sakerna hastigt! Mycket kan jemkas och efter hand bli uträttadt här i verlden, som vid första påseendet möter

svårigheter. Med goda papper torde kanske kunna skaffas penningar, ehuru man för närvarande ej har några sjelf.»

»Och hvad menar herrn med goda papper?» frågade Fredrik, på en gång angelägen att få och fruktande för den begärda upplysningen.

Isak uppräknade: inteckningar, pant af guld, silfver och äkta stenar och slutligen åfven hederligt folks skuldsedlar, försedda med vederhäftig borgen.

»Af allt det der har jag endast mitt eget namn att bjuda på,» sade Fredrik, modfälld; »men då herrn vet hvem jag är, torde det väl också vara bekant både att jag är hederlig karl och icke skuldsatt. Min mor eger dessutom betydlig fastighet i landsorten, och jag har inga syskon.» »På blott ett enda namn kan ej skaffas penningar, om icke åt folk, som ej behöfver låna: till exempel en grefve De Geer, en direktör Arfvedsson, en grosshandlare Benedickt,» genmälde Isak, kallt.

»I sådant fall är ej mödan värdt, att jag längre uppehåller herrn,» gaf Fredrik beslutsamt att förstå. »Gör mig då åtminstone den tjensten att, mot säkerhet af mitt nr, med kedja, nyckel och pitscher, alltsammans af gold» (han tog fram klockan från urfickan och lade henne på bordet), »låna mig hvad jag för dagen behöfver, tills jag hunnit bereda mig annan utvftg.»

»På det der, åh ja,» yttrade juden, som med handen gjorde en vägrande åtbörd, under det hans klippska och öfvade kännareöga genast på ett ungefär visste att uppskatta urets med tillbehör värde, »får herrn helt säkert sin önskan uppfyllt hos någon, som lånar på pant; men för min del befattar mig aldrig med sådana saker.»

»Ursäkta då, att jag besvärat!» återtog Fredrik, förtretad, stoppade klockan i fickan och ernade gå.

»Bevar oss! bevar oss! hvad min herre har brådtom!» > hejdade honom Isak, betydelsefullt småleende; »ännu kanna vi väl bafva ett par ord otalade med b varandra. Herrn nämnde ju, att fru mor har en egendom på landet? Nå väl, har hon landtegendom, så har bon naturligtvis också grannar, goda vänner, trogna grannar, som det heter i de kristnes katekes. Någon så-l din finnes .törhända, som kunde teckna sig som min herres borgesman.»

Fredrik skakade hufvudet och suckade: »Nej.»

»Ne-ej?» upprepade Isak, liksom förvånad. »Är icke den rike baron Leyönberg fru mors granne och min herres barndomsvän?» »Starra känner således Leyonberg?» inföll Fredrik bäftigt. »Men hurm i himlens namn har ni fått reda på bans och våra inbördes förhållanden?»

»Har icke den äran att ens till utseendet känna herr baron Leyonberg,» svarade Isak, »och likgiltigt kan det vara min herre, huru jag kommit att nämna honom: hufvudsaken är, att han tecknar sin borgen.»

»Det gör han icke; han har redan vägrat det,» in-vände Fredrik, »och för vidare afslag blottställer jag mig icke, biarken af honom eller någon annan. Förr lemna jag tjenstebanan, vänder ryggen åt hufvudsta-den och lefver hos min mor på landet. Nog förslå mina nipper till respenningar.»

Uppmärksamt och forskande fixerade honom juden, uppmanande Sparfvenfeldt att icke förhetsa sig och taga: ett öfveriladt steg, hvilket sedan kunde ångra honom hela lifstiden. Om han gåfve sig tålmod, så kunde hjälpen möjligtvis komma förr, än han väntat.

»Vill herrn således vid det här tillfället bispringa mig,» afbröt Fredrik ifrigt, »så räkna på min eviga erkänsla och bergfast ordhållighet . . . men borgen hvarken kan eller vill jag skaffa.»

Juden höjde axlarna. »Kom igen,» sade han, »nästa söndag, så skall man erhålla svar.»

»Tusen tack, bäste berr Isak!» utbrast Fredrik. »Be-båll emellertid mitt ur och låna mig hvad jag tiU-dess behöfver!»

»Har ännu icke lofvat herrn annat än svar nästa söndag, och svaret kan lika lätt bli nej, som ja,» invände Isak; »således ännu mycket för bittida att tacka. På pant lånar jag icke, det har jag ju redan sagt. Snedt öfver gatan bor

en person, som drifver sådan p6-relse: vänd sig dit.»»Herrn skulle väl icke vilja vara så god och spara mig denna nya förödmjukelse?» bad Fredrik,

Isak skakade hufvudet, i det han yttrade: »Bara högmod och falsk blygsel, märker jag t Lik vil, för att tjena herrn, skall jag uträtta ärendet. Gif hit uret och sitt ned, tills jag kommer tillbaka.»

Just då Fredrik lemnade klockan ifrån sig, rann en ny tanke upp hos honom. »Jag är i dag så tankspridd,» tog han till ordet, »att jag glömt fråga, hvilka herms vanliga vilkor äro för det lån, hvarom herrn lofvat mig svar nästkommande söndag.»

»Derom blir tids nog att tala, så vida det blir någöft lån af,» menade Isak,* »de vanliga vilkoren bos mig eljest fem för hundra, hvilka genast afdragas, oberäknad! de sex procent, hvarå skuldsedeln lyder.»

*Fem för hundra på året, det är ganska billigt,» anmärkte Fredrik.

Isak smålog. »För det priset släpper ingen ut sina penningar i våra tider,» påstod han; »fem för hundra~ det t månadm är naturligtvis meningen.»

»Fem för hundra i månaden!» upprepade Fredrik, bestört: »med tillägg af de förskrifna sex, gör det ju sextissex procent på året! . . . Nog har jag hört talas om ocker; men ett så oerhördt blodsugéri hade jag aldrig kunnat föreställa mig, det erkänner jag.»

Utan att låtsas gifva akt på Fredriks skymfliga utbrott, tillade juden med en ton af likgiltighet: »Efter herr Sparfvenfeldt tycks vara road af att få neda på allt hvad som angår vilkoren för lånen, så bör herrn veta, att af de der sextissex procenten, som förskräcka er, måste jag, för mitt besvär, åtnöja mig med de sex, som finnas förskrifna i isedeln. De andra sexti, som väl till och med stiga något högre, när man berfärdnar, alt de afdragas förskottsvis vid hvaije omsättning, hvilket gemenligen inträffar fyra gånger om året, •dem hålla herms egna kristna trosförvandter och kanske förtrognaste sällskapsbröder tillgodo. Högt svärja de öfver och förbanna oss arma judar, under det just de suga er på detta sätt och blott skjuta oss framför sig.»

Försjunken i betraktelser, lät Fredrik i korta, af-brutna ordalag förstå, att han icke i någon händelse ernade underkasta sig sådana vilkor, och bad Isak endast, mot pant af uret, skaffa sig de penningar, han behöfde för Ögonblicket.

»Om de andra är också ej värdt att språka förr än nästa söndag,» svarade juden, hvilken aflägsnade sig med SparfVenfeldts klocka.

Under judens frånvaro, gick Fredrik af och an i hans lilla, tarfligt men snyggt försedda kammare, mellan en perlfärgad soffa och några stolar, ett rundt brun-måladt bord samt en pulpet af ek med blanka messings-beslag, hvilka utgjorde rummets alla husgerådspersed-lar, tillika med en klocka i perlfärgadt fodral, som stod i ett hörn och med sitt högt knäppande ljud mätte den långa väntans stunder för beträngda lånsö-kande.

På väggen öfver pulpeten hängde en temligen stor spegel, i gammalmodig förgylld ram, och på ömse sidor om denna tvenne afbildningar, föreställande Isaks långt förut aftidna föräldrar: en gubbe, med svart kalott på bufvudet och ett yfvigt grått skägg, som föll ett godt stycke ned på den i röd t och grönt randiga vesten; samt en ålderstigen matrona, utstyrd i schal och uppsatt mössa.

Händelsevis föllo Fredriks blickar på en bruten biljett, b vilken låg öppen ofvanpå pulpeten. Han stud-sade; ty han igenkände kongl. sekreteraren **s stil, som Fredrik kort förut sett i det protokoll» detine då hade för händer.

Några sekunder tvekade^ han mellan grannlagenhet och nyfikenhet; men den sednare segrade, adlad med föresatsen att varna **, om han funne honom i stånd att inlåta sig i så förstörande lån, som dem han nyss hört Isak beskrifva.

Fredrik tog således biljetten och läste*. * . gnuggade sig i ögonen, dem han i början ej ville tro . ♦ . och läste om igen; kastade slutligen biljetten tillbaka på polpeten, slog sig för pannan och utbrast: »Nedrigt l

.. . afskyvärdt!»

Biljetten, som saknade underskrift, innehöll anmodan till Isak att afhemta penningar, som, på vanliga villkor, finge utlånas åt herr Sparfvenfeldt mot baron Leyonbergs borgen, då de förskrifna sex för hundralet, enligt gammal öfverenskommelse, tillfölle Isak.

När denne återkom och öfverlemnade penningarne, som han bekommit för det pantsatta uret, var Fredrik ännu så upprörd, så tankspridd, att han, obesedt och utan att ens tacka för besväret, stoppade dem i sin ficka. Isak måste påminna honom att åtminstone genomgöra hvad han tagit emot. Då han dessutom glömde att efterfråga på huru lång tid klockan blifvit belånad, yttrade Isak till honom, när han gick: att han förmodligen ville låta frågan derom anstå till söndagen, då han finge besked om den stora lånesaken, och att Isak ingenting hade deremot.

Drömande om den upptäckt han gjort rörande **s falska vänskap och skändliga egennytta, återvände Fredrik hem. Han kunde ej hela dagen komma sig före. Han skydde till och med umgänge, ty hans så bråd-störtadt väckta misstroende irrade i laokarne forskande från man till man bland alla hans sällskapsvänner. Det blef hans fasta föresats att öppet tillstå alltsammans för sin mor, från hvilken bjelpen i alla händelser slutligen skulle komma och som han förutsåg skulle bedröfvas, men förlåta. Likväl beslöt han afbida söndagen, innan han vidtog någon ytterligare åtgärd; han ville nemligen sätta sin mor i tillfälle att bedöma hela förhållandet, ända till det svar juden lofvat att då meddela.

Söndagen inföll, och på utsatt timma stod Sparfvenfeldt ånyo hos Isak. Det första, som der fästade hans uppmärksamhet, var att finna sitt pantsatta guldur liggande på judens bord. Hade han igenlöst det, för att låta det mindre lånet ingå i den större likviden, eller äskade han att Fredrik nu skulle vara beredd att återgälda hvad han lånat på klockan, så vida han ej skulle bli sin lösningsrätt förlustig? Begge delarne konno honom nästan lika illa tillpass; ty han hade fast beslutat, att icke i någon händelse underkasta sig »de vanliga villkoren».

»Nå väl, min herre!» började derföre Fredrik. »Ni lär nu haft tillräckligt rådrum att besinna er på den halsbrytande saken: får jag penningar, eller får jag dem icke, och får jag dem på villkor, som en klok och hederlig karl kan antaga?»

»Bevar oss, bevar oss, hvilken ton herrn tager sigta förebrådde Isak, med en viss själfkänsla. »Är det då en så stor lycka och ära att få nedsätta sina par styf-rar hos herr Sparfvenfeldt?»

»Ursäkta, om jag ej väger mina ord på guld vig!» återtog Fredrik. »Mio afsigt är ingalunda att förolämpa herrn; men ingendera af oss vinner på att sökadraga strå för hvarandra. Sannolikt har herr Isak, liksom jag, ondt om tid, och då är det ju bäst att ja förr desto hellre komma till slut med underbaud-lingen.»

Juden, hvars uppsyn blef mer och mer allvarsam, teg några sekunder och funderade. Derefter frågade han Fredrik, om han ej kunde skaffa någon annan borgesman, med könd vederhäftighet, än Leyonberg» eller, i brist af någon sådan, skaffa annau säkerhet; och sedan Fredrik till allt detta svarat nej, föll ju* den ånyo in i funderingar.

»När och huru ernar herrn då betala?» sporde Isak vidare, i det han på Fredrik fästade ögon, som tycktes vilja ransaka lefver och njurar.

»Ett par, högst tre månader härefter, sedan jag kommit ned på landet till min mor och fått tala med henne,» blef svaret.

Uppehåll. Juden teg och funderade. En våldsam strid föregick påtagligen i hans inre. Den slöts med en djup suck, hvarefter han, häftigt och beslutsamt» som hade han sökt bemäna sig mot faran att icke mäktat härda ut med sin föresats, tillsade Sparfvenfeldt att sätta sig ned vid pulpiten, hvars klaff Isak öppnade, och skriva en skuldsedel på den begärda summan, med en half procents ränta i månaden och ställd på sex månaders tid.

»Det är godt och väl,» menade Fredrik; »men in-på jag uthändigat förskrifningen, önskade jag veta, huru mycket af beloppet som meningen är att nu genast afdraga?»

»Alldeles detsamma, som herrn finge betala, om låjiet upptoges på Tottie et A rf vedsons kontor,» svarade Isak.»lag förstår ej hvad det vill säga,» invände Fredrik, förvånad.

»Det vill säga: icke en vittne,» anmärkte juden» kallt.

»Hm!» utbrast Fredrik, i yttersta förvåning. »Häromdagen uppgaf herrn sina vanliga vil/cor till sexti procent» oberäknadt dem som i skuldsedeln förskrifvas, och nu begär herrn endast dessa?»

Juden smålog. Ett uttryck af öfverlägsenhet» af förakt, af själfkänsla målade sig i bans uppsyn» och ban genmälde: »Det är min herres kristna trosför-

vandter, som intill sista skärfven utkräfva de sexti procenten, men högt förbanna oss arma judar» ehuru vi blott firo deras ombud, som, för detta lilla arfvodet af sex för hundralet vi åtnjuta, åtaga oss att bära hundhufvudet för alltsammans. Den summa deremot, som jag nu försträcker herrn, är min egen, med svett och möda samlade sparpenning: den är mig fftr kär att äfventyra på ocker — äfventyrligt är detta alltid; kan visserligen, om det går väl, förtjena mycket; men kan ändå lättare förlora allt, om det går illa, oöf sådant inträffar ofta nog. Med mina egna par styfrar gör jag endast goda gerningar och hjälper hederligt och pålitligt folk; ty sådant bringar lycka och välsignelse med sig. Sedan herrn var här sist, har jag noga underrättat mig både om er själf och er fru mor, och jag hoppas kunna utan fara anförtro er mitt lilla kapital. Skulle herrn svika min förhoppning — det Gud förbjude! — så får jag svälta och släpa så mycket mera; men er» herre» tro mig» ginge det sedan aldrig väl.»

»Ovanliga människa! Så misskänd och så ädelsin-nad! Hvad verlden i själfva verket litet känner er!»Med dessa utrop och tårade ögon sträckte Fredrik sin band åt juden och kramade vänligt hans.

»Vill just derföre bedja herrn — och det är den enda återtjenst, jag af er begär» — (tillade Isak), »icke för min egen skull, ty har vant mig att ej fråga efter elaka tungors sladder, men för mina stackars trosförvandler, att, när herrn hör sina bespotta och förbanna dem, berrn då ville en smula stäffa deras skymfliga fördomar.»

»Det lofvar jag, vid min beder!» svarade Fredrik, »och kan utfåsta mig der till med desto mera trygghet, som herrns uppförande och kongl. sekreteraren **s är olika, som dag ocb natt.»

Juden studsade, fixerade Sparfvenfeldt skarpt, med rynkade ögonbryn, och höjde fingren förebrående. »Herrn har brustit i grann lagenhet,» sade ban, »och läst en biljett, som icke var ställd till herrn, utan till mig?»

»Nå, och om jag medger det?» invände Fredrik.

»Så fordrar jag ert hedersord, alt aldrig for någon mfoniska yppa den hemlighet, herrn stulit!» påstod Isak. »Mina penningeförhållanden bero derpå, och detta bör vara herrn nog, i anseende till den tjenst, jag nu gör er.»

Fredrik svor att icke förråda **; uthändigade skuldförbindelsen; erhöill den förskrifna summan; löste igen sitt guldur; förklarade med värma sin erkänsla och aktning för juden ocb gick i helt apnan sinnesstämning,, in han varit alltsedan den olyckliga spelnatten, för hvars följder han, med hela fastbeten af sitt skaplynne, gjorde sig själf ett löfte att aldrig mera blottställa sig.TIONDE KAPITLET.

Bland a)la lejon i hufvudstadens högre cirklar var intet som så ådrog sig giftvuxna döttrars ocb deras omtänksamma mödrars uppmärksamhet, som Leyönberg. Han såg bra ut, var väl vext, förde sig ståtligt och ledigt, hade sitt hår lagdt med samma smak, egnade det samma omsorg som kronprinsen, bar kindskägg, hvars mörka skugga anlagts efler cirkelmått, var i sia I klädsel en lefvande profkarta på de nyaste moder ömsom i London och Paris, dansade väl, satt väl till häst, inställde sig aldrig på sin abonnerade amflteater-plats onsdagarne på operan, innan andra akten var börjad, och gick från dramaten så snart första stycket var speladt till slut, kunde med lätthet och ett visst vårdslöst behag underhålla samtal i de b vardagligaste, likgiltigaste ämnen, säga en artighet, utan att dea akorrade sökt eller krystad, då och då smyga fram en tvetydighet, utan att den sårade eller stötte: allt detta förryckte flickorna. Men ban hade tillika stor förmögenhet, bar ett storättadt namn, hade inträdt på en lysande tjenstebana, lofordades högt och öfverallt af inflytelserika förmän och stod på tapeten att göra stor och hastig lycka: allt detta eggade mödrarne att spinna sina nät. Han fick tillika ett rykte af oemotstånd-| ligbet åla Dupuy, b vil ket, medan det satte myror i

I tafvudet på äkta män, beredde bonom nya fraaigån»

gar och stegrade lidelsen, der den väckts, än af få«-' S fånga att vara bans kärleks föremål, fin af åtrå att få-j sta en fjärl, som dittills ingen mäktat fjeltra längre

i in för dagen.

De visste ej, de begrepo ej, de kortsynta! att Ludvig aldrig älskat, aldrig kunde älska någon annan än sig sjelf.

Såg man bonom vid någons fötter, si var det he-; räkning: slöt ban någon i sin famn, så var det blodets svallning, icke hjertats drift. Sinligbet var den enda kärlek han kunde fatta; i hvilken annan skepnad som helst ansåg han lidelsen för byckleri eller galenskap.

! Endast egenkärleken egde i bans bröst ett tempel, ur hvilket alla andra gudars dyrkan var bannlyst. Också var det rop, hvaruti ban stod, ett intet, i jemförelse med hans egen föreställning om värdet af sin person, logen man kunde, enligt det^i, mäta sig med bonom; iogen qvinna var bonom värdig. Hvarken riddarbu-sets börd eller skeppsbrons rikedom svarade mot hans anspråk på den, som han velat nedlåta sig alt upphöja till sin maka: dertill bade erfordrats åtminstone en prinsessa; och emedan blott en enda sådan fanns i Sverige — thronföljarens gemål — förenande alla de full-i komligheter ban äskade hos det fruntimmer, som skulle lyckliggöras med den öfversvindliga äran att kallas »friherrinna Leyonberg»; så beslöt Ludvig och förkunnade högt, att ban hela sin lifstid ernade förblifva ogift.

Märk noga, läsare: ogift⁹ men ingalunda munk. . . .

Ung och skön, behagsjuk och öm, samlade grefvinnan “**”, enka vid några och tjugu årsålder, kring sig en svärm af tillbedjare. Den som sänkte sina blickar, föratt icke smälta vid hennes småktande ögons brand, träffade ett nytt försåt i den näpnaste fot, hvars fina hull en genombruten silkesstrumpa någonsin fönrådt. Och hvilka faror hotade ej i dessa kindernas gropar, der kärlekea låg på lur — i denna lidelsernas ebb och flod, som magnetiskt drog uppmärksamheten till den bländande barmen!

Om grefvinnan ***** varit lika grym som tjugande, huru många förtviflans offer skulle döden då ej räknat! Men tift mensklighetens lycka var hon af mildare natur, och man hörde ej omtalas någon enda, som för hennes skull hängt sig, dränkt sig eller skjutit sig för pannan. Den oemotståndliga förtrollerskan hade ingen enda själfspilling på sitt samvete. Också var, förmodligen i känslan deraf, detta lätt som en fjeder!

Man kunde ej vara en man af verld, utan att brinna för den vackra grefvinnan; man kunde ej vara ett lejon i stora verlden, utan att hafva att skryta med hennes gunst. Ludvig var begge delarne — och hela verlden visste, att han var en af grefvinnan *****\$ förklarade gunstlingar.

Det är svårt att afgöra, hvilkendera af dem mest plågades att veta sig ej vara i uteslutande besittning af den andra. Det var ej kärlek — den är naturlig; ej svartsjuka — den är begriplig: det var fåfänga, ingenting annat, den förkastligaste af alla bevekelscgrunder, när det gäller hjertats angelägenheter.

»Ludvig!» yttrade bon en dag till honom, uoder ett af dessa mel lan-fyra-ögon, som en monark kunnat af-undas, »jag känner att jag är på vippen att hata er, att afsky er, äfvensom alla andra bedragare af ert köo.»»Si mycket bättre!» tänkte Ludvig; »del kommer att göra uppseende, och man skall taga för afgjort, att jag öfvergifvit och försmått den, som ingen annan kunnat motstå.» Men intet ord af allt detta lät haa undfalla sig; i stället sade han:

»Hvad är er afsigt, grefvlnna! med detta grymma skämt? Har ni icke sjelf för mindre än åtta dagar sedan sagt, att vi äro skapade för hvarandra, att jag är den lycklige, som bittat vägen till ert hjerta, och bar icke detta uttryck som en afundens löpeld sprungit, från mun till mun inom garderna och corps di-plomatique?»

»Och derom djerfs ni erinra mig, ni, söm ingenting gör, att förtjena det företräde jag lemnat er, ingenting att trösta eller hämnna mig för uppoffringar, dem jag varit nog blind att göra för er skull?» suckade hon. »Det är höjden af otacksamhet eller feg-bet!»

»Feghet» upprepade Ludvig, lika förvånad som uppbragt. »Ni skymfar mig, grefvinna! Jag förstår ej ens b vad ni menar. Förklara er, jag besvär er derom, jag fordrar det!»

»Låtsar ni vara okunnig om, att från den stund, jag fällde det yttrande, ni nyss åberopat,» fortfor grefvin-nan, »har lord G., förut den ifrigaste af mina till-bedjare, blifvit alldeles osynlig i min boning och brinner redan för ett annat föremål, utan att det fallit er in att åtminstone skaffa mig upprättelse genom en utmaning ?»

Under ett gapskratt, som räckte minuter, fattade Leyönberg grefvinnans hand, den han förde till sina lappar, och utbrast: »Det var en tanke, så ursprung-

ligt egen, så oöfverträffligt ny, att jag förlåter er alltså ålskar er dubbelt. Inge i hela världen, utom ni, grefviona! kunde hitta på något sådant, som att jag bordi bjuda ut en medtäflare derföre, att han bfcifvit slagen ur brädet.»

Och ett nytt utbrott af skratt följde nu å hans sida, noder det bon satte sina mjellhvita, af diamantringar klistrande fingrar för de af harm tårfyllda ögonen och snyftade bögt.

»Ni gråter, grefvinna! och, vid min ära, på fulU allvar!» anmärkte Ludvig, spefullt ocb spotskt. »Det är, att, sorgligt fira begrafningen af mio vän lord C .. s kärlek.»

»Och <ii fortfar att skämtande bele min billiga förtrytelse,» svarade grefvinnan och torkade bort tårarne, »i stället att näpsa den oförsämde!»

»Det bär är jo alltför rasande,» invände Ludvig. »Ni förafskedar C., och ni blir befängd Öfver, att han tillåter sig det lofliga försöket att söka tröst på annat håll, och detta fordrar ni, att jag skall behålla som ea hederssak ?»

»Men så hör mig då till punkt!» utbrast grefvinnan, otåligt. »Jag skulle icke brytt mig om hvart han fladdrat med sin ljumma halmlåga, om han icke behagat yttra, för hvem som vill böra det, att han upptäckt en skatt, värdigare allas dyrkan, än jag — och gissa nu, hvem denna varelse är?»

Ludvig geoomgick listan på alla fruntimmer i huf-vudstaden, hvilkas skönhet och behag ryktet visste omtala; men vid hvarje namn, han upprepade, skakade grefvinnan hufvudet ocb svarade: »nej.»

»Ni förskräcker mig i sanoio, grefvinna!» yttrade slotligeo Ludvig, förtrytsamt. »Skulle någon skönhet af första ordningen sluntit obemärkt förbi mitt klooareöga, eller gifres i Stockholm nåften erkänd skön* | bet, som saknar pregeln af mitt allmänt godkända omdöme?® .

i »Till lycka för er egenkärlek, kalla menniska!» Ster-' tog grefvinnan, hånande, »jäfvar föremålet för er väns, i lordens, sällsamma låga bvarken baron Leyonbergs ögas eller omdömes ofelbarhet. Det är så underhålligt, detta föremål, att det ej kan iakttagas ens af er väpnade blick; men just derföre borde ni väpna er arm mot lordens oförsämndhet, att våga framställa en sådan varelse till jemförelse med en person, som till ocb med oi, min baron, hedrar med er uppmärksamhet.»

»Men gör då en gång slut på vandan af min nyfikenhet,» uppmanade Ludvig. »Ni lägger den ju ordentligt på martyr-halster.»

»Värlant» svarade grefvinnan. »Lordens förmenta upp-tfckt, hvarmed han skröt, under det han omsorgsfullt dakde namnet på sin juvel, retade i högsta grad äfven mio nyfikenhet. Jag uppdrog åt min kammarjungfru, som med mitt tillstånd var hans förtrogna den tid han uppvaktade hos mig, att utforska hans hemlighet. Den listiga flickan lyckades, och jag fick veta, att den medtäflarinna, han tillerkänt priset, är ... o, jag q?äfs!» . . .

»Sansa er, grefvinna! ... Nå väl, denna hemlighetsfulla tillbedjansvärda år?»

•En värdshuspiga/ ... ocb förförd till och med långt innan lorden gjorde hennes bekantskap.»

»H^ha, ha! PS min ära, rätt sällsamtl En värds-hosnymf, ha, ha, ha! Det är ju ett äfventyr, hvaråt man kan skratta sig förderfvad, ha, ha, ha!»

•Skratta alltför gerna, min baron! efter ni finner htadelsen rolig; jag finner den afskyvärd, jag. Den } Tv. Äktenskap, 8blir, om den icke redan är, en visa i hvar mans man och mitt namn stäldt vid sidan af värdshuspigans. Hvilken oerhörd skymf! . . . Jag svimmar . • . nej... jag dör»

Grefvinnan var su retande skön, der hon låg afdå-nad på den spänstiga divanen, att Ludvig skulle varit en tiger, om han ej sökt bringa henne till lifs igen.

I en handvändning blef nattduksbordet plundradt på eau de c o l o g n e- Det göts i strömmar öfver det liljebleka hufvudet, den oroligt böljande barmen. Hon lefde således; hon andades. Ur de matt uppslagna ögonen flämtade trånadens månskensstrålar. Ludvig glömde i detta ögonblick sitt jag, och hon glömde både sig, bonom, lorden och värdshuspigan.....

Men denna glömska var minutens. Med återvak-nandet från berusningens himmel återtogo begges skaplynnen sin ursprungliga egenhet. »Ludvig!» hviskade grefvinan, lindande sina armar kring hans hals, tror jag, är jag till och med öfvertygad, att ni älskar mig uppriktigt och ömt. Lofva mig då att hämnas den skymf lorden tillfogat mig. Sättet öfverlemnar jag åt er egen. urskilning och omständigheterna: må endast upprättelsen icke gifva förolämpningen efter i uppteende!»

Ludvig lofvade och svor allt hvad grefvinan begärde. Det var ju icke hans fel, att hon obetingadt åt bonom öfverlåtit hämdens sätt? Hon hade derför att skylla sig själf, om den utväg han valde i dubbelt afseende förkrossade både hennes hjerta och hennes fåfänga.

»Det vore avita,» tänkte han vid sig själf, sedan han kommit hem ifrån grefvinan, »att räkna lorden till last, att han rymt undan fältet för mig, och enutmaning för den orsak, att, sedan han gått mig ur vägen, han sökt tröst på annat håll, skulle följa mig med åtlöje. Nej, straffad skall lorden bli, efter jag svurit del; men hans straff skall bli en ny seger för mig. Jag har stött ut honom från grefvinan, t o u lebeau monde en par le dej a: jag skall nu också taga värdshuspigan ifrån honom; det kommer att bringa skrallarne på min sida, lorden blir ulhvisslad, och icke ens Engelska beskickningen, der han är anställd, skall töras taga hans försvar. Hvilket uppteende! till hvilken jettestorlek mitt rykte skall vexa! . . . Ja, ni skall bli hämnad, sköna grefvinna! hämnad så, att gat-pojkarne skola peka fingret åt ert offer men hämnad på mitt vis.»

Och nu tog Leyönberg sina mått och steg, för att komma underfund med hvar flickan uppehöll sig, få se och tala med henne. Till sådant ändamål utrustade han sin Leporelio med penningar, för att bjuda och berusa lordens betjent. Det lyckades. Få dagar derefter visste Ludvig, att flickan försvunnit från värdshuset, hvilket från den stunden förlorade många af sina och hennes kunder. På en aflägsen gata hade lorden bytt en liten våning, hvilken en tapetserare var dag och natt sysselsatt att på bästa sätt utstyra. Till våningen hann blifva i ordning hölls flickan instängd hemma hos lorden, hvilken låtsade sig vara sjuk och icke lemna sina rum.

Att vänta var något som Ludvig aldrig förstod sig på. Hans plan hade förknippats med mindre svårigheter, sedan flickan inflyttat i sin nya boning; men den hade han nödgats uppskjuta kanske hela ålta da-garne att göra hennes bekantskap. Åtta dagars karantän för ett tålmod, som ännu aldrig i barndomen vetat af Stta timmars uppskof i sina önsknings fullbordan! ...

Han grep således verket genast an; skref en biljett till lorden, bvaruti Ludvig förmälde sig hafva tappat en vadmiddag på Hagalund, under förbehåll att själf få taga två personer med sig: kammarjunkaren Gylden-palm för att beställa rätter och viner, och lorden, som vore Ludvigs bästa vän; och anhöll att få afhämta bonom i sin vagn, som på utsatt lid skulle hålla vid lordens port.

Den aff&rdade budbäraren återförde ett artigt, men vägrande svar: lorden vore illamående, kunde knappt lemna sängen, nödgades, enligt läkarens föreskrift, hålla sträng fasta, men skulle i en spilkum mager baf-versoppa dricka en tacksam hetsskål för bjudningen, i hvilken han med glädje funne ett nytt prof af Ludvigs högt värderade vänskap. I

»Han är i fällan,» triumferade Ludvig. »När han tror mig som bäst frossa på Hagalund, skall jag öfver-raska honom med besök.» '

Och klockan 111 stod Ludvig i lordens förstuga och fattade klocksträngen på dörren till hans kapprum.

Flera gånger måsle han ringa, innan dörren öppnades. Betjenten studsade vid Ludvigs åsyn och syntes försatt i

högsta bryderi.

»Lord G., är sängliggande sjuk, herr baron! och läkaren bar förbjudit honom att taga emot någon fremmande,» stammade betjenten.

»Gör ingenting, min gosse!» hånlog Leyonberg. »Jag är icke fremmande här i huset; din husbonde och jag äro en själ i tvenne kroppar. Det är just jag som skall bota honom, och bär har du plåster, i fall botemedlet skulle bekomma dig illa.» Ludvig gaf betjenten en sedel på tre riksdaler banko. Betjenten bugade sig ända ned till golfvet och tackade, men ställde sig likväl i vägen för Ludvig, som slängde af sig kappan och gick rakt fram till förmaksdörren.

»Åtminstone tillåter väl berr baron, att jag anmäler» . . .

»Det är just detta jag alldeles icke tillåter,» afbröt Ludvig, makade betjenten åt sidan och ilade, döf för dennes klagan, att han nu blefve olycklig och kanske bortkörd, med snabba stpg genom förmaket till sängkammaren.

Ifidt på golfvet derinne stod ett för tvenne personer dukadt bord, ångande af ostronpastejer, kycklingar med champignoner, rapphöns med tryffel, kortligen: allt, som egnade sig att angenämt kittla gommen, in-beräknadt champagnen, bvars sprittande perlor arbetade sig upp från botten till brädden af tvenne stora, konstigt slipade dricksglas af den klaraste kristall. I en gungande, mjukt stoppad sofstol satt lord G., klådd i nattrock af rosigt äkta Turkiskt tyg, på ena sidan om bordet, och på den andra en flicka, kring hrars smärta kropp den suöhvila musslinen flöt i yppiga veck.

Uppbragt öfver Ludvigs oförmodade ankomst, ropade lorden med bister nppsyn och botande åtbörd: »din slyngel!» åt sin betjent, i stället att välkomna sitt fremmande. Flickan deremot såg, undrande och frågande, ömsom på G., och Leyonberg och syntes bögst förlägen. /

Ludvig betraktade dem några* sekunder med bånande bWckar; sedan utbrast han: »Anfäkta! Din husläkare är just en hel karl, som förstår buru en sjukling bör behandlas, för att få en smula krafter igen. Jag haringenting emot att fasta enligt bans föreskrift, och hoppas, att du unnar mig en klunk eller par af din magra hafresoppa.»

Under ett gällt skratt sökte lorden dölja sin harm och yttrade til) Ludvig, pekande på anrättningen: »Gerna skulle jag föreslå dig, elake skämtare! att dela min tardiga spis, om icke du hade i kikaren det som är långt finare på Hagalund, der sällskapet twifvelsutän redan är samladt och endast väntar på dig, för alt smörja k råset.»

»Oroa dig icke onödigtvis, my dear lord/» fortfor Ludvig i samma ton han börjat; »det kunde för-, långa opasslighcten och försvåra tillfrisknandet. Vad-middagen är nppskjuten tills du lyckligen återvunnit helsan, och i dag är jag helt och hållet till min sjuke vfins tjenst.»

Lorden, seende sig ej kunna blifva qvitt sin besvärlige gäst, gaf befallning att åt honom framsätta en stol och duka för en tredje person.

Det skedde. Ludvig fick sin plats mellan värden och flickan; och sedan nu all förställning fallit, spisades, under muntert glam, den läckraste måltid. Isynnerhet var Ludvig angelägen att flitigt klinga med sina begge grannar och att bvarje glas måtte drickas i botten. Att berusa dem, var hans afsigt; men den strandade mot lordens vana vid dryckesbragder och mot hans varnande omtanka för flickan. Så snart måltiden var slut, gaf han henne en vink att aflägsna sig. Hon lydde; men hennes mörka uppsyn och långsamma gång røjde, att hon icke med nöje inneslöt sig i lordens ensliga kabinett. De begge herrarne sutto q var och fortforo att dricka.» Jag undrar ej på,» tog nu Ludvig till ordet, »att do trifs hemma mellan fyra ögon med den der allra

som sötaste kamraten. Vacker dr hon, det kan icke

Dekas, mycket vacker, men en smula våpig ännu. Det felas benne usage du monde, och det kan hon omöjligen få, så länge du håller henne instängd, huru skicklig ledare och föresyn hon An bar i din vårda person.»

»Också skall boo ej bli gammal bår,» svarade lorden. »Händelsen förde oss tillsammans. Jag, likasom mina

laodsmän i allmänhet, får ibland sållsamma infall. Jag har till exempel beslutit göra den bår [-stackars-] {+stackars+} flickans lycka; och så snart jag bunnit få benne

uppklädd och nipperad efter mitt tycke, ernar jag låta göra hennes uppfostran i något hederligt prestbus på landet.»

»På landet? . . . och i ett prestbus?» upprepade Ludvig. »Det vill väl med andra ord säga: ”the c hur c h*» (ban knackade med knogen under bordet, tog sitt glas och nickade »gutår!» åt lorden). »Sedan musten år utsugen, kastas skalet i nässelbögen. Det är sakens vanliga gång.»

»Du irrar dig, Leyonberg, och förolämpar mig med sådana misstankar,» genmälde lorden, med väl speladt allvar. »Min afsigt är att skaffa henne en beskedlig man, om det ock skall kosta mig några hundra pund till utstyrsel och hemgift.»

»För det priset hittar du alltid någon, benägen att Unöja sig med les beaux restes,» anmärkte Ludvig, spefullt. »Den dygdige lord C., blir ofelbart hjel-ten i någon känslfull roman, blott det hinner utdunsta, att du tar fallna qvinnor i ditt beskydd, icke af kärlek, utan af menniskokärlek.» »Sluta då en gång med ditt otidiga skämt,» yrkade lorden. »Therese har just icke varit något dygdemön-sler; men jag känner förnäma fruntimmer, sem ha mera på sin räkning, än hon, och ändå göra anspråk alt bemötas och omtalas med en visd uppmärksamhet.»

»Aha! jag förslår hvartåt du syftar,» inföll Ludvig, skrattande: »det ligger dig på lefvern, att du blef entledigad ur en viss grefvinnas tjenst, och du vill hån-nasi Det var rfitt dumt, att vi begge skulle bli med-täflare; annars hade ett sådant ofall aldrig k un** t hända dig, ocb om det händt, hode jag ställt mig på din sida. Men icke kan jag räkna henne till låst, att hon föredragit mig, det inser du sjelf? Hon också skonar icke dig i sina omdömen, för det dugifvit henne ett stycke värdshuspiga till efterträderska, ocb hon tog till och med mitt löfte, att jag skulle hämnas hennes förmenta skymf. Ingendera af oss anade då mylords dygdiga, menniskoälskande afsigter. De förändra saken helt och hållet, och för att nu göra alla nöjda, vet jag ett godt råd.»

»Nå väl, låt höra, hvaruli det består?» må Me lorden.

»Behåll hvad du ernat åt Therese i hemgift och lik viga dig ,vid henne,» gaf Ludvig till svar.

»Har du mistat förståndet, eller vill du förolämpa eller pröfva mig?» utbrast iorden. »Skulle jag gifta mig med en ... en ... en sådan q vinna?»

»En sådan qvinna! ... Aha? . . . Men skämt för *ig> de ar lord!» återtog Ludvig och sträckte

handen åt C.. »Det gläder mig, att vi äfven i deiu afseende dela samma åsigt. Therese vore icke en passande hustru åt någondera af oss. Den en man af åra skänker sitt namn, måste, likasom Caesars maka, vara öfver misstankar.» Sedan våra begge dandys ännu en stund pokulerat och glammat tillsapimans, skildes de It de bista vinner i verlden: lorden inbillande sig atl hafva fört Leyonberg bakom ljustet i afseende på sitt förhållande till Tberese; Ludvig med föresats att, kosta hvad det ville, eröfra henne åt sig. För att insöfva lorden i säkerhet, låtsade Ludvig ej om, buru intagande ban funnit henne. Hans bjerta klappade ej ett enda pulsslage fortare in vanligt; men det var eo seger att skryta med, ty lordens kirlek hade satt bennes skönhet i rop, och hans svartsjuka flerdubblade eröfringens svårigheter.ELFTE KAPITLET.

Från den stand, Ludvig med så stötande ogiabet afslagit Fredriks framställning att erhålla hans borgen, hade de aldrig besökt, knappt talat iqed hvarandra. Men Fredrik stod nu i begrepp att resa hem och ville ej återse Mathilda, utan att medföra förska belsningar från bennes bror. Således begaf han sig ännu en gång till Leyonbergs praktfulla bostad.

»Nå, det var på min ära en sällsynthet att få se dig här, kära Sparfvenfeldt! Jag har icke hört talas om dig sedan i vintras, då du sjelf berättade mig, att du spelat olyckligt.»

Detta var emottagandet.

»Det är något, som jag boppas, att du aldrig skall få höra omtalas mera,» svarade Fredrik. »Botemedlet var

smärtsamt; men jag blef botad och bar från den stunden lagt bort, icke att spela, men alla höga och äfventyrligt halsbrytande spel.»

»Så-å, verkligen? Det der kan vara både bra och illa,» förmälde Ludvig, »bra visserligen för din kassa, när du har otur, men illa i det afseendet, att du blir utestängd från de blå och de gula bandens samt kra-CHANERNAS partier. Dina aktier i de tongifvande kretsarnesjanka derigenom, och du får lunka obemärkt bland massan af tienstökande.»

»På annat sätt hoppas jag göra mig bemärkt,» utbrast Fredrik med sjelfkänsla. »I öfrigt entledigar jag dig en gång för alla från bekymmer både om min utkomst och min fortkomst.»

»Så mycket bättre. Jag har en hel hop annat och angelägnare att tänka på,» gaf Ludvig, med sin vanliga förmåtenhet, att förstå. »Hela världens afgud, grefvin-nan ****, hvilken jag en smula fjesat för, har behagat taga saken allvarsamt och tout de bon förälskat sig

i mig. Det börjar bli sliskigt, följaktligen odrägligt, och skulle slutligen falla in i det löjligen. Således måste jag vål bryta, och det kostar i sanning på mig

. . . det vill säga: för hennes skull, ty jag fruktar, att hon i förtviflan gör någon slor dårskap. . . . Stackars qvinna! Jag vore kanske i stånd att begå en ännu större, om icke giftermål luktade gammalmodiga på långt håll, och om de ej vore bindande för lifs-tiden.»

»Så utnött genom omåttligt njutande, som ungarls* lifvet är för dig, och med den betydliga förmögenhet du eger, vore också ingenting klokare, än att du gifte dig,» anmärkte Fredrik.

»Är du från dina sinnen?» inföll Ludvig, häftigt. »Skulle jag utbyta min frihet mot äktenskapets ok, och skänka mitt namn åt en person, om hvars kärlek jag icke alltid v?rit ensam?»

»Det finns väl för dig flera fruntimmer att välja på, än blott grefvinnan ****,» återtog Fredrik. »Och hvad det förmenta äktenskapliga oket angår, så har jag derom mina egna tankar. Jag känner 11 gifta män, som ej äro herrar i sitt hus, och inge endaOgift, som tagit ett fruntimmer i huset och ej stir urt-der toffeln.»

»Bah! det fir då bans eget fel,» menade Ludvig. »Det ir just deruti fördelen består af den fria sammanlefna-den, att, om man tröttnar vid en qvinna eller hon botar att blifva för öfvermåktig, så kör man henne bums pi porten och skaffar sig en -annan.»

Fredrik visste af gammalt, att man i tvister med Ludvig aldrig fick ritt, och afbröt derföre ett ämne, som dessutom föga låg honom om bjertat. I stället nämnde han, att han oförtöfvadt ernade resa till Berga, och frågade i sammanhang dermed, huruvida Ludvig hade något uppdrag åt honom till deras hemort.

»Ja, vasserra!» utbrast Ludvig, med ett bånkratt, »Ett dussin käppslängar till min gårdsfogde, den slynT geln, jsonp bra mycket mot min vilja lemnat mina uo-derhafvande, hvilka samt- och synnerligen äro tröga betalare, anstånd med hvad de äro mig skyldiga. Han påstår, att somliga lidit missvext, andra undergått eldsvådor; men hvad angår allt det der mig? Jag behöf-ver penningar, mycket penningar, och det är den gökens skyldighet att drifva in dem, utan att bry sig om bænders och torparens jeremiader.»

»Ett sådant uppdrag åtager jag mig icke,» svarade Fredrik* med. mörknad panna; »men om det är nigot du vill anförtro mig för din systers räkning» så är jag till din tienst, och betvivlar, att du kan uppleta nå* gon, som går dig mera nitiskt och pålitligt tillhanda.»

»Fröken Leyenberg är afundsvärdt lycklig att ega en så trogen riddare,» skämtade Ludvig, i siU vanliga stöt a ad e maaér. »Jag skulle längesedan glömt henne, om icke du emellanåt uppfriskade mitt minne med ben* nes angelägenheter. Helsa benne nu och fröjda bennemed den underrättelsen, att jag befinner mig i hög-önskelig välmåga. Glöm icke beller att lägga mig vid din mors, frn öfverstinnan Sparfvenfeldts, fötter.»

På dessa toma artigbeter följde ett kallt afsked, och ett par dagar derefter satt Fredrik i resvagnen.

Ju närmare ban nalkades den kända kära nejden, der hans barnaår förflutit i oskuldsfull glädje och trygghet, der b varje tunga prisade hans mors dygder och förstånd och hvarje doftande ros, b varje qvittrande fågel påminde honom om Mathilda: desto hörbarare slog j hans pulsar. Det var återseendets längtan — och bäf-van för återseendet. För första gången i sin lifstid hade han ett fel att bekänna, att afbedja, ett fel, sön skulle kosta, hans mor en uppoffring: han var belastad med skuld — skulden till Isak — och den måste betalas.

Men alla mörka tankar försvunno i hast, då han fick Berga i sigte och märkte en människoskepnad skymta fram I ett öppet fönster. Afståndet var för stort att knnna urskilja personen och anletsdragen; men blodets häftiga svall i hans ådror och sjelfva luftens elektriska tryckning sade honom, att det var Mathilda — och det var bon.

Vagnen rullade in på gården; stannade vid porten; ban hoppade ur åkdonet, störtade uppför trappan; störtade i famnen på Mathilda, som med öppna armar ilade ut till hans möte.

»Älskade Mathilda! jag beböfver ej fråga huru du mår: jag läser helsans inskrift på din rosenby och ser glädjen blixtra från dina ögons himmie]; men hur befinner sig vår mor?»

»Hon har i år ej varit så frisk som vanligt; men du 8r hos oss igen, och det skall föryngra hennes krafter och gifva henne nytt lif.»Fredrik drog en djup suck. Matbilda tryckte, örat tröstande, hans hand, förmatt skingra bans sorgliga oro; men den stegrades af farhågan för den oro, bekännelsen om den åsamkade skulden kunde tillskynda det dyrbara föremålet för hans vördnad. För första gången bäfva-ne han att träffa sin mor.

Han fann benne i sitt rum, sysselsatt att med gårdsfogden öfverlägga om godsets angelägenheter. Vid det kdra återseendet blossade en flamma af glädje upp i öfverstinnans eljest svärmodiga uppsyn, och efter en hjertlig omfamning, bad hon Fredrik sitta ned och af-höra rådplägningen. »Det torde vara nyttigt både för dig och Bergas stackars underbafvande, att du i tid gör dig bekant med deras behof ocb bekymmer, på det du må vara betänkt att lätta deras bördor, så vidt i din förmåga står, när du sjelf en gång blir deras bosbonde. De hafva i år varit hemsökta af missvext, och hellre, än alt låta dem lida nöd, får en del af mina påräknade inkomstpr för året springa. Eller är det icke också din tanka, Fredrik?»

»Jo visst, förträffliga mor!» svarade han, i hvars bröst hvarje öfverstinnans ord var en stingande dolk.

Gårdsfogden tackade och välsignade på de underhaf-vandes vägnar deras ädelmodiga husbondefolk. »Gifve Gud!» tillade han, »att den rike baron på Holmen vore lika barmhertig husbonde, som hennes nåd.»

»Hvad menar ni med detta utrop, min vän?» frågade öfverstinnan, vänligt.

»Han låter pantsätta och vräka halfva sitt gods, och på understöd och försträckning är icke att tänka för de (arma människorna,» blef svaret.

»Åh, Gud bevars! sådan kan visseligen icke baron Leyonbergs mening vara,» invände öfverstinnanftfverskylande. »Det år ofelbart något missförstånd. Bed gårdsfogdes på Holmen komma till mig; jag vill tala med honom.»

»Gud välsigne hennes nåd, som alltid står på de be» höfvandes bästa! och nog skall jag skaffa hit barons fogde, om fru öfverstinnan vill vara så nådig ocb tala vid honom. Men icke lärers del bjelpa stort; ty den stackars karlen rår icke. Han bar skrifvit till baron ocb ärligt sagt huru betryckta hans underbafvande äro; men baron har skrifvit tillbaka och hotat att köra honom på porten, om han visade minsta efterlåtenhet i utkräfvandet af barons rättigheter.»

»Tiderna äro svåra för något bvar, ocb sannolikt be-höfver baron mera penningar, än vi kunna föreställa oss,» yttrade öfverstinnan, för att icke nedsätta Ludvig i gårdsfogdens omdöme. »När du skrifver honom till, Fredrik! så berätta hvad du med egna öron hört. Utan tvifvel behjertar han då de nödställdas belägenhet.»

Och med en vänlig böjning på hufvudet aflardade hon sin gårdsfogde.

»Den bårda människan! att ban kan vara köttslig bror åt min Mathilda, som är sjelfva godheten, sjelfva medlidandet, sjelfva människokärleken!» tog nu fru Sparfvenfeldt till ordet. »Medan hans underhafvande, som

tråla åt honom, hungra och frysa, frossar han lättsinnigt upp hvad de i sitt anletes svett bringat in åt Jionom, eller, ännu värre, spelar han bort en enda afton hvad ett helt hushåll kunde lefva af året om. Tacka vill jag min Fredrik! Han är hvarken enstöring eller gnidare; men han har alltid på ett berömligt sätt rättat munnen efter matsäcken, som ordspråket lyder.»

Om öfverstinnan läst i sin sons inre, hade hon ej kunnat smärtsammare gissla hans samvete, än med dettaöförtjanta beröm. Han stod som på glödande Vol, tills bad, förkrossad och rodnande af blygsel, störtade på knfi, spasmodiskt fattade öfverstinnans band och ut* brast: »O, min ömma, min vörnadsvärda, min out-sigligen ilskade mor! kan ni förlåta mig?»

»1 Himlens namn, hvad betyder detta? Du för* Skräcker mig, Fredrik! Skulle min son vara belastad med något brott, någon vanhederlig gerning? Tag mig snart ur denna ovisshet, pinsammare fin den grås-ligaste verklighet. Men sanning, framför allt, fullständig sanning! Stig upp, rigla dörren, sått dig sedan ned och öppna mig ditt hjerta. . . . Gud styrke mina själskrafter för hvad jag lårer komma att förnimma!»

Öfverstinnan uttalade dessa ord med bruten stämma, sjönk ned mot kuddarne i soffan och bemtade djupt efter andan, medan hennes oroligt stirrande blickar öfverallt följde Fredrik.

När dörren blifvit riglad, satte han sig bredvid sin mor och förtäljde allt: spelet, förlusten, de falska vännerna, lånet och judens ädelmod.

Öfverstinnan åhörde bonom med spänd uppmärksamhet, och då han slutat sin berättelse, kände begge en sten vältrad från deras bröst: bon, sym fruktat, att bennes sob låtit komma sig något ännu värre Ull last, än det han nu yppat: han, som fullbordat bekännelsens oundvikliga förödmjukelse.

»Hvad jag nu fått veta, är något så ovfintadt nytt, så betänkligt,» utlät sig öfverstinnan, efter ett kort uppehåll, »att jag beböfver sansa mig, beböfver rådsum att besluta huru din skuld må kunna vid förfallotiden betalas; ty att den skall betalas, faller af sig sjelftsanning, att du ej höM af jnig längre, och deröfver var jag näta att grAma mig till döds.»

Och innan Fredrik bann svara, hade bon med en eldig kyss förseglat hans n«a och flftg till sina wppers förvaringsställe. I en handvändning vav hon tiNfeika med snaragdspnyckena, för att troga dem på Fredrik.

Na appstod mellan de begge älskande fostersyskonen en strid af ädelmod. Fredrik ville ej emottaga, Mathilda ej återtaga smyckena. Man skulle trott, att de trycktes af deras besittning, så ifriga voro de å ömse sidor att blifva dem qvitte. Deras tvist blef så högljudd, att den hördes ända till öfverstinnans sängkammare och väckte bennes uppmärksamhet. De visste också ej ordet af, innan bon stod bos dem och åskade veta hvad som var på färde.

Mathilda rodnade och stammade: det var benne svårare att komma fram med sin vackra handling, än om hon haft att bekänna ett fel. Men Fredrik tystade henne och berättade allt.

Fru Sparfvenfeldt, förtjust öfver flickans ädla uppförande, kufvade likväl sin känsla och befallde benne, ömt men bestämdt, att återtaga sina smycken. Det var ej benne det tillhörde att liqvidera Fredriks skulder: smaragderna voro gifna af bennes bror till en hågkomst af bonom; och huru skulle han icke med skal harnas på henne, om hon afhände sig desamma! Ja, om anledningen blefve bekant, skulle förödmjukelsen i dubbelt mått drabba Fredrik och Ludvig ej underlåta 9tt räkna honom till last systrens uppoffring. •Tro ej,» tillade öfverstinnan slutligen, »att jag värderar din välmening mindre for det, att jag ej kan tillåta ditt anbud att begagnas. Fredrik må sjelf uppgöra med dig, huru han vet att uppskatta ditt vänstyeke.»Från denna sland nämndes ieke ett ord mera på Berga om hvarken Fredriks skuld eller de redbarheter, som blifvit anslagna att betala densamma. Den fordna gf Id tigheten och förtroligheten in trädde ånyo; och det var först när Fredriks återresa till Stockholm kom på tapeten, som saknadens moln uppstego på deras lef-nadshimmel.TOLFTE KAPITLET.

Alltsedan våldgästningen hos lord C., gick Ludvigs hela diktan och traktan ut på att röfva Therese ifrån honom. Hennes åsyn hade väl icke sårat hans hjerta, men hon var tillräckligt vacker för att ägga hans fåfänga. Och hvilket lysande sätt att göra uppseende som oemotståndlig, om han lyckades att slag på slag tränga ut lorden, hos

grefvinnan, för hvilken han suckat, och att sätta sig i besittning af den nya tjnnerska, om också hem t ad ur dräggen af folket, i hvars armar han tröstade sig öfver sitt nederlag hos den förra.

Ludvig insåg alltför väl omöjligheten af både att råka flickan mellan fyra Ögon och ännu mer att bortföra henne, så länge hon vistades instängd hos lorden, hvilken bevakade hennes som draken en skatt. Också lät han sin förtrogne betjent alla dagar hemligen speja, hvad det led med ordnandet af den åt Therese bestämda våningen, under det han på skämt dagligen skickade bud till lorden och efterfrågade hans helso-tillstånd. G., hvilken det icke föll in, att hans plan med flickans bosättning blifvit röjd, trodde sig fullkomligt inpudra Ludvig, då han en vacker morgon skuef till honom en biljett, bvaruti lorden förtrodde honom, att han på ett par dagar reste bort, för att följa Therese till ett preslhus på landet, der det lyckats honom att tinga in henne.

»Bravo!» utbrast Leyonberg, sedan han läst biljetten, hvilken han storskrattande sönderref och kastade in bitarne i kakelugnen: »dufslaget ftr således färdigt; men det blir mitt fel, om jag ej lockar den spaka bo* nan från detfa till ett trefii^re bo.» 1

Och Ludvigs Leporello, som skickades ut att kunska, återkom med bekrftftelse på sin husbondes för* modan, att Thevese flyttat ia i sin nya, prydliga våning» onder namn af mamsell Solros.

»H vårföre icke hellre mamsell Nattviol; det hade varit rakare på saken och mera uttrycksfullt,» påstod Ludvig. »Solrosen vänder sig ju likväl alltid efter solen: välan, det skall snart visa sig, b vilkendera må helsas som denna flickas sol, C., eller jag*»

Till en början lät han en afton, sedan det blifTit mörkt, sin betjent ledsaga sig till huset, der hon numera hade sitt hemvist; gjorde sig noga underrättad om, hvilka flera som bodde der i grannskapet; om tiden då porten stängdes, o. & v. Bland annat kom han* vid denna föregående undersökning af trakten, underfund med, att en skicklig, men föga anlitad soic-kareverkstad fanns i samma hus. Det blef en ny äggelse för Ludvigs fåfänga, på samma gång det främjade utförandet af hans hufvudplan. Han viLl\$ att snickarea skulle bafva honom att tacka för sin lycka dymedt&t» aU han satte honom i rop; och redan följande dagea i^tdömde lejonet Leyonberg alla sina salsstolar och gjorde beställning af nya sådana bos den fattige snickaren. Derigenom fick Ludvig både en naturlig ftf* vtadning, att tid efter annan obehindradt synas på morgon skola vi ytterligare tala häroa, och i dag endast tanka på fröjdea af återseendet.»

En viss förstämning blandade sig likväl i denna deö återstående delen af dagen, oaktadt både modrens oeh sonens bemödanden att jaga bort oangenäma hågkomster och tankar. Matbilda ville länge ej tro ett dittills på Berga aldrig förspordt missförhållande, ehcerru det b varje ögonblick lät röna sig; och då slutligen deti alltför påtagliga erfarenheten trugade på benne en förvånande visshet härutinnan, ocb hon sökte upplysning om orsaken ömsom bos Fredrik ocb öfverstinnan, satte hon dem synbarligen i förlägenhet, fick undvikande eller konstlade svar och blef omsider sjelf smittad af den rådande sinnesstämningen.

På denna åt förställd glädje egnade dag följde för alla tre en sömnlös natt af oro och bekymmer. Öfverstinnan funderade på utvägar att kunna hos Isak inlösa Fredriks skuldsedel: Fredrik grämde sig öfver det obehag han tillskyndat sin mor: Mathilda bäfvade, att icke längre ega första rummet i foster brödrrens bjerta. Kärlek, fruktan och svartsjuka pressade heta tårar ur hennes ut vakade ögon, och hon plågade sfg med föreställningen, att något giftermålsförslag vore å bane, hvilket man i det längsta sökte dölja för henne.

Det ökade ej litet bennes ängslan, då följande morgonen, sedan kaffe var drucket, fru Sparfvenfeldt vinkade sin son att följa sig och ånyo inneslöt sig med bonom i sitt b vardagsrum. »Jag är förlorad,» jemrade sig Mathilda, halfbögt och snyftande: »det är förbi med vår kärlek • . . hvad säger jag! . . . med hans* tten, tyvärr! icke med min.»

Tv. Äktenskap. 9Fredrik var, fastän al helt andr* orsaker, föga båltre till mods, då han blef inkallad för att underrätt* om sin mors beslut. Hon ensam syntes lugn» ocb faennes anlete bar pregeln af mildhet och allvar.

»Sätt dig, Fredrik!» sade hon till honom, när de inkommit i hennes kammare. »Vi skola straxt uppgöra din angelägenhet, för att sedermera aldrig vidare hvarken tala om eller tänka på densamma.»

Och nu gick hon till ett schatull, som stod i ena hörnet af rummet, och tog fram ett svart saffiansfodral, hvilket hon räckte åt Fredrik och bad honom öppna.

Han lydde. Fodralet innehöll ett bal&band af stora och tvenne armband af smärro äkta perlor, hvardera smycket försedt med lås af juveler.

»Tag detta med dig till Stockholm, då du reser dit härnäst,» yttrade öfverstinnan, »försälj det på bästa sätt och lös in din skuldsedel med salubeloppet. Om något blir öfver, så må du behålla det till dina andca behof; men förslår det åter icke, måste du fylla bristen sjelf med ditt guldur. När omständigheterna, med Guds hjälp, bli gynsamare, kan du alltid köpa dig ett annat.»

Häpnad, erkänsla, beundran, bedröfvelse och sam» vetsagg gjorde Fredrik till en början 9tum. Hans första tanka, hans första rörelse, så snart han hunnä återhemta sig, var att till sin mor återlcinna hennes dyrbarheter och besvärja henne att behålla dem. Men hon svarade genast, kallt och bestämdt, att bon nog* öfvervägt saken, och att blott tvenne utvägar funnes att välja emellan: antingen, att afyttra dessa öfver-loppsprydnader, dem hon härnere på landsbygden sällan eller fcldrig vore i tillfälle att begagna; eller ock att till yttersta skärfven utkräfva sina rättigheterbos godsets nödställda underhafvande. Slutligen bad bon honom sjelf döma» hvilkendera utvägen vore att föredraga.

>0» min ömma mor!» utbrast Fredrik rörd» »huru djupt det smärtar mig, att mitt oförstånd» min lätt-annighet bragt dig till denna ytterlighet!»

»Derom skola vi ej vidare tala,» invände öfverstinnan» vänligt och bestämdt; »den saken är redan af-gjord — och glömd å min sida åtminstone. Frågan är nu endast, om du vill se din mor utan nipper eller mina stackars torpare utan bröd?»

»Det är min mors bjerta» söm gjort valet,» svarade Fredrik med hänförelse, »och denna kompass missvisar aldrig.»

Från den stund öfverstinnan öfverlemnade de äkta hals- och armbanden åt Fredrik, ville hon ej återtaga dem i sitt försvar, »De äro ej längre mina,» yttrade hon, »och jag vill ej att andras tillhörigheter skola finnas i mina gömmor.»

Fodralet brände bonom som ett glödande jern, di han nu bar det från sin mors rum till sitt. Han smög, som han baft. ondt i sinnet eller ett dåd på sitt samvete, förbi Mathildas kammare — men dörren stod pi glänt och hon sjelf, med förgråtna ögon och oroligt klappande bjerta, på lur. »Fredrik!» snyftade hon, hviskande» ty tårar qväfde bennes röst, »du undflyr mig» jag är dig icke blott likgiltig, du är ond på mig - hvad har den stackars Mathilda gjort sin älskade bror emot?»

Omöjligt för honom att draga sig undan, framför attntan att svara, och omöjligt att svara i förbigåen* de utanför dörren. Det hade visat en köld, som till | skenet åtminstone bekräftat Mathildas misstankar. Hanfattade henrte således genast vid handen och gick In i hewies rum.

»Tala ej så, ej ur denna ton,» bad han, be vek ligt; »du tror ej huru orätt du gör mig, huru du, dig ovetande, mot din vilja, med dessa ofört jenta förebråelser ökar mitt 9inoesqual. Du kan ej föreställa dig tyngden i aHa fall af denna börda.»

Han pekade på fodralet, hvilket hon i ögonblicket kände igen, oeh fann i denna upptäckt ny näring för sina misstankar. Modren, inbillade hon sig, hade skänkt honom sina smycken, för att deraf göra en föräring åt sin blifvande sonhustru, och hans egna ord, uttydda efter denna förutsättning, lade slutstenen till hennes villfarelse.

»Ha, hvad betyder detta?» utbrast bon, ömt, sorgligt och genomträngande fixerande Fredrik; »din mors smycken, säkert ämnade att pryda något ändå kärare föremål!»

»Nej, Mathilda nej! så borde det vara . . . men ... så blir det icke, och, tyvärr! är jag dertill skulden. Jag har . . . jag blygs att tillstå det för dig . . . ådragit mig en skyld i Stockholm . . . och det är för att betala den, som min

oförlikneliga mor låter sios egna dyrbarheter springa.»

»Ingenting annat! Hvarföresade du mig icke detta, så snart du kom hit?» ropade nu Mathilda, lika yt-terligt glad, som bon förut varit sorgsen och nedstämd; »jag hade genast vetat råd för alltsammans. Låt mamma Sparfvenfeldt behålla sina smycken, och tag i stället smaragdhalsbandet med tillbehör. Min bror, när han gaf mig detta, påstod att det är af högt värde. Således hoppas jag det förslår. I annat fall, tag äfven mina ringar och alla nipper jag eger. Jag fruktade iåtlg vid sjelfva branten (ill det bråddjup, i hvilket hat) med frftok lättsinnighet var nära att störta sig.

Kronprinsen lftt anställa en elgjagt några mil fråix Stockholm och inbjöd äfven de yngre medlemmafne af corpa diplomatique att deltaga derati. - Lord 4].., lidelsefull jägare och nyfiken att få se si ståtliga och sällsynta djur uppdrifna och fäHda, omfattade begärligt det lockande och under så faög ledning ly» sande nöjet.

För de planer, som just ntf dvaldes i Ludvigs fe)er~ na, under det hans hjerta förblef sig likt oob kallt, var detta tillfälle en solblick af lyckan. Det var ett gynnande sätt att få lojrden ur vägen, och för att desto mer insöfva och föra honom på villospår, besökte Lud-vig honom dagen innan jaglen och aftalade med bo* nom, att de skulle åka i samma vagn till den beramadf mötesplatsen. Men bittida följande morgonen skref han en biljett till C., hvaruti Ludvig pesterade öfver fje-sket i kabinettet, som tvingade honom att afstå från det påräknade nöjet, emedan statsministern och kabinettssekreteraren sa mmansvurit sig att så sysselsätta honom hela den dagen, att han ej fick lem na slottets bottenvåning, der kabinettets embetsrum äro förlagda, l&ngt mindre staden.

Utan att ana, det någon list doldes under detta ha* stiga inställande af Ludvigs uppgjorda resplan, blef lorden i alla fall deröfver ganska misslynt och hastade att personligen gifva Ludvig del af sin ledsnad. Denne spelade öofverträffligt sin roll af missbelåten och intagen af harm öfver den nödtvungna försakelsen af ett påräknadt nöje. G., instämde högljudt i utgjutelsema af Ludvigs förmenta billiga förtrytelse öfver förmäns nyckfullhet, och sökte på basta sätt trösta honom.Hen Ludvig Utsade vara döf för *lla tröstegrunder, och lorden lemnade honom med öfvertygelsen, det Ludvig vore förtviflad att icke få göra sällskap på elg-jagten.

G., hade knappt hunnit ned på gatan» innan Ludvig, hoppande af glådje, gnuggade händerna och utbrast: »Du svåljer kroken som en glupande gädda, tny dear lord! Medan du skjuter bom på elgar, har jag några ord otalade méd din dufva. Få se bvil-kendera, du eller jag, hemför det läckraste villebrådet från sin jagt.»

Leporello ställdes nu på utkik, och så snart han in* berättat, att lorden stigit upp i vagnen, affärd a des be-tjenten till Thereses fångvakterska, för att sysselsätta benne och bereda Ludvig tillfälle att råka och samtala ned flickan, hvars upppassning bon hade att bestrida gemensamt med hennes bevakning.

Till våningen, som blifvit upplåten åt Therese, fun-nos blott tvenne ingångar: den, till hvilken lorden sjelf alltid bar nyckeln i sin ficka, och genom köket, der draken-uppasserskan hade sitt tillhåll. Det var således omöjligt för någon annan, ån lorden, att slippa in i rummen, utan att blifva bemärkt och tillspord af henne. Allt berodde på att så berusa benne med hennes älsklingsdryck, den af Valerius besjungna »guldgula sköna Jamaica-toddyn», tillverkad likväl af den lika ryktbara, fast mera prosaiska, Danfeltska potatisspriten, att hon ej mäktade skilja udda från jemt, eller så förblinda benne med någon bankosedel af det slaget, som den tiden betecknade^ med namnet »bläc-kare», att bon icke tvistade med den som ville, att tre och två skulle utgöra fyra.Aldrig hade Leporello lidit sidan vinda i sin husbondes värf, som vid detta tillfälle. Toddyn hade uppglödgat gummans blod, och lordens bortresa betryggade henne mot öfverraskning. Att Therese ej skulle falla henne besvärlig, derom var bon förvissad; ty det var ingenting denna mera undflydde, än isyn af och beröring med sin otrefliga vaka-öfver-sig. Hon fann sig siledes alldeles obehindrad att taga den bonne for* tune i besittning, som ödet benne helt oförmodadt be-skårt till tröst pi hennes gamla dagar, och hon gjorde det si med bela sin själs innerlighet, med alla de krafter» hennes skrupna kropp hade i behåll, att det beklagansvärda föremilet för hennes ömma liga äfventyrade att qvåfvas mellan knotorna af hennes famntag och kyssarnes vämjeliga öfverflöd.

Leporello var nära att duka under för sina marter, di ett häftigt bultande pi köksdörren Vältrade tyngden afkärlekssmeket frin hans beklämda bröst. Gumman raglade till dörren och frambväste med gnällande och hes

röst frigan: »hvem som understode sig att göra iidant väsende?»

»En gammal bekant,» svarades i förstugan.

»Det är si fan heller!» röt gumman; »här i huset finnas inga bekanta, hvarken gamla eller unga.»

»Men si öppna di! Jag säger, att det är nigoa derinne, som jag vill rika. Ojn ni ej öppnar dörren, och det genast, si reser jag en stegen mot väggen och kryper in genom fönstret,» fortfor rösten utanför.

»Det ska' vi bli tvi, nej, tre om, min gubbe lille,» ropade käringen, blinande af ansträngning och harm. »Ty jag har en god vän härinne, som kan taga reda på en vildsvenskare, vore han än si stark, och kasta ut honom på köpet genom fönstret, om det gällde.» Personen i förstugan teg några sekunder och tycktes besinna sig på sitt svar. Derefter hördes rösten ånyo: »Det är jost kamraten derinne, jag vill, jag måste rika.» Han är en af mina tillgifnaste, som ej kan leva utan mig*»

»Kan det vara dig, min engel, han menar?» sporde nu gumman, vändande sig åt Leporello.

»Ja, min engel!» genmålde denne. »Jag känner igen den der rösten. Det är nigen derute, som jag är förbunden att tjena . . . i allt hvad som står i min för* mig.»

»Åh, det var en annan sak,» yttrade nu gumman i mildare ton. »Härföre sade du mig icke det genast %

Och nu lyftade hon skyndsamt haken på dörren och öppnade . . . men herade tillbaka af bestörtning, då, i stället för en betjent, gäst eller något dylikt, hon såg en på sprätten klädd herre, med glas* ögon i guld bågar på näsan och insvept i en vid slängkappa, hvars sidenfoder framskyntade ur djupa veck, träda in i köket.

»Hvad betyder det här skälmstycket?» utbrast han. Dr man, misstroget, förvånad och förargad. »Inte kan den här vara en af dina gamla bekante, Leporello?»

Denne syntes tveksam hvad han skulle svara; men Ludvig (ty att det var han, som läsaren ofelbart re* kan förstått) tog ordet ifrån honom, klappade gumman inställsamt under hakan, slängde af sig kappan, och han vårdslöst kastade åt sin betjent, och yttrade: »Jo visst, min lilla! Jag och den der göken känna hvarandra af gammalt och bättre än någon annan.»

Utan vidare omsvep styrde Ludvig nu kosan rakt på dörren till Thereses rum. Gumman bjöd väl till att ställa sig i vägen för honom; men han makade henne stället, och en person der, som i mer än ett af seende kunde stå på hans sida, när det gällde.

. Lord C.«s vaksamhet trotsade likväl en rund tid alla Ludvigs påhitt och bemödanden. Ej n«g, att iot» den hos Therese tillbragte hvarje stund på dygnet, som han obemärkt kunde stjäla undan arbetet vid bordskicken* ningen och umgängeslivet i de kretsar han tillhörde: fönstren voro betäckta *med jalousier, och han förbød henne att gå ut på gatan och att, utan hans vetskap och samtycke, göra eller emottaga besök. Dessutom anställde han hos henne en käring — Ull hennes uppsyn, som det hette, men i själfva verket för att bevaka henne och dag från dag i tyngelse till lorden förberätta allt hvad hon gjorde eller sade*»

För öfrigt saknade den vackra fången ingenting utom friheten. Hon var i yppig bet. Hennes våning var praktfullt inredd: allt, som kunde erbjuda be*kvämlighet och njutning, fanns der i öfverflöd. Hon fick klädningar i myckenhet af de dyrbaraste och mest brukliga tyger; hon fick nipper af värde: hennes häls* och fingrar smiddes i guld. Hennes bord anrättade» läckert, som Jerome Napoleons. Klockan XII hvarje middag stannade en kalesch, af det prydligaste utseende och gungande på de spänstigaste fjedrar, utanför hennes* port, och hon gjorde en spatsersfärd i Hagaparken, genom Solna skogen eller åt Drottningholm.

Den första bricken Ludvig rörde, för att göra sin vän lorden mätt, var sin spetsfundige betjent. »Du måste bli kär i flickans uppsyn.»

»Men, herr baron, gumman kunde vara mormor åt mig.»

»Gör ingenting till saken; du måste bli hennes älskare* I er kUss är det lika ynnligt, att unga slynglar Må sig Ull

käringar, som att gubbar af bättre folk sprätta för kycklingar, som knappt bunnit bli fullfjädrade. Omkostnaderna till denna kärlekshandel be* stridas af mig, begriper du T»

Betjenten ref sig i hufvudet och bockade sig. »Det är godt och väl, nådig baron; men» •..

•inga men, det förbehåller jag mig. Jag vill så btfva det, och du vet en gång för alla hvad det betyder, då jag vill». .. För öfrigt är det mig alldeles likgiltigt, huru du affinner dig med duennan, om du gör skäl för namnet af bennes gode vän eller icke. Hufvudsaken är, att du gör henne galen i dig och att vi på det sättet få henne i våra klor. Hvad som åt-gir till edra små nöjen och lustpartier, betalar jag. Här bar du nigra riksdaler i förskott, att börja med.»

Ludvig gaf dem it betjenten, som stillatigande tog emot pénningarne, tackade med en bugning och besva-vidt uppdraget med en suck.

Han utförde det likväl till sin husbondes fullkomliga nöje. Sminingom lyckades bonom att inbilla den gamla pigan, att han hade ett godt öga till henne. Man tror gerna det man önskar, och hon trodde lika säkert, att hon eröfrat betjenten, som Iford G., trodde pi sin eröfring, och erfarenheten idagalade, att begges tro hvilade pi lika fasta grunder.

Yir Leporello var mycket för slipad att lita bero vM upptäckter, som han kunde göra för sin herres rakning under de vidriga smekningar och ömhetsbetygelser, han nödgades underkasta sig med den gamla hexan. Med gtydje fann han henne tillgänglig för åfven en annan lidelse, ån kärleken, och derpi byggde han sitt hopp, att kunna efter band bringa den sistnämnda helt och hållet i glömska. Hon hade nemligen starkbenägenhet att vederqvka sina dufna sinnen med be* rusande drycker. Ingen kunde gå hennes smak i detta afeeende mera beredvilligt tillhanda, ån hennes ål-skare mot sin vilja, hvilken med nöje försåg henne med toddy och öl samt ymnigt göt brånvin i hennes kaffe. Under och efter sådana trakteringar blef hon Oppenbjertig och meddelsam, och han kunde då, ntap fara att förråda sig och sin husbondes hemlighet, för» talet på den, af henne uppassade och bevakade flickan* Hon gaf då luft åt sin djupt kända förtrytelse öfoer dennas förmenta öfversvindliga och oförtjenta lycka, och han blef snart öfvertygad, att gumman på det neß-grannaste ställde sig till efterrättelse alla de flickans frihet inskränkande mått och steg lorden föreskrifvit, lika mycket af nit för hans tjenst, som af skadelust att kanna tillskynda Therese obebag och förargelse.

Betjenten låtsade dela gummans åsigter och beklagade, skenheligt lurande, att den förtryckte lorden ställt så till, att ingen utväg finnes att kufva hennes högmod, emedan ingenting felades henne och hon hade intet öfrigt att önska. Men härtill svarade uppassev-skan, med skorpionsögon, ur hvilka ilskan sprutade sitt etter, och de vissna kindbågarne brinnande af stav* ka drycker: »Hvad det anbelangar, så vet jag nog,

att den slynan också bar en sko, som klämmer henne. Bet kostar på nymfen, kantänka, att sitta ensam med mig hela dagar och aldrig kunna tala med, knappt ft se någon annan kristen själ, än bans nåd sjelf; ty, oss emellan sagdt, är han kärare i henne, än hon i honom. Så länge hon var på värdshus, vankades ofta, af åa den ene än den * andre sloken, inträdeskort till skidespelen, och hon är en riktig teatervurm: hon ktoner ingenting roligare än ett spektakel, om ickemaskeraderna, der hon, när hon rådde sig sjelf, alltid var bjuden. Nu är hon ifrån allt sådant, som banko-herrarae från barmhertige Gud; och hans nåd blir befängd, om hon aldrig så litet rör vid den strängen.»

. Dessa underrättelser, skyndsamt öfverbragta till Ludvig, btefvo honom serdeies kärkomna, och hans tankegång var ungefär följande: »Hon har icke öfver-

IMMIat sig åt lorden af kärlek; således är ingenting som hindrar henne att förälska sig i mig. Lorden af-stäoger henne från de nöjen, hon mest tycker om: börjar jag med att erbjuda henne just sådana, så kan hon icke emotstå frestelsen; och det gifs ej lämpligare ställe och tillfälle för en öfverenskommelse, för ett bortförande, än ett skådesf>el och en maskerad. Allt beror på att kunna aflägsna lorden för den tid, som behöfs att sammanträffa med henne.»

Huru mycket Ludvig än bråkade sin bjerna, kunde han likväl ej utfinna något sätt, att på huru kort tid som helst

förmå lorden lemna Stockholm, der kärlek och svartsjuka gemensamt fjettrade honom. Ju flera svårigheter som reste sig i Ludvigs väg, desto mera stegrades hans begär, desto häftigare blefvo hans föresatser. Han, som alltifrån barndomen aldrig vetat af någon gräns för sina önsknings, någon bom för sin vilja: huru skulle han väl nu kunnat fördraga ett binder, som uppsköt, om icke rentaf tillintetgjorde hans beslut? Han blef af dem så upptänd, så uppbragt, att föga fattades, det han med öppet våld salt sig i besittning af Therese, eller bortfört, eller hållit lorden häktad på sina egna rum, blind för följderna af ett sådant tilltag.

Men slumpen, dårars förmyndare, drog vid detta tillfälle försorg att bereda Ludvig en användbar gåog-kraftigt åt sidan och gick in, under det Leporello tog henne om lifvet och svängde kring med henne på golf-vet i köket.

»Aha, min gosse lilla!» började den gamla, när, efter slutad dans, hon återfick andan och med den målföret, »du är en af baadet, märker jag, och jag ha'n smugit eder in hit, kan jag väl tro, för att mörda eller stjäla. Men om jag ej genast packen eder bort begge två, så skall jag ropa tjufvar! och rånare! så högt, att hela kvarteret skall höra det.»

Och hotelsen var knappt uttalad, innan hon med gäll stämma bragte den i verkställighet.

Leporello satte handen för hennes mun och uppmanade henne att sansa sig, innan hon gjorde något, som sedermera skulle komma att bittert ångra. Den herre, som nu befunno sig derinne, vore en förnäm herre, mycket rik och mycket frikostig. »Ser du icke, min engel,» tillade han, »hvad som ligger vid dörren derborta? Det är något, som han låtit falla för din räkning just då han gick in.»

Nyfikenheten dref gumman att se efter hvad det var, och hennes anlete klarnade, då hon vecklade upp en af de kära »bläckare», som alltid lekte henne i hågen.

»Nog ser jag,» yttrade hon nu, »att jag har med be* derligt folk att göra; men jag blir i alla händelser olycklig: lorden kör mig helt säkert på porten, om han icke slår ihjel mig.»

»Allt det der vet herrn derinne råd för,» tröstade Leporello, »blott du går honom tillhanda, som han önskar och begär. Hvad som nu är gjort, är i alla fall gjort och kan icke bjelpas på annat sätt. Att förtiga det ' If och laga så, att mamsell Therese gör

Tv. cnskap.

10detsamma, är ofelbart det enda du kan göra för att freda dig sjelf.»

Gumman begynte bli lugnare och lyssna till Leporellos skäl. Han fick också rymligt rådrum att framställa dem; ty hans husbonde dröjde en god stund inne hos den sköna. Den gamla bade väl flera gånger varit på vägen att störa deras mellan-fyra-ögon, men hejdades alltid af sin egen förmente älskare, vars smekningar segrade, när hon ej ville låta styra sig af hans talande tunga.

Det var ett riktigt dagsverke för den nitiske tjena-ren. Stora svett droppar rullade ned från hans panna, och hans ångest för utgången var lika stor, evad gummans förtrytelse eller hans husbondes trotsighet svämmade öfver.

Äntligen trädde Ludvig» vid det bästa lynne, ut i köket. Gummans var icke af samma beskaffenhet. Utan krus fattade hon tag i hans kläder och höll honom fast, medan hon i en ström af förebråelser och jemmer lättade sitt uppretade sinne.

Ludvig tvekade i början mellan löje och vrede öfver den gamlas tilltagsenhet, det egna i hans belägenhet och stället der han befann sig, omgifven af grytor och kittlar, såar och krus. Men då hennes efterhängsenhet med hvarje sekund snarare tycktes vexa än minskas, grep honom otåligheten, och han dundrade ett kraftigt: »Släpp mig, pulverhexa! eljest bryter jag

halsen af er.»

Det var att gjuta olja i elden. I raseri ropade kärningen med full hals på bjelp, att man ville mörda henne och plundra huset. Allt Ludvigs bot, alla hans bemödanden att tysta henne, aflupo fruktlöst; och det hade sannolikt blifvit ett polisäfventyr af den anstötigaste art, om ej betjenten vid detta tillfälle tagit sin husbonde under armarne och lyckats att stäfja sin upphetsade och bedagade Gläp.

Sedan den värsta stormen lagt sig, insåg Ludvig, att maktspråk här ej gällde. »Hör på, min vän!» yttrade han nu i fogligare ton till gumman; »låtom oss förstå hvarandra. Ty med ert skrik, om det hinner till lor-deos Öron, blir ni körd på porten, lita på det, emedan ni släppt in mig och min betjent mot lordens bestämda föreskrifter. Jag känner deras innehåll lika så väl som Di sjelf, och tillägger blott, för er underrättelse, att om ni låtit dörrarne stå vidöppna och släppt in hit bela Stockholm, skulle det ej förtretat honom hälften så mycket, som att jag ensam varit här. Får han veta det, så förlåter han er aldrig. Deremot, om ni vill gå mig tillhanda, ger jag er icke blott ännu högre vilkor än lorden, utan tillika, när ni lemnar hans tjänst eller jag ej längre behöfver er, skickar jag er ner till mitt gods och get er underhåll der för lifstiden. . . • Se så, min gumma lilla, välj nu!»

Den gamla stod synbarligen mellan tvenne eldar. Men de förespeglade fördelarne, å ena sidan, och fruktan för följderna af lordens vrede för hvad som redau handt, om han komme under fund dermed, å den andra, sänkte vågskålen till fromma för Ludvig.

»Men hvem är herrn då?» frågade hon, efter några minuters besinnande.

»Derom må han lemna er upplysning» — Ludvig pekade på sin betjent — »Svara mig endast om ni gjort ert val och huru detta utfallit?»

»Om jag kan lita på hvad herrn sagt» . . . kände gumman sig varsamt för.»Derföre gir jag i borgen, som för egen skald,» föll betjenten henne lifligt i talet.

»På min ära, bra befängdt!» storskrattade Ludvig; »men välmeningen må för denna gången ursäktas oförsämdheten. ... Nå väl, mutter! Går ni in på mitt förslag?»

»Guds vägar äro förunderliga,» suckade gumman och himlade sig, »och efter mitt bröd på gamla dagar blir mig på detta sätt beskärmt, så vill jag hädanefter vara herrn lika troget och nitiskt till tjänst, som jag hittills tjänat lorden» . . •

»Men mindre dumt likväl, det förbehåller jag mig,» afbröt Ludvig. »Din tjänstgöring börjas således nästa fredagsnatt klockan XII, då en täckt vagn bär härnere utanför porten och du ledsagar ner mamsell, som med mig gör några slag på opera-maskeraden. Närmare mot morgonen för jag henne åter hit. Allt detta förblir en hemlighet för lorden, begriper du väl?»

»Ja visst; Gud tröste mig eljest!» svarade pigan.

»Ännu ett ord,» återtog Ludvig, i det han, som redan stod vid dörren för att gå, vände sig om. »Utom mig och den der» (han pekade på sin betjent), »då han går i mina ärender, släpper (du ingen annan in till mamsell, än lorden, och honom blott så länge mamsell bor här. Rom noga ihåg, att jag är ej så lätt att lura som han.»

Efter denna slutliga förmaning aflägsnade Ludvig sig hastigt. TRETTONDE KAPITLET.

Vi hafva till ett serskildt kapitel sparadt att göra läsaren närmare bekant med Therese, hvars föregående fordra att belysas, emedan hon har en af styckets hufvudroller, fastän hon sednare än de öfriga hufvud-personerna framträder på skådebanan.

Henäes far, eller så kallade far⁹ hade varit brandvakt i en småstad, tills han entledigades från sin befattning på misstankar att hafva främjat, i stället att upptäcka, en nattetid begången inbrottsstöld. Han sökte sedermera sin utkomst som dagsverkskarl på landet, kvarlemnande i staden sina begge barn, af hvilka gos-stn redan var anställd i handtverkslära, och dottren blifvit upptagen som barnpiga i borgmästarens bus, der hon fick allt möjligt sjelfsväld, hvilket gaf ökad fart åt sqvallret, att hon skulle vara en frukt af någon olof-lig kärlekshandel mellan herr borgmästaren sjelf och ex-brandvaktens aflidna hustru. Man gick så långt i slutsatser, att man tillskref flickans granna, utländska dopnamn stadens lärde styresmans ingifvelse, emedan »Therese» var helt och hållet fremmande i den folkklass, till hvilken flickans mor och föregifne fader hörde.

Dessutom vakade borgmästaren sjelf med mer än vanlig husbondeomsorg öfver flickans seder. Inom husOck hon nästan allt hvad hon pekade på, slapp att göra hvad hon ej behagade och blef på detta sätt mer än en gång

tvisteäpplet mellan sitt husbondefolk. Ty borgmästarinnan, hvilken just ej var af blötaste slaget, och som alltid ville, att hennes tjenstehjon skulle göra skäl för mat och lön, kunde ej försona sig med den lätja, som utgjorde hufvuddraget i Thereses väsen, och hvilket a olag ^ då det lemnades lösa tyglar och rotfå-stades genom vanan, vållade att hon blef oduglig titl alla inom hus förefallande sysslor. Deremot egdc bon ingen frihet utom hus. Aldrig skickades hon något ärende tvärt öfver gatan; aldrig tilläts hon sätta sin fot inom någon lekstuga; icke ens i kyrkan släpptes hon på egen hand, utan måste dit och derifrån b varje söndag följa sin matmor, för att bära hennes andaktsböcker.

Andakten blef derföre icke större hos den så strängt bevakade tjensteflickan. Med hemligt nöje såg bon huru karlarne plirade på henne under det kungörelseroa upplästes på predikstolen; äfvensom hennes egna blickar under kyrkosången stulo sig från psalmboken till mansbänkarne och mönstrade hvar och en inkommande, som der tog plats.

Detta gällde isynnerhet en ung soldat af indelta krigshären, hvars torp låg ett kort stycke utom stadeo, och en ung vaktmästare vid magistraten. Hon betraktade förstulet begge, icke blott med nöje, utan med liia nöje. Det kunde således ej vara kärlekens gudomliga gnista, som blifvit tänd i hennes själ på detta åt Gud. sjelf invigda rum. Men det upptog bennes tankar med annat än heliga ting, och det hände ej sällan, att medan presten med thordönsstämma slungade den ena förtappade syndaren ocb synderskan efterden andra i evighetens brinnande svafvelsjöar, och stic* kar af fasa och häpnad och tjut af ömkan och ånger genomkorsade templet, föregick något helt annat i The-reses sinne, ocb hon visste af allt, som tilldrog sig omkring henne, ej annat, än huru de begge föremålen, vid hvilka bon en gång för alla fäst sin upp» mår k sam het, sågo ut och huru de voro klädda.

En rund tid förflöt, innan soldaten ocb vaktmästaren märkte huru lyckliga de voro, såsom ett osvikligt förebud till huru ändå lyckligare de kunde blifva. Begge tillegnade sig hvardera uteslutande de eldiga ögonkast, som smögo ur bänken näst bakom borgmä-starinnans, utan att ana, det ingendera i dem egde mer än sin anpart. Men från den stund, nämnde iakttagelse blef gjord, syntes ögontelegrafen i gång hvarje söndag mellan de af fromheten skilda bänkrader, som i templet blifvit anvisade de olika könen.

Dervid stannade det likväl — tackade vare den stränga tukten och vakande tillsynen i borgmästarens hus — och hade svårligen kommit längre, derest icke borgmästarinnan insjuknat ocb, sedan hon mer än ett balft år hållits qvar i sängen, afsomnat. Nu blefvo om» ständigbeterna i högst väsendtlig mån förändrade. Väl nitälskade borgmästaren fortfarande lika huldt för The-reses dygd; men tian måste inskränka sig till böner, förmaningar, varningar och råd — lefdadsreglor, med ett ord — och öfverlåta lefvernet åt henne sjelf, medan hans egen tid upptogs af embetsgöromål, umgän-gesförhållanden, o. s. v.

Alla dessa predikningar undergingo sådanes vanliga öde: att, alltför långt utspunna, alltför ofta idislade, mindre verka än ägga, trötta — trotsas eller glömmas. Therese tyckte sig bafva sluppit ur fångenskap och njöt med den ur bur rymda fågelns bekymmerslösa fröjd sin vunna frihet. Förmiddagarne, då borgmästaren satt på rådstugan, spatserade hon ett litet stycke utom staden och hvilade — i soldattorpet. De aftnar, borgmästaren drog sin spader hos prosten eller någon af rådmännen, spelte vaktmästaren »mariage» i välvis herms bus med Therese. Det var ett nöje att se huru nöjd hon var, huru nöjd hon gjorde två så kallade fästmän, hvilka ingendera visste, att hon hade flere än en.

Men sjelfva öfvermåttet af denna fröjd vållade och bådade dess ända. Flickans hy bleknade och hennes fetma tilltog. Då började soldaten att icke mera finnas hemma i torpet, när Therese under sina utvandringar knackade med det öfverenskomna tecknet på dörren; och vaktmästaren fick så mycket att syssla åt borgmästare ocb råd, att han ingen minut hade Öfrig åt Therese, som förgäfves längtade och väntade.

Ännu mera fåfängt aflupo hennes bemödanden, att förmå någondera af de nyss förut så enträgna »fästmännen» att taga vård om henne och den objudna gäst, som oförtydligt gaf sin snara ankomst tillkänna: ingendera ville de numera vidkännas henne. Om. hon ändå haft blott ett stöd att lita på! Men nu hade hon två, och just detta öfverflöd beröfvade benne stödet af någon.

Hon nödgades svälja sin förtret, sina tårar, sina tned-tjenarinnors speord, så mycket bvassare, som de hade att hämnas dé företräden hon alltid egt i husbondefolkets bemötande och välvilja. Blygsel och räddhåga förseglade hennes mun, då borgmästaren med öm oro sporde efter hennes kinders försvunna rosor. Och likväl, om boni tid yppat sin belägenhet för bonom, hade visserligen bannor — förfärliga bannor — ej uteblifvit; men der-på hade följt goda råd . . . säkert, hjälp . . . sannolikt, ja en af de äkta hälfter . . . möjligtvis, som bon eftersträfvat, emedan borgmästaren var en stor man i den lilla staden, och vaktmästaren kunde fått lära sig begripa syftningen af ordspråket, att »hafva biskopen till morbror.»

Therese fortfor således att vändas ocb tiga, tills det spåda skriket från lungor, som första gången svällde af atmosferisk luft, en vacker natt hals öfver bufvud väckte stadens styresman ur sin söta slummer.

Nu var ej att tänka på bvarken miskund eller förlåtelse. Therese blef förflyttad och inhyst i en koja, med uttryckligt förbud, att någonsin sätta sin fot öfver borgmästarens tröskel; ty efter denna händelse ! kunde han ej hvarken återtaga henne i sitt hus eller troga någon att gifta sig med henne, utan att gifva småstadens talträngda tungor stoff till sårande utläggningar öfver förvandtskapen emellan honom ocb henne. Allt hvad han ansåg sig för sitt ryktes skull kunna göra, var att föranstalta, att dem liUa nyfödda verlds-borgarinnan, som så oväntadt stört hans nattro, blef intagen till underhåll i en barmhertighetsanstalt.

När Therese återvunnit belsan, hade hon deremot förlorat tak öfver hufvudet och bröd för dagen. Hvarken bennes spensliga kroppsbyggnad, hennes fallenhet eller hennes förmåga medgåfvo henne att söka tjenst på landet, ocb stadens sedesamma fruar skydde som pest »ett (som det hette) så flygtigt stycke.» Det fanns blott ett enda hus i * köping, der man högre skattade kunder än rykten, mindre frågade efter sedernas änuppassningens beskaffenhet, och der Therese lyckades att få tjenst, nemligen gästgifvargården.

Hon var emellertid hvarken så utan känsla för qvinnans värde eller så.djupt sjunken, att bon ej vidare tog vara på sina med helsan återkomna behag och gaf dem till pris åt hvem som fann godt att egna dem sin hyllning. Skadan hade gjort henne, om icke vis, åtminstone försiktig, och den brist, hon någon tid lidit, lärt henne att skatta penningen främst bland sina filskares goda egenskaper. Också var Therese just den af uppasserskorna på stillet, som boll sparsamma spisgäster och resande mest på afstånd, och hennes uppförande var så oförvitligt, att stadens firbara jungfrur småningom upphörde att rynka nfisan, vända bort ansigtet och maka åt sig, då Therese tog plats bredvid dem i kyrkan.

God hörsel och snabb fattning gjorde benne förtrogen med resandes beskrifningar på bufvudstaden, dess lefnadssått ocb nöjen. Hon brann af åtrå att flytta till detta förlofvade land. Men hvarken egde hon tillräckliga medel, eller visste bon buru bon borde bete sig för att komma dil.

Under det hon ifrigast funderade på sättet att vinna sin önskan, anlände sent en afton tvenne unga gardes-officerare till gästgifvargården, der de togo nattläger. Det blef för dem ett angenämt tidsfördrif, medan de väntade på mat och bäddning, att skalkas med den vackra uppasserskan. Bland annat föreslog henne den ene att göra honom sällskap till Stockholm.

»Men herr löjtnanten reser ju nu från Stockholm,» anmärkte Therese, hvars hjerta vid detta förslag klappade så våldsamt, att bon fruktade det skulle hoppa ur bröstet, »och Gud vet när återkomsten sker.» »Tre veckor härefter, mitt vackra barn!» blef svaret. »Var då bara i ordning, så kan da följa med mig upp. Jag kommer ensam tillbaka; den andre löjtnanten, min kamrat, stannar qvar nere i landet hos sina släktingar ett par månader längre.»

Det var för Therese ett Ijufligt och gladt budskap, och hon lade orden på sitt hjerta.

De begge officerarne reste följande morgonen, sedan den, som gjort Therese resförslaget, förnyat detsamma och med en eldig kyss bekräftat allvarligheten af sin framställning.

Tankfull och sliten mellan fruktan och hopp, såg hon löjtnanternas affärd. Hon hade myror i bufvu-det och en orm i barmen.

Den första knuten att lösa bestod i 'husbondefolkets tillåtelse för henne att få lemna tjensten i olaga tid. Hon kände

sig i detta afseende varsamt för och fick väl ej ett rakt nekande svar, men ett vilkor fästadt vid bifallet, som i hennes belägenhet var ungefär detsamma som nej. Hon skulle nemligen åter bära den lön, hon förskottvis fått för löpande halfåret. Hvar skulle hon finna bröd i öknen? Dessutom vågade hon ej taga något afgörande steg, innan det visade sig, huruvida gardsofficeraren återkomme och hölle ord, eller icke.

Begge delarne inträffade. Löjtnanten kom, som han förutsagt, ensam tillbaka och hade beramat att dröja öfver en dag i * köping, för att gifva Therese tid att laga sig i ordning till den förestående resan. Öfver-svindlig fröjd, då bon såg vägen öppnas till målet för sina önskningar — obtskriflig grämlse, då hon be-,tänkte det vilkor, som, likt en otillgänglig klippa, uppreste sig i hennes väg.Dessa själsstrider undfölla icke officeren, och han yrkade att bli underrättad om deras orsak. Bäfvande att i ett slag se sina käraste önskningar tillintetgjorda, gaf hon honom del af det förkrossande vilkoret.

»Åb, ingenting annat!» utbrast han, småskrattande. Omedelbart derefter inkallades gästgifvaren till ett mellan-fyra-ögon med löjtnanten, h vil ken den* förre lemnade baklänges bugande ända till golfvet och hållande i handen icke blött det halfårs lön, Therese skulle återbära, utan några riksdaler derutöfver.

Dagen derpå satt Therese vid löjtnantens sida i res-vagnen med uppdragen sufflett, och då de arma skjuts-hästarne, manade af tagelpiskan, krängde åstad med de begge lyckliga resande, klädde gästgifvaren sig bakom örat ocb mumlade, hvilka slags barn ordspråket förläna bästa lyckan här i verlden.

Vi lyfta ej slöjan från enskildheterna af så väl resan, som de tvenne veckor Therese bodde hemma hos löjtnanten, innan det lyckades honom att få henne antagen på ett bland hufvudstadens mest berömda värdshus. Det var der lord G., gjorde hennes bekantskap; och från den stunden är hon sjelf en af läsarens egna.FJORTONDE KAPITLET.

Sista dagarne af Fredriks vistande på Berga, qvar-hölls öfverstinnan i sin sängkammare af opasslighet. Detta fördubblade smärtan af skilsmessan, så väl mellan mor och son, som mellan de begge älskande fostersyskonen. Dessa hade så mycket att säga hvarandra nu, som de väl upprepat tnsen gånger förut, men brilket de aldrig tröttnade att omsäga och höra åqyo: kärleksförklaringsarnes gamla thema, med trohetsför-säkringarnes evigt samma förändringar. Man måste vara kär — kär så att det förslår — för att göra, för att uppfatta, for att uthärda dem. Hvad som för det lugna eftersinnandet blir enformigt, ända till jäsp-oingar, sliskt, ända till äckel, löjligt, ända till kiknande af slfratt, antager en förberrligad skepnad i tvenne älskandes mun, då hvarje kärlekens tankstreck • . . och derpå är den smäktande känslan rikare, än på tankar . . . vältaligt uttydes på hörbara pulsslags tungomål, och hvarje bokstaf i eldsdrag glöder på blossande kinder, i ögonens lågor.

Med välbehag, yttradt i ett bifallande småleende, iakttog fru Sparfvenfeldt sina begge barns (ty så kallade hon dem utan åtskilnad) ömma vårdnad om sin person och ömma tillgifvenhet för hvarandra inbördes.Oaktadt åtrin att om deras h jer tans angelägenhet samspråka med ögon och läppar, lemnade de aldrig hennes rum. A Ut utvisade, att de icke älskade henne mindre, ehuru de älskade hvarandra mer.

Aftonen innan Fredriks afresa, då fostersyskonen sutto sorgsna och tysta bredvid sjuksoffan, på hvilken bon låg påklädd, betraktade öfverstinnan dem en lång stund med tårade ögon, stillatigande och försjunken i funderingar. Ändlligen undslapp henne en djup suck; hon fattade med ömhet begges händer, lade dem i hvarandra och började: »Mina älskade barn! jag bar

länge läst i edra hjertan, och eder liftigaste önskan är äfven min. Min Fredriks kärlek har uthärdat profvet af lång frånvaro och af stora verldens förströelser, och min Mathilda har aldrig vacklat i sin tro på Fredriks trohet. J ären värdiga hvarandra, skapade för hvarandra, uppfostrade med och för hvarandra. Om mitt timglas utrinne, innan omständigheterna medge att j förenens, vill jag åtminstone njuta den fröjden att veta eder vara förlofvade med hvarandra, och derföre: Gud välsigne eder, mina barn!»

Det var ögonblick af öfverraskning, af tjusning, af salighet, som känsliga hjertan fatta, men hvarken pen-seln eller pennan mäktat återgifva.

Fredrik och Mathilda störtade på knä och kysste ömsom modrens händer, ömsom hvarandra. De sleto sig än ur

hvarandras famn, för att kasta sig i modrens; än ur dennas, för att ånyo trycka hvarandra i sioa armar.

Det var en sällhet så svindlande hög, så genomträngande djup, att den hotade att sönderspränga lif-vets strängaspel. Sedan öfverstinnan en stund, under tysta förböner, fröjdade sig åt deras fröjd, uppmanade bon dem att sansa sig. »Glömmen ej alldeles, mina älskade barn! lifvets prosa för kärlekens skaldskap: det sednare är en skön blomma, som tjusar med fägring ocb doft; den förra jordmonen, ur hvilken hon hemtar näring och must. Utan dessa tynar hon snart af och vissnar bort. Trefnad inom hus och trygghet mot behofven är den stora hemligheten af lyckliga äktenskap. Här-om måste vi, innan vi åtskiljas, tala några ord.»

Och nu gaf hon Fredrik del af sin plan, att till honom öfverlåta Berga på arrende, mot så billiga vil-kor, att hela fördelen stannade på hans sida. Sådan var ock fru Sparfvenfeldts afsigt. Det var egentligen en lindrig liflidsränta. hon, under annan benämning, förbehöll sig. Hon höll för mycket af sin son, att icke unna bonom största delen af egendomens afkastning. Hon önskade ännu under sin lifstid se bans giftermål med hennes älskade fosterdotter gå i fullbordan; men hon ansåg deras äktenskap beröfvadt sitt intresse, om de, lemnade utan verksamhet och med armarne i kors, skulle bo under deras moders tak och dia vid hennes bord. Hon bar sjelf en afgjord motvilja för så kallade »salsmågar» och fann förhållandet icke annorlunda därför, att den åt lätjan och sorglösheten bestämda varelsen vore en son, i stället för en måg. Men å andra sidan skydde hon att under sin lifstid afbända sig eganderätten till Berga. Hon ville göra sina barn godt, men icke ställa sig i beroende af deras godfinnande. Hon ville lika litet underkasta sig det förödmjukande äfventyret att sjelf lef-va af undantag, som förnedra sin son att lefva som salsmåg. Med både ord och åthäfvor uttryckte Fredrik sin fröjd och sin tacksamhet öfver modrens förslag. Men bans önskans ifver lopp förbi bennes åsyftning, och han anhöll enträget, men bjertligt och vörnadsfullt, att hennes anbud genast måtte gå i fullbordan.

I tysthet lyckönskade sig åt klokheten af sitt beslut, att icke, som ordspråket säger, »hafva klädt af sig, innan hon gick till hvila,» vägrade öfverstinnan att villfara denna sin sons begäran. »Se bara,» anmärkte hon, icke förebrående, men hejdande, »bura matlusten inställer sig medan man äter. Nyss anade du icke att någonsin under min lifstid få med Berga att skaffa, och knappt hinner jag åt dig öppna utsig-ten att kunna få arrendera det, innan du i blinken vill komma i besittning af egendomen.»

»Icke för att komma åt min mors egendom, utan för att lätta dess besvär, för att spara kostnaden af en vistelse i hufvudstaden, för att påskynda föreningen mellan dem ni sjelf uppfostrat åt h varandra och hvilkas sällhetsmått ni rågat med er välsignelse, och ändt-ligen för att skona oss alla från smärtan af en långvarig skilsmessa, är det jag hemställer, att den trefnad, som kan börjas i dag, icke må uppskjutas till morgondagen,» invände Fredrik, med värma.

»Och ändå,» svarade öfverstinnan, skämtsamt småleende, »är jag en så onaturligt hård mor, att jag af-slår din begäran. Det är icke lindring i mitt besvär jag afsett med arrendeförslaget; i det afseendet kan do vara fullkomligen lugn ocb skall straxt få höra, att jag till och med er nar åtaga mig det, sedan denna börda på papperet blifvit vältrad från mina skuldror* Hör mig endast med uppmärksamhet och tålmod. Bergas afkastning har hittills varit tillräcklig för vårtunderhåll och emellanåt till och med lemnat öfverskott. Men vi ha blott varit två personer, eller högst tre, om vår Mathilda nödvändigt skall upptagas i räkningen. Du gifte dig ung och kan med tiden få ett talrikt hushåll att draga omsorg för: många barn att uppfostra; söner att skicka ut i verlden och döttrar att gifva utstyrsel. Då kommer det tillpass att, utom Bergas inkomster, hafva en bit tillika af kronans kaka, huru liten som helst. Fortsätt därför den bana, du begynt i Stockholm, tills du kan få någon syssla, som anstår dig. Du känner ju dessutom Ludvigs gränslösa högmod. Han skulle alltid se en svåger öfver axeln, som vore en obetitlad landtbrukare. Ocb Ludvigs samtycke till ditt äktenskap måste du i alla fall begära. Han är Mathildas giftoman. Medan du deruppe sköter din tjenst, skall jag härnere sköta den egendom du arrenderar.»

Fredrik blef icke belåten, men öfvertygad af sin mors skål. Mathilda, undergifven i allt, suckade att skilsmessan icke kunde undvikas.

»Glöm för all del icke,» tillade öfverstinan slutligen, »att, då du hos baron Leyönberg anmäler dig till hans systems band, berätta om ditt egendomsarrende. Berga är väl icke Holmen; men fåfänga menniskor sätta alltid

värde på hvad som bar sken af förmögenhet.»

Forlofningen, arrendet och framtidsplanerna upptogo så tid och uppmärksamhet, det man knappt hade rådram att tänka på den förestående skilsmessan. Tim-marne försvunno som minuter, och flera påminnelser måste göras, att den anrättade aftonmåltiden blifvit framsatt, innan de begge trolofvade lemnade modreris sängkammare, för att gå till bords. Öfverstinnan sjelf ville hvarken äta eller besväras af matlukt i sitt rum.

Tv, Äktenskap. I Måltiden gjordes i största hast och bestod mera af tjusla blickar och ömma handtryckningar, än af lekamlig spis. Men på en gång uppkom ett afbrott i de trolofvades fröjd, då Fredrik med en viss häftighet yttrade sin grämlse deröfver, att han på denna deo gladaste dagen i sin lefnad skulle sakna den vördnadsvärda modren vid bordet, hon, som likväl skapat hela deras lycka.

Mathilda instämde, svårmodigt skakande hufvudet, i hans mening, drog en djup suck och försjönk ett par minuter i sorgliga betraktelser.

Så snart de stego upp från bordet, gingo de ånyo in till öfverstinnan och önskade henne en god natt »Sof sött, min Mathilda!» svarade hon, mildt småleende, »ty dygden har ljufliga drömmar. Sof godt, min Fredrik! Du behöfver, hvila ut, innan du anträder den långa resan. Tanken på eder sällhet nu, hoppet om fortfarandet deraf under en lång lifstid för eder begge, skolå tillskynda äfveo mig god sömn och angenäma drömmar.»

Hon omfamnade och kysste dem begge, som na skulle begifva sig hvar och en till sin kammare.

»Är du verkligen så trött och sömnig, Fredrik! att du beböfver genast gå till sängsklingade Mathildas röst, så ljuf, så inbjudande, då de stodo vid dörren till hennes rum och hennes ena hand redan fattat uti nyckeln, medan fästmannen ömt tryckte den andra till sina läppar, för att önska god natt.

»Visst icke,» svarade Fredrik, utan att besinna sig* »Jag skall med nöje tillbringa hela natten inne hos dig, om du vill och tillåter.»

»Ingalunda inne hos mig,» återtog fästmon, ifrigt och ej heller för att fördrifva tiden, utanför allt följamig. Luften är obetydligt kylig och det glimmande månskenet gör natten ljus, som midt på dagen,»

*Följ dig! Och hvarthän?» inföll Fredrik, förvånad.

»Till kyrkogården,» svarade hon, »till min fars graf, der äfven stoftet af en mor» som jag aldrig sett, är nedsatt. Din mor bar härnere välsignat vår förlofning: jag vill bedja dem deroppe skända oss sin välsignelse.»

»Ja, min älskade! jag vill följa dig,» utbrast Fredrik med hänförelse. »Detta svärmeri är heligt, och Gud skall bönhöra dig.»

I största hast försågo de begge trolofvade sig, med kappor och hattar samt begåfv sig åstad.

Naturen bar den prupkaqde höstmanteln, virkad af rönndrufvans purpur och löfvens, gujd. Manen, hoppande mellan glesa strömoln, strödde frikostigt silfver ned på de spikna föremålen» hvilka rymde undan med sitt rof bland skogarnes långa skuggor. Och under det nattvinden suckade mellan minnesvårdarne på de hän-sofnes torflagda grafvar, anställde månstrålarne en ringdans kring tornspirans kors.

Med mildt svårmod, med djup andakt beträdde Fredrik och Mathilda dödens äng, så rik på inbergade skördar, så öfvermått på offer och ändå ständigt hungrande efter nya. Under deras fjät frossade maskar i bjernor, der rastlösa & rätyan tyg och vidtfamnan de planer haft sitt hemvist — ifc jertan, som spruttit, af fröjder och brustit af qv^l. De trolofvade sannade, röjde och tyste, på denna härjade verld, der stillhet och köld efterträdt vexling och stormar. Öfver deras hjes-sor hvälfde den gåtlika verld, dit tanken svingar upp och svindlar, för att i evigt kretslopp svinga upp ochsrindla igen; och i deras bröst bodde gätans tydning: en verld af karlek och frid. Mathildas arm hvilade på Fredriks, och mot hans axel lutade hon sitt hufvud. I hennes ögon darrade perlor, återspeglade den bleka månens glans.

Fredrik, orolig öfver hennes upprörda sinnesstämning, påminde, att man borde göra det hemlighetsfulla besöket så kort som möjligt. De kunde i alla fall ej slippa in i Leyonbergiska släktgriften, hvartill ingången nedgick från

kyrkan. Nycklarne till denna åter förvarades hos klockaren, som hade sitt hemvist på längre afstånd.

»Valan!» hviskade Mathilda, svärmande, »jag vill göra bön här under bar himmel, utanför mina saliga föräldrars hvilorum. De höra och se mig kanske bättre här; och Gud ser mitt uppsåt, om tanken tryter.»

Och nu lösgjorde Mathilda sig från Fredriks arm, knäböjde, med hopknäppta händer, höjda, liksom blicken, mot himlen, och bad, tyst, med sjudande ifver, med brinnande andakt.

Fredrik föll väl icke på knä; men äfven hans händer voro sammanknäppta, hans ögon med ömhet fästade på den bedjande flickan, och han också bad ur djupet af sin själ.

I detsamma täljde tornuret, högtidligt och ljudande, dygnets tolfte timma.

»Jag är bönhörd,» utbrast nu Mathilda med glad hänryckning. »Jag utbad mig af min fars ande något tecken, och det dånar från templets tinnar.»

»Låtom oss då vända åter hem, min älskade!» uppmanade Fredrik, som började frukta, att den häftiga sinnesskakningen och nattkylan i förening kunde verka menligt på hans fästmö's helsa.»Gerna,» svarade hon ömt och gaf honom armen. Och de vandrade tillbaka från kyrkogården till deras och modrens hemvist. Der önskade de trolofvade hvarandra en rolig natt. Rolig blef den också för begge, genom glada förhoppningar, genom lugnande tankar; men för begge sömnlös.

Öfverhöljd af kyssar och Välönskningar, dem ban efter ockrares räntefot återgäldade moder och fästmö, afreste Fredrik följande dagen från Berga på vägen till Stockholm.

Tvenne unga herrar med sirligt putsade knävelborrar (som dea tiden buros endast af krigare) och låoga klacksporrar till civila kläder (ett tecken att de voro anställda vid något hästregemente) foro en afton i skymningen till Albano och begärde att i enrum få tala med vården på stället.

Haa infann sig, bugande, och anhöll att få veta hvad herrarne befallde.

»Har ni någon beställning för morgondagen?»

»Nej.»

»Godt. Vi hyra då hela värdshuset, och ingen annan får emottagas här, än vi och de, som äro i vårt sällskap.»

»Huru många äro nådige herrarne?»

»Tre personer till, oberäknadt vår betjening.»

»Befalla herrarne frukost, middag, sexa eller qvälls-vard?»

»Ingendera. Men haf, för alla händelser, i beredskap de bästa viner af alla slag, som ni kaa åstadkomma.»

»Skall ske. Men jag förstår icke» . . .

»Så mycket bättre, blott ni efter bokstafven uppfyller villkoren: att rummen, så många här finnas, stå förvår räknning hela morgondagen, från solens uppgång tills det blir mörkt, och att ingen fremmande, ehö det vara må, slappes in här, utan vår vetskap och samtycke. Ni känner nu hvad vi begära, säg nu ni hvad ni skola betala?»

Värdshusvärden funderade och räknade, mumlande mellan tänderna:

»Rummen en trappa upp, med upppassning» . . .

»Ingen upppassning; vi vilja ej veta af någöi, som lurar på oss och sqvallrar ur skolan.»

»Således rummen, utan upppassning, men i stället ersättning till mina flickor för uteblifna drickspenningar, eldning, städning, husgerådspersedlarnes nötning och mera sådant; dito rummen på nedra bottnen och rummen i vindskuporna: uteblifven fortjenst på kunder, som hela dagen hållas afstängda från mitt värdshus, jemte mycket annat, som ej så noga kan på förhand uppgifvas. Summan blir, det allra billigaste, 50 riksdaler, och då har jag ändå gjort det för nådige herrarnes skull, utan att ha en vitten öfver för egen räknning.»

»Det der var en smula oförskämdt tilltaget; men får gå!... . Räknar ni riksgäld eller banko?»

»I banko, naturligtvis» (när man kan göra en så enfaldig fråga), tänkte värdshusvärden.

Den ene officeren tog upp sin plånbok ur bröstfickan, letade fram en sedel på femti riksdaler banko, kastade den vårdslöst på bordet och utbrast: »Aftalet

är gjort och Albano väntar för morgondagen. Runde ni skicka edra nymfer i några ärenden åt staden i morgon, vore det så mycket bättre.»

De begge unga herrarna, företrädare af värden med ett brinnande ljus i staka uti handen, gingo till sinvagn, hvars dörr värden öppnade och läste igen, sedan de stigit in, och foro sina färder.

Morgonen derpå klockan IX rullade tre täckta hyrvagnar, hvilkas träfönster voro uppdragna, in på gården vid Albano och kort derefter en tom resvagn, bespänd med skjutshästar. I första vagnen åkte lord C., samt en af de begge officerarna, som föregående aftonen beställt och betalt värdshuset; i det andra åkdonet baron Leyonberg och den andre officeren; i det tredje en fältskär alldeles ensam.

De fyra förstnämnde stego ur och gingo till de bästa rummen en trappa upp. Fältskären deremot blef qvarsittande i sin vagn. Så väl Jorden och Ludvig som de begge officerarna voro civilklädda, men buro långa släpsablar fästade i gehäng kring lifvet.

Inkomna i salen, frågade den ene officeren, om de ej skulle dricka ett glas och med lugn tala om saken, innan man skred till någon ytterlighet. Men lorden, blek af raseri, förklarade högt, »att han ej ernade dricka i sällskap med en sådan hundscbvott,» hvarvid han pekade på Ludvig. Denne var icke sen att svara, bittert och kallt: »att endast slödder och uthvisslade hanrejar nyttjade sådana pöbeluttryck.»

De begge officerarna bjödo till att stäffa dem; men då alla bemedlingsförsök aflupo fruktlöst, tog samtalet en annan vändning.

»Mylord påstår således,» yttrade den äldste officeren, »att baron Leyonberg från bonom lockat, tubbat och med halft våld bortfört en flicka, som mylord med stor kostnad underhöll och mycket höll utaf?»

Lorden svarade med ett kort, bestämdt och ljude-ligt: »/a.»»Baron Leyönberg uppger,» anmärkte den yngre officeren, »att mylord i flera större samkväm gjort honom förklenliga och skymfande tillmälen, hvilka till och med gått å heder och ära?»

»Det är sannt,» svarade Ludvig, spöskt.

»Skulle ej saken så kunna uppgöras, att baron Leyönberg återställer flickan der, hvarifrån han tagit henne, och förklarar hennes bortförande för ett skämtsamt upptåg, utan afsigt att behålla henne, ett vänskapligt spratt?»

Men knappt hade den förste officeren hunnit tala till punkt, innan både G., och Ludvig på en gång ropade: »ne/.»

»Jag hemställer, om ej försoning herrarna emellan kunde ske på det sätt,» föreslog den andre officeren, »att mylord i vår närvaro återkallar alla af honom fälda yttranden, som baron Leyönberg funnit förnärmande, förklarar dem tillkomna af öfverilning utan sårande syftning, och uppdrar åt oss att sprida underrättelsen om denna ursäkt i alla umgängeskretsar; med hvilken upprättelse baron Leyönberg torde anse sig belåten.

•Nej,» blef både lordens och Ludvigs gemensamma svar.

»Då återstår ej annat, mine herrar! än att låta vapnen afgöra saken,» tog den förste officeren till ordet. »Lord G., bar manat ut baron Leyönberg, som valt att huggas på sabel, och jag har antagit mylords uppdrag att vara hans sekundant.»

»Och jag är baron Leyonbergs,» yttrade den andre officeren. »Låtom oss gripa verket an, ju förr desto hellre, och begifva oss till platsen, att börja med.» Sagdt och gjort. De begge envigeskämparna och deras sekundanter vandrade till fots från Albano till trakten kring Ugglevikskällan, och fältskären åkte efter dem steg för steg.

Framkomne till det utstakade stallet, blottades så blarne utan tidsuldrägt, lorden och Ludvig gingo bvar-andra löst

på lifvet, medan deras sekundanter uppmärksamhet och stillatigande åskådade striden. Lordens hugg voro tätare, våldsammare, mera förstörande, om de träffade; Ludvigs mera beräknade, bättre riktade. Lorden äfventyrade allt, för att kunna fälla Ludvig död till marken: Ludvig undvek skickligt den hötande faran och syftade endast att märka sin motståndare. Så blarne hveno genom luften, korsade hvarandra, blänkte, gnistrade, klingade. Vågrätt ilade stålets ägg emot Leyonbergs hals; . . en hårsman närmare, en sårare-knipp snabbare, innan Ludvigs klinga flugit emellan, och utan hjälp hade hans huvud rullat för hans fötter. Men i och med detsamma han lyckades att afböja lordens dödshugg, på hvilket denne förspillt hela sin ansträngning, sjönk lordens arm några linjer för mycket, och i blinken strök hans öronsnibb!

C., var för upprörd att känna svedan af såret eller att gifva akt på blodet, som i stora droppar rann nedt axeln. Men sekundanterne skyndade fram och frågade: »om herrarne icke ville sluta enviget?»

»Nu mindre än någonsin!» röt den förbittrade lorden, gaf åt sekundanterne ett tecken att dragå sig undan och rusade med fördubblad ifver på Leyonberg.

Denne, som med välbehag skådade sitt verk och mot venstra rockärmen torkade bloden af sin sabel, hann knappt sätta sig i försvarstillstånd mot lordens häftiga anfall. Hugg hotade, haglade, dånade. I enhandvändning förlorade Ludvig öfvertaget. Foten snafvade; armen domnade; för den mörknade synen brann en blixst af stålet ... det slog ned som åskan och klyfde i tu Ludvigs kindben i sned riktning från näsroten till mungipan.

Leyonberg vacklade baklänges och skulle i fallet satt lifvet till för lordens ånyo till förgöring lyftade arm, om icke sekundanterne sprungit emellan och skilt de begge stridande åt, med förklaring, att enviget ej längre finge fortsättas.

Nu tillkallades fältskären, som i största haist gaf de begge sårade det bistånd, hvilket på stället kunde åvåbringas, hvarefter han salte dem bosa sig i vagnen och förde dem till Albano, dit sekundanterné begåfv sig efter till fots.

På vårdshuset undersöktes såren ytterligare och förbundosa. Fältskären åsåg dem icke farliga för lifvet, ej beller för vanställande medelst lyten; dock fordrades, isynnerhet för Leyonberg, längre tids skötsel, och ett djupt årr i ansiglet trodde han ej kunna förekommas.

Striden var väl sålunda slutad, men vänskapen der-före ingalunda återställd mellan de begge medtäflarne om qvinnogunst. Också vågade man icke ens som sårade låta dein färdas in till staden i samma vagn, utan, på samma sätt som derifrån till Albano, hvar och en hos sin sekundant.

Res vagn en, medtagen för den händelsen att någondera behöft rymma, om den andre stupat i enviget, hade genast efter dettas slut blifvit ålenskickad till sUiden.

Therese och enviget för hennes skull utgjorde länge det allmänna samtalsämnet i Stockholm. Ingen underlåt att tadla Ludvigs uppförande; alla skrattade åt lorden. Allas nyfikenhet flockade sig kring henne, för hvars besittning blod flutit och tvenne de högre kretsarnes lejon varit nära att sätta lifvet till. Då man ej kunde få se henne, belägrade man den bostad, från hvilken hon flytt, för att åtminstone taga den i ögon* sigte. Gumman, som betjenat och bevakat henne, och som ånnu fanns kvar i den öfvergifna våningen, emedan lorden trodde hennes dikt, berättad under tårar och bekräftad med svordomar, att Therese blifvit med våld röfvad, hvarvid gumman föregaf, att röfvaren satt en pistol för hennes bröst, denna gumma öfverhöljdes med frågor och drickspenningar och samlade ett litet kapital på rummens förevisande och sina temligen prosaiska beskrifningar på den bortröfvade flickan och huru dervid tillgått. Hon förteg visligen maskerad besöket, hvilket skett med hennes egen vetskap och tillstådelse. Likaledes fann hon icke sin räkning vid att förtälja om de qvållar Therese tillbragt mellan fyra ögon med baron Leyönberg i operans oxögon. Men deremot undfågnade hon dem, som ville höra och, framför all, betala henne, med ånda till klockslaget, då den sköna försvann. Och på den slutliga frågan, hvart nymfen tagit vägen samt hvar hon nu vistades, svarade gumman, att Thereses förförare, den elake baron, tagit henne hem till sig och förvarade henne inom riglar och lås.

Ingen gick denna händelse djupare till sinnet, ån grefvinnan ****, och ingen hade större orsak ån hon att taga sig

den nära. Ty hon hade icke blott för värdshuspigans skull förlorat tvenne tillbedjare, utan tillika sitt rykte af oemotståndligbet och att mäktat fjertio äfven den flygtigaste. Hennes fåfänga var således på samma gång stött, som hennes hjerta såradt. Sättet huru hon blef underrättad om sitt nederlag stegrade dessutom betydligt bitterheten deraf. Det var en herdestund. Genom fönstrens gröna sidenförhängen smög en vällustig balfdager in uti det af vällukter doftande rummet, i vars ena hörn grefvinnan, Inritande på en spänstig kanapé, utsträckte sina Öppna armar mot sin Geladon och förundrade sig öfver hans maklighet att stanna framför pschychén och mönstra sin egen klädsel och utseende, innan han skyndade till hennes sida. Men han tog ej plats, som vanligt, hos henne på soffan, utan kastade sig vårdslöst i en emma, som han sköt tätt intill kanapén, fixerade grefvinnan med ett öfverlägset hånloje och yttrade med fränstötande själfbebag: »Jag har hållit nittio löfte, och ni

ni är hämnad, min fru.»

»Min fru? Hvilket fremmande språk! På hvem? Jag är hämnad och på hvad sätt?» frågade grefvinnan lifligt.

»Har ni då alldeles förgätt lorden, som ni försköt för min skull?» återtog Ludvig, »och den hämd sedan ni uppdrog mig att utkräfvat af honom, för det han gaf er en efterträderska, som ni tyckte icke vara er värdig?»

»Ah, jo visst! nu erinrar jag mig, ehuru ni behöfde påminna mig om både en person och en sak, som jag eljest glömt,» fortfor grefvinnan, likgiltigt. »Det bör förtäga er, Ludvig, att jag i er närvaro aldrig kommer ihåg någon annan.»

»Högst förbunden för så mycken och så smickrande känslsamhet,» svarade Ludvig, kallt. »Också har den lysande hämd jag beredt er anspråk att förvaras i tacksamt minne.»

»Men så säg mig då på hvad sätt jag blifvit hämnad?» yrkade grefvinnan, hvars nyfikenhet blandades med fingslan att få höra en blodig lösning af gåtan. »Ni måtte väl ej hafva beröfvat lord C., lif eller lemningar?»

»Åh nej, visst icke: jag har endast beröfvat honom den täcka ungen, i hvars armar han njöt en syndig tröst öfver er misshandling, grefvinna!» geqmälde Ludvig, dumdrigt.

»Jag begriper ej er mening. Spara teckenspråket för kabinettet och tala en smula tydligare,» uppmanade grefvinnan.

»Ni tycks ej vilja förstå mig; det är hela hemligheten,» påstod Ludvig. »Eljest är väl ingenting enklare och tydligare, än att jag ryckt flickan ur hans klor och tagit henne under mina vingars skugga.»

»Alltsammans blir mig mer och mer oklart,» invände grefvinnan, förvånad och orolig. »Edra ord skulle kunna tydas derhän, som hade ni själf blifvit den der kvinnans slaf.»

»Icke jag hennes slaf, men hon min trälinna,» anmärkte Ludvig, själfkårt tummande sitt kindskägg. »En sådan tydning vore bufvudet på spiken. Eröfvingen var förknippad med stora svårigheter; men också är flickan alldeles förtjusande.»

Grevinnan rusade upp från soffan. »Är det ett afskyvärdt skämt eller en ännu afskyvärdare sanning, ni låtit undfalla er, min baron?»

Hon gjorde denna fråga med sväfvande röst. Hennes knän darrade; hennes bröst mjöddes våldsamt.

Quarsittande i emman, med benen sträckta långt utåt golvet, fixerade Ludvig grefvinnan, som stod midt framför honom, och njöt af hennes häftiga sinnesrörelse. Ändtligen gaf han hennes kärlek nådestöten, medelst iskall försäkran, att han menade hvad han sade. Honsprang till en klocksträng af tapisserisöm, som hängde på väggen, och ringde häftigt. En betjent kom in; och honom gaf hon befallning, att anmoda »den der herrn» (hon pekade dervid med stolt uppsyn på Ludvig) »att genast lemna hennes rum.»

Betjenten stannade förbluffad vid dörren, tvekande hvad han borde göra. Ludvig hänskrattade, reste sig helt makligt ur emman, bugade sig med följgjord sirlighet för grefvinnan och gick.

Ett par dagar derefter erhöi han lordens utmaning, hvaraf läsaren i detta kapitel inhemtat förloppet. SEXTONDE

KAPITLET*

Ludvig nödgades flera veckor efter enviget hålla sig vid sängen, under det bans sår sköttes och ärrade sig. Therese, sittande vid hans bufvudgård, utgjorde hans oskiljaktiga, men också nästan enda sällskap. Få per* soner bekymrade sig om hans helsotillstånd och änna färre besökte honom. Hans uppförande mot lord G., och grefvinnan **** hade stött honom med alla dessas bekantskaper och deras utgreningar bland corps di-plomatique och la haute volée. Hans kamrater inom kabinettet buro samtliga ett bom i si* dan till honom för hans sjelfvisshet, egenkärlek och höghmod. De hyste derföre intet medlidande med hans ofall: snarare gladde det dem, att han blifvit q väst.

Hufvudstycket i hans troslära, att, när man har för* mögenbet ocb är i svängen, beböfver man aldrig med* människors tillgifvenhet, hämnade sig nu på honom genom den enformiga enslighet, bvaruti han befann sig under sitt långsamma tillfrisknande. Therese leddes vid, liksom lian sjelf. Det var en smekmånad par force, ett mellan-fyra*ögon, hvars evighet kunnat uttömma englarnes tålmod. Det behöfdes, att han köpt Therese till ett så högt pris och att hennes besittning var så smickrande för hans fåfänga, för att haoskulle uthärda att stundligen och uteslutande omgifvai af en qvinna — vacker, det var sannt, sällsynt vacker» men hvilken ej ens kunde hysa aktning för sig sjelf» långt mindre ingifva den hos andra, och som saknade allt slags bildning, all anstrykning af bättre kretsar» umgängeston»

Ett af kännare lofordadt piano stod stumt vid fön-; sterpelaren i förmaket* Hvilken angenäm förströelse det skulle varit för sjuklingen, om nigon uppfriskat hans dufna sinnen med musik!

•Kan du ingenting spela, min söta tmge, att fördrif* va tiden med?» frågade Ludvig en dag, utan att be* sinna, det han borde veta svaret förut.

»Åh jo, vasserra! Det stod ett klavér i ett af värds* husrummen, och på det lärde mig herrarne, som spl* sade, att med högra handen taga ut: "Gubben Noach."»

Och med dessa ord närmade den enfaldiga flickan sig till pianot.

»Fy fan! . * . För Guds skull, förskona mina öron från sådant djefvulstyg! . , * Men efter du lärt ha fallenhet för instrumentet, skall jag låta ge dig undervis* ning af vår berömde van Boom.»

Ludvig tystnade och jäspade. Efter en stund ställde han på Therese en ny fråga: »Kanske har du röst» min engel
1 Vill du vara god och pigga upp mig med en liten visstump. Till exempel;

"Från hem med korsets fana Den unge Richard drog";

eller "Neckens polska", "Vikingen" af Geijer, Tegnér* "Majsång", eller något annat lätt stycke, som allmänt sjnnges och du således troligen kan»»

Tv. Äktenskap* 12»De der visorna förstår jag mig icke på,» svarade Therese, okonstlad. »Men får jag roa baron med den trefliga: "Välkommen, o måne, min åldriga vän!" eller den muntra:

"Hej och hopp san!

Och lika godt san!

For inte gifter jag mig än så brådt, san!"

så skall jag genast börja.»

»At fanders med både dina trefliga och dina muntra slagdängor!» röt Ludvig, förargad. "»Jag skall skicka dig till den utmärkte sångläraren Berg, så kan du framdeles traktera mig med något bättre.»

Nytt uppehåll: förnyade och länge uthållna jäsp-ningar.

»Tiden vill i dag aldrig taga slut.» förmälde Ludvig. »Gå bort till mahognyhyllan derborta i hörnet af rummet, Therese lilla! och tag ned en af de der böckerna, som äro inbundna i rött maroquin med förgylld snitt. Det är tidebvarfvets störste romanförfattares, Walter Scotts, arbeten. Sätt dig sedan bär vid sängen och läs högt en

stund.»

»Är det svenska eller latin?» frågade Therese, brydd.

»Svensk öfversättning af Arnell från författarens språk, engelskan,» svarade Ludvig.

»Jag menar bokstäfverna,» återtog Therese, mer och mer förlägen; »ty de latinska förstår jag mig icke på.»

Ludvig blef icke mindre flat öfver denna upptäckt, som var honom oväntad, ehuru han bordt förutse densamma.

»Dip uppfostran är vanvårdad, kära Therese!» yttrade han, temligen vresigt. »Det blir så godt som attbörja på nytt. Jag skall sätta jdig någon tid i Wal-linska flickskolan.»

Derpå vände han sig åt väggen och låtsade sofva, tills det slutligen lyckades honom att slumra in.

Alla utvägar till förströelser med den skatt, han eröfrat, voro således inskränkta till smekningar och samtal. Men man tröttnar snart vid de förra, då hjertat är kallt, vanan bortnött nyhetens behag och inga hinder ägga de domnade begären. Och samtal, med en qviona utan bildning, utan umgången, utan beröringspunkter med annat, än draggen af samhället! Sedan de uttömt hvad som låg inom hennes fattning af skådespel och maskerader, saknade hon begrepp om annat än klädsel, eller råhet och sedeslöshet.

Fåfänga och skrytsamhetslust hade förledt honom att locka henne till sig och sammanhöllo deras förenings lösa band, tills tid efter annän omständigheter tillstötte, hvilka småningom och oförmärkt allt fastare och fastare sammanknöt dem.

Visserligen vägrade van Boom och Berg och före-ståndarne i Wallinska skolan att emottaga en lärjunge af hennes beskaffenhet; men »Gubben Noach», »Hej och hopp san!» och de »latinska bokstäfverna» förtröto Ludvig, och Therese måste lära sig åtminstone skilna-den mellan dur och moll och att kunna obehindradt läsa hvilken svensk bok som helst, till och med då bokstäfverna vore »latinska». Ökade det hans utgifter med kostnaden för bennes undervisning, så läskade det också hans fåfänga, att hans »mamsell» kunde klinka några ackorder på pianot, gnola rent en opara-aria och rosa eller sönderslita någon roman för dagen, som hon sjelf låstEn skolmästare, en spelmästare och en sångmästare blefvo således tillitade för mamsells räkning, ehuru ingendera voro hvarken af första eller andra ordnin-garne.

Men om Therese var rå i seder och kunskaper, så var hon desto mera slipad, när det gällde klädsel och nipper. Ludvig var i dessa afseenden ingalunda njugg: han satte till och med sak uti, att hans mamsell skulle vara grannare än alla andras; men det fanns ingeo gräns för Thereses anspråk härutinnan. Än hade hon fått en fläck på sin schawl, så att hon aldrig mer kunde visa sig i den med heder; än hade hon på operan skämts sina ögon ut att sitta bredvid ett fruntimmer, b vars präktiga cachemir mera begapades, än sjelfva skådespelet; än berättade hon om en dyrbar julklapp, som kongl. sekreteraren Pål eller löjtnant Pär gifvit åt »sin flicka»; än släpade hon Ludvig med sig till fönstret, »för att sjelf se» huru vacker den sidenkappan var, huru väl den sobelkragen klädde, huru bra det der »nyss inkomna» tyget tog sig ut i klädning, hvilka uppräknade plagg buros af på gatan gående fruntimmer: och hos Giron och Möllenborg hade hon kommit att se halsband och kedjor och örhängen och ringar och ur och kråsnålar, hvilka nipper man allesammans kunde få för en spottstyfver, jemförd med deras värde. Och om Ludvig i det längsta låtsade icke förstå half-qväden visa, så visste hon alltid så behändigt inflicka ett: »nog hade jag kunnat få allt det der och mer till hos lord G.; men jag tycker ändå mycket mer om herr baron,» hvarvid hon sprang Ludvig om halsen och kysste honom. Det var ej att bedja för: plånboken måste fram och solen fick ej gå ned, innan Therese hade sina omärliga infall uppfyllda.De starka påkännhigarne i fideikoramissariens plånbok föranledde täta och stränga påminnelser till gårds-fogdeo på Holmen, att icke söla med indrivandet af frålseräntor, m. ra. Sedan denne förgäfves sökt beveka sin hårde husbonde till medlidande, gaf han honom att förstå, att, om man ginge alltför bröstgänges tillväga, äfventyrade hemmanen att blifva öde och jorden ouppodlad.

»Den fårskallen!» dundrade Ludvig, i det han bet ihop tänderna och ref gårdsfogdens bref i små bitar, »som icke begriper, att det just är för sådana olyckshändelser Ständerna anslagit medel till odlingslån/*

Med odlingen af Thereses själsförmögenheter och naturfärdigheter gick det trögt, fastän den skedde så till

sågandes under Ludvigs egna ögon och öron. En timma om dagen användes på innanläsning och två timmar hvarje vecka på skalorna i musik och sång. Det var marter för åhöraren nästan mera än för lärjungen. Och om de tagit slut med undervisningstimmarne! Men sedan kom den föreskrifna själföfningen och försöken på egen band, hvilka dagarne igenom obarmherligt sönderleto Ludvigs örhinnor. ,

Åtminstone, tyckte han, borde några framsteg förspörjas. Men vecka ut och vecka in hörde han skolmästarens pipande a, b, c, d, spelmästarens enformiga och sångmästarens gnolande g, a, h, c. Han förklarade sig deröfver först med Therese, som skö(skulden på lärarne, och sedan med dem, hvilka häfdade sin undervisnings bebof af grundlighet. Emellertid lopp det ena qvartalet till ända efter det andra, och det enda» som slog in efter beräkning, var liqviden. Ändt-ligen ledsnade han på fullt allvar vid både öronpinan och iderlåtningarne på kassan, och med sin vanliga obdndigbet och förolämpande ton förhöll han lärarne, att deras undervisningssätt ej dugde samt att de följaktligen stulo bans penningar.

De begge sångmästarne, hvilka insågo, att denna ko ej längre dugde för dem att mjölka, på stodo na oför-stäldt och oförskräckt, att felet ej var deras, emedan mamsell saknade både öra och fallenhet för musik och aldrig skulle kunna lära sig hvarken att spela eller sjunga. Och på detta tillkännagifvande följde ett å alla sidor lika stötande afsked.

Skolmästaren åter bedyrade, att, om herr baron gåf-ve sig tålmod ännu ett qvartal eller par, skulle den nådiga mamsellen kunna låsa lika obehindradt en bok tryckt med latinska som med svenska stilar. Till sin ursäkt lät han, vål förblomeradt, men ganska tydligt, förstå, att Försynen utrustat den vackra lärjungen med ovanligt trög fattningsgåfva, hvartill kom hos henne en serdeles vedervilja att sysselsätta sig med något, som hon fann tråkigt.

Uppbragt, samtyckte Ludvig väl att låta undervis-ningen fortgå ännu ett qvartal; men skolmästaren ha-rde knappt hunnit ulom dörren, innan Leyonberg öf* verhöljde sin sköna med en störtsjö af förebråelser och i de mest förödmjukande ordalag. Han hotade henne med allt . . . utom med brytning, och detta var dock det ttida hon fruktade. Men så snart hon såg sig säker i denna punkt, tillitade hon sitt vanliga arcannm. Hon gret — och tårarne, utpressade af harm öfver bannornas skärpa och myckenhet, voro vid detta tillfälle ingalunda koostlade — förbannande den stund, hon lät förleda sig att öfvergifva lorden. »Det är,» påstod hon, »en helt annan herre att hafva att göra med: han träter aldrig, bara smeker och berömmar foch frikostig är han med besked; men också,» tillade Therese illparigt, »hade han väl mer att taga utaf, än baron, som behöfde nogare se på styfvern, hvårföre det kanske vore så godt först som sist, att hon flyttade ifrån honom.»

Hon hade nu anslagit de mest ljudande tonerna i Ludvigs skaplynne. Ingenting skulle djupare kränkt bans fåfänga, än om Therese öfvergifvit honom för lorden, sedan han inför hela verlden skrutit med sin seger öfver honom, och detta skryt kostat honom an-sigtsärret och den långvariga sjukskötseln, oberäknadt alla de ovänner, denna sak ådragit honom. Och ingenting förtröt honom värre, än flickans misstanka, att han ej skulle kunna bestrida lika dryga utgifter som lorden. I en handvändning blef således Ludvigs vrede stillad, och i stället att längre bannas och pestera, bad han själf Therese, att hela detta lilla missförstånd måtte glömmas, uppmanade henne att torka tårarne ur sina vackra ögon, dem de serdeles missklädde, och föreslog, såsom försoningsvilkor, att gifva henne ett bröstsmykke af rosenstenar, åt hvilket hennes håg dittills länge förgäfves lekt.

Therese var för listig att genast falla till föga. Hon spelade länge tveksam och trumpen. Ändtligen lät hon beveka sig . . . och ännu samma dag stod hon framför den väggfasta spegeln i baron Leyonbergs förmak, för att se huru det gnistrande bröstsmycket tog sig ut på en ny klädning af randigt sidentyg.

Skolmästaren uppbar ytterligare ett qvartal, och erfarenheten besannade hvad han vid dess början förutsade.

Therese kunde nu läsa lika obehindradt de latinska som de svenska bokstäfverna; det vill säga: hon läste begge slagen med stapplande osäkerhet. Sir Walters »Rob Roy» fick jlåppa till skinnet tid det förhör hon undergick. Ty då hon under uppläsnin« gen emellanåt gjorde uppehåll, för att stafva och lägga ihop, blfcf Ludvig så förbittrad, att han ryckte hokea ar hennes hand, sönderlet bladen och slängde per~ jnarne under soffan*sjuttonde kapitlet.

Dagen efter sin återkomst till Stockholm gick Fredrik först till Juden Isak, för att afyttra modrens pre-tiosa, som

han förde med sig, och inlösa sitt skulde-bref. Isak bad honom sitta ned, satte sjelf glasögon på näsan och började granska nipperna, icke blott stycke för stycke, utan fastmera bit för bit, perla för perla, Juvellåsen höllos serskildt mot dagen och undersöktes till yttermera visso medelst utbrytning af ett par stenar. Efter denna undersökning medgaf juden, att värdet af dessa redbarheter öfversteg beloppet af Fredriks skuld.

»Herrn bar uppfört sig så hederligt mot mig,» yttrade nu Fredrik, »att jag fullt förlitar mig på er värdering af halsbanden och armbanden. Vill herrn der-före vara god och lemna mig tillbaka min skuldsedel .och gifva mig öfverskottet kontant?»

»Det är ju icke sagdt, att jag vill köpa de här sakerna, fast jag sagt herrn hvad jag tror dem vara värda,» invände Isak, »och herrn vet ju icke en gång om jag kan. Säg mig emellertid» (härvid plirade juden, småslugt leende, Fredrik i ansigtet), »om det icke är fru mors preliosa, herm har med sig?» »Är meningen att förolämpa mig med misstankar, att jag olofligen skulle åtkommit min mors dyrbarheter?» inföll Fredrik, med sårad sjelfkänsla.

»Bevar oss! bevar oss! hvad herrn också Sr kort om hufvudet!» anmärkte Isak, fogligt. »Om jag hyste rin-gaste tvifvelsmål emot herms ärliga åtkomst af dessa klenoder, så inlåte jag mig sannerligen icke på något sätt med berr Sparfvenfeldt. Kan derföre tryggt besvara min fråga: huruvida halsbanden och armbanden äro fru mors?»

»Nå ja, visst förhåller det sig så, som herrn gissar,» svarade Fredrik.

»Runde väl tänka det; bedrar mig aldrig,» yttrade juden. »Stor synd är det, att nådig mamma skall mista sina vackra nipper: är det iGke sannt? Vore långt bättre att låta benne få igen dem.»

»Naturligtvis,» genmålde Fredrik, kärft; »men der* om äro alla vidare föreläsningar numera öfverflödiga. Hufvudsaken är, att jag kan få tillbaka min revers, jemte skilnaden mellan min skuld och perlornas värde, hvilket herrn sjelf medgifvit vara större.»

»Får lof att ge sig något mera tid, då sådana här angelägenheter äro att afgöra,» menade Isak och skakade hufvudet, betänkligt, »eljest äfventyrar man att göra stora förluster. . . . Frågar således än en gång, om det ej vore bäst att låta fru mor få igen sina per-lor och juveler?»

»På den frågan kan ju ingen förnuftig menniska svara annat än ja(» yttrade Fredrik med en suck; »men då det icke kan hjälpas» ...

Isak afbröt: »Jo, min herre, det är just derföre jag frågar, efter jag vill hjälpa er. Gif mig en ny skuldsedel ocb mammas pretiosa till säkerhet, så skallherrn dessutom få hvad dessa äro mera värda än gamla skulden. Det skall då få stå inne hos mig ett år till, mot laglig ränta. Tänk efter hvilken fägnad, om herrn då eller förut, så mycket bättre, kunde spara ihop ocb lösa igen samt återställa fru mor sitt halsband och sina armband. Om det icke inom den bestämda terminen låter sig göra, så är tids nog då att förvandla nipperna i penningar, och herrn har ingenting förlorat mer, än de sex procenten i ränta.»

Med glädje antog Fredrik detta förslag, förklarade joden sin erkänsla och nära nog beundran öfver hans sällsynta förfarande och uppgjorde saken i öfverens-stämmelse med hans anbud. Derefter hastade han med låttadt sinne till Ludvig, för att uträtta sitt hjertas angelägenhet.

Han visste ej om hvarken Ludvigs äfventyr med Therese eller hans envig med lord C., då han ringde på klocksträngen till Leyonbergs kapprum och frågade betjenten, som öppnade, om.Leyönberg vore hemma.

»Hemma?» upprepade betjenten, i det han, småskrattande, begapade Fredrik från hufvudet till fotabjellet. »Jo, det är säkert; men herrn me'nar väl, kan jag förstå, om min husbonde ännu hålles vid sängen, och då kan jag glädja herrn dermed, att herr baron just i dag för första gången sedan sin olycka går uppe i rummen.»

»Huru? Är baron Leyonborg sjuk? Och hvad är det för en olycka, som bändt honom?» sporde Fredrik, ifrigt.

»Ja så, herrn känner då icke, att baron legat till sängs i fem veckors tid, alltsedan han en morgon med några andra herrar for ut på jagt och föll mot en kantig sten och slog sig alldeles förderfvad i ansigtet?» förmålde betjenten.Utan att inlåta sig i vidare samtal med denne, skyndade Fredrik in. I förmaket salt Therese, klädd i

mofgondrägt, och klinkade erbarmligt på fortepianot. Fredrik sludsade, helsade med en viss förlägenhet, ty han visste ej hvarken hvem hon var eller huru han borde bemöta henne, och gick in i sängkammaren.

Bestört tog han ett steg baklänges, då han der mötte T. ad vig, hvars halfva del af ansigtet var betäckt med plåsterlappar och det blottades gulbleka hy antydde sjuklighet.

»A b, se Sparfvenfeldt! . . . Har min gårdsfogde skickat med dig några penningar till mig?» frågade Ludvig genast, med sin vanliga ton af stötande likgiltighet.

»Jag har icke varit på Holmen under din frånvaro och har ej heller haft ringaste beröring med någon af dina underhåfvande,» gaf Fredrik till svar. »Men hn- | ru står det till med dig efter den * olyckliga jaglen, och huru gick det till, då du föll omkull och stötte | dig så illa i ansigtet?»

»Jaglen? ha, ha, ha!» hänskrattade Ludvig. »Nå ja, det är sannt: villebrådet såg du i rummet här utanför, och fallet skedde mot en förbannadt skarpslipad sabel-klinga »

»Att någonting serdeles inträffat, är mig klart; men hvaruli det beslålt, utgör fortfarande för mig en gåta,» I anmärkte Fredrik; »ty jag förstår ej ett otd af allt hvad du säger.» {

»Der ser man hvad landets enfald ocb så högt beprisade oskuld vill betyda,» triumferade Ludvig. »Okunnighet, våpighel, ingenting annat. Om du funnits i Stockholm för några veckor sedan, hade du icke famlat i mörkret om en händelse, som gjort ett omätligtuppsende. Hela bufvudstaden talade ej om annat minst åtla dagar. Mitt namn bar blifvit odödligt.»

»Men så kom då min okunnighet till undsättning, så vida du icke önskar, att vi genast skola öfvergå till andra ämnen,» återtog Fredrik. »Äfven dermed är jag belåten.»

Sådan var likväl ingalunda Ludvigs mening; tvärt-ftn lekte det honom starkt i hågen att få på sitt ma-nér utmåla sin dubbla kärleksseger öfver lorden och sin envigsbragd. Han berättade derföre nu alltsammans med så skoningslös omständlighet och tillsatser af t skryt med sin egen person och förakt mot alla andra,

' det Fredrik mer än en gång fann sig föranlåten att

bedja honom än sluta och än återkomma till ämnet.

»Jag beklagar dig i alla afseenden,» yttrade Fredrik, sedan Ludvig talat till punkt, »de kroppsliga smärtor da baft att uthärda, de nya fiender du ådragit dig, dina förökade och förspilda kostnader ocb framför allt,

- att du skaffat dig på halsen en person, som, sanna

I mina ord! blir ett besvärligt hinder, när du en gång

ledsnar vid ungarlslifvet.»

»För fan i våld! du bar gått in i sirapsky rkan, mär-

| ker jag!» utbrast Ludvig, som satte begge händerna i

sidorna och föraktligt fixerade Sparfvenfeldt. »Jag missunnar dig icke att stå väl hos Rosenblad och Wir-sén; men jag undanber mig alla Nymanska predikningar för nu och framdeles. För öfrigt länder till underrättelse, att jag aldrig ernar öfvergifva mitt element: ungarlslifvet. Man förljufvar det understundom med en liten sötunge, och man styr ut henne så, att man får heder deraf; ty till och med i slottet har man reda på, hvem som har den äran att vara baron Leyon-bergs mamsell. När bon förlorat sin fågring, eller mantröttnat vid henne, blir man henne qvitt för på sin höjd 100 riksdalers lifstidsunderhåll, samt 100 riksdaler stycket i ett för allt till barnhasen för uogarne, och det är att slippa ett huskors för godt köp. Ett sådant lefnadssätt är bekvämt, angenämt, omvexlande och framför allt mindre kostsamt, än att gifta sig. Dertill är jag ej nog rik, ehuru jag, Gud ske Iof, ej tillhör den fattiga, det vill säga: den futtiga adeln här i landet.»

»Med din betydliga förmögenhet,» fortfor Fredrik att förfäkta sin sats, »står valet dig öppet bland de älskvärdaste fruntimmer och de bästa hus i hela Sverige. Det vore dock på helt annat sätt smickrande, att finna sin fru

omgifven af allmän beundran och allas aktning, än alt höra beröm, blandadt med spcglosor, öfver sin frilla.»

»Om jag hade grefve Carl De Geers rikedom, skulle jag kanske fundera på saken,» återtog Ludvig; »men min förmögenhet räcker ej till att lefva gift på den fot, som det anstår en baron Leyönberg. Mitt valspråk är: allt eller intet.»

»Hvar och en är sin egen lyckas smed, säger ordspråket, och det vore mig kärt, om ditt smide lyckas för dig,» anmärkte Fredrik. »Mina åsikter äro helt andra, du vet det, och det är i följd af dem jag nu vänder mig till dig med en begäran, hvartill jag hoppas att du samtycker; ty mitt lufs sällhet beror derpå.»

»Jag har ju en gång förr sagt dig, att jag aldrig tecknar min borgen, om jag också dermed kunde rädda hela kristenhetens själar ur afgrunden,» svarade Ludvig stolt och sneglade spotskt på Sparfvenfeldt.

Denne föll genast lifligt in: »Ära vare Gud, att jag

i det afseendet icke behöfver fresta hvarken ditt ellernågon annans bjerta! Det dr något helt annat, visserligen af väsendtligare vikt, jag begär . . . det är . . . med ett ord . . . din systers band.»

Ludvig blef öfverraskad och utgöt, att börja med, sin förvåning i ett: »aha! . . . ja så! ... det var en aonan sak;» men han repade sig snart, antog en myndig uppsyn och ton och lät förstå: »att det vore något, som han ville taga i öfvervågande.»

»Ett sådant svar skulle jag funnit vara fullkomligt i sin ordning, om du någonsin visat minsta skynt af deltagande för Mathilda och hennes öde,» anmärkte Fredrik med ifver. »Men hittills har hon synts vara dig helt och hållet likgiltig, och du lärst således ej behöfva lång besinningstid att samtycka till hennes äktenskap med en redlig ungdomsvän, som kao försörja henne.»

»Ja, se just derora är frågan,» invände Ludvig, i stötande ton. »Fröken Leyonberg sjelf har ingenting; bennes salig far gaf i sitt testamente rubb och stubb åt sin enda ättlägg på svärdssidan, och jag vill icke äfven-tyra att få en tiggarslägt på halsen.»

Fredrik hade svårt att stäffa utbrottet af sin billiga barm öfver Ludvigs oförsämmdhet. Men det var Mathildas bror; det gällde hennes och Frediks egen framtid, så vida de ville undvika anstötthcteu att bänksjuta till domstol deras rättighet att gifta sig med bvarandra: dessa driifjedrar voro nog starka, att hålla bans sjudande förtrytelse inom skrankorna. Han bet sig först häftigt i läppen, skiftade färg och fortfor med konstladt lugn: »För vår utkomst ber jag, att du bå-

de nu och framdeles må vara obekymrad. Jag har redan mot de förmånligaste arrendevilkor öfvertagit förvaltningen af Berga, och det finns, som du neg vet, ingen att dela med, när en gång, efter naturens ord* ning, min vördsnadsvärda mor lemnar det jordiska.»

»Gumman kan lefva ännu länge,» menade Ludvig, »och under tiden är du icke, som jag, herre på stil* let. ... Du ernar likväl således helt och hållet gräfvä ned dig på landet, märker jag.»

•Jag ernar visserligen,» fortfor Fredrik, »göra landt-bruket till min hufvudsak, men dessutom söka skaffa mig någon syssla, som kan skötas tillika med min hus* hållning och ufen att någondera vanvårdas. Mathilda finner trefnad på Berga och begär ej bättre, än att för lifstiden varda bosatt der*. Jag hoppas derföre, att da icke har någonting emot vår giftermålsplan *»

Efter några minuters tystnad, under hvilken Ludvig låtsade besinna sig på saken, yttrade han: »Åh nej, men. Hade fröken Leyonberg varit rik, skulle boa kunnat göra ett mera lysande val; nu är just intet emot detta att invända. Jag samtycker derföre och lyckönskar. Låt det likväl icke bli en af dessa evighetsför-lofningar, som brukas bland mindre bemedladt folk.»

»Om dagen till lysning och bröllop skall du i sinom tid bli behörigen underrättad, lita på det, och var i Öfrigt lika obesvärad rörande våra angelägenheter, som vi ganska säkert ej skola blanda oss i dina,» svarade nu Fredrik, temligen sträfft, sedan hans tålamod blifvit uttömdt.

Fredrik hade uträttat sitt ärende, och den tillkommande svågerns bemötande lockade honom ej att stanna längre kvar. Med ömsesidig köld bjödo de hvarandra farväl och Fredrik aflägsnade sig. Då han gick genom förmaket, satt Therese på soffan och höll i banden en bok, uti hvilken hon låtsade läsa, medan benigs ögon sågo öfver boken på den fremmande, som hon med nyfikenhet betraktade. Hon gjorde tillika en rörelse, för att bemärkas och möjligtvis till och med komma i samtal med den okände berrn; men Fredrik, som nu visste hvem hon var, vårdade sig icke ens om att helsa på henne, utan gick rakt till dörren åt kapprummet, utan att se sig om åt någon sida.

Förvånad och förtretad sprang Therese in till Ludvig och frågade hvad den nyss utgångne fremmande berrn bette, berättande tillika huru oartigt han uppfört sig emot henne.

•Det är försigtigheten förkroppsligad,» svarade Ludvig, med egenkärt skratt: »han tordes ej se på dig, af fruktan att misshaga mig. Jag skänkte honom nyss min syster.»

Tv. Äktenskap.

13*ADERTONDE KAPITLET.

Vår återfinna hufvudpersonerna i det Mtt roman efter ett år af vigt för dem «I fö. Fredrik hade fått «en saga och dagen till hans bröttop var utaf; och Therese hade födt en son, hvilken Ludvig, som fåfänga först, af vana sedan, behöll hemma i sitt hus för att låta uppfostras under sina och modrens ögon. Det var det första band, som fastade de begge oöfunda för-äldrarna vid hvarandra. Ludvig betraktade och behandlade det lika löst, som sina öfriga tycken och infall; men Therese, mer och mer belåten med det lefnadssätt af öfverflöd och sysslolöshet, hon förde i Leyon-bergs hus, och mer och mer fruktande att gå miste om dessa sötebrödsdagar, derest en tillfällighet eller nyck kastade Ludvig i någon lyckligare medtäflarinnas armar, spann redan sina nät för att allt framgent hålla honom fast, och byggde beräkningar på hans skämtsamma skryt med skrikhalsen i vaggan. Ludvig var starkt behäftad med den icke sällsynta föräldrasvag-heten, att upptäcka likheter och anlag hos sina barnungar, innan de egentligen likna någon annan, in hvarandra inbördes; och då hon nu hörde honom med välbehag utbreda sig, ån om den Leyonbergiska näsan (hvilket, i parentes sagdt, skulle varit bra litet smickrande för släktledagen, om anmärkningen haft sin riktighet), ån om ögonens oafgjorda färg, som han påstod likna hans salig faders, fortsatte Therese, listigt, jem-förelserna och ville, att hela världen skulle igenfinna, Ludvigs egen löfhet och ända till ljudet af hans röst, då ungen gallskek, så att ansigtet blånade.

Det bade ofta farllit Ludvig in, som visste huru fäst Therese trufdes i hufvudstaden och huru litet sinne hon, likasom han sjelf, egde för iandtlifvets behag, att på dubbelt sätt nppskrämma henne, medelst ett då och då i förbigående framkastadt förslag, att skicka ned henne till Holmen, för att lefva med henne de tider, som vistades på sitt fideikommiss, och skaffa sig ett nytt föremål, att förljufva sin boning i Slodkholm. Therese tvingade sig väl att skratta åt hvad hon kallade en förflyngen dårskap, som löréen aldrig kunnat låta falla sig till last; men i sjelfva verkeft tog hon illa vid sig öfver ett åkäm, hvilket Ludvigs nyckfullhet och hunger efter uppseende en vacker dag lätt kunde förvandla till allvanlig föresats. Det Mef också en stundlig öfning för hennes finthet, att från Ludvig aflägsna alla andra tankar på Holmen, än utpressningar af penningar, om hvilkas indrivande och öfversändande gårdsfogden utan återvändo erinrades.

Genom god äring, sammanträffande lyckliga omfländigheter och ktkftl bttshållning, btef Bergas afk astarn g, Cörsta året Fredrik inbade dem på arrende, så betyd-te. ätt lian kunde hopspara ett ofverskott, som förslog att återlösa öfverstinnans pantsatta köttbåheter. Beröm underrättade han likväl icke sin mor, hvilken tam afsåg att bereda en glad öfverraskning. Han vistades i Stocbholm tvid férflttftiden, som inträffade i samma vefva, (då tagmansbesättningen skulle tillsättas. Fredrik bade således hufvudet fullt af myror, och han knackade på dörren till judens boning. Juden, hvars menniskopröfande blick, skärpt af erfarenhet och iakttagelser, slöt från den tankspriddhet han läste i Sparfvenfeldts anlete, att något låg honom på lefvern, misstog sig om anledningen, som han tillskref oförmåga att inlösa panten och skuldebrevet.

»Ser nog, att alla getterna ej äro hemma,» började Isak. »Är kanske ännu i förlägenhet om penningar. Får väl

således lof att skrida till försäljning af nådig mammas dyrbarheter. Skada! skada!»

»Ja, det vore det visst, om det stod så illa till »»genmålde Fredrik, småskrattande. »Men nu kommer jag .tvärtom i afsigt att betala er, min bäste herr Isak! hvad jag är er skyldig, utom min erkänsla, hvilken jag aldrig kan afbördas hos en man, som uppfört sig så i alla afseenden ädelsinnadt.» |

»Så mycket bättre! så mycket bättre! Man har di säkert något annat att fundera på, efter man- ser så betänksam ut,» anmärkte juden, som ej ville vidgå, att han misstagit sig, då han tyckt sig spåra bekymmer i Fredriks uppsyn. »Skola väl då genast skrida till li-qviden.»

Det skedde. Isak fick sina penningar och Fredrik återfick sin mors pretiosa.

»Innan vi skiljas åt, har jag en anhållan hos herr Isak, som ni ej får afslå,» yttrade Fredrik. »LofvamisgdeU »Lofvar aldrig något, utan att veta hvarom frågan j är,» påstod juden; »mitt ord ar heligt, och derföre ger det aldrig obetänksamt. ... Är väl förord för någon bekant, som är i peuningebefohof, kan jag tänka?» | »Edra tankar, sällsamme man! ligga jemt åt mynt, och ert handlingssätt är dock ridderligare» än mångensmed både hjälm och stjerna,» invände Fredrik. »Min begäran åsyftar endast att få er till gäst på mitt bröllop, som väl blir innan kort, och att få göra min vördnadsvärda mor bekant med den man, som visat oss begge en sådan hederstjenst.»

»Det lofvar jag icke, gör det icke heller,» svarade juden. »Bevar oss! bevar oss! Isak vill icke låta begäpa sig som ett underligt djur. Har mina angelägenheter att sköta här åt berrns vänner också. Förstår nog hvad jag menar. Kommer väl ihåg biljetten, som herrn stal sig till att läsa. Var icke vackert; fy!»

»Nå, så farväl då; heder och tack! Gud gifve herr Isak all den framgång, jag önskar er!»

Med dessa ord och ett kraftigt handslag skildes Sparfvenfeldt från juden.

Det finnes i de flesta människors lefnad perioder af framgångar och perioder af ofall, närmast att förlikna vid tur och otur i spel. En olycka kommer sällan ensam, säger ordspråket, och detsamma gäller då det börjar gå väl. Fredrik befann sig nu i full fart af gynnsamma tilldragelser. Några dagar efter sedan han räddat sin mors dyrbarheter och njöt af föreställningen om det nöje, han skulle tillskynda henne medelst deras återställande; blef han utnämnd till lagman. Denna tjenst Tar för honom i alla afseenden lämplig, och intet hinder låg längre i vägen för hans sträfvandens och önsknings mål: äktenskapet. Med upprymd sinne rustade han sig till den sista afflyttningen från hufvud-staden och gick, ett par dagar innan bortresan, till Ludvig på afskedsbesök, för att tillika underrätta bonom, att han ernade påskynda sitt bröllop, så snart hans mor och fåstmö funne det lämpligen låta sig göra. Han bad Ludvig, som i god tid förut skulle få vetadagen, taga sina mått och steg så, att han kunde bi-visla denna slfigthögtid, ehuru han förekom bonoa derom* att hvarken öfverstinnan, MatbiJda eller ban qelf vore fallna för skrytsam pomp och stat vid ett tillfälle, som hemtade hela sitt värde, aU sui betydelse fråji hjärtat.

Ludvig bemötte denna gång sin b li f vande svåger icke förtroligare, men böfiigare än vanligt. Lagmans* fullmakten bade, i Ludvigs ögon, mioskat svajget dera emellan, ehuru han, ur rikedomens synpunkt och så* sem den der hade vida meta lysande ut sig ter för fortkomst äfien på tjenstebauan, ansåg sina företräden för Fredrik oantastliga. Leyonberg inskränkte sitt svar titt allmänna ordalag; att vilja tänka på saken och öf-vervåga, antingen hans närvaro tarfvades på Holmen, för att på stället, genomgå räkenskapen!» och kontrollera egendomens förvaltning och skötsel, eller han bättre, lika s&kert som angenämare, beböide använda sin tid i Staekbalm. Syrens återseende och firandet af hennes föceaing ingingo ej för något uti denna blett i sig sjelf intagna människas beräkning. En af allmänna bruket föreskrifven vördnadsbetygelse för öfverstinnan och en iskall helsning till Mathilda var, allt hvad Ludvig vid detta tillfälle gaf sin barndomsvän i uppdrag.

Therese råkade mellan tveune eldar, då Ludvig i förbigående nämnde för henne, att han kanske skulle resa ned till sin systers bröllop. Hon fruktade, å ena sidan, att, qvarlemnad i Stockholm under någon bans l&agre frånvaro i landsorten, småningom blifva glömd samt möjligen utträngd och efterträdd af någon flicka, som han måhända till och med kunde få det infallet att föra med sig vid återkomsten till haifvudstaden; och å den andra, att, om hon följde med till Holmea,w4ga& stanna der en gång för 41a, hwpi feop Mtekte med samnw, fasa, 9m *n Rysk farstinn* p\$ Siberwk, Hon använde derföre aU sio, list, hela sin öfver tatoiangs förmåga* att göra Ludvig

obenägen för en re*a åt: tandst. Lorden vidrördes varsamt, och då hon otärfcte, alt denna sträng ej gaf åsyftad klang, aJDdogs som genast gjorde behörig verkan: lilla Th&dtlifs L<-yoobergska näsa ocb hans ögwis grumliga fåig. Ty att släpa den lilla älsklingen, i den späda äldre*, ok4 på en så lång resa, kunde ju hlifvit vådligt för km& helsa, till ocb med ban? Uf; och huru s kul te Ludyig haft hjerta att på längre tid skiljas från ett föremål, hvilket han, näst sig sjelf, fann älskeligast på hela jordklotet!

»Jag reser ej till Holmen i år,» yttrade Ludvig, utan att likväl tillstå, att han slog resan ur hågen för Thiodolfs skull. »Och derigenom undviker jag också aU tänka på skänker vid Sparfvenfeldts bröllop.»

Therese kunde knappt stäfja utbrottet af sin glädje öfver detta så slugt förberedda, så ifrigt efterlängtade beslut, och i afsigt att derå taga laga fasta — om uttrycket må tillåtas — förmälde hon det vara så mycket bättre att slippa i år tänka på någon resa åt landet, som (hon sänkte bärvid blygsamt blicken mot golfvet och de långa ögonhåren bildade en halfcirkel af be-skuggning kring hyns fina väfnad af lilja och ros) . . . en annan förestod och . . . Thiodolf hade att förvänta ett syskon. ...

»För fan i våld! ... Nå ja, lika mycket!» utbrast Ludvig, med sin vanliga kalla och spotska ton. »Det blir ett fynd för barnhuset.»

»Men, Herre min Gud! lilla Thiodolf får ju då ingen lekkamrat!» invände Therese, listigt.»Bah, hundra för en, när han blir så stor, att han kan lugga och piska upp bondpojkarne och torpare-uogarne vid mitt fideikommiss,» svarade Ludvig, kårft Therese begrep, det, långt ifrån att främja bennes önskan, om hon nu fortfore att motsäga Leyonberg, skulle det tvärtom endast uppreta bonom och rot Asta hans föresats att stå vid hvad han sagt. Hon gaf derföre vika med sin tystnad nu, räknande på tiden och omständigheterna, att med större framgång bekämpa Ludvigs och få sin egen vilja fram. Deruti misstog hon sig icke, ehuru hon var långt ifrån att ana beskaffenheten af den bundsfdrvandt, ödet utkorat åt henne.NITTONDE KAPITLET.

Medan Ludvig en förmiddag tillika med sina kamrater i kabinettet der var sysselsatt med statsskrifters öfverflyttande på teckenspråket, satt Therese hemma i hans våning vid ett fönster, jollrande med lilla Thio-dolf, hvilken låg i hennes knä. De ögonblick, barnet ej upptog hennes uppmärksamhet, egnade hon den åt Drottninggatans lifliga rörelse. Bland det granna hvimlet af prydligt utstyrda fotgängare, ridande sprättar och matadorer, gungande på Éngelsk svigt, blef hon varse en tiggargubbe, hvars anletsdrag ett yfvigt grått skägg och de långa, nedåt ansigtet slokande brättena af en trasig hatt gjorde för henne oigenkänneliga. Han syntes mindre angelägen att upphemta de almosor, som då och då vankades, än att forska i gifvarinnornas och öfriga förbi vandrande fruntimmers anleten. Emellanåt blängde han uppåt fönstren på ömse sidor af gatad och läste uppmärksamt kvarterens namn på knutarne i gathörnen, äfvensom busnummern öfver portarne. Vid det han iakttog siffran öfver ingången till det hus Le-yonberg bebodde, gjorde gubben en åtbörd af glädje och kilade hastigt in i porten.

Utan att kunna ens ana, hvarföre denna syn gjorde på Therese ett både lifligt och vidrigt intryck, mörk-nade bon icke desto mindre i hågen; ocb när bon bort derefter hörde klockan på en yttre dörr ljuda ocb be-tjenten derefter inträdde, anmälande, med spotsk uppsyn och en ton af sturskhet, hvarvid hon icke var van, att en gammal tiggare enträget begärde tala med henne: då begynte hennes knän darra, och med sväfvande målföre tillsade hon Leporello att visa bort tiggaren, hvilket — tilläde hon — han bovdC göra af egen drift och utan att besvära henne med någon anmälan, emedan han en gång för alla visste, att hvarken baron sjelf eller hon någonsin skämde bort lata bettlande med almosor.

»Det är sannt, mamsell!» invände betjenten, spefullt»-»Och om det icke varit för er egen skull, hade jag genast kastat honom utför trapporna.; dmb han påstår sig vara en af edra gamla bekanta, hvarföre han också titulerar er rätt ocb slätt 'jungfru Theresa', och, då jag sade bonom, att någon sådan ej finnes här, svarade den lymmel, att han nog visste del, men att han i alla fall kallar mamsell så, som hoa hetta., innan bon kom ur tjenstea hos borgmästaren i * köping» Nu tänkte jag, i min enfald» (beljentens lurande blick tydde på något helt annat än enfald), »att det vore b†st trashanken finge tala vid mamsell sjelf, om hao händelsevis vissle något, som ni éj sköter om, att hela verldeo får veta.»

»Ni är en förståndig och omtänksam, gosse, kära Leporello!» yttrade Therese, i smekande ton. »Om det är något ni önskar af baron, så säg blott till och lita på mig. . . . Släpp in tiggargubben i köket; men skicka först pigan till södra hamnen, att fråga hvad stora lefvande a borrar i dag kosta marken j»

Så snart betjenten aflägsnat sig, stapplade Thevese på svigtande knän till vaggan, der bon sakta nedlade och vyssade Thiodolf (ill sömn, b va re fler bon, med en djup suck, oalkades köket.

När hon kom dit, satt den fremmande tiggaren på en trästol nära dörren, och Leporello, hvilken försig* tigtvis ej velai lemna en okänd der ensam, gick genast ot Gubben, som hastigt reste sig, stod ett par sekunder stum och betraktade från topp till tå, med an* strängd uppmärksam hel och synhart välbehag, Therese i bennes granna morgondrägl. Hon, å sin sida, forskade, med oroliga blickar, i den gamles skrynkliga anlete, hvars drag åldren och skägget vanställde, men kvilkas ursprungliga bild dunkelt föresväfvade bennes minne.

Gubbens tystnad ingaf henne mod, och hon hoppades kunna med en ton af öfverlägsenhet hålla honom pi alstånd.

»Polisen är sträng mot tiggerier här i bufvudsladen,» började hon således, »och om baron sjelf vore hemma» skulle det säkert komma att ångra er, att ni begifvit er bit; men för denna gången vill jag taga på ipiU ansvar, att ge er en kaka bröd och ett par skillingar till sofvel, men sedan måste ni också skynda er bort, så att baron ej må finna er hemma hos sig, då han innan kort återkommer.»

»Må hennes herre komma bäst han gitter; kom hon i stället, min fina docka lilla! i famnen på far sin,» grinade tiggaren, utbredd sina af trasor höljda, af smuts drypande armar, sprang fram och, innan den häpna flickan bann draga sig undan, tryckte henne till sitt bröst.

Hon stretade länge förgäfvades att slita sig lös och slapp ej ur sina osnygga bojur förr, än tiggarens nedsölade mun banat sig väg genom det yfviga skägget, hvilket bar färska spir efter tuggbussen, och smugit en eftertrycklig kyss på Thereses rosenmun.

Då tiggaren släppte henne, dignade hon ned på en trästol, höll begge händerna för ögonen och framstammade halfhögt (ty skrika vågade bon icke, af fruktan för vittnen till sitt möte med tiggargubben): »Hu, hvilken far!»

»Jaha, min kära Theresa! så står det bokstafligen att läsa i kyrkoboken,» anmärkte tiggaren, »ehuru jag nog vet, att välvisse berrn i * köping hade ett godt öga till mor din och bestod kostnaden till både bröllop och barnsöl. Men se'n du bar dig så illa åt och fick en unge sjelf, tror jag, min själ! icke alt han sköter om att anses för din pappa. ... Se så, nu ska* vi ej längre tala om snön som föll i fjol, utan fröjda oss åt alt ha råkats igen efter så många års förlopp, och att du blifvit ett mäktigt stort fruntimmer, som kan bjelpa far din, den arme saten, på Ifenen igen.»

»Och hvarmed vill ni, att jag skall hjelpa er?» frågade Therese, bäfvande att få höra anspråk, dem hon ej kunde tillfredsställa, och att ej blifva den förmätne tiggaren qvitt, innan de hunnit uppfyllas.

»Att börja med: en sup eller par, med sitt behöriga tilltugg, en hacka till tobak och en skaplig klädning af din herres aflagda kläder,» gaf den gamle till svar.

»Y stället för allt det der skall jag ge er tie riksdaler af mina handpenningar, så får ni köpa sjelf hvad ni behöfver; ty barons aflagda kläder äro sportlar åt bans betjent, och pigan har hand om matvarorna.»

»Tie riksdaler, hoppsan!» ropade tiggaren, som gjorde höga skutt af fröjd och, oaktadt flickans motstånd, på nytt tryckte henne i sin vämjeliga famn. »Tie riksdaler, du krona för allt hvad qvinnfolk heter!» »Ett förbehåll likväl,» förmålde Therese, bemödande sig att med allvaret i sin både uppsyn och tön göra iotryck på den besvärlige gästen. »Låt detta vara ert sista så visst som första besök här; ty om baron får se er, äro vi olyckliga begge två.»

»Hvad pratar bon för persilja, min fina docka lilla!» inföll tiggaren, med bistra ögon och stämma. »Inbillar hon sig att kunna pudra far sin, bva'? Eller tror hon, att jag vandrat ända från * köping och tiggat mig fram under vägen, blott för att få se och språka med heone en enda gång och i ett för allt låta afspisa mig med en lumpen tia?

Ne-hej, min kära Theresa, så galen är väl icke din gamle far heller.»

Therese bleknade. »Men låt mig då i Herrans namn veta hvad ni i ett för allt begär. Är det för orimligt, så springer jag i sjön; kan jag skaffa er det ni önskar, så lita på, att ni skall få det, under det uttryckliga förbehåll likväl, att jag från den stunden slipper att någonsin mera se och hora talas om er.»

Tiggaren skrattade högt, länge, hemskt och ilsket. »Och ett sådant förbehåll menar du, att jag skulle underkasta mig?» röt han. »Ne-hej, tack vackert, min fina docka lilla! För i dag kan det vara nog med tian; men när den blir slut, så kommer jag igen, så sannt som jag heter Lasse.»

Förtviflad vred Therese sina bänder och påstod, allt så hvarken ginge an eller finge ske: baron skulle ofel-barl göra sig af med benne, om han komme under fund med, att hon hade beröring med trashankar. På annat sätt menade hon, att de måste komma öfverens; ty fadren sjelf kunde ju ej vara belåten med, att hon också råkade i elände och, i stället för sitt nuvarandevälstånd, blefve utstött och förvandlad till en gatstry-kerska.

Fadren fixerade henne uppmärksam, noder det bon talade, för att öfvertyga sig, om boa hemtade orden ur hjertat, eller om de blott vore en ftist för att Wifw bonom q vitt. Den i hennes ansigte omisskänneligt målade förskräckelsen satte uppriktigheten af thennes mening nlom allt tvifvel. Tiggaren var då genast beredd med en tröstegrund i sitt manér. »1 värsta fallet,» yttrade han, illparigt blinkande, »del vill såga: om baron kör dig på porlen. så vet jag råd för det också. Du känner vägarne här i huset, ocb jag år, besitta mig! ingen fuskare i haridlverket. Hvad ban icke med godo vill släppa till, det länsa vi honom på någon mörk nalt, när blåsten tjuter kring knularne, så att det ej så noga kan urskiljas hvad man tar sig för med portlåsen.»

»Hvad’* ulbrasl Therese, i våldsam sinnesskakning. »Ni skulle ännu en gång vara i sländ alt begå en stöld, och ni vill tubba mig att bli er medbrottsling! . . . Nej, del må slutas huru del vill, så, efter jag ser, att ni fullt och fast föresatt er alt slörla mig, må det ske åtminstone ulan alt jag åfventyrar lukthuset. Så snart baron kommer hem, skall jag för honom upptäcka alltsammans.»

Sådan var ingalunda den listige tiggarens afsigt. flän ville, som ordspråket säger, mjölka/kon, men icke étt lu tre sfä henne för pannan. Han teg ett par minuter och funderade. Deréfler bröt han lystnaden:

»Nå nå, tag ej saken så !hetl, Theresa lifta! Bet ;fiirms ju andra sålt också atl komma i godo öfverens. Jag 4kall föreslå dig någtil aimal. Med de tie riksdaler, du nu genast ger mig, låter jag mig nöja tillsmSdagens slut. Sedermera kommer jag igen den sista i hvarje månad och får en lika stor summa. Dessemellan slipper du mig affldeles, så framt ej något oförmodadt skulle inläfra, odh då passar jag nog på, att din baron ej är hemma. Drängen, som är m<ed i vår hemlighet, får du sjelf muta bäst du gitter, så att den skälmen tiger.»

Therese hemtade djupt efter afndan — ooh antog förslaget, på samma sätt som missdådaren antager ben\$d-ttiogen med lifstidsfängelse, då han'ej under annat vilkor 'kan få behålla lifvet.

Hon sprang således efter penningarne, som bon fofvåt fit sin föregifne fader. Dörrarne lemnade hon öppna mellan köket, (ter hon slätt, och kammaren, dit hon gick, och hufvudet vände bon tidt och ofta tillbaka . . . icke af barnslig kärlek, utan af fruktan, det lusten att tillegna sig något kunde falla på ex-brandvakten.

»Gif mig bara sm&sedlar, min flicka lilla!» ropade han efter henne; »annars kan man misstftnka min ftt-komst, ofch det skulte röja afltsammans.»

Therese var snart åter i köket ooh rfiokte sed lar ne åt Lasse. »Innan vi skiljas åt,» yttrade hon nu, »måste ni underrätta!mig om er bostad, i händelse jag skulle behöfva låta säga er något?»

»Min ^bostad!» upprepade tiggaren, 'hånskrattande, medan hans df ondska brinnande ögon rullade vildt i sina'djupa hålor; »den är, besitta mig! lättaire att upp-gifva, ån alt finna rätt på. Om dagarne stryker jag omkring från dörr till dörr, får bär ett stycke bröd, der en slant, snäsor öfveralh och hdtéher med »käppen ibland på köpet. Nattetid bor jag i något portluder, om vädret dr vackert, bäddar in mig i någongödselhög, om det svider kallt i kroppen, eller ser jag till om något kan förvärfvas under en ruskig natt. När fångsten varit god på ena eller andra sättet, smörjer jag kråset på någon krogr h va rest, om lyckan är framme, vål också emellanåt vankas en bit eller

ett par vitten af kunderna på stället, då de ha godt ölsinne.»

Therese vändades och visste ej hvarken hvad hon borde svara eller göra. Tiggaren, som tycktes läsa i bennes själ, tillade: »Mitt lefnadssätt faller dig icke

på läppen, märker jag; men det gör också ingenting till saken. Vi sköta b var och en sitt. Du köper dig fri från mig med den öfverenskomna summan på sagda tider, och dessemellan är det som jag aldrig funnes till i verlden; och om du uppfyller hvad du lofvat, behöfver du aldrig skämmas för far din bos din baron. Farväl nu för denna gången!» .

Och af fruktan att uppreta den gamle skälmen, som, genom tystnad eller sqvaller om deras släktförhållanden och hennes föregående, hade hennes öde i sin hand, djerfdes hon ej vägra honom afskedskyssen, då han strök det osnygga skägget från lapparne och sträckte fram sin motbudande mun.

Med bans bortgång vältrades en sten från bennes tyngda bröst . . . men blott för att lemna rum, åt en annan. . . .

Hon hade skyndat till sitt barns vagga, för att under joller med den späde gossen förströ sina mörka tankar. Sakta öppnades bakom henne en tapetdörr, ur hvilken ett smilande bufvud instacks, som i förtrolig , ton frågade: »om man kommé olägligt?»

Vid ljudet af Leporellos röst var Therese nära att uppbäfvat ett anskri; men inseende farao af att stöta sig med deu listige sällen, som varit vittne till hennessammankomst med tiggaren, beherrskade hon sig och svarade, med bjertat i halsgropen, medan bon reste sig upp från vaggan och gick betjenten till mötes: »att en si god vän, hvilked tjänade sin husbonde så troget som Leporello, alltid vore välkommen.»

»Jo mamsell, hon förstår, minsann! att lägga sina ord, så ati de skulle kunna tryckas,» menade Leporello. »Jag fattige stackare kan blott i all enfaldigbet be om vedergällning för det jag tiger, när herr baron kommer bem, med hvad här skett nnder hans frånvaro.»

»Leporello har ju redan hört, att jag vill göra allt hvad jag kan för honom bos baron,» genmälde Therese.

»Önskar han påökning i sin lön, eller tycker han kanske, att baron ej borde slita längre på sin sjögröna bonjour med sammetskragen och sidenfodret?»

»Det der kan jag sjelf vända mig till baron om,» invände betjenten, förmätet, »utan att behöfvat falla er besvärlig med, mamsell. Men nu är det er jag kan göra en stor tjenst, om jag tiger, och en ännu större oljenst, om jag talar, och derföre hoppas jag ni inser billigheten af min begäran om något tacksamhetsprof af er och ingen annan.»

»Om han ej vill låta sig nöja med, att jag manar godt för honom hos bans husbonde,» återtog Therese i eo ton, som hon bemödade sig att göra säker och bjodande, »så bar Leporello ingenting annat att löpa med, än att jag ett par ögonblick språkat med eq tig-gargubbe, som jag gaf almosor, emedan jag sett bonom min hemort, då jag var barn. Den strunten skulle jag sjelf berätta baron, så vida det i ringaste mon kunde roa honom.»

Tv. Äktenskap. 14»Åh nej, det skulle det visst icke göra.» gäckades Leporello, »isynnerhet om jag tillade hvad jag sett genom nyckelbålet.»

»Fy! ban måtte skämmas, derest han burit sig så åt,» påstod Therese; »men i alla fall, hvad har han sett?»

»Ingenting annat, än att den der tiggargubben från mamsells hemort» — Leporello härmade bennes röst och åtbörder nyss förut — »kysste benne, så att smällen kunnat höras ned till Gustaf Adolfs torg, och famntog henne, så att märkena ännu äro åkådliga, om mamsell har lust .att skönja i spegeln huru hon set ut.»

Therese häpnade och ilade, innan hon försökte svara, till spegeln, der hon höll på att digna ned af förskräckelse, då hon såg sin hvita morgondrägt nedsölad af fläckar och smutsränder.

»Nå, mamsell, är det ingenting jag har att löpa med ... om jag vill?» triumferade Leporello och plirade listigt Therese i ögonen.

Denna var tillintetgjord och svarslös. Hon stammade, mumlade några osammanhängande ord och bad slutligen

Leporello gå ut, emedan hon ville ömsa klädning.

»Det är oföTsigtigt af er, mamsell, att visa bort mig, innan saken oss emellan är uppgjord,» yttrade betjenten, spotskt. »Kort och godt, ni måste genast välja. Vill ni, att jag skall tiga som muren med ert möte i dag och för framtiden bli er beredvillige förtrogne? Eller tycker ni* det är bättre, om jag låter er stå eit kast och går min husbonde tillhanda med vissa upp» lysningar?»

»Elaka människa! Och om jag svarar, att jag dfiskar hafva er till vän?»

»Så begär jag ett prof af mamsells vänskap.»

»Ett prof? . . . Hvaruti skulle det bestå?»»I en kyss . . . mot tiggaren var ni i det afseendet icke nödbuden . . . och ett famntag . . . mina smutsa icke ned er, som hans.»

»Afskyvärde! Om jag berättar för er husbonde hvad oi rågar begära, så kör ban er utan krus på porten.»

»Vackra mamsell! Om jag berättar för min husbonde, att han delar edra gunstbevis med en trasig tiggare, så blir ni, besitta mig! icke äldre hår i huset, än jag.»

»Nej ... det här går lör långt . . . utgången må bli hvilken som helst, så vill jag lätta mitt samvete och såga baron hvad han har för en gök i sin tjenst.»

»Det är ett redligt uppsåt, och jag skall göra som ni: säga baron hvad han har för en juvel bakom sparlakanen . . . Farväl, mamsell!»

»Dröj qvar! . . . Hvarföre ska vi oroa baron med dumma historier? Jag förlåter er oförsämndhet denna gången, Leporello! och blir er vän som förut.»

•Tackar ödmjukast ... våt förståendes: om vän-*kapsprofvet åtföljer löftet . . . eljest slår jag vid mina ord.»

»Men tag då ert förnuft tillfånga: vill ni nödvändigt göra oss begge två olyckliga?»

»Tvärtom* mamsell; det är ni sjelf, som står beg-ges vår lycka i ljust.»

»Lilla Thiodolf gråter i vaggan. Jag här ej längre tid med er denna gången. Vi få kanske framdeles språkas vid.»

Leporello drog upp ur fickan sitt silfverur och betraktade visartaflan med bister uppsyn.

»Ni bar rätt,» tog han till ordet, »tiden lider. En timma härefter är baron hemma, och en timma sednare äro vi husvilla begge två.»»Ni skalle vara i slind» . •.

»Till allt, mamsell.»

»Gå er väg! . . . Vänta! . . . Hvart Ur ni vSgen?» »Jag går för att packa in mina saker, och jag tillstyrker er att göra detsamma med edra.»

»Leporello!» • . .

»Therese!» • . •

»Jag slipper ju med en kyss?» • . •

Baron Leyonberg fick ingenting veta.TJUGONDE KAPITLET.

Ex-brandvakten inställde sig, icke efter önskan, men efter öfverenskommelse, den sista i hvarje månad, iodref sin skattepenning och försvann. Therese vande sig mer och mer vid detta nödvändigt vordna onda och lyckönskade sig så länge det ej blef ännu värre. Leporello . . . teg.

En förmiddag, medan Ludvig befann sig på embets-rammet, begärde ett äldre, snyggt, men tarfligt klädt fruntimmer att få tala med »baron Leyonbergs mamsell.»

Therese lät släppa in den okända i sin kammare, och der frågade hon efter hennes namn och ärende.

»Min salig man, Gud fröjde själen!» tog den okän^ da till ordet, »reste i många Herrans år till koffardis som

understyrman på skonaren Susanna, men förliste i Kanalen för tie år sedan och ligger begrafven på hafs-bottnen. Vårt äktenskap var välsignadt med en endaste dotter, lik sin far som två bär, utom den spetsiga bakan med vårtan på, som bon bar efter mig. Hon är nu gift med en kronans karl vid kungliga- majestäts egen höga flotta. Jag har som enka slagit mig temligen bra ut, sedan jag fick krogrättigheter på näringsstället Blåkulla i Ur vädersgränden. Skam till altsjelf tala om det, tror jag icke, att maken till krog finnes i hela Stockholm. Blåkulla är fullt från morgon till qväll af bara hederligt folk. Herr gevaldi- gern i trakten är hvardagsgäst der och spottar icke i glaset, må mamsell tro; och sjelfvaste ståthållaren Olle har en gång i sittande polis klappat mig på kindbenet och berömt mig för det jag betalar de dryga ut-skylderna i rättan tid, och för det han säilan besväras med slagsmål och oväsande från Blåkulla. Kunderna der äro också intet slödder, fast, Gud nå's så visst! en och annan trashank der som annansta'ns någon ynka gång kan nästla sig in» . . .

»Men hvad angår allt det der mig?» yttrade Therese, förvånad och förargad, i det hon passade på medan krögerskan snöt sig, för att kunna få ett ord med i laget.

»Det skall bon straxt få höra, mamsell!» fortfor »äringsidkerskan, med sin flödande språksamhet. »1 förrgård aftons, då Blåkulla var så fullproppadt af folk, att knappt någon kristen själ mera kunde få rum der, passade en gammal trasig tiggare på och slank in bland kunderna, som ropade, somliga på en snaps med till-tugg, andra på öl eller simpelt svagdricka, o. s. v., så att en fattig synderska kunde bli alldeles yr i mössan. Det är icke lätt att komma ihåg hvad alla begära och alla ska' betala och att vexla med alla, så att man får de styfrar man ska* ba, må mamsell tro. Under larmet och villervallan kom jag att lägga en ny bankotvåa från mig på disken och hade ej hunnit väl vända mig om, innan den blanka granna sedeln, som aldrig förr varit viken, rakt försvunnit. Nu blef det ett väsende i Blåkulla, så att hin onde sjelf kunnat mista örhinnan, må mamsell tro: jag skrek, geval-digern pesterade och hvar och en af gästerna förbannade sig på, ati han var oskyldig. Tiggaren var den ende som leg och sökte i allsköns tysthet att smyga sig ut; men gevaldigern fick syn på honom just | då han redan hade halfva kroppen utom dörren, och vips fick man krabaten i kragen och släpade honom tillbaka in i rummet. Nu må mamsell tro, att gub-I bens trasor genomletades just med besked, och väl var | det; ty fickorna voro toma, men i ett bål mellan slarf-rorna på rockskjörtet hade kanaljen stuckit in min nya tvåa. Herr gevaldigern är icke att skämta med, må mamsell tro: han fattade tjufven i kragen och ledde honom sonika till stadshushäktet. Men under vägen dit bekände han för gevaldigern hvad denne sedermera förtrott mig, att gubbtjufven skulle vara nära beslägtad med er, mamsell, hvilken han påstod gerna vilja nedtysta saken med några riksdaler, bara ni blefve underrättad om sammanhanget, ocb att gubben Lasse vore i kurran. Det är just detta, som nu kommer att visa sig. Ljuger han, så ljuger jag.»

Therese, förstenad af öfverraskning och häpnad, skiftade färg och visste ej hvad hon skulle svara. Men krögerskan ryckte henne ur sin villrådighet, i det hon påstod, att hon just deraf tydligen såg, att det åtminstone med slägtskapen förhölle sig som tiggaren upp-gifvit. Nu bestormade hon med ordrik skicklighet Thereses både medlidande och sjelfkänsla, och då denna ändock syntes tveksam, tillade näringsidkerskan slutligen: »Jag ser, att jag vändt mig till orätt person med mitt bemedlingsförslag. Mamsell, stackars liten! har väl smått om penningar, kan jag tycka. Jag skall passa på rättnu, när baron kommer hem, och tala med honom sjelf om den här saken; ty icke lär en såfin och rik herre, som han säges vara, låta sin mamsells egen far ligga i fängelse bland andra tjufvar ocb pack ocb släpas för polisen och välloflige rätten, då alltsammans kan biläggas med en bankotia.»

•Tie riksdaler banko är det således ni fordrar, för att släppa gubben ur häktet och tysta ned tillgreppet?» föll Therese hastigt krögerskan i talet

Denna, hvars anspråk vexte i jemnbredd med den andras förskräckelse, hvilken omisskänneligen stod att läsa i hennes uppsyn och åtbörder, gaf nu att förstå, det bankotian vore berr gevaldigerns sportel, för det han skulle föranstalta det Lasse komme lös och tappa bort uppteckningen på tillgängliga vittnen; »men d«M menade krögerskan, »kunde ingen sansad menniska undra öfver, att hon för sin enskilda räknjng fordrade fem i riksgäld, för oväsendet på hennes välkända näringsställe, den förargelse bon haft och det omak hoo gjort sig, att spatsera från Urvädersgränden på söder till Drottninggatan på norr, enkom för att tjena mamsell och hennes far.»

»Välän,» suckade Therese, »frun skall få hvad hon begär; men jag har ej penningar för ögonblicket. Jag skall skicka dem till frun i morgon.»

»I morgon är det för sent,» invände krögerskan. »Kan saken ej biläggas i dag, så blir mamsells far inställd till polisförhör i morgon förmiddag, och då bli vittneo återopade och saken får hafva sin gång. Det fir kanske bäst att berr gevaldigen kommer hit sjelf i eftermiddag och talar med mamsell eller baron.»

»Jag ber frun för Guds skull icke skicka hit ge-valdigern,» utbrast Therese, häftigt. »Ack, du store Gud! att jag ej skall veta någon utväg att skuffa penningar i rappet!» Therese vred sina händer af förtviflan. Kröger-skans giriga blickar följde deras rörelser uppmärksamt.

»Ah, nog vet jag råd för det,» yttrade bon, små-slugt leende. »Mamsell har ett par vackra gullringar med äkta stenar på fingrarne. Gif mig den ena; jag tar den god för tjugu riksdaler riksgäld. När mamsell får penningar, löser hon igen den; det skall icke kosta henne mer än en skilling på plåten i veckan.»

»En skilling på plåten i veckan!» upprepade Therese. »Och om baron märkte, att ringen vore borta! När kan jag få lösa igen min ring?»

»När mamsell behagar, om det ock vore i denna dag, och då tar jag icke mer, än tolf skillingar i ett for allt,» svarade krögerskan.

»Det värsta blir att få någon, som kan hemta den tillbaka,» gaf Therese att förstå, i det hon skrufvade ringen af fingret och lemnade åt krögerskan.

Denna visste råd äfven för detta. Mamsell kunde, utan att behöfva skämmas, sjelf skutta till henne; ty bon vore, ärad vare Gud! en ärbär och välkänd enka, som alltid lefvat i tukt och Herrans förmaning. Men hade hon någon apnan att förtro sig åt, så ginge det också ao. Hela bufvudstaden hittade vägen till Blåkulla.»

Efter en djup nigning, bvarvid magen framsköts och hals och btifvud bugtades i flera krökningar, lemnade krögerskan Therese ensam med sina bekymmer och sin ångest.

Från den föregifne fadrens uppträdande på skådeplatsen voro dessa icke ringa och, dess värre! hotade, med ökade anledningar och faror. Hon fruktade, på grundade skäl, att han, både af fallenhet och vana, och trotsande på bekantskapen iped henne samt hennesförhållande till baron Leyönberg, skulle hoga brott på brott och slutligen, utan alt kunna frälsas från lagliga påföljder, upptäcka släktskapen, då Ludvig, som endast bestod af fåfänga och egenkärlek, ofelbart skulle förskjuta henne.

Uppskrämd af dessa dystra tankar, ilade hon, si snart krögerskan försvunnit, till Thiodolfs vagga. Mellan hennes bittra tårars regn smög då och då en tröstens solstråle från barnets småleende. Man måste vara så redlös, som Therese kände sig i dessa ögonblick, för att fatta hennes qval: man måste vara mor, för att begripa den helande kraften af en mun, som ler ur lindan.

Vid sin återkomst hem märkte Ludvig, att Therese gråtit, och utan dellagande gaf han tillkänna, att tårar misshagade honom.

»Jag har stor lust att ge dig något att lipa för,» yttrade han, sårande retsamt. »Med dagens post har jag fått bjudning till lagman Sparfvenfeldts bröllop i slutet af nästa månad, och om du förargar mig, så reser jag och tager både dig och Thiodolf med mig» ... ty Thiodolf var en del af Ludvigs kära jag.

En blix af ljus flög genom flickans själ. Hon, som dittills afskytt landsbygden, fann nu att denna var hennes räddningsplanka. Der förmodade hon, att ex-brandvakten ej skulle kunna söka upp henne. Under tiden finge han antingen se sig om efter sitt bröd på annat håll, eller, om han beträddes med brott i huf* vudstaden, blefve han inspärrad, finge lida sitt straff och försändes sedermera till annan ort. I hvilket fall som helst, hoppades hon att plippa återse honom, när hon en gång vände tillbaka från landet. Hon aktade sig likväl att låta Ludvig genast genomskåda hennesifriga önskan att få resa från Stockholm: det bade varit nog för att han skulle gjort sig ett nöje af att fjjetra benne der. Hon svarade således med allmänna ordalag, dem hon ansåg tjenliga att hålla saken öppen;

och först sedan hon lockat Ludvig att icke göra sig brådtom med svaret på bröllopsbjudningen, vågade hon gripa verket an att småningom bestämma honom för ett jakande svar.

Hon hade från första stunden af sin förbindelse med Leyonberg använt hela sin slughet på studerandet af bans skaplynne och funnit, att egen nytta och fåfänga voro de driffjedar, som aldrig förgäfvades sattes i verksamhet hos denna självviska varelse. Hon började der-före nu att framkasta misstankar mot gårdsfogdens på Holmen redlighet och drift, hvilka erfordrade att emellanåt på stället kontrolleras af egaren själf. Det vore en alltför klen afkastning från ett så stort fideikommiss . . . om detta eljest vore så stort, som baron sökte inbilla henne.

Här afbröt Ludvig, uppblåst af egenkärlek, upptänd af förtrytelse, att han hvarken behöfde eller plägade prunka med lånta fjedar; och till straff för bennes förmätenhet, att sätta hans uppgifters sannfärdighet härutinnan i fråga, skulle hon tvingas att med egna ögon öfvertyga sig, att Holmen icke vore en eländig plattgård, utan ett bonom fullkomligen värdigt herresäte. »Du har själf tillstyrkt mig, att på stället se efter godsets förvaltning,» tillade han, »och du skall få din vilja fram.»

Det var just det hon på detta sätt fick, tvärt emot hvad Ludvig åsyftade och trodde.

Oupphörligen äggad af Therese, svarade han, efter ett par postdagars förbigående, hvaremellertid han funderat på saken, att han skulle infinna sig vid systrens bröllop, och skref tillika befallning till gårdsfogden att ha för allt i ordning på Holmen till bans emottagande der.

Therese lefde likväl fortfarande i beständig oro, Ibland att något binder skulle göra den beramade resan till intet; än att ex-brandvakten dessförinnan skulle begå nya utsväfningar, hvilka torde indraga henne i nya if-ventyr och föranleda upptäckter, som kunde förmå baron Leyonberg att stöta henne ifrån sig; än att blifva för alltid aflägsnad från hufvudstaden och dö af vantrefoad djupt nere i landsorten.

Emellanåt smekade hon tanken med föreställningen, att blygsel öfver det röjda tillgreppet i Blåkulla skulle afhålla Lasse från vidare inställelse hos henne. Men dervid kom hon rätt lifligt ihåg sin pantsatta ring och nödvändigheten att lösa den igen före afresan. Nå måste hon hitta på nya förevändningar att erhålla de penningar, som behöfdes till detta ändamål. Åt en sådan fint lånade sig osökt utstyrseln till resan. Ludvig ville, att hon i kläder och nipper skulle, fastän blott hans frilla, fördunkla alla fruntimmerna i trakten kring Holmen, till och med hans egen syster. Bland de många inköp, som häraf föranleddes och dem Therese själf till största delen bestridde, var lätt att undanhålla hvad hon behöfde för att betala sin skuld hos krögerskan. Så skedde. Leporello fick förtroendeuppdraget att besöka Blåkulla, och ringen vandrade ur krögerskans penni ngeskrin i Leporellos vestficka och derifrån på Thereses finger igen.

Den vanliga mötesdagen med tiggargubben inträffade — och han lät ej höra af sig. Hvem blef glad, om icke Therese! Men hennes glädje räckte ej länge. Några dagar derefter, en aftonstund, då Ludvig ej blottvar hemma, utan till och med gaf thé åt några mngän* gesväner när den förnåma världen och Therese, med hvilken han ville skryta, spelade rollen af värdinna; hostade Leporello, för att ådraga sig hennes uppmärksamhet, och blinkade förtroligt, till tecken att det var något han hade att förtro henne. Af hvad han i förbigående hviskade, då han satte kopparne på brickan, urskilde hon blott de tvenne orden: »köket» och »tig-gargubben»; men de voro ock tillräckliga att så upp-skaka henne, det thékoppen slant, när bennes hand och slogs i bitar mot golvet. Leporello gjorde sig ärendet att plocka upp dem, för att hastigt och obemärkt kunna underrätta henne, att pigan på en kort stund blifvit af-lägsnad från köket.

Therese föregaf näsblod och skyndade ut, först till förvaringsrummet för sina penningar, der hon, suckande, framtog den för Lasses räkning aflagda summan, och sedan till bonom.

Med mycken köld upptog han hennes förebråelser för det han kom på så oläglig och icke öfverenskommen tid, hvilket hon en gång för alla förbehöll sig ej måtte förnyas.

»Det kommer derpå an,» svarade spotskt tiggaren, som just med flit valt en ovanlig tid, för att skrämman Therese och pressa ut mera penningar. »Med hvad jag hittills fått, kan jag ej slå mig ut. Du måste öka mio månadspenning med fem riksdaler; annars får du bereda dig på, att jag kommer när som helst, så snart

kontanterna äro förbi.»

Beredd att värna sig med list mot list och att med löftesbrott straffa löftesbrott, beklagade Therese, att hon för tillfället ej egde eller kunde skaffa mer, än de tie riksdaler, hon förut lofvat honom, fjorton dagarderefter skulle han få fem till, om han inställde sig någon förmiddag sedan baron gått ut. »Men kommer ni förr, eller vid oläglig tid, eller bir er så en gång till åt, som ni gjorde i Blåkulla häromdagen, hvilket ådrog mig både skam och kostnad, så blir det alldeles slut oss emellan, och låt detta vara er sagdt.»

»Poeka lagom, min fina mamsell!» utbrast tiggaren, halft om halft hånande och hotande: »ett litet snatteri och en oäkta unge komma på ett ut: derföre kanna vi qvitta med hvarandra. Men om du retar mig, så rasar jag in till baron, och då blir det afsked på grått papper, det kan jag ge dig bref på. Tag derföre skeden i vackra handen, och tacka Gud så länge jag låter af-spisa mig med en spottstyfver och du får frossa i öfver-flöd. Af faderlig huldhet vill jag likväl denna gången samtycka att med de återstående fem riksdalerna vänta fjorton dagar ... väl förståendes, om du ställer mig nöjaktig säkerhet.»

»Är ni förryckt? Har man nånsin förr hört en tiggare fordra säkerhet!» utför Therese, öfverraskad och harmsen.

»Du har några rasande vackra ringar på fingrarna,» återtog tiggaren, som med blickar af slukande girighet betraktade de mot eldskenet blixtrande rosenstenarna; »gif mig den ena ringen, så skall du slippa mig på fjorton dagar.» „

Therese besinnade sig ett par minuter. »Atta dagar sednare,» tänkte hon, »sitter jag i res vagnen. Min ring är väl ohjelpigen borta . . . men jag blir också, för evigt, hoppas jag, befriad från min plågoande. Denna vinst öfverstiger vida ringens förlust.»

Handens rörelse följde hennes tankegång. Hingen gled sakta af fingret, och i samma ögonblick bon hann slutet af sin betraktelse låg ringen i tiggarens hand.»Fjorton dagar härefter,» yttrade bon med tonvigt — »kom noga ihig tiden — får jag min ring igen och ni de fem riksdaler jag lofvat er.»

»Förstås!» grinade ex-brandvakten, illparigt. »Och nu god natt, min fina mamsell!»

Tiggaren närmade sig, för alt, på samina sätt som förra gången, besegla aftalet med omfamning och af-skedskyss; men i del samma öppnades dörren af Leporello, hvilken, på lur vid nyckelhålet, bevakade sin husbondes och sina egna fördelar. Ex-brandvakten öfvergaf sina anspråk och Therese vände tillbaka till Ludvig och hans gäster, med ett belönande småleende åt sin befriare.

Åtta dagar derefter sutto Ludvig med sin mamsell' och deras förbudna kärlekspant, den sistnämnde väl instoppad i kuddar, uti en landau med hopslaget tak. På kuskbocken regerade Leporello med tyrannisk tagelspira öfver de arma skjutshästarne. Holmen var resans utsatta mål.TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

Glada tillredelser och kärt besvär förkortade pl Berga nätternas hvila. Öfverstinnan tyckte belsa och krafter återkomma med ökade ansträngningar. Den ena stunden var hon behjelpig att sticka brudtacket af rödt damast; den andra decimerade hon sina nipper, för att så mycket mera pryda den tillkommande svärdot-tren; emellanåt sträckte hen sin omtanka till vishufvet, på det ingen njutning för mage och gom måtte saknas vid den stora festmåltiden. Hvad som rörde källaren, öfverlät bon helt och hållet åt Fredrik, emedan detta bestyr bättre anstod hans kön och han dessutom sjelf önskade att slippa med armarne i kors åse, huru de öfriga hade full sysselsättning för hans stundande lycka. Mathilda, den älskelign älskande tärnan, dygdens urbild och oskuldens triumf, sydde, med jungfruligt sinne, på sin brudklädning af hvitt sidensars, som skulle siras med en bräm af myrten och rosor. Äfven tjenst-folkets nit och beställsamhet talade till känslan, på samma gång som det vittnade om den aktning och till-gifvenhet, husbondefolket vetat förvärfva. Knappt var en befallning gifven, innan den blef åttlydd, och ifvern att fullgöra uppdragen var större, än deras åstundan, som gaf dem, att finna dem efte^omna. »En såförträfflig matmoder,» hetts det om öfverstinnan, »som forenar så mycket allvar med så mycken, godhet; som håller sådan ordning och förunnar oss så mycken fri* het; som, ständigt jemn, utan nycker, är sträng, utan att träta, och mild, utan flathet; som upplyser, innan boa bannas, och låter felet vara glömdt, sedan det eu gång blifvit bestraffad t; som bemöter oss så väl, då vi göra henne till nöjes, och så billigt, äfven då vi

råkat att förtörna henne; skulle vi gifva oss ro att sofva, då bon vakar för det käreastas skull bon bar på jorden, och otacksamt lättjas, när hon i det yttersta anlitar alla sina själs- och kroppskrafter!»

»Och hvilken busbonde är ej unge lagmannen! Höf-lig till och med i sina befallningar; deltagande och bjelpsam, då någon bär en sko som klämmer; vänlig ocb berömmande, när man gjort rätt, rättvist, men bofsamt bestraffande, då man gjort illa; aldrig förflugen, hvarken i ord eller handling; alltid klippfast i sina löften; tillgänglig för alla, utan att vara svag för någon; i det allmänna aktad och i besittning af enskildes förtroende: i hans lycka, som i vår, felades blott en maka, som är bonom värdig, och han bar funnit denna skatt! Och vi skulle ej åsidosätta några stunders hvila, uppoffra några timmars sömn, för att göra den vigti-gaste, den gladaste festen i hans lefnad så angenäm, så hedersam som möjligt!»

»Ty äfven om vi ej vore så villiga som skyldiga att för hans skull göra allt hvad i vår förmåga står, äfven om han icke vore ett mönster för busbönder, en far för sina underbafvande; så är hon, den utkorade bruden, våra nejders fagreste blomma, den klaraste stjer-nan på vår lefnadshimmel, de värnlösas, de betrycktas tkyddsengel, som både begråter och lindrar vårt Tv. Äktenskap. 15ser ger, både fröjdar sig öfver och blandar sig uti vår glädje, allas Iröst, allas förespråkarska. Det är hennes hedersdag, som nalkas, hennes bjertas högtid, som kommer att firas: och vi skulle lemna någon möda ospard, som kan bidra att göra den kära dagen värdig sitt föremål!»

Så tänkte de alla, så uppmuntrade de hvarandra, så eldade de inbördes sina bemödanden. Ty allt hvad som gällde gamla frun och unga herrskapet på Berga, anslog strängar i bvarenda en bland deras nderhaf-vandes, ja, i hela socknens bröst. Också märktes ingen olust, ingen trötthet af ansträngningarne. Man gjorde det bästa och önskade ändock att bafva gjort det bättre och tyckte sig aldrig kunna göra nog.

Söndagen, då lysningen af k unnades första* gången, foro öfverstinnan och de begge trolofvade till kyrkas. Med djupare andakt har aldrig någon gudstjenst biHvit begången, aldrig mera brinnande böner svingat or fromma hjertan till fotapallen af den Allsmäktiges thron. Fredriks och Mathildas trolofning hade länge varit känd: det fanns ingen enda i templet, son» ej visste förut, att den nu skulle tillkännagifvas' fråo pr*-dikstolen; ocb ändå vågade man knappt andas, fér att ej gå miste om något ord af den kära undferrättelm, när kyrkoherden, med de rika silfverhåren ocb den rörda stämman och det af tillfredsställelse förklartde anletet, i de föreskrifna högtidliga ordalagen förkunnade dfet kristliga äkta förbund, som offerensfcmMet och afskxtadt var mellan de begge fostersyskonert; hito* ka uppvuxit under församlingens ögon; Oéfer Härdftc virdade själsörjaren slutligen nedkallade vftlsigirttte öfver detta älskvärda par af Gud1, som äktenskapet ill* stiftat, och bönen, som hördés från hans lå*pp&r, äfvenstod att läsa i hans möt himlen höjda blick, och frln hitos utsträckta händer välsignelsen tycktes strömma: dl upprepades den bland åhörarne från mun till muti, ocb genljudet af halfhöga böner för de trolofvades väl * gång fyllde helgedomen.

När gudstjensten var slut och öfverstinnan med sina bara lemnade templet, skockade sig bbnndfolket omkring dem på kyrkovallen, tryckte deras händer, lyckönskade ocb välsignade. Det fanns intet hjerta kallt, intet öga torrt. Det var som hade hela socknen utgjort en enda släkt och de tre hufvudpersonerna på Berga varit de yppersta i släkten.

Församlingsboernes tillgifvenhet och deltagande, på en gång så okonstladt och så omisskänneligt ådagalagda, gjorde, som man lätt kan föreställa sig, ett lika djupt som angenämt intryck på hyllningens föremål. Öfverstinnan hviskade några ord i örat på sin son, och denne steg straxt derefter upp på kyrkovallen, så att han kunde ses och höras af alla de kringstående, och inbjöd dem samtliga, å egna och sin moders vägnar, att eftermiddagen i god tid infinna sig vid herrgården. för att leka och dansa. Med spärrade ögon/ spetsade öron och öppen mun lyssnades till Fredriks iäbjudning. Alla hattar aflyfiades, alla kjortlar nego ett jakande och täcksatnt svar; och innan modren ocfh benfres trolöfvade barn ens hunno försöka något motstånd, bltefvo de lyftade' på jraäka bonddlrängars armar ofefe burna1 i vagnen, hvilken derefter rulladé åstad i fftskt traf ffån kyrkafh till Bferga.

ftetäkbafrita, spisades middfcgen fortare än vänlifrt, föV att k unna skyrifl&artnt. ähordna undfägnaden' åt' dfe s&* oWrättnfo<ft bjudnk thrikVgästern*. tfr källaren lah-gides öltunnor och dricksfat. Yisthuset plundrades på1stora ostar, rökta skinkor, smör byt tor, o. s. v. PS elden i köksspiseln sattes den största kopparkitteln, hvilken

fylldes med mjölk och gryn till sötgröten. Alla gimgräden, alla trädgårdsbänkar togos i anspråk och förflyttades på gårdsplanen, midt på hvilken upprestes en ofantlig bivuak, hvarunder borden dukades. Gästrummen i flygeln utrymdes till danssalar och ett ilbud i vagn affärdades, för att uppbåda och afhemta socknens tvénne tonkonsfaärer på viol och slckpipa.

Gästerna läto ej länge vänta på sig, och medan de trakterades med kaffe, gick värdfolket ned till dem på gården och helsade dem välkomne. Det blef signalen till det första stormande glädjeutbrottet. Ett trefaldt »lefve!» skallade, under det haltarne surrades i luften. PJu begaf man sig till dansrummen, der en enda länstol var framsatt, i hvilken öfverstinnan tog plats. Mathilda räckte handen åt en »hemmason» (så benämns på allmogens konstspråk de bondsöner, som vistas i föräldrades hus, utan att tjena för kost och lön), och Fredrik bjöd upp en af de vackraste bondpigorna. Så öppnades balen. När första polskan slöts, önskade de ^egge trolofvade hvar sin hälft under dansen, att nästa år. få svänga om på deras bröllop, hvilken önskan drängen frimodigt och muntert, men pigan blygsamt besvarade; hvaremot hennes mor» som stod bredvid och afhörde samtalet, tacksam för hedern, h vilken lofvades hennes hus, småslugt och skämtande yttrade den förmodan, »att nådig fröken, som stode på vippen att bli fru lagmanskan, nästa år skulle få en kärt förhinder att dansa.» Fredrik skrattade högt och kastade ömma och skämska blickar på sin fästmö., hvilken syntes brydd. Öfverstinnan teg, men drog på munnen. Mellan hvarje dans kringbars öl och svagdricka i blänkande stop och bågare af tenn samt mjölk i postliosskålar. Högar af hvita kritpipor voro på tvenne bord symmetriskt ordnade kring karduser, prunkande med »Tuppen» och »Gefle vapen». Tobaken tillitades flitigt, och under skratt och glam hvirflade röken, blandad ömsom med rummens kvalm, ömsom med luften | der ute, ett tackoffer, uppstigande och försvinnande i det omätliga blå.

Kyrkoherdens och kronofogdens ankomst på lyck-i önskningsbesök föranlät öfverstinnan och de trolofvade : att lemna dansstugan, der glädje och damm stodo högt i taket.

De nykomna fremmandes upprymda sinnesstämning bevittnade uppriktigheten af deras välönskningar för de unga tu och deras vördnadsvärda moder. Det var, menade de förra, en oskattbar förmån för hela orten att ega en så välgörande föresyn af faderligt husbonde^ vålde, å ena sidan, och af underhafvandes trefnad och välsignelser, å den andra. »Gifve den Allsmäktige,* tillade kyrkoherden, »att egendomsherrar nära och fjer-ran måtte spegla sig i den fröjd, som i dag råder på Berga, och taga detta till mönster för sin vandel! Men i tyvärr har ers nåd en granne» ...

Öfverstinnan tillät icke kyrkoherden att tala till punkt. Hon lade två fingrar på sin mun och kastade en betydelsefull blick på Mathilda, som likväl hade uppmärksamheten så fäst på folkets nöjen utanför byggnaden, att hon föga gaf akt på hvad som sades derinne. Kyrkoherden begrep likväl genast fru Sparfvenfeldts afsigt, att skona sin blifvande svärdotter från att böra sin bror klandras, och lät ingen eftersats följa på de ord, hvarmed han började meningen. När (idep var inne Ull den egentlig* undftgojgfen, s&Qtfs gårdsfogden qaed tvenne ofantliga flaskor M ihvitt glas, på tf>vil(k^ regerande konungens krönte namnchiffer y\$rit#4t, en .tinder b vardera armen, och faledsagad *f ifå .drängar, som i stora tkorgar buro ökar por och Jtringlqr. En sup ooh kort derefter jbalfvaa» giugo ÅagQt Qm — och derefter försvann brånvinet för af-tqo?n. JQteremot voro ölstopen jemt i omlopp så laage måltiden räckte. Vid dess slut visade Fredrik sig igen, Åtföljd ?f sin betjent, som ;bar fullsatt buteljUrg.

yttrade Sparfvenfeldt, när bärvin, som min mor oefte min ,fästmö sjelfva tillredt af trädgårdens »1* ster. De önska, att det må falla er smakligt, kura vännflr! och jag Jbftrjar med att i detta hemhrjgda vin driqkp ftr yälgångsakål, allas i allmänhet och en hvars) synnerhet./>

iRerpjl fyllde han ett glas och tömde det till sista dropp*#.

Nu bändes den ljufliga saften i allas dryckeskärl, .qcji wefl 4essa i banden slogo bönderna ep ring kring J? r.eflrrik. Den äldste i laget, med långa, nedåt axlarne bfigande silfverbår. djupt fårad panna och ett målföre pf jjudande malm som Anders Danielssons, trädde fram, bugade sig böfligt, men icke krypande, och tolkade ortens tänkesätt samt de tillstädesvarandes tacksamhet för herrskapet på Berga i ett kort tal, bjertligt san Nils Månssons,

redigt som Baos Janssons, träffande som David Anderssons. På talet fojjde etU trefaldig Mefve!» lör
öfverstinnan, lagmannen och fröken, bvjtyet j flera omgAngar med hänryckning upprepades, under det
böndernes armar bildade en »kungsstol» åt Fredrik, som hissades i luften till nära nog lifca höjd med fönstren i
öfra våningen, der öfverstinnan och Mathilda

!

hriklade med >hva näsdukar sin erkänsla för bönder-nes välvilja och tillgifvenhet.

I fönstret bredvid åskådade kyrkoherden och kronofogden delta rörande uppträde, hvilket pressade stora glldjeperlor ur den förres ögon. »Om baron på Holmen såge mig lipa på delta sätt,» h viskade han till fogden, »skulle* han drifva gäck med mig och skrifva lå-jarne på räkningen af ålderdomssvagheter. Men der äf-ventyrar man också icke nu för tiden «tt lockas till tårar af ett hult busbondevälde.»

•

»Men så myckét mer öfver de utpantades och vräktas jemmer.» svarade kronofogden balfhögt.

Öfverstinnan bjöd kyrkoherden och kronofogden •qvar till aftonmåltiden, efter hvars slut de redde sig till att genast afresa; men de kunde naturligtvis ej lemna Berga, utan att taga afsked af fästmon, och hoo hade försvunnit, så snart hoo steg upp från bordet. Äfven folkhvimlet på gården hade upphört — den stod tyst och öde. Men på en gång uppstämades i en sal uti bottenvåningen en aftonpsalm. Mathilda hade ej ens vid detta muntra tillfälle velat afvika från plägseden på Berga, att, innan man gingo till sängs, en af herrskapet förrättade en kort andakt med husfolket, då ett par verser af en psalm afsjöngos och några få böner lästes. Alla gästerna åtföljde husfolket, då Mathilda denna qväll lät sammankalla detta till aftonbön.

I förmaket ofvanpå hvarken sjöng eller läste man högt; men den korta stund, bönen räckte, var der tyst som på ett heligt rum, och kyrkoherden sjelf stod med sammanknäpta händer.

När andakten var förrättad, återvände Mathilda till sitt sällskap och bondfolket till sina nöjen.

Kyrkoherdenberömde icke hennes ooh husets fromhet, men hao vflsignade dem i tysthet.

De begge fremmande afreste nu. Bondgästerna der-emot itskildes först långt fram på natten, och de aftf-gade vid skallande »lefve»-rop för det älskade husbondfolket.

Öfverstinnan, oakadt sin ålder och krämpfullhet, hade åsidosatt sin vanliga lefnadsordning och gick ej till sängs så länge kalapet räckte. I de väl upplysta rummen sågo bönderne, då de gingo sina färder, henne och fästmon stå vid fönstret; och ingen aflägsnade sig, utan att göra en afskedshelsning för de begge frunlim* ren. Fredrik åter befann sig nere i hopen och tryckte vänligt hvar och en bortgåendes hand. Och hvar och en serskildt anmodade honom att framföra varma vörd-nadsbetygelser och tacksägelser till sin mor och trolofvade. TJUGUANDRA KAPITLET.

Gårdsfogden och tjenstfolket på Holmen stodo uppställda barhufvade, bockande och nigande, då Ludvigs åkdon rullade in vid herresätets stora trappa. Han steg ur, nickade vårdslöst och högdraget, utan att röra Wd hatten, utan att knappt bevärdiga dem med en blick, och gick, hvisslande en bit ur »Joconde», upp till sina rum. Bäfvande, följde honom gårdsfogden med hatten i banden, under det de dernere på gården förtrytsamt mumlade sig emellan. Men barmen förbyttes till öfverraskning och undran, då de sågo ett ungt fruntimmer, insvept i reskappa och med ett spädt barn i sin famn, stiga ur vagnen och Leporello be-ställsamt följa henne som vägvisare till en kammare bredvid barons egen.

»Hvilken kan det der vackra fruntimret vara? Och hvad är*det för en barnunge, hon kånkar på?»

Så sprang frågan från mun till mun, och nyfikenheten stegrades, ju mindre den blef tillfredsställd.

När Leporello kom ned igen, för att hemta upp sakerna ur vagnen, rycktes han med halft våld in i köket, der tjenstfolket sammanträdde i skepnad af rådslående församling, och der ställdes de begge frågorna på honom, med yrkande af bestämdt svar.»Härnere på bondlandet lönar ej mödan att ge emellan på nöten, som gå på sina två

eller på fyra fötter,» hånskrattade Leporello, fräckt. »J borden af eder sjelfve kunnat begripa, att den der söta flickan ej kan vara någon annan, fin herr barons mamsell.»

»Barons mamsell! . . . Hvad vill det säga? Är det hans hii\$h\$llcerska? ••• qllqr baps f^tpiö? ... eller hans»

»Rätt gissadt!» inföll Leporello, hastigt afbrytande. »Det är hans Och släpp mig nu och skynda till edra sysslor; ty hvarken baron eller mamsell tål några dagdrifvare.»

Leporello hade icke uttalat det upplysande ordet, och tjenstfolket visste ännu icke hvad de skulle tänka om den okända och hennes förhållande till husbonden samt följaktligen äfven till dem. Derföre höllo de betjanten fortfarande i rocken och yrkade att få veta, hvems barnet var, som hon hade med sig på resan.

»ftumhufvuden!» röt Leporellp. »Det är en liten Xri-herrlig plaqtp, som herr baron vid lediga stunder roat sjg att dra^n upp på den vackra mamsellenjs mark, éiler, med anc(ra ord, efter jag, lyvärr! finner, att det förblomerade språk, som vi Stockholmsboer hafva på våra fem fingrar, är latin för eder, landkrabbor: det är en liten fideikommissarie, på venstra sidan ?#1-förståendes, hvilken det ej fattas annat, för att en gång bli er pådige husbonde, än att herr baron Leyoover# anmodar en prest at,t med kappa och krage läsa oåjgra ord ur handboken öfver sig ocb sin nuvarande mamsell, som bar den äran att vara barnets moder, äfven* 9om högvälbome herr baron sjelf visat henne den nåden atl vara dess fader i all tukt och ära.»,»A--ha? . . . Ja-sa! . . . Vacker tukt och fira! • . 'Mamsell är således riit-och släU husbondens fril-Jji! Ocb en sidan tåssa släpar han med sig Anda bit ned!. . . Gamle barons ben skulle vinda sig al vrede i kistan, om ban kunde förnimma huru det ou för liden går till.här på Holmen.»

»Tyst, edra satar,» dundrade Leporello, i det ban slet *ig lös oob skyndade ut, så snart ban talat till jMinlU; »om iharoo eller mamsell finge höra edert upproriska 4>rat, så ,vaåkades genast afsked för eder alla pi grått papper, med huden full af stryk till orlofs-sedel, del är tvärsäkert.»

Der uti hade betjanten rätt. Icke af tillgifvenbat •för Therese, men af ålrå att trotsa, af hög&rd, af baran Jrтт blifva trotsad, fordrade Ludvig, att hela hans hus skulle visa henne uppmärksamhet och lydnad, näst ibooom sjelf. Landsbygden var honom odräglig ocb husligheten obegriplig. Hans enda nöje bestod uti aU låta de underhafvande erfara sin myndighet och att skryta. I det seduare afseendet fann han stort 4>ebag uti att förevisa Therese allt, att se henne begapa ocb böra benne beundra. På detta sätt blef bon bonom mer ocb mer ounbärlig som sällskap. Det var en utväg för bonom att emellanåt fördrifva den långa tiden ulan ledsnad; ty fastån hennes samtal ef kunde böja sig öfver det lägsta hvardagssqvaller, var hos ett sjelfakrifvet smickrande genljud åt bans högmod oob egenkärlek, ocb någon annan följeslagerska i lifvet ville ban ej veta utaf.

Therese var myckel för slug att icke märka det öf-verLag, hon småningom fick hos Ludvig sjelf, och för fintlig att icke vända det sig till nytta. Hon vågade vål ännu icke smeka sin inbilskhet med tanken atinågon gång få bära Leyonbergs namn; men hon rustade sig redan till kaiqp mot hvem helst som kuonat vara sinnad att gdra henne platsen stridig. Tbidolfte framtid var för henne både medel ocb mål. ,

Andra lysningsdagen för Fredrik ocb Mathilda var förbi, då Ludvig anlände till Holmen. Utan att vårdå sig om att genom ett bref, en budskickning underrätta anförvandterne på Berga om sin ankomst, dröjde han att der göra besök tills tredje lysningsdagen inträffade. Therese brann af nyfikenhet att få se så vll socknens kyrka, som isynnerhet sin barons syster, hvilken bon förmodade skola Infinna sig der vid detta tillfälle. Ludvig samtyckte desto hellre till hennes önskan att få fara till kyrkan, som den öfverensstämd med bans egen, att der genom henne åstadkomma uppseende.

Han gaf henne således nyckeln till fideikommissets bänk, i*hvilken bon både bade en öfversigt af hela kyrkan och sjelf skulle falla hela församlingen i ögonen. Hon styrde ut sig med siden, spetsar, fje-drar och bjefs i de mest lysande färger och steg upp i den präktiga landau'n, som kördes med fyra hästar i en töm, ocb på baksätet satt Leporello, klädd i Leyonbergiska livréet. Och sedan Ludvig från fönstrei i sitt förmak sett hennes aftärd, kastade han sig sjelf i en lätt kalesch och for till Berga.

Syskonen bemötte hvarandra höfligt, men icke önt; svågarna temligen likgiltigt, fast icke ovänligt; 6f»

verstinnan och Ludvig med kall artighet. Man låtsade ej vela, att han redan flera dagar vistats på Holmen, och hans lyckönskan besvarades med en dylik, att man snart måtte få böra bonom sjelf ha gjort »ett passande val.» Ludvig genmälde, att för bonom ej funnes någ^at passande val att göra, emedan han satte ett alltför högt virde på sitt oberoende att försaka detsamma, med mindre än att han finge en hustru, som förenade stor rikedom med ovanlig skönhet och de högsta färdigheter. Han äskade, att hon skulle lysa i förmaken med sin person och ega en förmögenhet, som sammanlagd med hans egen, medgåfve att föra ett ståtligt lefnads-satt. Eljest föredroge han att allt framgent lefva på lysande fot som ungarl.

Udden af detta yttrande kunde endast träffa Ma-thilda, men träffade henne djupt. För att dölja sin sinnesrörelse, flög hon Fredrik om balsen och tackade God, att han funnit sig belåten med ett val, utan anspråk på rikedom, skönhet eller konstfärdighet. Han hade blott sökt ett hjerta, värdigt sitt eget; detta var också det enda hon kunde gifva honom.

Det dröjde med middagsmåltiden, till hvilken Ludvig lät öfvertala sig att stanna kvar; ty allt husfolket på Berga var i kyrkan, och Mathilda, som vid brodrens ankomst bar morgondrägt, kunde ej kläda om sig, innan hennes kammarpiga komme igen från Guds hus. När detta allt skett och fästmon åter visade sig högtidsklädd, syntes hon upprörd och tankspridd. Sådant i sprang både Öfverstinnan och Fredrik genast i ögonen, och de frågade, nästan på en gång, den sednare: om hon ej mådde väl; den förra: om någonting händt. Mathilda gaf ett svar, som lugnade dem begge, men vände sig i detsamma till sin bror och frågade, hvem det granna okända, fruntimret vore, som setat i Holmens kyrkobänk och ådragit sig hela församlingens uppmärksamhet. Mathildas kammarpiga hade derom berättat förunderliga saker. Men först blef Ludvig vid det bästa lynne och yttrade, hemlighetsfullt leende: »att han af meinistt-kärlek tagit en af Stockholms vackraste flickor med sig, hvilken läkarne föreskrifvit landtluften, så vida hon någonsin skulle kunna återvinna helsan.»

»Är det densamma jag sett i ditt förmak uti bufvud-staden?» frågade Fredrik, hastigt.

Och då svaret blef: »utan tvifvel», inföll Fredrik, med stolt hållning: »Låtom oss tala om något annat!»

Det var tillräckligt för både öfverstinnan och Mathilda att förstå buru det hängde ihop, och man aktade sig från denna stund att vidröra det anstötliga ämnet.

Ludvig gaf sig knappt ro att taga kaffe på maten, innan han reste hem, för att ur Thereses egen mun böra beskrifningen af hennes triumf i kyrkan. Hon ansåg och beskref som sådan böndernes samt deras bo-strurs och döttrars förvåning och ofbrutna uppmärksamhet på hennes person; men hon hörde ej deras bänksvisningar och de jemförelser, som anställdes mellan herrskapet på Berga och sällskapet på Holmen: jemförelser, hvilka voro lika litet smickande för henne, som för Leyonberg.

Leporello hade likväl, dels fått förtroende af, dels uppsnappat några af allmogens omdömen, och han passade på en stund, då Ludvig, åtföljd af glädsfogden, tog egorna i ögonsigte, att berätta Therese hvad han förnummit. Det retade henne mot godsets underhållande, och i sin ordning uppretade hon niot den dftu i alla fall nog hårde husbonde — och hvad girighett skonat eller sparat, utpressade häanden.

Emellertid kommo Ludvig och Therése' öfveretts, att hon ej mera borde besöka kyrkan. Att i afslutningsiff der enkelt och obemärkt, förböd beggée fåfånga: attåler uppräda med pomp och ståt, ådroge dem endast hån och förakt. Hon hade dessutom stillat sin nyfikenhet! att skåda templets utseende och församlingsbonerne. Det enda hon gått miste om, och som hon likväl så lidelsefullt eftersträfvade, var att få se Mathilda. Och det hade ännu ej lyckats, då bröllopsdagen inträffade.

Nya funderingar att kunna få taga bruden i ögon-sigte, utan att varda igenkänd. Med Ludvig rådgjordes öppet, med Leporello i mjugg. Beslutet blef, att Therese skulle styra ut sig i en bondpige-drägt, med en schaw-lett öfver hufvudet och knuten under hakan, taga Leporello under armen, samt för tillfället gå och gälla (och hans hustru. I denna drägt åkte hon med Ludvig till Holmens yttersta torp vid vägen åt Berga. Der steg hon ur och afbadade Leporello, som vandrade dit, för att afbema henne, sedan han följt sin husbonde fram till herrgården.

Om ändå Ludvig haft sinne för det verkligt sköna — om Therese begripit företrädet af en luftig schaw-lett,

smygande sig kring silkeslena lockar, kring rosiga kinder, kring en klufven baka, framför balten, nedtyngd af band och blommor, af fjedrar och hjefs — företrädet af en randig bomullskjortel, hvilken uppmärksamheten halkar förbi, för att uteslutande haka sig fast vid det vackra föremål, som bär henne, framför siden-klädningen med sina anspråk, pockande att främst bemärkas! Hvad Therese var intagande i den dräkt, för hvilken hon var född och uppfostrad! Och hvad ho» varit det ändå mer utan denna schawl, som hon sorgfälligt svepte kring sitt lif, icke för att värna sig mot, luftens åverkan, men för att dölja ett tillfälligt öfver-lopps af fetma, hvilket satte henne i en viss förlägenhet just derföre, att hon icke var Leporellos hustru.

Bröllopsgästerna voro få, men de åskådandes antal så mycket större. Vägen fram till Berga, gårdsplaneo, förstuga och trappor hvimlade, icke af nyfikna, men af tillgifna. Hvart .Therese vände sig, hvem hon råkade, hörde hon ej annat än det ädla husbondfolkets beröm samt välsignelser öfver de nygifta och deras äktenskap. Det var en solsida af egoväldet, hvars rundligen tillmätta beskuggningar hon med bestörtning förnam, att man oförtäckt hemtade från »flåbusen på Holmen och hans gemena frilla». Leporello tryckte härvid hennes arm till lystringstecken, och hon drog hufvudklådet djupare ned i ansigtet, för att ej varda igenkänd.

När vigseln skett, släpptes en i sender in uti förmaket, att skåda bruden, hvilken stod midt i rummet på en liten matta, som öfverstinnan sjelf sytt och knatit de yfviga yllefransarne, hvarmed mattan rundt omkring var försedd. Fru Sparfvenfeldt satt uti sin höga länstol längst borta i rummet; Ludvig hade tagit plats bredvid henne, och Fredrik samtalade ömsom med henne, ömsom med sin brud. Kyrkoherden och de öfriga gästerna flockade sig i värdinnans grannskap.

Den första bondgumman, som trädde fram att beskåda bruden, fattade, innan hon hunnit draga handen undan, densamma, hvilken hon med hänryckning kysste, och skröt, vid utgåendet, med sin lycka, att hafva på detta sätt visat dagens och alla hjertans hjeltinna sin värdnad. Det blef signalen för alla de andra att söka! likaledes få betyga bruden sin välmening. Mathilda fogade sig efter denna önskan med förtjusande mildhet och beundransvärdt tålmod. Hon drog af sin bögra handske, och ingen konungs hand har vid sin hyllningflera kyssar att undergå, än hennes på bröllopsdagen. Detta uppträde af rörande tillgifvenhet gjorde intryck på både brudgummen, hans mor och bröllopsgästerna: endast Ludvig fann landtfolkets tafatthet löjlig och klan-| drade högt bär en nigning, der ett osminkadt bifall, der åter en »labb», hvilken han tyckte vara, än alltför , grof, än icke tillräckligt h*it. Efter några fruktlösa försök att till det bästa uttyda och försvara landtfolkets omisskänneliga välvilja, låtsade öfverstinnan omsider ej | gifva akt på hans begabberier, som han tröttnade att fortsätta, då de upphörde att ådraga sig uppmärksamhet.

I stället riktade han sina speglosor mot den, i hans tanke, löjligen plägseden, att bruden skulle förära sina i strumpeband åt marskalkarne vid sitt bröllop. Lämpligare, påstod han, vore att bruden, då hon hade vac-kra fotter, just sådana, som voro ett ärfeligt känne-j märke på fruntimren af Leyonbergiska namnet, skänkte i sina skor åt den dertill närmast berättigade. Mar-s skalkarne borde, enligt hans förmenande, åtnöja sig | med den venstra, men släglens bufvudman behålla den ! högra, att förvaras till ett bevis, det döttrarne af detta stora hus ej vanslägtats.

Alla, utom marskalkarne, funno förslaget lika roligt som antagligt. Blygsamt skämtande yttrade Matilda farhåga, att hennes fot vuxit ifrån släggtypen; men då Ludvig förklarade den värdig sitt ursprung, lofvade hon, för att göra alla nöjda, sin venstra sko köpet åt marskalkarne, och anslog den högra åt sin bror, enligt hans begäran. Och med denna skiftesplan blefvo samtliga belåtna.

Emellertid fortgick beskådningen af bruden. Bland dem, som för sådant ändamål friställt sig, framträdde en qvinna, hvars utseende Leyonberg, mot vanan, Tv. Jktenikap, 16lofordade, hvars skick behagade honom. Redan denna lållsamhet skulle på henne häftat allas blickar, om icke hennes vackra ansigte och dristigare, ledigare hållning, än de öfrigas, ådragit henne uppmärksamhet. Hos alla andra røjde sig mera innerligt deltagande än nyfiken* het; hos denna ingenting annat än åtrå att se. Hon gick, lätt och rak, helt nära bruden, mönstrade henne från topp till tå och drog sig hastigt undan, när Mathilda åt henne räckte sin band att kyssa. Men hår-vid invecklades hennes fot bland fransarne kring mattan; hon snafvade, föll och stötte i fallet näsan, så att den sprang

upp i blod.

Matbilda skrek till af häpnad, men fattade sig genast och lutade sig ned, för att hjälpa upp den fallna. Med pilens snabbhet ilade Fredrik till ^in brud, för att biträda, efterföljd af de flesta bröllopsgästerna. Till och med Ludvig reste sig, orolig, upp från sin stel, repade på sin betjent, tog honom afsides och hviskade några ord i hans öra.

Fredrik, som bistått den okända att komma på föl-ter igen, ransakade sina hågkomster, för att återfinna drag, hvilka dunkelt föresväfvade honom, såsom vf-rande icke helt <jch hållet obekanta. Han kunde likväl icke erinra sig när och hvar han förut sett hense; och för att låta sig vårda om någon, som hade behoC af hans bjelp, var det honom ock fullkomligen likgiltigt, hvem hon vore. Den okända, mera flat och för- I tretad öfver sitt fall, än skadad, aflägsnade sig hastigt £n kort stund derefter lopp från mun till mun, att hon blifvit afhemtad i baron Ley.onbergs granna åkdo. Man var ej van att hos bonom finna så mycket medli- | dande, så stor artighet. De gjorde derföre nu dest mera uppseende, hvarmed han, första gången i sialfötid, fann sig mindre belåten, under det att brudgummen, liksom vaknad ur en dröm, på en gång slog sig med handen för pannan och utbrast: »Ja, det är bon!»

»Hvem menar du?» sporde Mathilda lifligt.

»Låtom oss i dag slå bort alla andra tankar, än på vårsälliet, älskade maka!» svarade Fredrik. »Till det andra kapitlet komma vi tids nog.*. . . Men hvad set jag! . . . Din hvitft sidénsarsskö är bestäht med blod» ...

»Allsmäktige Gud!» suckade kyrkoherden, fromt* »låt icke denna qvinnas fall och blod båda svidande sorger åt dettav ädla bus!»

Matbilda bléknäde.

»Sansa dig, min älskade!» uppmanade Fredrik, med fattning. »Fläcken ät* på kogra skon. Den är bestämd åt Leyönberg, och Ludvig må sjelf värja sin sköld från fläckar. Du tillhör redan mig, och på oss Sparf* ▼ enfeldtai* saknar dennfc tillfällighet, äfven om den vore ett elakt förebud, allt inflytande.»

»Och hvad mig angår,» inföll Ludvig, »bryr jag mig alldeles inte om skrodk. Skon har nu ett fördubbladt värde: den är ett minne både af dig, som burit jienne» och af det vackra fruntimret, som ditsatte fläcken.' Mig skall åtminstone den fläckade skon icke klämma.»

»Det önskar jag af uppriktigaste hjerta,» genmälde Fredrik, med ton vigt och en allvarsam blick på Leyon-berg.

Mathilda lät sin hvita afdragna handske falla ned öfver den sudlade skon och ligga q var der, tills före-visningen slöts. Så snart den var förbi, hastade hon att kläda om sina fötter i svart maroquin och fördelade de nyss burna sidenskorna mellan sin bror och denförnämste marskalken, på sätt man förut öfverenskom-mit.

Genast efter bröllopsmåltidens slut försvann brudenj och då bon ej, efter lång väntan, åter blef synlig, skingrade gästerna sig småningom, sedan de tagit af-sked af öfverstinnan och Fredrik.

»Din hustru är slipad och försiktig,» yttrade Ludvig, då han gick, till sin svåger. »Nå nå, Mathilda är icke min syster förgäfves. Hon har satt sig i säkerhet för det skämt, hvarmed man annars gerna undfägnar nygifta fruar.»

»Den unga friherrinnan förblir sig lik,» menade kyrkoherden, i det han bjöd brudgummen farväl: »hon åsidosätter aldrig sina pligter mot Gud och nästan.»

Begge hade rätt. Matbilda begaf sig från bröllopsbordet till den så kallade folkstugan, der bon i full brudskrud boll den vanliga aftonbönen med busfolket. Uppbyggligare hade den aldrig varit. Ingen tänkte på sig, alla åkallade Himlen för henne; och då hon till slut bjöd dem god natt, trängde de sig kring henne och höljde, högt snyftande, hennes hander och kläder med kyssar. Så smyckade husfolkets tillgifvenhet med gläfi* sande perlor den myrtenkrona kärleken flätat.TJUGUTREDJE KAPITLET.

»Fördömdt!» utbrast Ludvig, vresigt» ocb stampade i golfvet; »fördömdt! Den bär dumma händelsen rubbar alla mina planer, drar ett streck öfver alla mina beräkningar. Det oförlåtligaste år, att Tberese kunnat så misstaga sig om tiden.»

»Fallet, förskräckelsen, förtrytelsen torde väl ha påskyndat nedkomsten,» anförde Leporello, som i ödmjuk ställning stod vid dörren, listigt iakttagande hvarje Ludvigs åtbörd och ord, för att bevaka Thereses fördelar och kunna vända allting till det bästa. »En lycka i olyckan var, att jordgumma fanns till hands hos gårdsfogden för hans hustrus bebof. Eljest mår mamsell, Gudi lofvad! efter omständigheterna och den lilla som en nötkärna. Hon har redan en röst så stark, att hon skulle kunna skrika i kapp med hela opera-chören.»

»En flicka således?»

»Ja, berr baron!»

»Och några och femtio mil till barnhuset!» . . (Ludvig stampade häftigt med högra foten.) »Fördömdt, att jag skulle resa från Stockholm, innan ungen var född!»»Det grämer mamsell sig också fastligt öfver, må herr baron tro. Att föda upp de små hemma, kostar för mycket, är bon rädd; och om herr baron ej har råd»...

»Ej har råd? dumhufvud! Det börs att menniskan pratat under feberyrsel. Jag kan som prinsar uppfostra hela dussinet skrikhalsar, om det gäller. Men besvärligt blir ett sådant påhäng i alla fall, och det åt just derom jag talar. . . . Dock, efter den bär är en flicka,, (är Therese ensam dragas med hela besväret. ... Om jag ändå vore väl tillbaka i Stockholm med allt pick och pack, ungarne inberäknade!» f Således var Ludvig bunden äfven vid detta barnet.

Bland Hölmens tjänstfolk och nnderhafvände väckte denna af dem opåräknade tillvext i husbondens hushåll ftllmän förargelse. Visserligen vågade ingen låta bonom märka hvad de tänkte, och på det afstånd, han i alla fall höll dem, kunde dessutom mellan dem och foonom ej aridra meddelanden komma i fråga, ån bestämda svar på korta frågor och befallningar. Lika litet tilltrorde dé sig att i ord gifva Therese tillkänna det förakt * och (fen förtrytelse bennes vandel vållade. Men sjelfva deras tystnad i fyeones närvaro, deras för-stulna ögonkast, rynkade näsor och spetsade mungipot visade nogsamt deras hjertans mening. Och i enrum thed Leporello lossades helt och hållet deras tungors 1»and. Han fick emellanåt höra uttryck och omdömen, som han först mildrade frambar till Tberese, af fraktan att eljest göra henne alldeles ursinnig och förin* leda utbrott, hvilka kunnat störta dem begge i olycka-Det endast lät han henne oförtydligen veta, på det hon skulle känna hvad bon borde rätta sig efter, att kon hvarken var afhållen eller aktad på Holmen.»Tror dt!, att baron sjelf är någondera delen?» invände Therese, spotskt*

»Baron är åtminstone fruktad som husbonde,» svarade Leporello, »och busbonde blir ban så länge ban lefver. Mamsell fruktar man blott så länge bon är husbonden till nöjes. ' Och det Ar en himmelsvid skil* nad . . : Inbillar tjänstfolket sig.»

»Den inbillningen skall jag, besitta In Ig! taga ifrån dem!» for Therese ut, men föll derefter in i djupt funderingar, dem bon slöt med de högt uttalade orden: »att bondlandet vore det sämsta, äfvensom det tråkigaste, både för henne och baron Ludvig. Tacka vill jag ändå Stockholm!»

»Ganska sannt! Bara Inan der kunde slippa efterhängsna tiggare,» anmärkte Leporello, listigt.

»Ja, ja, tyvärr!» suckade Therese. »Vi få lof atl släpa oss fram härnere ännu några månader, tills lil-lan blir litet mera försigkommen . . % och trasgubben ej mera hittar till oss.»

Ringen, som hen nödgats fifva till spillo, sväfvade henne i detsamma ratt lifligt i taiifcarne, och bon fann, att det långa afståndet från hufvudstaden tills vidare var enda säkra medlet att undvika äfventyret af flera dylika förluster.

Det kräftga bordet, de mjuka bolstrarne, de yppiga rummen, den graqnå klädseln, de dyrhara nipperna, den vällustiga sysslolösheten och njutningen att få be* falla, mäktade ändå ej ett befria den till arbete, besvär, umbäranden, lydnad och torftighet uppfostrade Therese från frätande bekymmer. Så visst är; att hvar och en, i hvilken samhällsställning sombelst, har sitt att blåsa på, som ordspråket säger. Vedermodor finnas öfverallt, fördröjda stundom — aldrig uteblifna*Äfven Ludvig började med förundran finna, att den rikedom, hvarmed han trotsade, det oberoende, hvar* med han smickrade sig, hvaröfver ban skröt, icke förmådde afvärja aU förtret,

jemna alla kantigheter, häf?a alla hinder, mot hvilka hans önsknigar bär och der strandade. Fastän han satte sig öfver folkets prat, antagna plägseder och kyrkliga föreskrifter, måste han dock gifva sin nyfödda dotter ett namn, hvartill fordrades att hon skulle undergå dop, och detta kunde ej ske lika inkognito på Holmen, som i hufvudstaden.

Således måste prest anlitas och faddrar anmodas, In-gendera delen kunde ske, utan att uppgifva hvem flickan tillhörde (modren åtminstone), och det stridde lika mycket mot hans fåfänga att erkänna, som att icke erkänna barnet. Det förra både varit att medgifva ett fel, en skyldighet att draga försorg om mor och barn; det sednare att medgifva» det hon icke varit honom trogeo; enskymf, som hans egenkärlek omöjligen kunde smälta. Af detta skäl, tillika med farhågan, att man skulle misstänka, det han ej tordes trotsa allmänna omdömet, förkastade han jemvfil den eljest vanliga nt-vågen, att föregifva, det barnets foder vore okänd.

Therese kunde icke gifva honom råd, endast gråta och besvara bonom.

Tålmodet förgick. Han befallde henne vara glad

— ett osvikligt sått att öka farten af tårarnes ström

— tog fram en almanacka och började bläddra.

Therese blef het om öronen, jemrade sig öfver hans

skymfliga misstänksamhet och bad honom taga i beräkning verkan af hennes fall vid bröllopet på Berga, samt icke förgäta, att löpande året vore skottår och att följaktligen en hel dag borde afföras ur bennes debet.»Din toka!» svarade Ludvig, »jag räknar hvarken månader, veckor eller dagar, utan jag läser deras namn.»

»Jaså; och hvårföre det?»

»För att ge ungen namn.»

»Kära, söta baron Ludvig! låt det för Guds skull bli vackert, så att lille Tbiodolf ej må behöfva skämmas att högt ropa sin syster till sig.»

»Kanske du bar något namn på förslag?»

»Ack ja: Eugenie! Det är på en gång så utländskt och så förnämt; man hör straxt, att det, lika lifet som franska reinetter, är inhemsk sur-kart.»

»Må göra! Eugenie är väl ett alldeles fremmande namn i Leyonbergiska \$lägten; men frågan är nu också blott om ett vattenskott, utan inflytande på den gamla stammen och dess telningar. Således kommer flickan att heta Eugenie, enligt din önskan.»

Nu gret Therese ej längre; men Ludvigs bekymmer voro ej lika lätt häfna. Ändtligen hittade han en ut-våg: gårdsfogden efterskickades.

»Hör på, min vän!» . . .

(Vid detta tilltal gjorde gårdsfogden stora ögon och vågade knappt tro sina öron. Det var första gången Ludvig, när han var nöjd och lynnet godt, kallade bonom annat, än »kära-ni»; medan, om något var i olag, fogden undfägnades med skymforden: skurk, slyngel, nöt, pundhufvud, o. s/v.)

»Hör på, min vän! Er hustru har ju skänkt er en son 7»

»Ja, nådige herr baron!»

»Er förvaltning de sistförflutna tvenne månaderna bar varit mig till nöjes, och ni känner af erfarenheten, att jag är en god husbonde» . . .(Gårdsfogden bugade ända ned till golfvet, men teg och sväljde en suck.)

»Jag vill bevisa ert bus en heder, som skall anteck-nas i kyrkoboken, på det edra efterkommande i fjer-maste led må kunna skryta dermed några hundra år härefter.»

(Ny bugning, men öppen mun af förvåning, i stället för den vid förra uppehållet sväljda sueken.)

»När tänker ni låta döpa gossen?»

Gårdsfogden bleknade oeh började darra. Hao fraktade en storm, för del dopet ieke försiggått dagen efter barnets födelse, och ursäktade sig för dröjsmålet, > det han ref sig bakom örat, dermed, att han ej tordes ställa till någon bjudning på herrgården, så länge nådig baron sjelf vore hemma, utan derföre ernade sista söndag föra barnet till kyrkan, att döpas i sakristian.

»Det får icke ske!» röt Ludvig häftigt till den för* sagde fogden: »gossen skall döpas häruppe i mina ram; ty jag vill sjelf bli hans gudfader.»

Fogden visste knappt, af öfverraskning och glädje* på hvilken fot han skulle stå. Ban bugade och tackade, tackade och bugade på nytt, och frågade pir dopet finge ske och om nådig baron hade något emot, att klockerslcan, som redan vore bjuden till fadder, bure barnet

. »Skicka henne återbud, ocb det genast,» yttrade Ludvig i befallande ton: »en klockarhustru kan ick* stå fadder tillsammans med barbn Leyonberg, sådaot borde ni begripa af er sjelf. Underrätta i stället prosten, som äter middag hos mig nästa söodag, tillika med lagman Sparfvenfeldt och hans friherrinna, att barnsölet då kommer att ske. Och när ni ser lagmans vagn hålla vid min port, så går ni straxt uppoooh bjuder friherrinnan. Jag ansvarar, att hon sam-lyeker.»

Gårdsfogden ställde sig busbondens föreskrifter titt punkt ocb prkka till efterrättelse. .

Söndagen inträffade. Ludvig hade till middagen bjudit Sparfvenfeldt och hans fruntimmer, kyrkoherden och kronofogden. Öfverstinnan ursäktade sig med ppassligbet, men de öfriga antogo bjudningen.

Gårdsfogden, utstyrd i helgdagskläder, framförde redao i förstugan sitt ärende, och Mathilda biföll artigt och med godhet hans begäran.

Häraf föranleddes under måltiden både skämt oefc uddar. Ludvig lyckönskade sin syster att få på sina fäders stamgods första gången utöfva en af gitta fruars företrädesrättigheter; kyrkoherden lyckönskade barnet, att få en gudmor, som i huldhet mot underhaf* ▼ ande vore en föresyn för hela orten; och kronofogden lyekönskade Berga, att kunna börda igen en så förträfflig busbondefru, efter hvilken Holmen i många herrans år förgäfves suckat.

»Ni bar verkligen rätt,» anmärkte Mathilda, fintligt och försonande: »på Holmen har ej funnits matmoder, sedan min salig farmors tid; vår mor lefde oeh dog utrikes. Men jag.hoppas, att min bror ej må besinna sig alltför länge, innan ban skänker Holmen hvad det så länge saknat.»

»Oeh så väl behöfrer,» mumlade kronofogden mellan tänderna. .

Ludvig låtsade hvarken höra eller förstå. Han prisade lyckan af ungarlslifvets oberoende ocb upprepade sin gamla visa om de fullkomligheter och den rikedom, ban äskade af det fruntimmer, åt hvilket ban skalle vilja erbjuda sin band.Så snart måltiden var slutad och kaffe blifvit drucket, ordnades förmaket till den heliga förrättningen. Ett bord framsattes midt på golfvet, öfverböljdes med en duk, och derpå ställdes ljumt vatten i en silfver-skål. Bredvid lades en servet jemte en papperslapp, livarpå barnets namn var npptecknad. Klockaren inlann sig med handbok och kappa åt kyrkoherden, ech gårdsfogden trädde fram samt öfverlemnade sitt barn åt Mathilda. Mot henne intog Ludvig sin plats. Fredrik och kronofogden ställde sig på något afctånd som åskådare; och gårdsfogden, fadren, tillika med barnftiorskan, stannade vid dörren midt emot presten, bakom hvilken klockaren stod med kyrkoboken under armen.

Kristningen försiggick med öfliga ceremonier. Gossen uppkallades efter gudfadren och gudmodrens man och återlemnades, efter förrättningens slut, till sia far af Mathilda. Gårdsfogden utbredde sig i tacksägelser och vördnadsbetygelser för den ära honom och hans barn vederfarits, hvartill Ludvig nickade förnämt, uo-der det Mathilda svarade med en fryntlig lyckönskan och helsning till barnets moder. Gårdsfogden aflågs-nade sig, äfvensom barnmorskan, hvilken Ludvig i dörren gaf en vink af hemligt förstånd, och kyrkoherden anmodade klockaren att knäppa af sig prestkappan. Men Ludvig hejdade honom:

»Vänta, herr pastor! Här finns ännu en nyfödd verldsborgarinna, som väntar på namn. Jag står fadder som förut, och min fru syster, friherrinnan, lär väl då ha den godheten och besvara sig med att bära äfven denna lilla kristendomssyster till dopet.»

»Huru? Har din gårdsfogdes hustru födt tvillingar?» frågade Mathilda förvånad. Ludvig skiftade färg och svarade: »Hvad angår si* dant oss? Här. Sr endast frågan om att fullgöra en kristendomspligt. Du bar i middag blifvit rosad som ett Inönster för hela orten, och dertill hörer aU vara tjenstaktig, utan anseende till personen.»

Fredrik hade emellertid hviskat några ord i örat på Mathilda. Hennes blick mörknade, bennes hållning blef stolt, bennes ton bestämd:

»Ett sådant barn tar jag aldrig i mina armar.»

»Skacfe blott, att denna föresats uttalas sedan du oyss burit ett tjenstebjons unge!» utbrast Ludvig håf* tigt och hånande.

»Tjenare eller busbonde är likgiltigt, då barnets mo~ der är en ärlig mans hustru; men barnet' af en ogift sköka» •
..

»Stilla din galna ifver, oförskömmda!» afbröt Ludvig, uppbragt. »Du är icke värdig att vara gudmor åt detta barn. Döpt skall det i alla fall bli och det genast. Följ mig, herr kyrkoherde!»

Leyonberg ilade ut och lemnade dörren öppen efter sig. Kyrkoherden dröjde qvar i förmaket, bekymrad och tvekande buru han borde förhålla sig. Men Fredrik skingrade hans villrådighet med anmärkningen, att barnet ju måste undfå dopet, om det till och med varit födt i fängelse af någon till döden dömd missdå-derska.

Presten drog en djup suck, skakade, med rynkad panna, hufvudet och gick-långsamt ut, beledsagad af klockaren, hvilken han tillsade att följa efter.

Ludvig bade under tiden rusat in i Thereses kammare, der hon, medan barnmorskan höll hennes nyfödda flicka på sina armar, sammanknöt i prydliga rosor ban-. den uti dopklädningen af högrödt taft. Vid Ludvig*%

åsyn blefvo begge qvinnornaså förskräckta, att de voro på vippen att släppa barnet i golf vet. Han var blek af raseri, bans ögon sprutade flammor, hans läppar sfcålfde. »Stanna qvar här med flickan,» röt han till barnmorskan: »döpelsen kommer att förrättas i detta rum.» Och nu kallade han till sig betjenten, hvilken fick belallning att bals öfver hufvud springa till gårdsfogden och tillsäga bontyn att taga klockerskan med sig och genast komma upp på mamsells kammare. Le-porello försvann som blixten, och kyrkoherden smt klook aréb inträdde. Den yppigbet, som rådde i modrens och barnets kläder stötte honom: det var en trotsande, icke en botfärdig synderska, och han nřipste henne med föraktets tystnad och skarpa, vredgade ögonkast. Ludvig sjelf var så upprörd, att han icke gaf akt på presten, som utan krus satte sig i sidensoffan och gaf tecken åt klockaren att slå sig ned på en stol.

Efter några minuters förlopp återkom betjenten med den underrättelse gårdsfogdens hustru lemtoat honörn: att klockerskan, på barons egen befallning, icke blifvit anmodad att inställa sig vid kristningen af fogdens barn; och att hästen stod sadlad vid porten, då han kom tillbaka från nådig baron med sitt nydöpta barn, hvilbet han knappt gaf sig tid att nedlägga i vaggan, innan ha* kastade sig på hästryggen och red MU ett torp vid ytter* sta gränsen af Holmens egor i husbondens ärenden.

»Heta afgrunden tycks ha sammansvurit sig mot åeri här ungen, för att hindra dess kristnfng!» utbrast Ludvig, med ilsket hån. »Jag trotsar den Jikväl att gör* tiH intet en akt, sota jag beslutit. För er, herr kyrkoherde, Wirprofvet så mycket herrlf gare, att känna fördrifva satan med belzebub, de onda andaroes öf-värste.» »Jag är stadd i utöfning af mitt heliga kall, baron Leyonberg!» varnade kyrkoherden, med strängt allvar och värdighet, »och känner då ingen annan skilnad, in mellan ångerfulla eller förhårdade syndare. Ett enda opassande ord till, och jag aflägsnar mig. Eljest kastar jag gerna en försonande slöja öfver anstötligheten och är beredd att skrida till förrättningen, om afsigten Sr, att barnet skall döpas. Skaffa i sådant fall hit vatten och nämn vittnena vid dopet.»

Prestens hållning gjorde intryck till och med på Ludvig. Han fann honom vid detta tillfälle och i fleras Bftrvaro ej v&ra att skämta med. Sedan Leyonberg stillatigande fixerat honom några sekunder, befallde han, att vatten och serveter skulle inbäras.

»Hvilka skola tecknas som faddrar?» frågade klockareo, i det han öppnade kyrkoboken och derur framtog ett löst blad, för att med blyertspenna göra en anteck* ning* sig till minnes.

Lod vig såg sig omkring, pekade på barnmorskan och yttrade: »hon skall bära flickan, och han» (pekande på Leporello) »skall stå fadder.»

Therese gaf till ett rop* satte begge händerna för ftgöB#r* och gret under hela ceremonien. Ludvig af-bidade ej dess slut, innan han vände om till förmaket* Endast kronofogden träffades der. Sparfvenfeldt och hans hustru hade farit hem, utan att säga farväl.

Från denna stund upphörde allt umgänge mellan syskonen och svågrarne. Ludvig dröjde ännu en rund tid på Holmen, ntan annat sällskap än Therese och sina jagtbundar, och afreste slutligen till Stockholm, utao att göra afsbedsbesök på Berga.TJUGUPJERDE KAPITLET.

Sju år hade förflutit, år af betydelse för de begge bus, kring hvilka vår berättelse bvälfver sig. Den vördnadsvärda öfverstinnan fanns ej mer på Berga: hon hade flyttat ned i Sparfvenfeldtska griflhvalfve. och hvilade för evigt sina trötta ben vid den långt förut hädangångne, aldrig förgätne makens sida. De sörjandes antal vid hennes död utgjordes af hennes (Sara, af husfolket på sätesgården, af underbafvanderna på godset, af invånarne i socknen. Alla begreto hennes bortgång och välsignade hennes minne. Hennes be* grafning var en sorgböglid för hela orten.. På kyrkogården och i témplet trängdes bela församlingen kring den svarta kistan, som inneslöt hennes stoft. Klockorna i kyrktornet klagade ej nog högt, för att öfver-rösta folkets suckar och jemmer, då kistan nedsänktes och försvann ur de lefvandes åsyn. Taflan af hennes likbegångelse var den enda lefnadsteckning, som bär beböfdes, det enda griftetal, som var benne värdigt

Frid öfver den ädlas stoft!il

Ödet bade beskärt benne den hugnaden att få sluta i sin famn tvenne barnbarn, en sonson och en sondotter. Huru hoo älskade dem! Huru hon fröjdade siffåt deras joller! Också de greto vid farmodrens lik. De begrepo ej sin förlust; men de sågo far och mor gråta, och för oskulden Sr bedröfvelsen smittsam, liksom glädjen.

Mathilda sörjde sin svärmor, sin fostermor, sin barndoms skydd och sina utvecklingsårs stöd och vSr n djupare, Sn som var nyttigt för det foster hon bar under sitt hjerta. Också födde bon några månader der-efter en flicka, som saknade lif. Det blef den sista f&rältrasorgen för Fredrik och Matbilda; ty de fingo ej flera arfvingar.

På Ludvigs ovigda sammanlefnad med Therese föll den tvetydiga lyckan af en större fruktsamhet. Så många år, så många barn. Vaggan gungade oupphörligt, under oupphörlig omvexling af der inbäddade skrikhalsar. Vid hvarje ny nedkomst svor Ludvig, att nästa unge skulle lösas in på barnhuset, och hvarje gång förstod Therese, Sn med böner, tårar och enträ-genbet, än med konstgrepp och list, att behålla barnet kvar hemma. Nästa gång: samma eder; nya mot-bemödanden och lika framgång. På detta sätt till-vexte barnkammaren, hushållet, lefnadskostnaden, och han befann sig vid slutet af de ofvannSmnda sju åren i ostörd och obestridd besittning af en Slskarin-na, som han iSngesedan upphört att Slska, utan uppfostran, med råa seder, fläckadt rykte och vissnande behag, och en barnskara utan fotfäste på livvets branta Tv. Äktcmkap. 17stig, för mycket bortskämda af fadren, att duga i tynande klassen, som modren tillhört: för nära fästade vid modren, att blifva som likar npptagna i de lysande sferer, der fadren var hemmastadd.

Ännu dårade han sig sjelf — visserligen ingen annan — med det meningslösa skrylet om sitt oberoende, och ibland vid mulna stunder funderade han allvarsamt på att aflägsna Therese med ett årligt underhall och skilja barnen ifrån sig; men då stod Thiodolf der, med sina omisskänneliga slägl drag och sitt trotsiga lynne, troget afspeglande Ludvigs eget, och Eu* genie med sin intagande täckhel; och dessa begge, kött af hans kött och blod af hans blod, var det bonom omöjligt all handlösl kasta ut i verlden. Bland syskonen hade Thiodolf en bror, som han företrädesvis höll utaf, och han skulle skrikit sig lill slag eller kastat sig ut genom fönstret, om man

obarmber-tigt beröfvat honom dennes sällskap. Likaledes bade Eugenie gråtit sig till döds, om mao lemnat henne ensam med de begge värste vildbasarne, hennes bröder. En syster alt leka med måste man nödvändigt behålla hemma qvar åt henne. Af de öfriga barnen var ett så sjukligt, att det blifvit dess vissa död* om man lemnat det åt fremmande vård, eller van vård. Och med ett barnamord kuode Ludvig omöjligen belasta sitt samvete. Eli annat låg nära nog i själjåget, och man borde väl unna det att åtminstone dö i orubbad t lugn. Sex således af nie sjelfskrifna att behållas hemma. Men huru onalurligt skulle det ej varit att med bemförvisning straffa de tre öfriga derföre, att de ej voro bräckliga eller döende! Kanske grodda ju*t hos dem frön till något stort, något serdeles lyckligi. Ingenting kundq vara billigare, än att dessa finge delaljuft och ledt med de öfriga sy&konen. Och så blefvo de alla nie underbarligen bergade undan det skeppsbrott, byarined de botades att redan i sin barndom varda kastade vind för våg ut i verlden.

På barnens räddningsplanka frälste sig modren. Hvarken förstod Ludvig eller ville ban belasta sig med tillsynen öfver barnskaran. Och denna behöfde likväl stundligen ansas, omhuldas, näpsas. Någon måste detta besvär, detta ansvar åligga. Om han aflägsnat Therese; hade han nödgats skaffa en annan vårdarinna åt barnen. Och den legda qvinnan hade icke skött dem med samma omsorg, snmtna ömhet, som deras egen mor. Och hennes underhåll hade han då haft på köpet att bestrida. Det var ju således till och med besparing att låta alltsammans förblifva på gamla foten.

Följaktligen var Therese sadelfast, hon också, i Ludvigs hus, fastän hon saknade rum i hans hjerta och belt och hållet förlorat anspråken att blända bans sinnen och kittla hans fåfänga.

Ty äfven om hon icke fäll en vink af den obevekliga spegeln, skulle hon anat hvad klockan var slagen, då bon, förr van alt under mellanakterna på operan finna alla salens kikare, lorgnetter och glasögon riktade mot den loge, der hon tog plats, nu såg dem balka förbi med kallsinnig skyndsambet och fortsätta sina upptäcktsresor, utan alt låtsa märka hennes närvaro och aU den grannlåt i klädsel och nipper, hvarmed hon sökte bortblanda de tynande behagen. Lyckligt för henne och till heder för hennes urskjlrning, gjorde hon sig sjelf förtrolig med ungdomens och skönhetsens annalkande aftåg, innan Ludvig hann blifva det varse; och hon var betänkt på mått och steg atttaga redbarare ersättning i utbyte mot den flygtiga byllning hon nödgades afstS.

Lord G., hade längesedan lemnat Stockholm och kuode ej vidare begagnas som retmedcl på Ludvigs svartsjuka. Hon fann dessutom, att han numera med största köld och likgiltighet upptog hennes då och då på försök utkastade beröm öfver den och den sprältens manliga skönhet, vackra vext, ståtliga hållning, utsökta klädsel eller förföriska satt alt våra: ja, Ludvig hade blifvit känslolös till och med för ett ord, som förut skulle gjort houom ursinnig, om hon dristat tillämpa del på någon annan än honom sjelf — ordet: oemotståndlig. Hvarken kärlekens eller fåfängaos svartsjuka gaf ljud, då hon vidrörde denna sträng. Det var en utväg mindre, så mycket mera påkostande att öfver-gifva, som hon var hemmastadd med den roll hon der hade att utföra. Men hoppel lifvade, listen bistod och ihärdigheten krönte ansträngningarne med framgång.

Det var från sjelfva höjden af de olägenheter, hennes sammanlefnad med Ludvig ådragit honom, hon skapade medel att tvinga honom under ett ok, för hvilket han städse burit den största afsky, och hvilket han både i sitt sinne svurit och offentligen skrutit att aldrig underkasta sig.

Denna olägenhet var: barnskaran. Först inkräktade den mer och mer på den präktiga våning Ludvig bebodde och i hvars granna, rymliga förmak han lyste och yfdes. Derefter stördes lugnet till och med i de run han förbehållit åt sig sjelf, och hans öron fylldes af skrik och stoj. Vidare: nedfläckade bohagsting, nedsölade tapeter, sönderrifna böcker, sönderslagna serviser. Slutligen: dagligen vexande utgifter till hushållets munförråd, till kläder, till undervisning. Ludvig svor —men betalte — betalte och svor. Han tröstade sig med att likväl ha undvikit det värsta af allt ondt, det förödmjukande, det outhärdliga äktenskapsoket. Denna fras vägde i hans sinne tyngre, än påhänget af en frilla, utan aktning, utan bildning, oduglig i köket, afskräckande i sängkammaren, och af barnhopen, som den skrytsamme måste skämmas för, när förmän och personer ur stora verlden besökte honom.

Hvilken talisman ligger icke ändå förborgad i de Ura fraserna!

Therese hade godt minne. Hon uppfriskade nu tidt och ofta Ludvigs med hans egna berättelser i början af deras bekantskap om den och den förnäma herrn, som gift sig med modren till sina barn. Ludvig rynkade pannan. Han märkte snaran; men under det han kärt fördömde eller bittert beskrattade de återopade personernas flathet, bviskade redan en hemlig aning i hans bröst: nl faut passer par /d.»

När icke heller de anförda exemplen ur stora världen gjorde åsyftad verkan, fann Therese, att ord ej ett enda tuppffjät närmade benne till målet. Hon öfvergick derföre till handling. Det var sista minan, som sprang — och fästningen af årtiondens föresatser ramlade.

Therese började klaga öfver illamående. På frågorna, hvaruti det Qnda bestod och b var del hade sitt säte, kunde hon ej gifva klart besked; men hon hänvisade till sin gulbleka hy, sina insjunkna kinder, de mörka ögonpåsarne och hullets förlust. Allt detta öf-verensstämde med verkliga förhållandet och kunde kontrolleras. Men andtäppan, svedan i bröstet, bjertklapp-ningen, värken i magen, stickningarne i hela kroppen voro tillsatser, som satte läkarne myror i hufvudet, fyllde fönster och bord med droppflaskor och pulver, men likväl trotsade deras vetenskap just derföre, att dessa åkommor voro tillsatser, dem Therese behöfde för sina ändamål. Först kunde hon endast i vagn, som ej skakade, hemta rörelse och frisk luft; sedermera måste hon hålla sig inne i rummen, emedan minsta pust af fria luften förorsakade nerffressa. Derefter låg hon i morgondrägt ofvanpå sängen, så matt, att hon svimmade vid ringaste försök att sätta foten på golfvet. Slutligen låg hon mellan lakan och insåg, att hennes dagar voro räknade.

Det var icke detta som grämde Ludvig. En sådan förtust kunde han nog trösta sig öfver och skulle ofelbart andais läUare, om han upphört att andas. Men barnens tärning blefve i och med detsamma oå-terkalleligen kastad, och detta gjorde honom tankfull och orolig.

Just der väntade honom Therese. Under det Ludvig, tyst och med mulen uppsyn, betraktade de små, som stimmade och lekte omkring honom, klängde Thiodolf upp på hans knä, för att rida ranka, och Euge-nie sträckte sig på tå, för att med sina läppar nå upp tiH hans. Men när han, bvars panna ljusnade, med välbehag smekade sina begge gunstlingar, kallade modren så väl dem, som de Öfriga barnen, till sin sjuksäng, kring hvilken de bildade en halfcirkel. Ludvig förblef sittande i sin gungstol, uppmätktsamt lyssnande på hvad hon hade att säga dem.

Det blef ett afsked, så rörande hon mäktade göra det, och med så matt röst, hon kunde åstadkomma. Hon slöt med en uppmaning, att, när de ej längre hade någon mor och fadren ej mera ville vidkännas dem, gos-same måtte akta sig att bli hamnbusar och flickorna uppföra sig anständigt, om de finge pigtjenst. Vid dessa ord rusade Ludvig upp, sprang till sängen och röt, med stämma och raseri af ett retadt le* jon: »Mina barn skulle bli lösdriifvare eller tjenste-bjonl ... Min burtige Thiodolf en hamnbuse! . . . Min vackra Eugenie en piga!» . . .

»Jag säger ju icke, att så skall ske; jag ber Gud bevara dem ifrån allt ondt,» fortfor Therese, knappt i sländ att tygla sin glädje öfver Ludvigs ifver och sårade sjelfkänsla. »Men hvad, i Herrans namn! skall det bli af de stackars barnen, när de ingen mor ha och fadren skäms att låta dem bära sitt namn! Thiodolf Ludvigsson och Eugenie Ludvigsdotter blifva, Gud nå's så visst! ptsatta för många både frestelser och äf-ventyr, som Thiodolf Leyönberg och Eugenie Leyönberg aldrig behöfde frukta . . . Men Gud vare evinnerligen årad, att jag icke har många dagar kvar, så ätt jag åtminstone slipper gråta'och blygas, om det går på tok med de stackarne!»

I häftig sinnesskakning och med vilda åtbörder gjorde Ludvig flera slag genom rummet. Sedan han några minuter stillatigande tyckts strida med sig sjelf, fattade han en klocksträng och ringde.

Leporello infann sig i blinken. #

»Spring efter mamsells läkare! Men genast, hör du!»

»Jag flyger, herr baron!» svarade betjenten, sneglande åt sängen, i det han gick ut. Det skedde, för allt af Thereses utseende sluta, huruvida han just behöfde springa sig andtruten. Ransakareblicken gaf ett ne-kaode svar, och han flög med sin vanliga maklighet.

»Det hade varit långt bättre, att baron skickat efter en prest,» gaf Therese att förstå. »Jag behöfver andlig tröst

och nådemedlens hugsvalelse.»»Da känner dig då svagare än vanligt?» yttrade Ludvig, i förebrående ton.
»Hvårföre har du ända tills i dag dolt för mig, att verklig fara är å färde?»

»Det föll mig icke in, att baron numera skulle bry sig om, antingen jag lefver eller dör,» svarade Therese och suckade djupt.

»Åtminstone hade du bordt besinna barnens öde^ återtog Ludvig. »Om du doge ett tu tre, skulle Thiodolf gå miste om fideikommisset.»

Den hjertklappning, Therese dittills föregifvit, inställde sig nu i sjelfva verket och med den våldsamhet, att hon ej kunnat, äfven om hon, för att ej förråda den ytterliga glädje, hvaraf hon var intagen, vågat begära närmare upplysning om syftningen af Ludvigs tal. Hon tvärtystnade och, utan att ana det, ökade just derigenom hans farhågor och stadgade i och med detsamma hans föresats.

Läkaren hann knappt sätta foten öfver tröskeln, innan Leyonberg bestormade bonom med frågor rörande sannolikheten af den lifslängd, som ännu kunde återstå Therese. Och medan hennes puls och tunga undersöktes, fixerade Ludvig läkaren lika uppmärksamt, som denne den föregifna sjuka. Slutligen förklarade han sjukdomen vara en gåta, hvars beskaffenhet och utgång han lemnade derhän. Med visshet tilltrorde han sig endast ått säga, det en kris inträffat, hvilken i ett eller annat afseende kunde medföra afgörande följder.

Orakelsvaret påskyndade verkställigheten af Ludvigs beslut. När läkaren gått, underrättade Leyonberg Therese, att han ernade genast begifva sig till presten, för att uttaga lysning. »Du kan icke hafva något der-emot,» tillade han, icke rådfrågande, utan befallande,»och mitte väl lefva, tills det hunnit lysa åtminstone första gången.»

»Gör huru du vill» (Therese tillät sig nu, i känslan af den lycka, som väntade henne, tala till Ludvig som jemlike), »bara du lagar så, att Thiodolf får Holmen efter dig en gång och icke lagmanskans son, hvilket Berga-herrskapet kanske inbillar sig.»

Det var sigill under handlingen ocb aflat för »duan-det», som redan jagat upp moln på Ludvigs panna och tvekan i bans håg. Den listigt väckta misstanken, att Fredrik och Mathilda kunde för sina barn hysa afsigter på hans egendom, skulle varit nog att förmå honom gifva sig med den qvinna han först mötte på gatan, om ingen annan utväg funnits att draga ett streck öfver en dylik systrens och svågrens förmenta beräkning.

När Ludvig aflägsnat sig, sammanknäppte Therese sina händer och tackade Gqd. Öfvermåttet af glädje, likasom af sorg, bos skaplynnen, hvilka ej blifvit alltför mycket förderfvade eller förhårdade, känner behof att antvarda detta öfvermålt i det högsta Väsendets sköte. Det var för henne så mycket nödvändigare att gifva utlopp åt känslornas ström, som den var nära att qväfva henne. Öfver bennes lif hängde Damoclis-svärdet. Ty icke endast glädjen hotade att mörda henne: det hade blott behöfts att Ludvig, b vars egensinne och Dyckfulla handlingssätt ingen kände bättre än hon, i en handvändning ändrat eller uppskjutit beslutet om giftermål, för att en sådan Hjobsposl omedelbarligen efter det nytända hoppet skulle i blinken gifvit henne döden.

Medan hon låg försänkt, icke i betraktelser, men i ett svall af irrande, hvarannan korsande tankar, öppna* des ena dubbeldörren varsamt och Leporello trädde inoch under djupa bugningar samt en larf af skrymlad vördnad i uppsyn, till trots af löjet, som bröt fram ur de illpariga ögonen, närmade sig soffan, der Therese lig. Han stannade, bockade sig ånyo ganska djupt och njöt några minuter, stillatigande, af hennes förvåning och ängsliga ovisshet, hvad detta besynnerliga uppförande hade att betyda. Då han ej gjorde sig brådtom att taga till ordet, bröt hon sjelf tystnaden med frågan, hvad afsigten vore med bans besök och sällsamma beteende.

»Mio afsigt är,» gäckades Leporello, »att i allra som största ödmjukhet bedja mamsell (frun skulle jagsäga), till firande af sin nya upphøjelse, göra sin gamle vän och hädanefter trogne tjenare ett litet handtag.»

»Hvad år det nu igen för upptåg? Aldrig far jag vara i fred, så snart baron vänder ryggen till,» anmärkte Therese, i snäsande ton.

»Förifra sig ick«! Mam . . . (Besitta, att *fruni" alltid stockar sig i halsen) kunde sätta lifvet till på kuppen, så svag som hon år efter den långa sjukdomen,» fortfor betjenten att håna. »Gör i alla fall en god ger-ning, medan

frun (jo, nu gick det ändå riktigt för sig att få fram ordet, utan att stappla) vankar härnere i jemmerdalen, och hjälp en fattig fan att få igen sio klocka, som råkat hamna hos madam i Blåkulla.»

»Ännu förstår jag icke ett ord af allt hvad han säger, och lika godt kan det väl också vara,» menade Therese.

»Nå, efter frun icke har lust att höra halfqvädBa visor, får jag lof att sjunga rent ut, för att bli förstådd,» återtog Leporello. »Saken är den, att jag för en tid sedan hade en satans otur på kille och nödgades pantsälta klockan för tie riksdaler hos Blå kulla-mutter. . . . Nogminns vil frun henne sedan den der händelsen med tiggare far, som stal tvåan på krogen och då Therese mutade ned saken?»

Det var en händelse, som visserligen aldrig slapp ur hennes minne, och hvarom hvarje erinran tillskyndade henne förskräckelse.

Svåfvande på målet bad hon Leporello besinna, att, sängliggande som hon var, hade hon inga penningar om hand. Om hon komme på fotter igen, ville hon visserligen hjälpa honom, äfvensom, i annat fall och om hon kände sin sista stund nalkas, hon icke skulle underlåta att, såsom sin sista begäran, mana godt för honom och hans husbonde.

»Si att Therese verkligen inbillar sig kunna pudra in mig också med sin sjukdom!» utbrast Leporello, grinande. »Nej. tack vackert! Och tacka sin himmelske fader och mig, att jag tiger som ett godt barn och löper april till läkaren och på apotbeken. Något för något. Det är väl icke obilligt begär, att få igen sin klocka för så mycket onödigt spring.»

»Leporello ser ju själf, att jag icke får komma ur sängen . . . läkaren har förbjudit det. . . . Och så länge jag ligger bär, kan jag icke säga till baron om penningar; ty hvartill skulle jag nu behöfva dem? Det skulle bara väcka barons misstankar och göra ond blod.»

»Den saken är rasande lätt hjälpt,» påstod Leporello. »Frun låter sin läkare föreskrifva dugtigt med dyra läkemedel: jag fyller droppflaskorna med friskt brunnsvatten, lägger strösocker i pulveromslagen — och stoppar penningarne i min ficka. På detta sätt slipper frun att plåga sig med elak smak, jag får hvad jag behöfver och baron betalar ej en vitten mer, än det skulle kosta, derest jag verkligen bure recepten till apoteket ... Nå, hvad sägs om mitt förslag, kära fru lilla?»

Therese besinnade sig ett par minuter. Leporello var för djupt invigd i hennes hemligheter, att hon dristade ge honom afslag. Mot sin vilja samtyckte hon att föra Ludvig bakom ljuset för betjentens räkning, sedan hon dittills gjort det för sin egen. Vid sitt bifall ftstade hon likväl förbehållet, att Leporello skulle upphöra att gäckas med henne och kalla henne fru, innan hon blifvit det.

»Huruvida Therese nånsin blir det, eller ej, anstår icke mig att döma om,» invände betjenten; »men är det gäckeri att kalla henne fru, så har hon baron själf att skylla för det också, ty innan han gick i jåns, gaf han sträng befallning att aldrig mer säga "mamsell Therese", utan "frun"»

»Ett nytt bevis, att det är allvar med giftermålsförslaget,» tänkte Therese vid sig själf, när hon blifvit ensam. »Har jag väl hunnit bli fru ifrån mamsell, nog skall det sedan gå lätt att tituleras friherrinna, i stället för fru.»

Till lycka för Therese, behöll hon dessa tankar för sig själf. Om hon klädt dem i ord, om dessa, högt uttalade, nått Ludvigs öron, är fara värdt, att hvarken Thiodolf eller Eugenie mäktat öfvertala Ludvig att låta viga sig vid deras mor. Ty fastän hennes anspråk på den titel, han bar, blefve en oundviklig följd af deras äktenskap, hade han balkat öfver en omständighet, som han förutsatte att döden hastigt skulle utplåna.

Från den stund han, efter uttagen lysning, kom hem, var han i alla fall vid det värsta lynne. Ingen* ting var honom mera i lag, allting förtretade honom. Ingen undgick hans misshag. Leporello erfor deraf handgripliga vedermälen, som ur andra synpunkter voro välförtjenta; Therese bemöttes med föraktets tystnad; barnen snästes. Det var en tiger, som rasade — med kedja kring foten. '

Skygg att råka någon fremmande den dag lysningen första gången afkunnades från predikstolen, beslöt han

företaga ett slöftåg åt Stocksundssidan. Bössa och hundar inpackades i jaglvagnen, och han for just då del ringde lill samling i högmessan. Slraxt utom Ros-lagstullen sprang ena axeln på åkdonet. Annan utväg | fanns icke, än att sätta in detsamma på Albano, tills ! det någon söckendag kunde lagas och afhämtas, och söka få hyra en annan vagn. Det förra skedde; det i sednare lyckades icke. Han hade endast valet mellan att vända om till fots eller dröja på värdshuset, tills betjenten hunnit från staden skaffa annat åkdon — och Leporello affärdades med befallning att skyndsamt för-anstalta om en vagn i full god t skick.

Det var således på Albano han skulle invänla dess ankomst: på Albano, der han ungefär tolf år förut äf-venlyrat lemman och lif för besittningen af en q vinna, hvars ostörda egande under lagligt och helgadt hägn utgjorde hans afsky till den grad, att han undvek sitt eget hem. Och lord C., och grefvinnan ***% som han för denna q vinnas skull förvandlat från varma vänner till dödsfiender för lifstiden: om de kunnat se honom nu, huru fullständigt skulle de ej funnit sig hämnade! Och huru afundsvärd den utträngdes och den förskjul-nas lott mot deras öfvermodige besegrades! Denna jemförelse trängde sig straffande på bonom själf, och för att dränka dessa hågkomster, slog han med knifven halsen af en butelj champagne.Försi sent på natten kom han tillbaka till sin bo* ning, på en gång så överbefolkad och för honom så enslig. Barnen voro ännu för små att emottaga hans förtroende; deras mor egde det icke, eller egentligare: det var just rörande henne och deras inbördes ställ? ning han beböft någon, i bvars sköte han bnnnat nedlägga sina bekymmer. De förtrogne naturen anvisat honom — systren och svågern — hade han stött ifrån sig just för denna samma qvinnas skull, och om vänner hade han hittills icke lagt sig vinn och ännu mindre funnit!

Alltsedan han bortfört Therese från lord C., samt den brytning och de uppträden deraf vållats, hade Ludvig stått i spändt förhållande till förmån och ka»* rater. Framgången på embetsmannabanan stäcktes i ocb med detsamma, och »han stod, oaktadt sin rikedom och sitt lysande lefnadssätt, på samma punkt i tjenste-våg lysnings- som envigesdagen. När han följande veckan infann sig i kabinettet, såg han axelryckningar och spetsade mungipor öfverallt; Och då slutligen en af kamraterna med löjligt allvar och gäckande kras framträdde och »tog sig den äran att lyckönska till den lysande förk>ningen, som utgjorde hela hufvudstadeos samtalsämne,» brast en salfva af skratt lös, mördande för Ludvigs egenkärlek och fåfänga» Han, som öfver-modigt begabbat hela världen, kunde ej smälta förödmjukelsen att vara ett mål för allmänt åtlöje. I raseri lemnade han, embetsrummet och skyndade hem, der hans första åtgärd blef att skriva sin a&kedsan-sökning. Den var för mycket efterlängtd, af hans både chef och kamrater, att icke blifva ulafn dröjsmål föredragen och bifallen; och iunan tredje lysningsdagen befann Ludvig sig befriad från fjettarne af tjensteålig-ganden, till ersättning för del äktenskapliga ok, hvar-under han stod i begrepp att träda.

Man inser lätt, att detta snöpliga slut på de präktiga luftslott, han byggt åt sig i befordringsväg, icke minskade hans elaka lynne. Ju mera det plågade honom, desto mera pinade han alla, som omgäfvade honom. Han förbannade den stund, han gjrde bekantskap med Therese; förbannade Thiod&lf och Eugeniés födslostunder; förbannade sin egen. . . . Sådan var smekmånadens morgonrodnad.....

Och ingen droppa förspilades af denna sällbetsbägare. Ludvig skydde umgängen» skydde att visa sig på gatorna, misslänkande, att hvar och en, som rörde handen, pekade fingren åt honom, att alla, som drogo på munnen, skrattade åt honom och hans äktenskap. Han slöt sig derföre inne med Therese, barnen och sitt tjenst-folk och var deras och sin egen plågoande.

Ändtligen bade lysningen alla tre gångerna fullbordats. Om bröllop blef ej fråga, endast om vigsel och bura den skulle kunna verkställas så obemärkt som möjligt. Ludvig ansåg sig hafva att frukla ej blott de bildade klassernas hån, utan de obildades skymford och vilda eller uppviglade så liars handgripliga förolämp* ningar mot personer och bostad. Derföre tändes inga kronor; sal och förmak förblefvo mörka; inga tillre-delser i köket; inga fremmande öfverplagg i kapprummet: ett bröllop utan gäster: en brud — utan krona. Vigseln på sången var sista uppträdet af den roll, The-rete spelat. Och Ludvig, som beräknat all sp henne förflyttad ur brudsängen i likkistan, såg i stället, till sin bestörtning, att han dag efter dag tillfrisknade . . . sedan värdshuspigan blifvit en välbeställd friherrinna.TJUGUFEMTE KAPITLET.

Småningom upphörde man i Stockholm att tala om baron Leyonbergs giftermål, på samma sätt som man der glömmer hvilken annan händelse som helst, stor eller liten, förskräcklig eller förtjusande, fröjdefall eller bedroflig*. Samtalsämnen i en hufvudstad likna det brusande hafvets vågor: i det ögonblick böljan bryter sig mot bergets fot, hör man intet annat än svallets dån, ser intet annat än del hvita skum, hon vråker i höjden, och nästa ögonblick sköljer en ny våg med lika buller och bång bort hvarje spår efter den föregående.

Denna ostadighet i föremål för uppmärksamheten, som utgjort Ludvigs förtviflan, så länge uppseende var hans högsta åtrå, hans största njutning, blef nu hans tröst, sedan han till pratet för dagen ej hade annat att skatta * än de löjligen bittra frukterna af en samman' lefnad utan aktning och inbördes lillgifvenhet samt utan andra band än sinlighetens.

Det påhäng genom lifvet, han ådragit sig just för att undvika äktenskapets förmenta ok, var vida mera tryckande, än ett giftermål mellan likar, och lefnadskost* naden visserligen icke mindre för del, att han behöfde skämmas, i stället att känna sig slott öfver sin kära hälft. För att skaffa henne umgängen, gaf han kost'bara måltider och skattade sig lycklig, då hans bjudningar antogos. Men så snart kräsligheterna voro förtärda, vinerna tömda och värdfolket vände ryggen till, utskrattade gästerna dem utan skonsmål, och sällan . besvärade de med genbjudningar. Förströelserna och barnens uppfostran voro lika dyra i detta underhålliga äktenskap, som derest Ludvig gift sig inom medel klas* seo eller de högsta kretsarne. Ingen annan besparing var gjord, än af anseende och huslig sällhet.

Att föra stat och uppföda nie barn, är intet narr-rerk. Thiodolf bestämdes för krigsståndet; ty hoppet om evig fred aflägsnade fruktan för faror: och han skulle anställas vid lifgardet till hast; ty oberäknadt den granna uniformen, stod detta regemente under ett hägn, som lofvade befordringar och hastig lycka. För de gossar, som icke stuckos in vid Carl berg, antogs i en lärare i huset och en ledarinna för flickorna. Dessa utgifter och denna förökning af hushållet ökade betyd* ligt Leyonbergs lefnadskostnad.

Om hustrun hade infört något i boet, bon också, eller om, då hon ingenting medförde, hon åtminstone förstått att hushålla med hvad der fanns, så hade Holmens afkastning rundeligen räckt till ett lefnadssätt, som icke ens behöft vara sparsamt. Men Therese, uppfostrad till piga, saknade förstånd som matmoder, dugde till intet annat, än att slösa med grannlåt i sin klädsel, och tänkte, upphöjd till friherrinna, ej på annat än nöjen och förströelser. Icke af svaghet för benne, men af högfärd, ville Ludvig ej tillstå, att hans inkomster mindre och mindre förslogo. Förgäfvess pressade han sin gårdsfogde, all suga ut sista skärf-ven ur Holmen och öfversända till Stockholm. Gårdsfogden anmälde, att alla tillgångar voro uttömda, span* Tv, Äktenskap. 18 milen såld, skogarne uthuggna, frälseräntorna ulpan-tade, för att efterkomma förut meddelade befallningar, och att på år och dag ingenting vidare kunde från fideikommisset påräknas.

Ludvig erhöll denna Hjöbspost just under det The* rese framlemnade till honom tvenne rakningar på be* tydliga summor från sidenkramhandlaren Medberg och modehandlerskan Fibie. Begge önskade liqvid, en»* dau varorna längesedan blifvit tagna.

»För fan i våld!» ulbra&t Ludvig, förtretad, stam* pade i golfvet och slog sig för pannan. »De kondt aldrig kommit mera olägligt, än nu. I .stället ftf penningar, som jag i dag väntat från min fogde, Öf jag den hugnande tidningen, att han ingenting kan & verskicka minst på ett år.»

»Du är alldeles för flat mot den lymmel», plstei Therese; »aldrig är det annat än pjunk å hans sida* i stället att skaffa penningar. Gör dig af med honofl ju förr desto hellre.» :

. »Det hade längesedan skett, om icke det dunal fadderskapel låge i vägen,» invände Ludvig; 4M skriket blefve alldeles förbannadt, derest jag, som I gudfar åt pojken, körde föräldrarne på porten. Föl i verlden skulle jag satt mig öfver folkets prat, »ei alltsedan mitt giftermål med dig blef en visa i fad riket, vill jag oger na ge lastarena rum på nytl.» 1

»Sådant hjälps dermed,» återtog Therese, som bi ett horn i sidan till gårdsfogdens hus, alltsedan En# nies kristniag på Holmen slog så illa ut, »att i som faddergåfva åt pojken skänker efter allt bvad k dren bestulit dig på.

Det blir en ged gerniog i tala om, och vi få i alla fall icke mera, antingfåå gör derma eftergift eller ej.» Detta var ett försUg i Ludvigs kram, ocb det var genom att i sådan anda gå bans tankar i förväg, som Therese småningom fick hand om tömmarne, så att den egensinnige, sjelfviske, om sitt så kallade oberoende ytterligt svartsjuka Leyönberg, innan han visste 1 wdet af, stod under toffeln af en hustru, för hvilken kan byste hvarken kårlek pller högaktning. Med nå-sU post biel gårdsfogden på Holmen uppsagd ur Ludvigs tjenst instundande flyttningstid.

Denna åtgärd afsåg framtiden, ulan att afhjelpa stundens behof. Om ändå de b*gge räkningarne från Medberg och fru Fibie varit de enda Ludvig, eller, lättare: Therese haft- att liqvidera! Men skulden vexle tillika .med den ökade lefnadskostnaden, under det in-, iomsterna minskades från den utsugna egendomen» Bet faons blott en utväg: lån — ocb diskonten anlidades.

Dervid förtröl honom mest alt nödgns begära någons borgen, han, som alllid med stö lan de oginbet vägrat sitt namn åt alla andra. Men uöden* bar infen lag. Han måste kufva sin fåfånga och anhålla

tn ett par personers påskrifter å lånehandlingen. Det pekades och äfven lånet beviljades. För ögonblicket blef således förlägenheten afhjelp.

Under sömnlösa nätter, som började inställa sig

ttmtidigt med lefnadsbekymmer, hvilka för. Ludvig

roro en splitter ny bekantskap, funderade han allvar*

Rut öfver sin ställning och kom till den slutsats, Ht del vore klokare skaffa sig ett stort slående lin* fa att omsälta smärre summor i diskonten och stå 1 Ht slag» förbindelse hos borgesmännen. Sedan han* Rort sig väl hemmastadd med denna tanke, blef daa tfsta, alt söka tillstånd att låta inteckna sill fideikom-misa, och. från denna tanke skred han till handling. Der vid stöUe han på ett hinder, h vilket han ej ta-git i beräkning: högsta domstolen infordrade hans svågers utlåande öfver ansökningen. Det var redao förödmjukelse nog, att nödgas erkänna för honom och sin syster, att Ludvig råkat i penningebehof, men än* nu värre, om Fredrik satte sig emot ansökningen och såsom skäl för sitt afslyrkande uppdroge en tafla 4 Leyonbergs husliga förhållanden. (Jnder flera ån til hade ingen beröring egt rum svågrar ne emellan, oeh han erinrade sig nu alltför lifligt det afslag, han för inånga år sedan gifvil Fredrik, då denne vid ett tW fille begärt hans borgen, för atl icke frukta vedergIW ningens stund vara inne. Lämpligaste sättet alt afo\$ sådant hade naturligtvis varit, alt i bref återknyta vfr-skapsbanden och söka beveka Fredrik till ett förmå* ligt utlåande, isynnerhet som, sedan Ludvig liti viga sig vid modren för sina många barn, ingen & sigt visade sig för Sparfvenfeldls hustru och barn iH någonsin blifva innehafvare af fideikommisset. Mel att falla till föga, var aldrig Ludvigs sak: hellre SM tyrade han allt, öfverlemnande utgången åt Några veckor efter det remissen på hans blifvit affårdad, erhöill Ludvig ett bref, på hvars han igenkände sin systers stil. Det kunde ej vara vanligt förhållande, som satt pennan i hennes hand, dessa syskon sällan éller aldrig brevexlall och all menskap dem emellan varit afbroten alltsedan pen på Holmen. Han vände brevet flera gånger, han öppnade det. Om lacket ej varit röd t, skulle troll henne ha blifvit enka, ocb deröfver bade bekymrat sig mer, än öfver hvilken annan som helst, den der icke rörde hans egen person, det anade bonom, att detta bref just aogickfördelar, och derföre blandades en viss oro i den nyfikenhet, hvarmed han bröt sigillet.

lied lätt hand vidrörde Mathilda, att börja med, det åktenskap, hvilket upprest en ööfverstiglig mur mellan syskonen och svågrarne. Den köld, Ludvig alltid visat hennes man, af höll denne från att meddela sig åt ho- , nom; men det var likväl med Fredriks vetskap och | samtycke hon underrättade sin bror, att, sedan de hus-Jiga missförhåUanderna äfven undergräft hans välstånd och tvingat bonom att med gäld belasta sin ärfda fastighet, hade Fredrik blundat för de haltande skälen i ansökningen, äfvensom för dem af vigt han kunnat införa mot densamma, och obetingadt lemnat sitt samtycke till fideikommissets intecknande. Härvid fstade i hon för sin enskilda del, visserligen icke ett vilkor, nen en öm bön till sin brors bebjerrande. Han bado uppsagt sin gårdsfogde, om hvilken hoo, såsom den der vore boende på orten, kunde med full öfvertygelse för-låkra, alt det brast bonom hvarken redlighet eller nit: Lod vig kunde vid elt ombyte råka ut för någon vida timre, som i alla fall

vore i början ovan vid både folket och egendomen, och emellertid beröfvades den nuvarande fogden med hustru och barn deras nödtorftiga appbälle. Hon besvor därför sin bror, att låta honom fortfara med Holmens förvaltning, så väl af med-Jidande med fogden och hans hus, som med afseende på hans son, åt hvilken de begge stått fadder.

»Aba!» mumlade Ludvig mellan tänderna, i det han alångde det genomlästa brevet ifrån sig långt bort på bordet. »Hon vill blanda sig i mina hushållsbestyr och lägga sig at för det tjenstfolk, jag beslutit afdanka! Bet skall ej lyckas henne, så sann j?g betar Ludvig Leyonberg! ... Är det icke nog, att jag fått en hustrupå halsen, utan till och med min syster skall understa sig att ligga öfver mig med förord! ... I min salig fars lid hade Mathilda ej ett ord att säga i något, som han företog sig, och det vore till och med van vördnad met hans minne, om jag blefve mera släppbändl mot henne, som han egentligen aldrig kunde tåla. . . . Nej, nu måste gårdsfogden bort, om jag också aldrig förr tänkt derpå. Hela orten skall förnimma, att jag är en husbonde, som ej tager intryck af någon annans vilja, ån min egen*»

Att Mathildas förbön skulle lemnas ulan afseeade, Var således beslutadt; men ännu tvekade han om sättet att låta henne veta sitt beslut. Borde han gifva henne skriftligt afslag, eller lemna hennes bref obesvaradt och låta svaret innefattas i den förnyade befallningen tiH fogden att afflylta? Men i sednare fallet kunde det se ut som hade Mathildas bref ej kommit Ludvig tillhanda , och hon smickra sig med att detta var orsaken till att hon ingenting utträttat. En sådan villfarelse rar han framför allt angelägen att betaga benne, både för att visa sin egenvärdiga myndighet och att för framtiden förekomma alla försök att inmänga sig i hans enskilda angelägenheter.

Ändtligen hittade han på en utväg, som förvissade honom att aldrig mera bli besvärad af bref från sn syster. Han skref ne ra li gen svaret i Tbereses namn, hvaruti bon nämnde Mathilda »du» och »svägerska» och i ganska spotsk ton meddelade afslaget, bifogande anmärkningen, att dtet vore en gengåfva för Mathildas vägran, just när gårdsfogdens son döptes, att vid samma tillfälle bära hennes lilla Eugenie till dopet. Bref* vet undertecknades: »Therese Leyönberg» och skrefe med vacker fruntimmersstil, hvilken så mycket hellrekunde gå och gälla för hennes, som ingen hvarken på Berga eller Holmen någonsin sett de kråkfötter, med hvilka Therese icke utan svårighet, stundom, fast sällan, bjöd till att uppteckna ett och annat till minnes åt sig eller Ludvig.

Någon tid derefter meddelade högsta domstolen tillå* telse att inteckna fideikommisset; lån erhöles; den gamle 'gårdsfogden afflyttade från Holmen, sedan del lyckäts honom alt, genom Sparfvenfeldts förord, erhålla tjenst vid Aronsnäs. Gossen, till hvilken Mathilda och Ludvig stått faddrar, upptogs på Berga och uppfostrades på Fredriks och hans hustrus bekostnad i deras gårdsfogdes hus, tillika med hans barn. Hela orten fann i detta nya drag af Sparfvenfeldtska parets ädla tänkesätt en ny anledning att älska och vörda dem.TJU6USJETTE KAPITLET,

Riksdagskrumpeten smattrade. Från alla väderstreck och alla landsändar tillströmmade riksdagsmän, med koffertar och kappsäckar öfverfyllda af förslager, alt vända upp och ned, ut och in på det gamla Sverige, med hjernorna proppade af motståndsföresatser, hvilka en i sender dunstade bort vid nådiga småleenden, förtroliga handtryckningar och fradgande champagne; med lungorna svällande af tal, hvilka, dränkta i frasernas haf, bisattes i tidningarnes spalter och slutligen nedsänktes i protokollernas djupa graf. Åtta dygn darrade allt hvad ansvar underkastadt var; åtta dygn sed-nare satte de sig i beröring med vederbörande; åtta dygn derefter andades de åter; ännu åtta dygn och de började tala ur hög ton; åtta dygn till jäspade de åt den långa riksdagen; och ändtligen de sista åtta dygnen vände de riksdagsmännen ryggen, innan dessa hunnit vända ryggen åt riksdagsorten.

Det är den vanliga gången.

Ludvig, som vantrifdes hemma och brann af fåfänga, omfattade med ifver riksdagsfåltet, att fördrifva sin tid och blifva omtalad. Det stora fideikommissetberedde honom elektorernes förtroende att bli insatt uti ett utskott, och den gamla ättens nummer gaf bonom der ordförandeplatsen. Likbet i åsigter och sam-drägt i öfverläggningarne gjorde arbetet inom utskottet lätt och umgänget mellan dess ledamöter angenämt. Ludvig, som en man af verld, öppnade för dem sitt hus, hvartill början skedde med bjudning till en middagsmåltid. Dervid skulle tillgå ståtligt på allt sätt, icke blott i undfägnad, utan till ocb med i emotta-gande och bemötande. Således utträdde han sjelf

icke i förmaket, innan betjenten anmält, att alla gästerna voro samlade. Therese skulle visa sig något förut och helsa gästerna välkomna; hon behöfde ej på förhand vela hvilka de voro, ocb dc borde naturligtvis begripa, att det var frun i huset, äfven innan den framställning försiggick, som han sjelf sedermera ernade verkställa.

Men, rhomme propose et Dieu dis-pose . . .

De första gäslerna, som inställde sig, voro en prost och en borgmästare, begge från * köping. Sedan de några minuter väntat alldeles ensamme i förmaket, inträdde Therese, klädd i en hufva af spetsar, och svart sidenrock, samt insvept i en stor schawl. Hon studsade, skiftade färg, blef stående liksom förstenad och glömde till ocb med att niga till svar på prostens hels-ningsbugning; ty hvad borgmästaren angick, blef han lika förbluffad vid åsynen af friherrinnan Leyonberg, som hon vid hans. Men sedan han några sekunder stillatigande och skarpt fixerat henne, närmade han sig hastigt. och, glömmande att ännu en tredje person — prosten — fanns i rummet, utbrast, med ton ochuppsyn af en ransakningsdomare: »Hur lusan djeflar bar det kunnat lyckas dig, slyna! alt nästla dig in i ett hederligt bus, sedan du bar dig så illa ål den tid du var i min tjenst?»

Therese hof upp elt anskri och dignade, afsvimmad, ned på golfvet.

Vid hennes rop skyndade eu kammarpiga ocb Le-porello in genom hvar sitl rum i förmaket. De lyf-tade upp Therese, som ännu ej kommit sig för, och buro henne in i sängkammaren.

Under det prosten och borgmästaren nu voro på tu man band, begärde den förre upplysning om detta oväntade och föga behagliga uppträde. Borgmästaren gjorde i möjligaste sammandrag Thereses lefnadsteckning under hennes vistande i * köping, innan prosten änna flyttat dit. Begge kommo öfverens, att det vore synd om friherrinnan Leyonberg, som' fått ett så flygtigt stycke i sitt hus, men att grannlagenheten fordrade, att man icke för någondera af värdfolket låtsade om, alt man kände, hvarken deras husmamsells person eller hennes äfventyr.

Emellertid samlade sig gästerna, ocb slutligen blef vårdens sjelf synlig. Han såg upprörd och dystert ut ocb gjorde en ursäkt, att en hans hustru hastigt åkom-men opasslighet beröfvade dem nöjet att få göra henne bekant med hans värda utskottskamrater.

»Det hade varit bättre, att bror låtsat icke känna den der busmamsellen,» hviskade prosten till borgmästaren.

»Hennes förskräckelse bar väl så djupt gått friherrinnan till sinnes, att hon sjelf deraf blifvit illamående.» Borgmästaren fann, att han förlupit sig, ångrade det genast och kftnde till och med medlidande för Therese. för ögonblicket kunde förhastandet ej godtgöras; men han var allvarsamt betänkt att ställa henne tillfreds si fort ske kunde.

Oaktadt bordets läckerheter och öfverflöd på utsökta viner, rådde ingen glädje vid måltiden. Vårdens för-ståndbet smittade gästerna. Vårdinnans frånvaro och opasslighet förjagade trefnaden och allas goda lynne.

Från Leyonbergs fina, men tröga middag gick borgmästaren på spektaklet, att förströ sig. Man gaf »Maria Stuart.» Men hvarken Schillers djupa tankar eller Englands Elisabeth, upplefvande på nytt för Svenska åskådare i fru Torslows mäterliga spel, eller Almlöf-Leicester, eller den eld, hvarmed Torslow gaf Morti-mers roll, mäktade odeladt fjettra borgmästarens uppmärksamhet. Oupphörligen rann Therese honom i hågen. ' Sedan han emot benne urladdat sin vrede, vaknade faderskänslan, oeh det grämde honom isynnerhet, om han blefve en orsak att störa hennes lycka, då hon lyckats att bli anställd #i ett så godt hus, som baron Leyonborgs.

Innan borgmästaren gick till sängs, satte han sig ned att skrifva en biljett till Tberesé, bvaruti han först uppmanade henne, att hon å sin sida måtte, liksom han skulle göra å sin, glömma allt föregående groll dem emellan och anse middagens uppträde som derest det aldrig egt rum. Derefter bad han benne göra sig besök och dertill sjelf bestämma hvilken tid som helst, hon kunde göra sig ledig. Han skulle då draga försorg, att ingen oeh intet måtte störa deras mellan-fyra-ögon, och hon skulle erfara, att bon i honom alltid hade en kuld — vän. Med biljellens fullbordan tyckte borgmästaren sig ha vältrat en tyngd från sina axlar. Han lade sig lugaad att sofva och vaknade följande morgonen uthvikt och vid det bästa lynne.

»Hör på, Bengtsson,» yttrade borgmästaren följande morgonen till sin från hemorten medförde uppassare, då

denne bar in de blankade stöflorna ojh ställde dm vid stolen, på hvilken den borstade borgareuniformeo Jåg,*
»du brukar vara hvad man kallar stadvisandes och hittar väl åtminstone till Drottninggatan?»

Bengtsson — en bekantskap, som läsaren redan gjort i trettonde kapitlet, fastän hans namn der ej förekommer, rådstufvuvaktmästare för öfrigt till yrket — bugade och svarade »ja.»

»Godt! Tag den här biljetten och gå till huset N:o 00. En trappa upp bor baron Leyonberg. Hos hans friherrinna finns en husmamsell, som skall ha biljetten. Du har för många år sedan sett henne i * köping. Hon var till och med i mitt hus under min salig hustrus lifstid och kallades Therese» . . .

»Therese!» utbrast Bengtsson, ur stånd att hejda utbrottet af sin förvåning. »Hon som var barnpiga i salig fru borgmästarinnans tid?»

»Alldeles. Du minns henne, hör jag., Hannes uppförande den tiden var Gud nå's icke bra. Den stackarn hade råkat ut för någon listig och trolös förförare» . . .

Vaktmästaren drog hastigt upp näsduken ur sin ficka, satte den för näsan och nös.

»Gud hjelpe er, käre Bengtsson!» . . .

Denne bugade djupt och tackade allra ödmjukast.

. . . »Men redan på gäslgifvargården blef hon en annan människa, och alltsedan hon lemnade * köping, bar hon varit ett riktigt dygdemönster. Hennes rykte hann slutligen till! friherrinnan Leyonbergs öron, hvilken är en arbild för allt hvad fruar heter i hela hufvudsta-den. Hos henne dr mamsell (glöm för all del icke att kalla henne så; ty i Stockholm är det ingen som kan ana, att hon börjat sin bana som jungfru) Therese ser-delcs väl i vantarne. Hon är friherrinnans vän och dagliga sällskap och bemötes snarare som medlem af släkten, än som husmamsell. ... Se så, begif dig åstad. Laga för all del, att du får lemna biljetten i hennes egna händer, och för med dig svar på innehållet, skriftligt eller muntligt, och, i sednare fallet, kom nega ihåg hvad hon svarar, och för all del skynda dig!»

Denna sista anmaning var öfverflödig. Bengtsson brann af nyfikenhet att få se, huru jungfru Therese skulle taga sig ut som mamsell. Visserligen var han [en smula besvårad af det oangenäma slutet på deras så angenämt började bekantskap; men han tröstade sig med, att, sedan hon blifvit förnäm och dygdig, kunde det väl icke falla henne in att vilja hämnas oförrätter från hennes lättsinniga period. Skulle åter, mot berr borgmästarens förmodan, tänkte Bengtsson, mamsells dygd ej hunnit få alltför bastant fotfäste, bvarom han önskade erhålla bestämd upplysning, så hoppades han kunna utan svårighet återknyta de gamla banden och utverka aflat för hvad han fordom brutit.

Att hitta rätt på baron Leyonbergs bostad, gick ganska lätt; men att kunna smyga biljetten till Therese och till och med få tala med henne, utan att sådant skulle väcka misslankar hos friherrinnan, föreställde Bengtsson sig vara en vida kinkigare knut att lösa. Han gjorde flera slag upp och ned på gatan framför huset, innan han vågade sig ditin; dröjde länge i port-ingen, innan han dristade stiga uppför trappan, och saknade alldeles mod att ringa på någon klocksträng, bulla på någon dörr eller fatta tag i någon nyckel. Händelsevis kom Leporello ut. i förstugan och gjorde slut på hans villrådighet.

»Hvem söker du?»

»Jag söker någon här i huset.»

»Herr baron?»

»Nej?»

»Fru friherrinnan?»

»Nej.»

»Någon af unga baronerna eller fröknarna?»

»Nej.»

»Således någon af beljeningcn?»

»Nej.»

»För fan i våld! då pratar han ju i vädret: här finns ingen mer, han kan söka.»

»Det vore väl hin! finns bär ingen busmamsell?».

»Nej.»

»Ingen, frun till sällskap?»

»Nej.»

»Ingen guvérnantska för småherrsskapet, som ärbara-född i * köping?»

»Nej.»

»Då vet jag mer än ban, och ett fruntimmer med namnet Therese måste här finnas likväl.»

»Ingen annan, än friherrinnan sjelf, det kan jag heligt bedyra.»

»Friherrinnan sjelf!» mumlade Bengtsson mellan tänderna, i det han skakade hufvudet. »Det är platt omöjligt: en annan Therese är det välvisse herrn skrit-vit till.»»Ja så, han bar elt bref? Lemna mig det, så skall jag höra efter, om det är någon i huset, som kännes vid utanskriften.»

»Nej, tack vackert! Mina föreskrifter innehålla, att jag blott i egarinnans egna händer får aflemna brefvet.»

Leporello teg några sekunder och funderade. Ändt-ligen yttrade han: »Efter baron sjelf är borta, si

kan han stiga in i salen. Jag skall laga, att någon kommer dit. Är det den rätta, så får han sitt ärende utritladt; i annat fall får han gå med sitt bref b vart han vill. Det är icke värre med det.»

Leporello öppnade dörrame, först till kapprummet och sedermera till salen, sköt Bengtsson ditin och förfogade sig till friherrinnans kammare.

En kort stund derefter öppnades sakta ena dubbeldårren från förmaket och Therese, klädd i en smakfull hvit morgondragt, samt på hufvudet en mössa af tyll, under hakan knuten med ett rosenrödl sidenband, utträdde i salen, gick några steg fram emot rådstufvu* vaktmästaren, men tvärstannade, i det bon kände igen honom, gaf till ett rop, satte begge händerna för an+ sigtet, vände om, ilade ut och slog igen dörren efter sig, så att låset sang.

Bengtsson, med öppen mun och stirrande ögon, trodde sig drömma. Rösten, äfvensom de något åldrade dragen, påminde honom om Therese; men stället och klädseln och den värdighet, hvarmed hon förde sig, passade ej in med den person, han velat igenkänna^

Medan han stod förbluffad öfver den syn han haft — ty han visste ej, om han borde anse den för verklighet — inställde sig Leporello och yttrade temligen spotskt, att han gjort ett misstag om personen ocbborde nu gå sina färde. Fastän detta språk var nå* gorlunda tydligt, behöfde tillsägelsen upprepas, innan Bengtsson hann sansa sig tillräckligt, för att taga af-tråde.

Han stannade likväl på gatan, tvekande, huruvida han borde vända tillbaka och helt enkelt aflemna biljetten, utan att bekymra sig om, antingen den hamnade i rätta händer eller icke; eller huruvida han skulle föra den med sig åter till borgmästaren? Det sednare blef den utväg ban valde, och han skyndade hem, med det skrifna i banden och hufvudet fullt af myror.

Borgmästaren afbidade med otålighet sin utskickades återkomst, och Bengtsson hade knappt hunnit sätta foten öfver tröskeln, innan borgmästaren, som blef varse biljetten mellan vaktmästarens fingrar, tog för afgjort, att det var ett skriftligt svar från Therese, och ryckte papperet häftigt til) sig. Meni så snart han märkte skt misstag, röt han till Bengtsson, att ban vore ett pundbufvud, som ej hittade på Stockholms förnämsta gata, och befallde honom genast vända om igen ocb'Uträtta det ärende, i h vilket ban blifvit skickad.

Vaktmästaren behöfde både hemta andan och samla sina kringirrande tankar, innan han kunde svara med redogörelse för sill uppdrag. Borgmästaren afhörde bans berättelse om förloppet med slukande uppmärksamhet. Derefter uppstod en lång tystnad, under det borgmästaren spatserade af och an, grubblande, sam* manläggande alla omständigheter ocb försökande alt deraf draga slutsatser. »Tig som muren med handel* sen i dag, tills jag tillåter dig att tala,» befallde ban slutligen sin vaktmästare, och denne lofvade, bugande, att ptifetskyldigasit stilla tig v#l*i\$e béntm v4f)s tffl noggran eftentråftelse.

Borgmästaren hade na mgentwg engdågnafte, g* att söka få veto» med hvem (baron Leyonberg vore gift Frågan, som varsamt framstFtåeg till en stånds broder af bofvudsladens viksdagstoftmäktige, besvara» des, under ett försmädligt löje, med tmderröitehen, att frtfeerrinnen gjort fmrore som värdshuspiga, kinaO ben blef mamsell, först på katt m are och sedan hem* flyttad till baron» som slntltgoi för de många tornens skull låtit viga sig vid heafte.

Nu uppgick ett ljw <ér borgmästawoå lÄratånd: friherrinnan Leyonberg kunde ej vara någon amran, Stt Therese. b varmed ock bennes .förskräckelse vid mötena med borgmästaren ocb rådAbuguvaåtaiäslaren fråi heoMS födelsebygd il&tt förklarades. I ooh med det» sanaaa vaknade i borgmästarens bröst det ursprungliga deltagandet för en person, hvilken ban på sätt ock vis ansåg tillhöra sig, medan hans nyfikenhet väcktes att .bli underrättad om utvecklingen af bennes underbara ödeo.

Hen huru skulle ban råka benne? På besök ho* baron Leyonberg, eller som dennes gäst. skulle bon alltid bitta på någon förevändning alt undgå visa sig» och Bengtsson, igenkänd, skulle allid bli afvisad ocb de biljetter ban medförde återskickade. På vinst ocb förlust satte ban sig ned och skref:

»En vän från friherrinnans barndom och — man vågar tillägga — en pålitlig ocb om vän nu som dl, besvärjer benne, vid sin egen välfärd, att samtycka till ett samtal mellan fyra ögon, b vilket kan bfi af stor vigt för dem begge. Han ger sitt hedersord, att strängt hålla sig inom granlagenfbetens gränset Tv. Jktentkap. 19*och icke tillåta sig någon framställning, som fra friherrinnan pi det mest aflägsna sitt kunde finna obehaglig» Man afvaktar med undergifveo otålighet underrättelse om tid och ställe för sammanträffandet, dem hon sjelf täcktes bestämma. Denna anbålltin kommer fru friherrinnan tillhanda med en alldeles okänd person, emedan man skulle anse olämpligt att begagna till budbärare någon, som vore känd sedan äldre tider. Man har i alla fall tagit sådana mått och steg, att denne någon ej tror sina ögon i b?ad ban sett och icke vågar nämna hvad han förmenar ha varit en syn» villa. Af faderlig omtanka undertecknar man icke dessa rader.»

Sednare på dagen, när utskottet sammanträdt och ilubban befanns i baron Leyonbergs hand, gick borgmästaren ut i vaktmästarerummet och gaf befallning, •U en angelägen biljett, som hän öfveriemnade, skalle genast hembäras från baron till friherrinnan, men att svar ej skulle afbidas.

Under fruktlös väntan och oro skred dagen till slut Borgmästaren höll sig inne samt till och med bem-tade mat, för att vara till bands, derest något bud fcomme från Therese och tid ocb mötesplats beramades. Sent på aftonen knackade det på hans dörr; och då ban ropade: »stig in!» inträdde en liten tiggarflicka och frågade: »om den herrn bodde här, som Md utanpå brefvet?»

Bprgmästaren ryckte till sig biljetten. Med knappt läsliga svenska bokstäfver lydde utanskriften: »Borgmästaren ** i * köping.»

»Ja, mitt barn! du har gått alldeles rätt,» svarade han. »Och här har du för ditt besvär.»En silfverpenningom sexton skillingars värde blänkte i de» öfverraskade oeh förtjusta tiggaringens band. Det rille ej bli slut med nigningar och tacksägelser, tills borgmästaren, otålig att få ostörd läsa biljetten, sjelf öppnade dörren och bad flickan gå.

Sigillet — det friherrliga Leyonbergska — bräcktes, och med samma svårighet, Therese haft att rista de kråkfötter, biljetten innehöll, utletade borgmästaren timman och mötesplatsen. Det var det enskilda rummet, med afsöndradt läge till höger i portgången, af ett café på Drottninggatan, midt emot Falkenbergiska huset, der bon ville förtära en glace klockan XII nästa plenidag.

Begge förtade för stor vikt vid det beramade mötet, allt icke i afseende på detsamma vidtaga vissa försigtighetsmått: borgmästaren, på det att ingen måtte öfverraska dem, störa deras samtal och afbryta de bekännelser, han väntade få höra; Therese, att bereda sig ett värt både mot misstankar, om de blefve öfverraskade, och mot borgmästarens framfusighet, så vida han vore sinnad att falla in i sin forna roll af busbonde. Sedan han fann sig vara igenkänd af både honom och vaktmästaren, ansåg han sin säkerhet kräva en förklaring med den förre, hvarigenom hon tillika påräknade att blifva befriad från alla vidare farhågor i afseende på den sednare. Men han ville äfven hålla borgmästaren själf på ett visst afstånd, och för detta ändamål vore en tredje persons närvaro nödvändig,

Een person, för hvilken hon i öfrigt ej behöfde »vara sig.

Borgmästaren var den förste på stället, något före Men utsatta timman, och hade byrt rummet för sin enkla räkning hela förmiddagen; När Therese sedermera kom, förde han sin dotter Eugenie vid handen. Borgmästaren studsade vid åsynen af detta ostfunda vittne; men Therese tog sig genast en sådan ton, att borgmästaren, som hvarken ville förödmjuka eller flåsa mindre skada henne, insåg, att han både i sitt bembärande land och vidrörandet af ferdna förhållanden måste iakttaga en viss varsamhet. Också blef deras sammankomst vida kortare, än han afsett. Den öfversigt, han lemnade af sina öden, var temligen oföfbar och skulle i många punkter svårt belastat hennes samvete, i fall han nödgats bekräfta den med ed. Hon yttrade slutligen det hopp, att borgmästaren, som i hennes yngre år omfattat henne med godhet, måtte fröjda sig åt hennes närvarande lycka och önska dess varaktighet. Dertill fordrades likväl — menade han — att hennes man ej blefve oroad med gammalt småstadssqualler, hvarföre han besvor borgmästaren, på hvars vänskap i han räknade (härvid fattade han hans hand, den honom ömt tryckte, under det han, bedjande, blickade honom i ansigtet), att han allvarsamt ville tillbålla rådstögn-vaktmästaren, så väl att ingenstädes prata bredvid honom, som att aldrig sätta sin fot öfver tröskeln i Leyonbergsska huset.

Detta lofode borgmästarens, som hade tusentals frågor ogjorda och i beredskap, när Therese prydligt neg och räckte honom handen till afsked; men han hade tagit koncepterna af honom, att han icke ens bjöd till att hålla henne längre kvar. Själ aflägsnade han sig kort derefter, temligen nedstämd. Visst hade Therese gjort en i sin belägenhet öfversvindlig lycka, och sådant kunde ej annat än fröjda honom. Men denna lycka hängde ju på hårstrået af baron Leyonberg. Uafbet? « . . Och om detta hårstrå bröste . . . Denna tanke bestämde helt och hållet borgmästarens uppförande. Han låtsade ej vidare känna Therese och gaf med sådant eftertryck vaktmästaren att förstå, det de begge irrat sig i sina gissningar om framtiden i baron Leyonbergs hus, dit Bengtsson förbjöds att någonsin mer sätta sin fot, att denne låt det sig vara sagdt » gå för alla öfriga begrep-, att äfventyr, som han ingalunda ville underkasta sig, vore förknippade med vidare efterforskningar rörande välförhållanden i Berns forna barnpiga. TJUGUSJUNDE KAPITLET.

Lefnadsbekymmer började mer och mer lita erfara sig i Leyonbergsska huset. Den till friherrinna förvandlade värdshuspigans oduglighet och misshushållning och barnaskarans underhåll, uppfostran och utstyrsel ökade i oafbrutet stigande Ludvigs lefnadskostnad, under det tillgångarna minskades, dels medelst det utsugna fideikommissets lägrvall och dels genom afdrag till räntors liqviderande. Han var likväl för högmodig att i tillstånd, det föga återstod af hans forna rikedom, sant på grund deraf göra stora och af behovet påkallade inskränkningar i hushållets utgifter; och han förflådd och obetänksam, att lägga band på sin otidiga lust att lysa med kläder och bohagsting. Utan uppfostran och förståndodling, begrep han intet annat sätt att göra sig gällande, och kring in i så lumpen balt tvätt sig i allmänhet hennes uppmärksamhet och omdömes. Han var dessutom ytterst vårdslös i allt hvad han företog sig, och knappt kunna räkningarna betalas för klädningar, kappor * hattar och schawlar, m. m., innan de voro nedfläckade, sönderrifna eller, med ett ord, så illa medfarna, att de från högtidskläder endast blefvo användbara till hvardagsplagg. |

Onekligen hade Ludvig själf, innan de blifvit samman vigda, lagt hyende under hennes fallenhet förskräckt. Han gaf föga akt derpå, så länge Holmens afkastning förslag att bestrida utgifterna; men när inkomstkällan sjön Aningom sinade och utvigarne började sökas i skuldsättning: då öppnades på en gång hans ägo, och han svor

öfver sitt förhastande med lysning och vigsel. : Hans lynne och benötande blefvo i ocb med detsamma si odrägliga, att det fanns stunder, di friherrinnan Leyonberg måé saknad och inger tänkte tillbaka pi den tid, hon som tjenstehjon tillbragte i * köping, innan följderna af den alltför, nira bekantskapen med vaktmästaren och soldaten drtfvo henne ur borgmästarens bos. .

Till Tiga på mittet af nrissförbillanderna inom detta åktenskap och ett säkert föi**feod till de olyckor, de ej kunde itndgå att medfftra, sökte Therese, om icke tröst, åtminstone att döfva sina sinnesqval med det farligaste, äfvensotn detsk ändligaste, af alla medel: flaskan. I början smuttade hon med en viss skygghet, förstnlet och i små portioner, blott fifiare dryckesvaror; men vantrefnaden inom bus och vanan gjorde henne mera oförsynt i utöfvandet af dryckenskapslasten och mindre nogräknad om dryckernas beskaffenhet. Tid efter annan sjönk champagnen till portvin, portvinet till rbum, rhumen till pomeransbrånvin, det destillerade till fin* kel. Det var ej längre en njutning, det var ett döf-vande medel, det hade blifvit ett behof. Törsten btäih de hetare, ju mera den släcktes. Hon drack, för att glömma sinhesqvalen, för att stilla kroppssvedan, flim* att dränka minnen och eflertanka.

Derhän hade det likväl ännu icke urartat vid den tidpunkt, der Therese nu framställes för läsarens uppmärksamhet. När del affefrande beslutet skulle fatUs om Tht^ dolfs anståHande i krigstjänst, började Ludvig skygga för koslnaém tilL bans- utrustande nå li%ardet till håst. Tum för tum, si tiM sågandes, bestridde denpe- In skuldsatte Me» att under bi Ha sin son, först vid ée dyra hdstregeneaterna, si vid garderna titt fot #ch Slutligen vid bistgardel. Ingenting hjälpte not åbfc» Ungens entrågna btwm, é&m det bekanta slågtycket gjorde oeaioetsliigi, och modrens kittlande aofell pi Ludvigs Mfånga, ån med förespeglingar om ynglingens slitliga utseende i dsn hvila petsen, sönamad nwi silfver och bebråmad med sobel, ån retsam aaty-dande, huru alla, som ktode dam, skulle prafia, tyoka uåsorna och böja pi aglarne, om det bette, aU dst nu vdre si pi upphilkwogen aatd baran Lejienbefg, aU ba* ej bade råd att billa en enda son, icke ens den blifvaode idetkomnussarien, vid den första korpm i riket.

»Jag skall visa dem annat!» utbrast di Ludvig ned betta, och redaa följande dagen tringdes ban i grefft 9rabes> etnottagningsram, för alt utverka Tbiodelf* aa-tagande vid ban* regemente. Brahe saatyekte med den förbindlighet, som var honom egen, och allas öaskoia* gar blafvp sålunda uppfyllda» Ty ifve* Ludvig »bil* lade sig, att han f&u mn vilja fraaa, ehuru ban egentligen endast .utraUat sin hustrus och sons årenda.

Del våsendtliga&e iterstod emellertid: peauoéngaa anskaffande till den dyra utrustningen. Ingen aom utvåg fanns, fin lin. Diskonten anlidades i Minsta rummet, tills Ludvig blef hvad man kallar fulltecknad. Derefter vände ban sig till enskilde, si lingt krediteo medgaf. Med förvining och barm erfor ban nu, aU denna florerar endast si länge man icke begagnar densammaitoeo vände* ryggen till, när den bäst behöfs. PS te* yonbergs borgen, den tid bans Qamn ej fanns i någons kassakista, hade mato kamttft npplåna snart sagdt hvilken summa som helst; men nti, då han för egen räk-nhig sökte försträck ni ngar, ville det ej blifva slut på säkerhetsanspråken, på begärda upplysningar, på besinningstid.

Slutligen nödgades han höra sig om äfven hos pen-mngemäklare, och vi finna en vacker morgon det spotska lejonet Leyonberg lemna sin yppiga våning och förödmjuka sig att besöka den af läsaren väl kände juden Isaks tarfliga bostad.

»Jag är baron Leyonberg,» yttrade han, i det bah inträdde, innan Isak ännu hunnit fråga efter hans namn.

iÖtfmjuA-e tjenare. Var god och stig in,» blef svaret.

vföderkommissarie tiR Holmens stora säteri méd underlydande.»

»Ödnijuġa*fe tjenare. Täcks herr baron sitta ned i soffan.»

»Jag beböfver penningar.»

»Med så stor rikedom ändå behöfra penningar! Be» var ossl be var oss!»

Ludvig skiftade färg och bet sig i läppen af förtry* telse. Han var icke va» att böra, ännu mindre att smälta,

sådana lexor och för ut med hetta: »Inga

näsvfehetfer, jude) éet förbehåller jag mig. Kort eeh godt: här är något att förtjena, om ni bar penningar.»

Isak fann sig stött af Ludvigs ohyfsade bemötande och svarade kärft, att penningar funnes öfverallt, när man bade säkra lånehandlingar.

' »Mitt namn måtte vara tillräckligt?»

»Som låntagare, åh ja, om berr baron har vederhäftiga borgesmän.»»Vederhäftiga horgesaän? . . • Ni hör ja, *U jag Ir fideikommissarie till Holmen.»

»Desto sämre för fordriogsegaren. EU fideikommiss kan icke pantförskrtfvasji

»Kräk! Mitt år redan, med koogligt tillstånd, in-tecknad för några lusen riksdaler.»

»Så-å? Ocb Indå i penningeknipa! Bevar oss! be* var oss!»

»Eq gång för alla, jude! spara edra ulrop och lit mig i stället veta edra utlåningsvilkor.»

»För baron Leyonberg finns inga penningar hos mig, kunde jag också förtjena hundra för hundra.»

»Detta åt mig!» röt Ludvig och stampade af ilska, si all del utnötta golfvet sviglade, »då ni likvftl, jag vet del bestämdt, gjort betydliga försträckningar åt min svåger, som på långt när ej qgqr så stor förmögenhet som jag.»

»Hvem är min herres svåger?» frågade Isak, kallt

»Lagman Sparfvenfeldt.»

»En redlig man! en god menniskal Hans ori Ir guld. Om han vill skrifva på för baron, så går jag för hans skull från min föresats och lånar herrn hvad han behöfver, mot laglig ränta.»

»Nej, lack vackert! Hellre kastar jag bort något hundra riksdaler i öfverräntor, än jag skulle nedlå mig all begära borgen af en person, hvars förmögenhet jag eger tiofaldigt.»

»Som det behagas. Mellan oss blir di ingen affär af.*

»Är det herrns sista ord?»

»Mitt sista.»

»Farväl!»

Och skyndsamt lemnade Leyonberg Isaks bostad. I samma bryderi V men i större skala öcb mera io* verkande på bela bans sjelfbestind, befann Ludvig sig nu, som Fredrik efter, sitt olyckliga spel pi Men Bijou. Den förres i våldsamma, otamda lynne ingaf benom endast förtviflade beslut. Sålunda skref ban till gårdsfogden på Holmen befallning, att (ill hvad pris som helst borttinga ocb på slump försälja årets vexande gröda, likval mot kontant betalning, hvilken genast skulle öfverstyra till hufvndstaden. Om verkställigheten af allt detta borde .fogden genast gå i författning och skyndsamt inberatta huru saken slog ut.

Från den stund, Ludvig aflat nämnde föreskrifter till sin fogde, lefde ban. i beständig oro i afseende pi utgången, och ingen postdag förgiek, att kke Leporello skickades att läsa brefkartorna, utbängda i posthusets förstuga. Det dröjde lange ocb val, innan något svar erhöles: Ludvig började, till och med frukta, att hans befallning ej kommit fogden tillhanda; men. upplys* ningen kom tids nog. Svaret innehöll bemligen, att alla försök till den vexande grödans anbefallda försäljning aflupit fruktlöst. Den ende, som velat höra pi det örat, var lagman Sparfvenfeldt; men då fogden sedermera på utsatt dag inställde sig hos honom, för att uppgöra saken, hade han besinnat sig och gifvit bestämdt a&lag, under det friherrinnan, hans fru, som varit tillstädes ocb suckat ocb vridit sina bander, då öfverenskommelse om handeln först gjordes, vid sed-* nare tillfället, nar lagman tog igen sina ord, sett ser-deles belåten och fryntlig ut.

»Död oeh förbannelse!» dundrade Ludvig, gnuggade i raseri fogdens skrifvelse mellan fingrarne, ref den i små bitar och kastade. dessa i kakelugnen, »hvar skall jag taga penningar, tills säden och höet hinn*komina In 1

ladorna och afyttras? . . . Och förödmju-belsen seda*, att ntn förlägenhet, mitt föriviflade be* sitt tre kända pl Berga!'. . . Fredrik knnde ba hjelft tn%, mm vägrade lik fil. Den stymparen har velit feämnts, (Ör det jag för minga ir tfillbaBa vid elt lill-fcHte vtfgrade benom min borgen. Han förnyade der-eder aAdrig en éytik begäran hos mig, och förvissad kan ban fara, atl icke heller jag nigonein mera skall tHttta honom om undsättning, mi utgången åa bti hvilken som helst! . Ocb Mathilda» gemena skadefröjd, den hen icke ens virdad<e sig om att dölja i min égen gårdsfogdes närvaro! Det är straffet för det att jag)ft tubba mig af öfverstinnan, den gamta räfhonaa, <rtt ge min otacksamma syster en enda vitteo utöfrer ordalydelsen i min salig faders testameniel ... lag Mi spricka af barm. Hon understår 9ig att him mitt betryak, den svarta själen! . . . Död ocb förbannelse!» . . .

Ludvig slog sig med handen för pannan och vräkta sig, grubblande, pi en sofffe.

I detsamma inträdde Therese, nyfiken att fl veta, om det frin gårdsfogden erhillna brefvet inneslöt penningar etter löfte derom. Ludvigs uppsyn svarade a tan ord. »Jag ser,» yttrade hon, »hvad klockan årslagen. Ben här fogden år ingen bit bättre, fin den vi förut kört bort. Du har vfil kke fått några penningar, kan jég tänka?» (Ludvig teg, men skakade hufvudet, vägrande). »Herre dn store himmelens Gud! Huru skall det nu gi med Thiodolfs uniform samt med mina si-denklädningar, som jag si väl behöfver, och kapotter-na till Eugenie och tåra öfriga flickor?»

»Tyst! inga jeremiader, det förbehiller jag mig!» inföll Ludvig, vresigt; »jag har tillräckligt af minaegna hel ymmer och rill åUmacstone dtppa bära diU

gnäll.»

Therese började snyfta» gönde sitt ansigte i näsduken ocb gick in i sin kammare.

Just då bon lemnade rummet, inträdde Leporello ocb anmälde med hemlighetsfull uppsyn, att aågea begår-de få tala med herr baron*

•Hvem är det?» frågade Ludvig, likgiltigt »Jag känner icke mannen,» svarade betjenten» »men temligen lik år han ett Istaéls barn.»

»Bra besynnerligt!» mumlade Ludvig mellan tänderna; lidet gamla ordspråket sansas: der åleln år, dit församlas korparne. Juden har förmodligen fått våder af mitt penningebebof för ögonblicket ocb båller sig framme, för alt förtjena någoi. I min nuvarande belägenhet får man ej pruta på vilkoren. Således» (högt) »släpp in menniakan, och lås väl »gen dörrarne, så att jag må få vara ensam med karlen, utan att bli öfver* raskad. Förstår du ?»

»Fullkomligt, berr baron 1» gaf Lepcwello till svaf och afiägsnade sig.

När dörren sedermera öppnades ocb Isak varsamt •** in, studsade Ludvig först, men bcast straxt der-efter ut i hånkratt.

Detta emottagande ökade judens synbara förttgjen-bet. Hans uppsyn mulnade, han bugade sig k*Nt,r ocb seéau ban några ögonblick förgåfves vāsitai, att Leyon-berg skulle iakttaga den vanliga höfligbeten att bedja honom sitta ned, tog Isak» uUn vidare krus, ooabtd plats på en stol bredvid soffan.

»lag visste väl, att herrn skulle ångra sig»» började Lodvig, »och bra lyckligt för er var det, att ni kom, innan denoa förtjenst gick er ur bånderna# Meni dag miste. 4aken uppgöras; annars vinder jag mig it andra håll.»

»Gerna, geroa,» svarade Isak; »känner af gammalt de kristnas ordspråk: objuden tjenst blir merftndels för-smidd. Är ocksi icke angelägen. Vet man sig annan utväg, si gir jag mina ftrde. Ty, uppriktigt, gör bra mycket mot min vilja nigon affär med min herre.»

»Och findi infinner ni^ er, ulan att jag ens kunnat drömma derom.»

»Angir endast mig; gör jngen reda hvårföre jag gör si eller så. Hör ocksi icke hit. Vill blott ha be-stämtdt besked, om man är i behof af penningar och huru stor summa. Men intet gyckel och ingen ohöf-lighet: di gir jag genast; och om Isak en ging ir utom dörren, kommer han aldrig mer igen, lita mans pi del.»

Isaks bestämda ton och stränga uppsyn öfvertygade Ludvig, att han ej lät skämta med sig. Leyönberg fann siledes

rådligast att för tillfället lägga band på sin högfärd och utan omsvep yppa sitt behof, hvarefter han uppmanade Isak att gifva tillkänna sitt ultimatum i afseende på villkoren.

Under det han talade, fixerade juden honom uppmärksamt med allvarsamma och genomträngande blickar. Sedan Isak derefter nigra sekunder öfverlagt med sig sjelf, förklarade han, att Ludvig blott kunde få en tredjedel af den summa han begärt, och att skuld-sedeln skulle ställas på ett halft års uppsägning.

Fåfängt sökte Ludvig beveka Isak, att äfven försträcka den återstående tredjedelen. »Är man icke betjenad med hvad jag erbjudit,» blef dennes svar, »si kan jag ej hjälpa det, och rätt gerna för mig i saken förfalla. Samlar derpå i alla fall ingen rikedom.» Ludvig lät sig delta vara sagdt och förklarade sig belåten att antaga det erbjudna beloppet, så vida ränta och afdrag ej blefve alltför dryga, för varom han anhöll att bli underrättad.

»Ej ens en åttondels procent i afgäld, icke heller en vitten i arvode tar jag för dessa penningar,» genmålde Isak.

»Oförklarliga människa! huru skall jag begripa detta?» utbrast Ludvig i högsta öfverraskning.

»Har jag icke till nöjes nog tydligt talat svenska?» frågade Isak, kärt.

»Utan tvifvel. Men» ...

»Och man går väl in på villkoren, kan jag nog förstå?» föll Isak hastigt in, talet.

»Del säger sig ju sjeift. Min tacksamhet är sannerligen lika stor som min förvåning.»

»Såken är då uppgjord. Sitt mans ned och skrif reversen till sedelhafvaren, utan ränta. Penjtingarne ligga bär i min ficka. Mig är man ingen tack skyldig. Vill ej heller hafva någon sådan af en Mensch, som beler sig så plöpt.» (Isak drog upp ur sin urficka en silfverklocka.) »Har blott tio minuter öfriga åt min herre.. Skynda att skriva sin revers.»

När detta skett och Isak noga granskat skuldebrev-vets utseende och innehåll, räknade, han upp det för-skrifna beloppet, som han lemnade åt Ludvig, tog sin hatt och käpp och ilade bort med en skyndsamt, som derest golf vet. brant honom. TJUGUÅTTONDE KAPITLET.

På det Isaks uppförande- vid detta tillfälle må blifva läsaren begripligt, gå vi några steg tillbaka och vända uppmärksamheten åt det äldsta paret på Berga.

Medelst klok hushållning utan snålhet, och välfärd utan slöseri, hade Fredrik årligen af sin afkast såu förmögenhet att hans underbar vande sig i att åstad; ty långt ifrån att af sin till ställa skärlig mt* pressa såa rättigheter, kunde de ivédstälde alltid af honom påräkna understöd, eftergift ett aaståod, tåb en lyckligare äring salte dem i tillfälliga att afböva dem skuld. Också omgafs han öfverallt af trefnad och förnöjsamhet, både i sitt hus och på sitt gods. Det nr inom Bergas område laka sällsynt att se en milen uppsyn, som att blifva vara ett gladt ansigte i sin Uelmens.

, Om huru der tillgick undvek Fredrik, så vid* n# ligt var, att taga någon kändow. Han *till hm* ken blottställa Ludvig, genom sitt ogillande af hans uppförande, eller sig för svärgrens misstänksamhet Framför allt flydde Fredrik all beröring med hans underhållande och tillsade sin gårdsfogde att också i detta afseende iakttaga all möjlig varsamhet Sparfvenfeldt blef därför ej ringa förvånad en vacker dag, ander det han var inbegripen i samtal med sin hustru, då fogden på Holmen anmälde sig hafva ett angeläget ärende att hos honom utträtta för barons räkning.

»Hvad kan det vara, kära vän?» frågade Fredrik.

Fogden redogjorde för den befallning han fått, att till hvad pris som helst mot kontant afyttra Holmens vexande gröda och genast öfverstyra beloppet till sin husbonde. Fogden visste intet råd att kunna avsluta en sådan handel, om ej Sparfvenfeldt ville förbarma sig öfver honom och köpa säden i ax.

»Du himmelens store Gud! hvart skall detta taga vägen?» utbrast Mathilda, vred sina händer och suckade.

Tyst och mulen besinnade Fredrik sig på det svar han borde gifva. »Om jag kan, vill jag gerna hjälpa min sväger,

då jag hör att det ej måtte stå bra till,» yttrade han omsider; »men i detta ögonblick kan jag ej besluta, hvarken att eller huru det skall ske. Kom igen om ett par dagar, så vill jag gifva bestämdt besked.»

Sedan gårdsfogden aflägsnat sig, gåfvo de begge ma-karne fritt lopp åt sin missbelåtenhet och sina bekymmer öfver Ludvigs uppförande och ställning.

»Detta har Ludvig att tacka sitt olyckliga äktenskap för,» påstod Mathilda, sväljande sina tårar. »En hustru, som ej duger till annat än att förstöra, och tom han måste skämmas för på köpet!»

»Ja, det kunde i sanning ej gå på annat sätt,» anmärkte Fredrik. »Hans egenkärlek och fåfänga, hans galna förkärlek till ungarlivets förmenta oberoende, och hans förmätta inbilskhet, att aldrig finna något Tv. Äktenskap. 20 fruntimmer, som uppfyllde hans öfverdrifna anspråk på hvad han fordrade af en hustru, hafva slutligen bragt honom under ett verkligt äktenskapsok, och det med ett föraktligt stycke, som undergräfvade både hans välstånd och hans rykte. Huru detta skall slutas, är lättare att förutse än att hjälpa.»

»Och huru tror du då, att det kommer att slutas?» frågade Mathilda, bäfvande för den upplysning hon påkallade.

»Att Ludvig måsle något förr eller sednare göra bankrutt, och, då inleckningen i fideikommisset ej kan betalas, hvarken till hufvudstol eller afgäld, det varder försåldt och han går ifrån Holmen, hvarmed han alltid skrutit, som sparfven från axet.»

»Och en otäcka på halsen, som hvarken förstår att dela hans bekymmer eller kan trösta honom öfver dem!» yttrade Mathilda. »Stackars Ludvig! Hans lidande är visst icke oförskyldt, men det är grufligt; och jag, som är hans syster, kan icke hjertlost lemna honom otäckt i räddning, om du tror, att räddning är möjlig?»

»För ögonblicket törhända,» avarade Fredrik. »Men sedan penningarne äro borta för grödan, som står på rot, har han ingenting att draga på, när tiden inträffar att samla i ladorna.»

Hela dagen grubblade de begge makarne öfver Ludvigs vigs förtviflade ställning, och tanken derpå beröfvad Mathilda följande nattens sömn. Men det skedde dock icke förgäfvets. Morgonen derpå kom hon hastigt glädjestrålade uppsyn in i Fredriks arbetsrum och så sig hafva hittat en utväg att rädda sin bror, om Fredrik ville samtycka dertill.

»Och sådant kan min Mathilda sätta i fråga? gel målde han, i ömt förebrående ton.» »Men del gallor en uppoffring, och jag medger, att Ludvigs uppförande emot oss icke gjort honom fortjent af någon sådan åvåring,» återtog Mathilda.

»Lika mycket,» svarade Fredrik. »Att du önskar den, är nog för mig. Ilvaruti består denna uppoffring?»

»Du erinrar dig väl de dyrbara smaragdsroyckena, som jag fick af min bror vid hans återkomst från fremmande länder, sedan vår far aflidit derute?» fortfor Mathilda. »Nu, sedan Ludvig råkat i betryck, skulle jag aldrig kunna bära dem utan samvetsqual, och ingenting är fördenskull naturligare, än att jag använder dem till hans bästa. Huru långt de förslå, vet jag icke; men om du tillåter, att jag tillika afyttrar salig mamma Sparfvenfeldts halsband och armband af äkta perlor, hvilka du sjelf för många år sedan förde med dig till Stockholm, men sedermera skaffade tillbaka, så skulle summan ofelbart bli ganska betydlig.»

Derpå gick Fredrik gerna in. Han omfamnade sin hustru med rörelse, berömde hennes goda hjerla och önskade, att dessa samma smycken, som en gång varit ämnade att godtgöra följden af hans egen ungdomsyra, måtte utöfva ett lika helsosamt väckande och städfjande inflytande på Ludvig nu, som på Fredrik då.

Om saken voro begge makarne således ense: sattet att förvandla dyrbarheterna i penningar och få dessa öfverlemnade åt Ludvig, hade dock sina svårigheter. Både af grannligheten och omtänksamheten ville de ej lemna honom undsättningen i deras namn. Det skulle förödmjukat Ludvig nu och på samma gång för framtiden kuonat blottställa dem för hans pockande efterhängsenhet samt, värst af allt, föranleda ett närmande, som, med hänsigt till Therese, de voro serdeles angelägna att undvika.

Länge funderades i detta afseende hit och dit, tills Fredrik, triumferande, utbrast: »Jag har min man! Juden Isak,

en bland de hederligaste människor jag känner, skall gerna göra oss denna tjänst, då jag underrättar honom om hela förhållandet. Han är bergfast i sina ord, redlig och tystlåten. Åtager han sig uppdraget — och det gör han visst af gammal vänskap för mig — så kunna vi lila på, både alt han afyttrar smyckena till högsta möjliga pris och alt han erbjuder Ludvig penningarne i sitt namn, utan att någonsin låla honom ana, att de kommit från oss. Jag skall nog finna utväg att på ett eller annat sätt visa honom att erkänsla för hans besvär.»

Under det Mathilda fröjdade sig åt Fredriks påhitt, kom fogden från Holmen, för att inhemta Sparfvenfeldts beslut rörande inköpet af grödan. Det blef ett böfligt, men bestämdt, afslag, beledsagadt af välvilliga råd och uppmaningar, att låla afyttringsförsöken hvila, tills han hunnit inberätta, huru de redan gjorda aflupit, samt i anledning deraf erhållit nya föreskrifter af sin husbonde.

Fogden svarade endast med en bugning och aflägsnade sig, suckande. Den glädje, som lyste ur Sparfvenfeldtska parets anleten, isynnerhet fruns, var boooa oförklarlig. Just derföre ansåg han sig pliktig att förtälja äfven denna omständighet i sitt bref och låla husbonden sjelf tyda gåtan, hvarigenom fogden fick tillfälle att ådagalägga sitt nit, fastän han misslyckats i det värf, som blifvit honom anbefaldt.

Ännu återstod en svårighet att bäfva, som villade Fredrik mycket bryderi: nemligen sättet att kunnatillställa Isak omförmåda tostbarheter. De voro för tunga, ömtåliga och togo för mycket rum att mot öppet bevis sändas med vanliga brefposten, och af för stort värde att äfventyra bland andra paketer. Slumpen kom honom härvid till hjälp, i och med detsamma han fick det nöjet att återse en ungdomsvän. Det var en son af häradsböfdingen Sigfridsson på Arons-näs, numera kapten vid ett landtregemente, som besökte Berga under uppresan till hufvudstaden. Med honom skickades smyckena till Isak, hvars skaplynne och egenheter Fredrik med erkänslans värma skildrade för sin vän.

Denne uträttade sitt uppdrag, så snart han hunnit fram till Stockholm, och samma postdag erhöll Fredrik bref från Sigfridsson, som föcklarade sin belåtenhet med Isaks gjorda bekantskap och besannade riktigheten af den beskrifning, Fredrik gjort öfver honom; och från Isak, hvilken tackade Sparfvenfeldt för det förtroende han visat honom, hvilket han också ville åtaga sig, så vida Fredrik ginge in på några förändringar i planen, dem juden nu föreslog. Först och sist yrkade Isak, att penningarne icke skulle lemnas Leyönberg såsom gåfva, utan såsom lån. Han vore dermed lika belåten och sluppe förödmjukelsen, och Fredrik hade sina penningar i behåll, sig obetaget att låla dem stå inne hos Ludvig, så länge någondera af dem dervid funne sin räkning. Tider och omständigheter vore underkastade förändring, och man ^ borde visserligen bistå sin nästa, isynnerhet sina anhöriga, men icke så, att man skadade sig sjelf. Om Leyönberg förr eller sednare nödgades afträda sin egendom åt sina borgenärer, vore det för hans eget bästa lämpligast, att hans svåger bland dem hade ett ord med i laget.

«Fredrik gaf sin hustru de) af Isaks bref, och efter en kort öfverläggning blefvo de ense om att foga sig efter judens råd.

»Vi vinna tillika ett mil, som vännen Isak icke afsette yttrade Sparfvenfeldt småleende. »Han har genom sitt förslag beredt mig ett tillfälle att godtgöra sitt besvär, hvaröfver jag förut fåfängt bråkat min hjerna, och att godtgöra det på ett sätt, hvarvid han af gammalt är van. De sex procent i ränta, som Ludvigs skuldsedel kommer att innehålla, afstår jag åt Isak. De bruka tillfalla honom i arfvode, då han lånar sig till skylt St andras ocker. Med så mycket bättre skäl kan han fålla dem till godo, när personen, som får hjälpeo, ingenting utfäster mera än dem.»

»Bara det icke >4> lir alltför dryga vilkor för den arme Ludvig?» invände Mathilda, medlidsamt.

»Det hörs, min engel, att du ej har begrepp om de vanliga vilkor en*» svarade Fredrik. »Och lindrigare än dessa kan svåger ingenstädes få.»

»När du säger det, är jag tillfreds,» förklarade na Mathilda; och i enlighet med denna öfverenskommelse afläts en skrifvelse till Isak.

Men dennes rättsåsigter voro lika egna som hans väsende. Då hans hufvudmän skinnade nödställda låntagare på sexti procent, fann han det vara i sin ordning» att de enda lagliga sex tillfölla honom. Vid detta tillfälle åter, när

långgifvaren försträckte, icke för att vinna, utan endast för att bispringa, skulle Isak gjort sig samvete af att behålla en enda tolfskilling för sitt besvär. »Här,» tänkte han, »är jag mellanlänken åt en tän, som afstår all förtjenst blott för att hjälpa. Så vill Isak också göra; begge ha vi då gjort en god gerning och den hederlige Sparfvenfeldts välgerningar haft ökad välsignelse med sig genom mitt frånträdande af den vinst, som varit mig ernad.»

Huru han hos Ludvig utförde sitt uppdrag, har läsaren redan sett. Vid öfversändandet af bans skulde-bref till Fredrik, fästade juden dennes uppmärksamhet på, att han låtit skriva det utan ränta, emedan han insåg, att Fredriks afsigt varit, att ingen annan sådan utfästades, än den han anslog till arfvode åt ombadet, och det stridde mot hans grundsatser att draga vinst af ett barmhertigbetsverk. På hans tystnad, hvem pen-ningarne tillhörde, försäkrade Isak att Sparfvenfeldt kände lita.

»Ja!» utbrast Fredrik lifligt, i det han till Mathilda öfverlemnade judens bref att genomläsa, »på denne mannens ord kan man bygga som på ett hälleberg, och ander det han sätter sig öfver omilda och förhastade omdömen, är han i stånd till försakelser, som borde göra honom förtjent af allmän aktning och enskild erkänsla.» TJUGUNIONDE KAPITLET.

Stridiga viljor, utbristande i häftiga tråtor, hvilka | A Ludvigs sida beseglades med en åska af svordomar och å Tbereses med ett regn af tårar, hörde nära nog till ordningen för dagen i Leyonbergska huset. Hans första förutsättning, att döden skulle göra ett hastigt slut på det endast för barnens skull tvungna äktenskapet var af hennes list på förhand tillintetgjord. Sedan han med förvåning och fasa märkte, att det ok, han all* I tid skytt och hånat, satt lika fast öfver nacken, som den snara han fått kring foten, hade han hundradelals gånger umgåtts med tanken att begära äktenskapskilling, men tillbahållits, än af det ofördelaktiga uppseendet af ett sådant steg, än af undseende för barnen, in af bekymmer huru han, skild från deras mor, skulle inrätta sitt hushåll och af farhåga för dymedelst tillika ökad lefnadskostnad, än slutligen af hennes sluga motstånd och kännedom af de spänstigaste driffljedarne i Ludvigs skaplynne. Dertill kom vanans makt och den dubbla omöjligheten att lefva som enstöring, om-gifven af en sådan mängd barn, och att med detta pi-häng finna ett aktningvärdt fruntimmer bland sina likar, som ville åtaga sig att blifva denna illa uppfostrade skaras stufvmoder och en så beryktad hustrus efterträdarska. Ben spotske vedersakaren af äktenskapsoket fann sig sålunda, just i kraft af det lefnadssfitt, medelst hrillet han från början trodde sig ådagalägga sitt oberoende som ungar, i ordets strängaste bemärkelse vigd vid sitt huskors.

Så stodo sakerna, då ett stort lustläger sammandrogs på Ladugårdsgärdet af trupper från nära och fjerran. Therese, som, den tiden hon bar schawlett, aldrig under vapenöfningen försummat någon söndag att dricka damm bland fotgängarna på Drottningberget, var utom sig af glädje, att i sitt nya stånd kunna från höjden af en hyrd kalesch äfven söckendagarna få begäpa de ståtliga krigslekarne och emellanåt blifva läskad med en nådig sträckning på halsen eller böjning på hufvudet vid förbifarten af de höga personer, för vilkas tidsfördrif dessa vapenlekar voro tillställda. Ludvig roade de icke, och i allmänhet skötte han just icke om att visa sig offentligen vid sidan af sitt kära hälft; men han kunde ej gernanu förmena Therese ett nöje, hvartill han förr sjelf uppmanat henne i begynnelsen af deras bekantskap, då han njöt af att se henne, grannt utstyrd och dyrbart nipperad, fästa de nyfiknes uppmärksamhet och hörde från alla håll hviskas: »se der åker den rike baron Leyonbergs vackra mamsell.»

Dessutom kostade det honom hvarken mer eller mindre, ehvad hon begagnade hyrvagnen eller stannade hemma; ty han hade årsöfverenskommelse med en hyrkusk, som mot hundra riksdaler banko i månaden skulle stundligen alla dagar hålla Ludvig tillhanda åkdon med hästar och kusk. Öfverenskommelsen slöts under det hans välstånd stod på sin höjd. Af falsk blygsel att ej blotta minskningen af sin förmögenhet fortfor han med denna öfverflödsutgift, den, hvars indragning Therese i alla fall satte sig ifrigast emot. Det skulle till och med varit mindre påkostande för henne att umbära detta öfverflöd i lefnadssätt innan hon blef vigd med Leyonberg, än efteråt, alldenstund den officer, i hvars sällskap hon gjort uppresan från * köping till Stockholm, då ännu fanns kvar vid gardet och aldrig underlät att försmädligt draga på munnen, hvarje gång han under vapenlekarne blef henne varse på Ladugårdsgärdet: hon såg honom till och med stundom hviska med sina kamrater, under det notan

pekade på henne, bvarpå hördes utrop och skratt, som skorrade oangenämt i bennes öron. I sed na re tider deremot hade det besvärliga vittnet till hennes ungdoms-äfventyr blifvit förflyttadt från gardet till något landtregemente; och bon hade som friherrinna Leyonberg aldrig varit ett mål för offentligt spott och hån af herrar gardes-officerarc.

Thiodolf, en välbeställd kornett vid lifgardet till häst, hade nyss slutat gå igenom graderna, när det om-förmälda lustlägret ryckte in på öfningsplatsen. Detta var en ny och ensamt tillräcklig bevekelsegrund att dagligen locka Therese till Ladugårdsgärdet, ocb äfven Ludvig kände sig af faderlig fåfänga emellanåt dragen dit, ehuru han i mjugg svor öfver den förstörande dyrheten af herr kornettens underhåll, hyrvagnen och sjelf-va det krigiska lekverket. Det var endast för Thio-dolfs skull, Ludvig gjorde våld på sin motvilja att gifva sitt underhaltiga äktenskap till pris åt hopens åskådande och omdömen. Ilen om han låtit sin obenägenhet, sitt förakt för Therese utdunsta, skulle obehaget deraf, till mebn för Thiodolf, kunnat återfalla på detta det käraste föremål Ludvig, näst sig sjelf, hade i verlden; och för alt icke störa hans framgångar, underkastade fadren sig snarl sagdt hvilken olägenhet som helst.

Hela skilnaden mellan den svaghet, Ludvig hyste för | sin förstfödde son, och den , bans egen aflidne fader fordom ådagalagt mot bonom sjelf, bestod deruti, att den aldste Leyonbergs blindhet härrörde af ett öfver-mått af Ömhet, men Ludvigs hufvudsakligen af fåfänga Öfver den likhet både i utseende och skaplynne han tyckte sig finna mellan sig sjelf och Thiodolf.

»Nu kommer jag ej hem på flera dagar,» yttrade denne en middag till föräldrane; »ty i morgon bittida klockan V skall hela lägret rycka ut från Ladugårds-! gärdet åt Rotebrosidan, och Gud vet hvart det slutli-

gen bär af, för alt utföra ett ordentligt krig. H. K. H. Kronprinsen, som skall segra, anför ena hären, och generalen Lorichs, hvilken kommer att få stryk och begifva sig på flykten, den andra. Under tiden skola vi bivuakera och lefva af matsäck. På ordena heter det, att vi få fritt vivre på hög bekostnad; men min ryttmästare bar i förtroende gifvit mig qn vink, att å&juét derföre är nödigt att hafva kanten väl försedd samt till ocb med pracka något matförråd pi trossen.»

Med moderlig värma omfattades denna angelägenhet af Therese, och Thiodolfs munförråd tillrustades, som hade det gällt ett verkligt fälttåg. Hon till och med tyckte, att Ludvig gick alltför knusligt tillväga vid kantine försende, och rådde sjelf Thiodolf i mjugg atf taga hvad han behöfde på räkning hos Cederlund eller Frankenfelt: ett råd, som den unge kornetten ej lät gifva sig tvenne gånger.

I det urval ocb den ymnighet, bvarmed matsäcken försågs, ingick till icke obetydlig del omtanken för fru friherrinnans egen person. Från första stunden, honhördet talas om det tilltänkta fälttåget, tändes bennes längtan att få taga ett så ståtligt skådespel i ögonsigte på nära håll. Ludvig tillkännagaf alltför spotskt sitt förakt för hvad han kallade ett kostsam narrverk och snäste alltför vresigt af hennes varsamma förkän^ning, huruvida icke äfven han skulle ha lust att be-gifva sig till de utstakade valplatserna, att hon hoppades kunna öfvertala honom dertill. Men då hyrvagnens begagnande i alla fall ej medförde någon ny utgift, misströstade bon icke att erhålla tillåtelse för sin egen person att följa de med löst krut krigförande makterna i spåren. Men huruvida Ludvig vore vid lynne eller kassa, att förse benne med nödiga kostpenningar till den åstundadeutflykten, ansåg bon der-emot serdeles tvifyelaktigt, ocb derföre erhöi Thiodolf en så ruudligt försedd matsäck, att den äfven skulle kunna räcka till hennes behof, om det gällde.

Ludvig rynkade pannan vid hennes första framställning om den ifrigt eftersträfvade utfarten; men talismanen af Thiodolfs namn och den fintliga anmärkningen, att det skulle bibringa ett högt begrepp om Ludvigs förmögenhetsvilkor, då man funne honom fortfarande hålla hästar och vagn, lockade fram det samtycke hon åstundade, under uttryckligt förbehåll likväl, att inga vidare utgifter för denna lustfärd sattes i fråga. Så långt giek allt efter hennes beräkning, och kaffet hade knappt hunnit drickas följande morgonen, innao hon, med Eugenie vid sin sida, gungade i en prydlig landalette på stora landsvägen åt Järfva.

Ingenting annat slog fel, än det nöje Therese vänttt sig och den måltid hon på förhand tillagat åt sig ocb sina

begge barn. Ty i förra afseendet blef hon endast varse damm, krutrök saot kors och tvärs springande soldater och ridande kavallerister, utan att bland detta

I hvimmel ens kunna skönja sin kära Thiodolf; och hvad

det sednare beträffade, var det benne omöjligt att under den allmänna villervallan få reda på hvar hennes berr sons munförråd förvarades.

Till råga på förtreten, råkade den vagn, hvaroti de begge fruntimren åkte, att komma i vägen för krigs-| leken, hvarvid bcfälhafvaren öfver en trupp landtsol-

I dater med häftigt nit befallde, att den hinder förör-

, sakande vagnen skulle, utan krus som utan tidsutdrägt,

ledsagas till fördelningens gemensamma tross.

Sagdt och gjordt. En soldat med geväret på axeln trädde genast fram, fattade tyglarne och ledde hästarne till anvisadt ställe.

| Långa stunden förgick, innan det ens föll honom in | att se efter hvém eller hvilka sutto i det åkdon han

| bevakade, äfvensom de begge fruntimren, å sin sida,

fästade uppmärksamhet vid allt annat omkring dem, än soldaten. Men när ledsnad och hunger inställde sig hos både mor och dotter, ropade Therese soldate till vagnsdörren och frågade, om han kunde skaffa rätt i på antingen unga baron Leyönberg sjelf vid hästgar-

det , eller åtminstone hans kantin och matsäck bland trossen: soldaten — försäkrade hon — skulle ej göra sig denna möda obelönt.

Vid ljudet af hennes röst spärrade soldaten upp ögon och öron, ja, sjelfva munnen öppnade sig, för att biträda de andra begge organerna. Men huru han blång* de, huru han gapade, huru han ref sig i pannan, ville ingen redig bild framstå af de spridda drag, han ur sitt minne jemförde med den person, som han nu såg för sig. Hans stumma förvåning, hans vakna dröm-mar, i stället för svar, väckte i sin ordning Theresesuppmärksamhet och oro. Hennes forskande blickar sökte spåra sig fram på de punkter af ansigtet, som brättet af tscbakoen, döljande pannan ända till näsroten, kindskägget, pipskägget och knävelborrarnes lem-nade blottade. Det var något i allt detta som påminde om någon, hvilken fordom tillskyndat henne så mycken glädje, så mycken bedröfvelse — och ändå, hvilken olikhet mellan den till åren komne krigaren, som nu stod på post vid hennes vagn, med sitt gråsprängda skägg och tidens runor ristade på sina insjunkna kindben, och den unga, manligt sköna soldaten, hvars eldiga blickar tände kärlekens första låga i hennes bröst under gudstjenslerna i * köpings kyrka, och till hvars torp straxt utanför småsladen hon aldrig misstagit sig om vägen!

Då hennes först framställda fråga blef obesvarad, förnyade hon den, likväl med mindre säker stämman, och vände hastigt bort hufvudet, emedan soldatens genomträngande ögonkast mer och mer besvärade henne.

»För böfveln!» mumlade soldaten, halfhögt, »den skälmen Bengtsson måtte icke ha sett i syne och ej heller sjelf spunnit ihop hvad han berättat oss dernere, efter återkomsten från Stockholm med välvise herrn; ty att rösten är hennes, vill jag anamma sakramentet på, fastän ansigtet har ett bedagadt utseende, men det är väl den vanskapliga hattens skull. Med ett bomullskläde på hufvudet, som förr i verlden, såge hon kanske bättre ut.»

»Vill ni då icke åtminstone svara mig, min vän, om ni kan, eller ej, uträtta hvad jag bedt er om?» upprepade Therese, mer och mer både orolig och otålig.»Jo, besitta mig! är det icke kon,» utbrast soldaten med bog röst, »jungfru . . . eller hvad hon nu skall skällas för, Therese!»

»Herre Gud, mamma! karlen är visst drucken,» bviskade Eugenie ängslig och kröp tätt intill sin mor. »Hans ögon äro ju bvassa som bajonetter. Bara han icke vill mörda oss? Låtom oss ropa pi hjälp!»

»Gör för Guds skull intet väsen!» uppmanade Therese. »Vore jag så säker för allt annat, som att han ej ernar

tillfoga oss något ondt!»

Men då soldaten nalkades vagnsdörren, kunde Eugenie ej tillbakahålla ett svagt utrop af förskräckelse.

»Hvem är den der unga nippettippan?» röt soldaten, temligen barskt.

»Det är min dotter,» svarade Therese. »Men gå er väg, kära vän, om ni ej kan uträtta mitt ärende.»

»Min dotter!» upprepade soldaten, kastade geväret på marken och slog ihop händerna. »Jag tyckte väl, jag, att hennes åsyn gjorde mig en smula varmare om bjer-tat än vanligt.»

»Karl! hvad skall detta betyda?» dundrade i detsamma befälhafvareu, hvilken kom fram till vagnen just då soldaten kastade geväret. »Korpral med två man hit! Fören bort den bär i ar rest.»

»Nådig herr major! Värdes öfverse med glädjen att hafva återfunnit mitt barn: den der flickan, som sitter i vagnen, är min,» invände soldaten, bedjande,

»Den stackars menniskan har ofelbart mistat förståndet,» påstod Therese, med hjertat i balsgropen. »Flic* kan, som sitter vid min sida, är fröken Leyomberg, min dotter.»

»Min själ, Therese! ja, och ännu qvar således hos baron, som tog dig från lorden,» ulbrast officeren, eqgammal bekantskap for henne så väl som för läsaren, sedan den tid, då hon i bans åkdon gjorde resan första gången från * köping till Stockholm.

»Jag är gift med baron Leyönberg och har en son härute bland trupperna, som är kornett vid lifgardet till häst,» inföll Therese hastigt.

»Åh, för fan! Är det möjligt? ... Nå, i alla fall: korpralen lyder bara och för karlen genast i arrest.... Ser ni, huru nyttigt det är att ha en vän i viken. Om Therese icke lärt känna mig, på resan genom * köping, så hade hon ej fått en baron till man, och sjelfva friherrinnan vid det här tillfället råkat ut för ett satans ledsamt äfventyr med soldaten, som tycks vara något förbluffad öfver återseendet.»

»Förskona mig!» bad Therese, med darrande röst, »om icke för min skull, åtminstone» . . .

»För den söta flickans skull, som siller vid er sida,» afbröt officeren, lifligt. »Det är icke mer än billigt. Skönheten har anspråk och oskulden rättigheter. I stället att klappa barnet för ammans skull, glömmer jag . . . ni förstår? ... för att tjena dottren.»

Med dessa ord gjorde officeren en artig afskedshels-ning för der begge fruntimren och gick bort.

»Bästa mamma! låtom oss fara hem,» snyftade Eugenie , »och aldrig mera bry oss om något lustlåger. Jag är så rädd, att tänderna skallra i munnen på mig. Om ändå pappa varit med!»

»Söta min lilla Eugenie!» bad Therese ångestfullt och bevekligt, »låt icke pappa få veta det ringaste om hela detta förargliga uppträde. Han skulle råka i raseri och vara i stånd att stänga in oss för omaket, så alt vi aldrig hädanefter finge fara ut på egen hand. Tig också för Thiodolf och dina öfriga syskon. Han pratar omallting för far sin, och de andra lockar den skälmea Leporello ur allt hvad de få väder af.»

Eugenie utfäste sig att hörsamma modrens tillsägelse, och kusken fick befallning att vända om och köra till staden. Ilen vid Hagalund lät Therese vagnen hålla, steg ur tillika med»sin dotter, tog ett rum och beställde mat. Sedan måltiden var förtärd, inkallades värden. Hon sade honom sitt namn och bad. honom pkicka räkning följande dagen till baron Leyonberg. »Jag bar en son,» tillade hon, »som är officer vid lif-gardet till häst: han skall bli en af herr Grafströms bästa kunder, det lofvar jag er.»

Grafström (detta var värdshusvärdens på Hagalund namn) bugade sig, tigande, gick sjelf ut och bjelppte upp fruntimren i vagnen. Men när denna rullade af, spottade han åt adeln nu för tidea, som gifte sig med kofsor, hvilka till och med spisade middag utom hus på kredit.

Tv. Äktenskap.

21TRETIONDE KAPITLET.

Välsignelsen b vilade öfver Berga gård och gods, öfver Fredrik och Mathilda samt deras underbafvande< Allmänt välstånd, allmän trefnad, daglig förkofran» Hvarje år lemnade ett öfverskottaf inkomster, hvilket, tillagdt de föregåendes, mer och mer ökade förmögenheten. Sparfvenfeldtska paret var ett mönster af god hushållning utan snålhet, af välgörenhet utan slöseri. Att lyda under dem, skattades af hela orten för en lycka, ja till och med deras tjenstehjons lott ansågs af* undsvärd. Också blef en afflyttning der högst sällsynt och alltid ett bevis på missnöje endast å husbondfol-kets sida.

Mathilda var en god, men icke flat och alltid rättvis matmor. Det dröjde innan hon förunnade sin ynnest; men en gång gifven, behöfde den också nästan aldrig återtagas. Hennes rykte som utmärkt hufmoder apripde sig vida kring landskapet och drog tjenstsö-kande till Berga från långt aflägsna orter.

På detta sätt hade kammarjungfrun Elsa kommit i fru Sparfvenfeldts bröd. Fastän ung och endast förut på kort tid använd i ett tarfligt presthus, talade likväl förordande betyg, jemte ett hyggligt utseende, tillhennes fördel; och sedan erfarenheten bekräftat begges vitsord, vann hon småningom Mathildas odelade förtroende — så vidt nemligen det rörde Elsas befattning; ty Mathildas förtroende i andra afseenden egde endast hennes man och barn. Sqvaller skydde hon som cho-leran — en bild, hvilken i våra dagar torde mera träffande åskådliggöra vår mening, än den numera mindre betydelsefulla liknelsen: afsky för pesten — och noggrann alt hafva reda på allt hvad som angick tjen-stefflickans uppförande, bekymrade hon sig föga om hen-nes föregående öden.

Men desto mera lågo dessa Elsas medtjenarinnor ombjertat, när, de långa vinterqvällarne, spinnrockar-ne surrade, medan granveden sprakade i spiseln. Hon undergick då ransakning, som ingen polismästare kunnat anställa fiutligare och mera nitiskt. Men antingen rar hon dem öfverlägsen i slughet och förtegenhet, rfler ock visste hon sjelf ingenting om föräldrar och barnår; ty det lyckades dem icke att utleta något an-»at, än hvad som med tydliga ord stod att läsa i hen-les pr est betyg.

När Elsa ej längre gaf stoff till samtal under hand-r be te na inom bus, blef Holmen, dess egare ocb god-ets ställning det ämne, hvarpå man slog sig ned. Det anns intet lyte, som icke tillvitades Leyonbergska pa-et, och beklagligen lig sanning till grund för sjelfva idiets öfverdrift. Medan man på det jemmerligaste eskref egendomens lägervall och på det högsta bekla-ade de arma underhafvandernas betryck, gaf man fritt >pp åt sin skadefröjd öfver Ludvigs iråkade obestånd. »Högfärd går förfall, som ordspråket säger,» yttrade a; »och det kunde ej slutas på annat sätt. Då man välter tjenstfolket, vråker torparne ocb pantar ut hosbönderna, så må man stå sitt kast. Det är icke mer 3n rätt St bonom.»

»Och åt benne sedan!» påstod en annan. »En lossa, som i sjelfva verket ej är annat än en påklädd piga, och mycket sämre än någon af oss andra, som gått »år väg igenom med lukt och ära. En sköka, som borde sitia på spinnhuset; och nu sägs del, att hon super på köpet, den otäckan!»

»Men så besinnen då i Herrans namn, att, friherrinnan må vara b vem som helst, så är bon ju i alla fall hennes nåds svägerska,»anmärkte Elsa, »och för hen-nes skull får man väl lof alt vara en smula skonsammare emot och visa aktning för en af bennes så

nära anhöriga.»

»Hennes nåd vill aldrig hora talas om den der,» svarade en tredje. »Och synd är det, att bon skall be-höfva skämmas för sin köttsliga brors hustru. Men så är det ändå, Gud tröste henne så visst!»

Elsa insåg, att hon skulle blifvit öfverröstad vid b varje ny invändning, och blandade sig derföre ej vi-dare i samtalet. Det hade uppkommit i anledning der-af, att ryktet spridt sig, det åtskilliga ströhemman, som väl ej ursprungligen tillhörde fideikommisset, meo hvilka de sist aflidne baronerne Leyönberg inköpt och brukat under Holmen, blifvit tagna i mät för Ludvigs gäld och skulle gå under auktionsklubban. Om också, mot förmodan, köpeskillingen till och med komme att öfverstiga de belopp, för hvilka hemmanen Wifvit utmätte, förlorade Holmen i alla fall genom deras måst-ning betydligt af sitt värde och af den utaf egendomen beräknade afkastning.

Under dessa omständigheter fästade Bergas gårdsfogde Fredriks uppmärksamhet på den stora nyttan för honom att inropa dessa bemman. »Det har jag väl länge insett,» svarade han; »men grannlagenheten förbjuder mig att begagna min svågers förlägenhet till mitt enskilda gagn. Hellre, än att i detta afseende ådraga mig sårande misstankar, slår jag denna handel helt och hållet ur hågen.»

»Men baron på Holmen måtte ej vara mera belåten med, att det blir en spekulant mindre vid auktionen,» invände gårdsfogden, »och om icke herr lagman ropar in hemmanen, så sker det ju i alla fall alltid af någon annan.»

»Det är sant,» återtog Sparfvenfeldt; »men nu är det utomdessa redan för sent att fundera på den saken. Mina penningar, som skulle kunnat användas der-till, om jag tänkt derpå i tid, äro fästade och kunna ej rubbas på flera månader.»

Med detta besked aflägsade sig gårdsfogden.

Flera dagar derefter gjorde kyrkoherden besök på Berga. Dettas egare och han stodo alltid i det bästa förhållande till hvarandra, och han var också vid alla tillfällen i ordets hela mening välkommen. Denna gången förmälde han sig bafva ett sällsamt ärende att uträtta, hvilket han vore brydd att frambära, ehuru han lofvat sina kära församlingsboer att fullgöra deras uppdrag.

»En besynnerlig inledning, min bäste herr kyrkoherde, det måste ni själf medgifva,» anmärkte Fredrik, något förvånad. »Gäller det understöd för behöfvande, eller någon församlingens angelägenhet, till hvars fromma jag kan bidraga, så är jag beredvillig så långt min förmåga sträcker sig: det hoppas jag är tillräckligt känt, och derlill behövas ej många omsvep.» »Det är just dessa herr lagmannens och dess vårda friherrinnas ädla tänkesätt, städse bekräftade med välgörande handlingar, som nu bära välsignad frukt,» fortfor kyrkoherden, fryntligt och med eftertryck; »ty afven ortens erkänsla söker gifva sig tillkänna med annat än ord. Det hänger nemligen så ihop, att för-stmlingsboerne, som flit höra — af hvem och på hvad grund, är mig obekant — att herr lagmannen för ögonblicket ej skall vara stadd vid nog stor kassa, att vid den förestående utmätningsauktionen kunna ropa in ströhemmanen vid Holmen, yrkat att jag skulle pålysa en sockenstämma, på det hela församlingen måtte få erbjuda herr lagmannen allt hvad hon samfäldt kunde hopskrapa, för att sätta Bergas vördade egare i tillfälle att köpa ifrågavarande fastigheter, sig själf ej mindre än hela orten och synnerligast herr lagmannens nya underhafvande till fromma. Återbetalningsvilkoren vilja de helt och hållet öfverlemna åt herr lagmannen att bestämma. Då jag upplyste mina kära församlingsboer, att ett sådant ämne ej kunde komma under öfverläggning på sockenstämma, släppte de mig icke med mindre, än att jag åtminstone måste lofva dem att enskildt till herr lagmannen framställa denna deras ifriga önskan.»

»Hvilken jag högt värderar och för hvilken jag alltid skall vara tacksam,» svarade Fredrik, »utan att likväl kunna begagna det mera välmenta än välbetänkta anbudet.»

»Och hvårföre icke, om det är mig tillståndigt att fråga?» sporde kyrkoherden med hjertlig enträgenhet

»Derföre, min bästa herr kyrkoherde, att det olyckligtvis är min egen svågers fastigheter, som skola gå under klubban; och om jag inropade dem, skulle detse ut, sent hade jag begagnat mig af hans förlägenhet, för att slå under mig hans egendom,» genmälde Sparfvenfeldt

»Men själf går ju baron Leyonberg i alla fall miste om densamma, ehvad det blir herr lagmannen eller någon annan, som köper hemmanen,» invände kyrkoherden, »och för honom blir det naturligtvis angenämare, att de stanna inom släkten.»

Det sedrare visste nog Fredrik icke vara händelsen; men af grannlagenhet mot sin svåger, yttrade han ej sin öfvertygelse härutinnan. I öfrigt hade kyrkoherden påtagligen rätt. I brist af motskäl skakade Fredrik hufvudet och vidhöll, »att det ej ginge an.»

»Ursäkta, att jag, af rent nit för mina församlingsboers bästa, till hvilka Bergas värde egare hör,» anmärkte nu kyrkoherden i en viss högtidlig ton, »uppmanar herr lagmannen att icke försmå anbudet och be-behjerla anledningen. Det är känt, att baron Leyonberg och lagmannen själf på alldeles motsatta sätt utöfvat det vigtiga

och ansvarsfulla husbondekallet. Holmens underlydande behöfva komma under ett huldare välde, och lagmannen får en tyngd på sitt samvete, om han af missförstådd grannlagenhet förskjuter dem, som förtrösta på honom, och dé ännu en gång skulle råka i obarmhertiga händer.»

När Fredrik fortfor att vågra, fastän mera tveksamt än i början, bad kyrkoherden honom ett par dagar fundera på saken, då han ville komma tillbaka och bemta svar, hvilket han hoppades skola utfalla till öm* sesidig båtnad. Sparfvenfeldt inskränkte sitt genmäle till löftet att närmare besinna sig och rådgöra med sin bustru, hvilken, såsom syster till Leyonberg, stode midt emellan deras vid detta tillfälle stridiga fördelar.. Knappt hade också kyrkoherden af rest, innan Fredrik gaf Mathilda del af förslaget. Hennes bedröfvelse öfver brödrens nödställda belägenhet, hufvudsakligen villad af hans olyckliga Iktenskap, gaf sig luft i ymniga tårar. Men sedan naturen silunda tagit ut sin ritt, ingick hon i öfverläggning om sjelfva frågao. Nlr de begge makarne länge och samvetsgrannt vägt alla omständigheter för och mot, blef beslutadt, att försam-lingsboernes anbud borde antagas och Fredrik på auktionen inropa de utmäta hemmanen; men att i sammanhang dermed en skriftlig försäkrän skulle i laglig form uppsättas, uunderskrifvas af både Sparfvenfeldt och hans hustru och bevittnas, hvarmedelst de förbuode sig att, mot. återfående af saluskillingen, afstå fastigheterna till Ludvig, om och när ban önskade ock kunde köpa dem tillbaka.

På detta sätt ansågo Fredrik och Mathilda sig deste hellre kunna inropa omförmälda hemman, som de derigenom hölle Ludvigs talan öppen, och hela verldo måste inse, att köpet skedde, icke i afsigt att slå under sig Leyonbergs tillhörigheter, utan fast hellre alt i framtiden rädda dem åt honom, så vida räddning derutinnan vore möjlig.

På utsatt tid återkom kyrkoherden och fröjdade sig åt det svar han erhöill, på samma gång som han eg-nade Sparfvenfeldtska parets ädelsinnade grannlagenhel de loford den fförtjente.

Auktionen försiggick några dagar derefter, och Fredrik stannade för inropen af fastigheterna. Det var en glädjefest för hela orten, och man ernade fira den ined ett stort gästabud, till hvilket meningen var att bjada lagman Sparfvenfeldt och hans hustru. Fredrik skattade sig lycklig att ba blifvit så tidigt nnderrättad om planen för denna tillställning, att ban kunde afböja verkställigheten. Han ansåg opassande att upphöjas på svågrens förnedring och förklarade be-ståndt, att han ej skulle antaga bjudningen, om någon sådan i och för denna egendomshandel sattes i fråga. Man tyckte väl i allmänhet icke om denna vägran; men kyrkoherden billigade Fredriks skäl samt förklarade ytterligare ocb försvarade dem för sockneboerna, hvilka omsider läto öfver ty ga sig och gillade, de också, Sparfvenfeldts grannlagenbet mot en betryckt anförvandt.

Fredrik, som flera år undvikit all beröring med sin sjelfkftre, egensinnige svåger, sk ref honom nu till ett hjertligt bref, hvaruti han • underrättade Ludvig om sitt gjorda inrop af de försålde fastigheterna och bifogade den afhandling, bevittnad af kyrkoherden och kronofogden, medelst hvilken Fredrik och Mathilda förbundo sig att till Ludvig afträda hemmanen, så snart ban till dem återgäldade köpeskillingen. »Om,» til* lade Fredrik, »Ludvig vore lycklig inom hus och följaktligen ej behöfde stora verldens förströelser, tillstyrkte han bonom att flytta ned till Holmen och sjelf sköta sin egendom, då möjligen, genom skeende besparingar i lefnadskostnaden och klok hushållning, så vida hans hustru kunde egna sig deråt, den tidpunkt ej vore alltför aflägsen, när Ludvig, i kraft af den öfversända utfästelsen, kunde ånyo komma i besittning af de hemman, han nu nödgats afyttra, hvilket skulle blifva Fredri|| och Mathilda långt angenämare, än att tills vidare bafva blifvit dessa fastigheters innehafvare.»

TRETTIOFÖRSTA KAPITLET.

En kulen höstafton, då regnet smattrade mot fön-sterrutorna och blåsten hven kring husets knutar, anlände en vandrane skomakaregesäll, uttröttad oeh genom Möt, med renseln på ryggen, till Berga, der ban gick in i köket och anhöll om qvarter öfver natten. Han var ej längre ung och ännu mindre vacker. En vidrig uppsyn, i hvilken list och vildhet tdflade om öfvertaget, stämde på förhand sinnena emot honom, och hans skelande blick tycktes mindre vara ett naturfel , än ett bemödande att slippa se någon i ansigtet, när han talade, och kunna dölja, hvartåt hans uppmärksamhet egentligen riktades. Orakad och okammad, blef hans utseende vid skenet från eldbrasan i spiseln ännu mer motbjudande, och kökspigan var derföre kanske att ursäktä, som, i stället att hänvisa bonom till

drängstugan, besvarade hans bön om nattherberge med en kärf uppmaning att gå sin väg, emedan intet rum funnes för honom på herrgården. Förgäfves vädjade han till hennes känsla, till sin belägenhet, till beskaftenheten af väderleken: hon stod fast vid sitt af-slag och ville icke ens förutna honom tillstånd att närma sig till spiseln, för att torka sina kläder. Den sega strid, som här af uppkom mellan gesällen och kökspigan, bade ej nått sitt slut, innan Elsa, hvilken händelsevis uppehöll sig i köket vid den förstnämnda des ankomst och, då det första afslaget vankades, genast aflågsnat sig, åter blef synlig och tillsade, att det vore hennes nåds bestämda befallning, att den frem-mande skulle få ett enskildt rum för att hvila öfver natten, äfvensom mat och uppvärmdt öl till sin veder-qvickelse.

»Var det icke väl, att jungfrun, som blandar sig i allt, nu fick något att löpa med?» utbrast kökspigan, vresigt.
»Men icke må hon inbilla sig, att jag tager mig af hennes landstrykare. Sköt honom själf bäst hon gitter. Det kan just vara en lagom bekantskap åt henne.»

Elsa låtsade ej gifva akt på utbrottet af kökspigans förtrytelse, utan tog, stillatigande, en blindlykta af bleck, i hvilken hon satte och antände en ljusbit. Straxt derefter vinkade hon gesällen att följa sig, och begge lemnade köket.

Utkomna i förstugan, ernade gesällen slå upp sin språklåda; men Elsa lade pekfingret på sin mun, till tecken att han borde tåga. Först sedan de hunnit öfver gården till en skräpkammare i samma byggnad som drängstugan, dock icke vägg om vägg med densamma, bröt Elsa själf tystnaden:

»Jag kände genast igen morbror, ehuru vi icke sett hvarandra på mycket länge; men då morbror hvarken gaf sig an för hvem han är, eller låtsade veta mitt namn, begrep jag, att morbror vill vara okänd, och skyndade endast att laga så, «tt han skulle få natt-herberge här, oaktadt köksans otidiga genstråfvighet.»»Du är just en förståndig tös, min köra Elsa!» svarade den fremmande, i del han klappade henne under hakan, »som förtjenar ett bättre öde, än att slåpa all din tid som tjenstehjon. Laga bara så, att det snart blir eld på spiseln, för att värma min genomkylda kropp och torka de våta klådpaltorna, så skall jag sedermera, när du kommer hit in till mig, förtro dig saker, som för dig äro mera värda än silfver och guld.»

Elsa dröjde ej att uppfylla morbrodrens önsknings. Hon återvände, efter en kort stunds frånvaro, med en bolla ved och gjorde upp eld. Begge satte sig nu framför brasan och gesällen tog till ordet:

»Det är nu flera år sedan jag berättade dig om braodvakls-Lasses, salig far mins, vandring till Stockholm, för att söka upp din mor, som han också lyckades bitla rätt på och få tala med några gånger. Sista gången de råkades skänkte hon honom en ring, som är värd många, många riksdaler. Gubben, som lefde i

af almosor och hvad han annars i en smal vändning

kunde komma öfver, tordes ej hvarken sälja, pantsätta eller ens låta någon veta, att han hade ringen, för att icke bli misstänkt och häktad som tjuv, utan han stoppade sorgfälligt in den mellan trasorna, hvilka gingo i

och gällde för foder åt hans gamla utslitna rock. Men i

det var alldeles som förtrolladt från samma stund han fick ringen. Mor din och hela huset, der hon vistades, blefvo bergtagna; han fick aldrig mer se sin dotter och ingen visste hvad det blifvit af henne. Gubben uppehöll sig både länge och väl i hufvudstaden, i hopp att kunna få någon spaning på hvart hon tagit vägen; men inga upplysningar! Det värsta var, att hans täta besök öfver enträgnade spörsmål efter samma person skrämde upp folket i trakten, som började frukta, att han hade ondt i sinnet, och en vacker qvinnas kneps han af polisen och fördes i kurr. Sedan han undergått förhör och han ej kunnat öfver-bevisas om någonting annat, än att passet var några månader för gammalt, skickades han på kronoskjuts ned till sin hemort, der gamle borgmästaren i 'köping, som alltid för din och mor din skull var Lasses synnerlige gynnare, lagade så, att han fick fribröd till döddagar på stadens fattighus. Kort innan han dog skickade Lasse bud efter mig, och innan vi för alltid togo afsked från hvarandra, skänkte han mig ringen, såsom det enda arf jag kunde få, och underrättade mig om hela förloppet af sin vandring för att bita rätt på min syster. Det gick långt om, innan jag föll på den tanken att försöka min lycka på samma sätt som far min. Men så kom först vaktmästaren Bengtsson, som varit med

borgmästaren vid en riksdag i Stockholm, * och sedan soldaten derute i torpet straxt bredvid * köping, hvilken varit på det sista stora lägret, och berättade, begge med en mun, att de sett syster min der* oppe, och att hon nu är ett mäktigt förnämt och rikt och grannt fruntimmer; och då beslöt jag bege mig åstad, för att leta upp henne. Ja, nu är jag stadd i sådana ärenden, hvarvid ringen kan bli en god bjelp* reda såsom igenkänningstecken, om jag råkar mor din.»

Nyfikenhet att få taga ringen i ögonsigte var Elsas första tanke, och gesällen villfor beredvilligt hennes derom framställda begäran.

»Och denna dyrbara, sköna klenod bar verkligen min mor burit på sitt finger, och eger kanske i denna stund många flera sådana, törhända till och med de, som äro både vackrare och mera värda!» utbrast El* sa, med hänförelse, under det hon höll ringen mot eldskenet och stenarnes eld blänkte* i skiftande strålbrytningar.

»Ja, just så förhåller det sig» svarade gesällen, i det han återtog ringen, hvilken invecklades först i bomull och derutanpå papper, innan den stoppades in i en liten ask, dess egentliga förvaringsrum. »Och begges vår lycka förmodar jag skall vara gjord, om jag får spaning på henne och baron hennes.»

»Om morbror med visshet vet, att han är baron, hoppas jag det skall låta sig göra att också få reda på sjelfva namnet,» yttrade Elsa.

»I fall jag icke redan visste det,» småskrattade ge* sullen: »din mors berre heter Leyönberg.»

»Store Gud! så heter baron, som råder om hvad som är kvar af Holmen här i grannskapet,» föll Elsa häftigt in. »Det måtte väl icke, i Herrans namn! kunna vara han?»

»Det är alltför möjligt,» genmälde den fremmande, »och skulle komma mig satans bra tillpass. Jag slup-pe då att vandra längre den här gången, eller finge åtminstone tid att pusta ut.»

»Nej, det är icke så väl,» suckade Elsa: »den baron Leyönberg, jag menar, har ej på flera år varit härnere på sin egendom, och Gud i himmelen vet, om han någonsin mera förs hit, så hatad som han är i hela orten, först och främst af alla sina underhafvande.»

Och nu förtäljde Elsa allt hvad hon hört om Ludvig och Therese.

»Det der slår in till punkt och pricka med hvad tian sagt mig,» anmärkte gesällen; »det enda, jag icke hade hum om, var att baron låtit viga sig vid mor din och att det är hans egen syster du tjänar hos. Men,» (tillade gesällen, i det han gnuggade händerna af glädje), »si mycket bättre. En rik sviger får väl lösa en smula på pungen, om en fattig sate, sidan som jag, skall kunna sli sig ut ur världen.»

»Gud nås för rik!» invände Elsa: »jag sade ju mor* bror nyss, att en bop af barons hemman blifvit silda på utmätningsauktion och inropade af mitt husbonde* folk.»

»Jemförd med mig är han i alla fall rik,» fortfor gesällen, »och sin svåger kan han icke undgå att hjälpa, om han också skall släppa till sista fyrken. Det har ingen nöd med den saken, bara jag får tala i en* rum med syster min.»

På detta samtal följde en helt olika natt för de begge samtalande. Gesällen, uppvärmd och mättad ty med mat blef han rundligen försedd — insomnade djupt, under smickrande förhoppningar att i hufvudstaden kunna sli sig på latsidan och hemta ymnigt guld ur sin svågers grufva: Elsa, yrvaken af stormande stridiga känslor — glädje att veta sin mor upphöjd till förnäm och på sitt sätt äfven rik fru; sorg öfver alla de lyten, hon hört henne tillvitas, öfver allt det hat, allt det förakt, bide hon och hennes man i idragit sig, och icke mindre öfver deras undergräfd välfärd. Huru Elsa längtade, huru hon bäfvade att få höra Leyonbergska paret med sina barn anlända till Holmen! Skulle hon fortfarande tjena på Berga, där mor och syskon voro herrskap så nära i grannskapet? Och skulle modren vidkännas henne eller vidkännandet bringa modren sjelf på fall? . . .

Elsa, som varit den sista på Berga att gå till sängs natten efter den vandrande gesällens ankomst, lemnade sin bädd långt innan någon annan hunnit gnida sömnen ur ögonen. Bestänsamt gick hon kökspigan iförväg att göra upp eld i spiseln och sätta kaffepannan på elden; »ty,» gaf Elsa att förstå, »hennes nåd hade uttryckligen befallt

hennes föranstälta så, att den frem-mande vandraren, som helt tidigt på morgonen ernade begifva sig bort, kunde få kaffe och frukost, innan han lemnade Berga.»

Med försmädlig uppsyn mumlade kökspigan mellan tänderna några bittra stickord om »jungfrun och landstrykaren», dem Elsa ej låtsade höra. I stället åtog hon sig nu, på samma sätt som föregående aftonen, fremlingens upppassning, hvilket lönlösa besvär det öf* riga tjenstfolket med nöje afstod åt henne.

Gesällen hade nyss stigit upp ofch, med tillhjälp af elddon, fnöske och svafvelstickor, hunnit få en ny brasa itänd, då Elsa inträdde i kammaren och medförde på en bricka kaffe, en liten flaska bränvin, smör, bröd och ost. Både med ord och gerning lofordade han hennes omtanka och matmodrens gästvänlighet.

»Aldrig skall jag glömma den tjenst du gjort och den tjenstaktighet du visat mig vid det här tillfället, Elsa lilla!» yttrade gesällen, sedan han slutat äta, och redde sig till att fortsätta vandringen. »Jag kan vil för ögonblicket icke ge dig något bevis på min tacksamhet; men du kan lita på, att jag icke skall släppa mor din förr, än hon erkänner dig för sitt barn så vil som de öfriga. Baron visste ju hvad hon gick for, innan han gifte sig med henne, och då kan han vil ingenting ba emot alt upptaga dig bland de andra döttrarna. Sker det ej med godo, så finnas nog utvägar att göra honom stum, derest han ej vill bli spak. Da skall veta, att jag är salig Lasses äkta son, i den mening nemligen, som jag förstår med ”äka”, och brand-vakts-Lasse var hvarken en jöns eller en kruka, nårdet gällde alt taga för sig. . . Farväl nu för denna gången, Elsa lilla!»

»Lycka på resan⁹ käre morbror! Gif icke min mor igen sin ring, om hon ej utfäster sig att gifva oss så godt tillbaka och mera till.»

»Jeppe är väl ingen narr heller! Syster min och hennes baron få lof att lossa på de fångar arma, om ringen en gång till bär i verlden skall bli hennes; men den kommer att stå dem ännu dyrare, om de icke finna sig vid att lösa igen den.»

Nu omfamnade gesällen systerdottren och vandrade sina färde.

Försjunken i funderingar, stod Elsa en lång stund qvar på förstugubron ocb såg efter fotgängaren. Först sedan han försvunnit ur hennes åsyn, skyndade hon till Mathilda, för att betyga henne den herbergerade vandrarens förnadsfulla tacksamhet.

Tv. Jktemkap.

22TRETTIOANDRA KAPITLET.

I Leyonbergska huset föregingo stora förändringar. Den präktiga viningen vid Drottninggatan hade blifvit utbytt mot en anspröslös bostad i trakten kring Packartorget. Hyrvagnen var indragen som stående utgiftspost och beställdes endast vid pikommande behof. Thiodolf bar ej längre hästgardets lysande uniform, hade till och med gått ur tjenst och skulle egna sig uteslutande åt landthushållningen. Hvarken Ludvig eller Therese ville lemna Stockholm, der deras minskade förmögenhetsvilkor mindre stucko i ögonen ocb dé kunde gömma både sina personer och sitt lefnads-sätt undan uppmärksamheten bland den myckenhet skiftande ämnen, som, i oafbruten vexling, stundligen gåfvo den näring och pröfvade dess spännkraft. Minst af allt kunde någondera förmå sig att flytta ned till Holmen, der Bergas grannskap blottställde dem för dagliga jemförelser, hvilka de nogsamt visste ingalunda utfalla till deras fördel. Men tillsyn behöfdes der på stället, det insågo begge, och derföre beramades, att Thiodolf skulle sköta fideikommisset åt sin far.

Detta beslut blef isynnerhet fast, sedan Fredrik inköpt de utmätta ströhemmanen och Ludvig inhändigat den skriftliga afhandlingen, medelst hvilken hemma-nens återlösen blifvit honom tillförsäkrad, när helst han vore i tillfälle att den verkställa. Han uppskattade icke ädelmodet och grannlagenheten i denna svågrens och systrens handling, och han vårdade sig icke ens att tacka dem för hvad de gjort. Det var ondast möjligheten, att kunna snart rycka fastigheterna undan deras ego och komma af dem ånyo i besittning, som upptog alla hans tankar och stegrade hans beräkningar. Thiodolf blef det redskap, hvilket skulle användas för ändamålet; ocb den, som vanligt, blinda föräldrafåfän-gan ansåg ofelbart, att de underverk af uppdrifna inkomster från Holmen, som den

blifvande (id*«*i kom missar i en icke lyckades att åstadkomma genom sin närvaro på stället, skulle han fullborda medelst något rikt giftermål, hvilket de inbillade sig öfvernlit skola stå deras älskade herr son till buds. Ty den belägenhet, hvaruti Ludvig råkat, både i afseende på förmögenhets-vilkor och trefnad inom hus, hade, om han också sparade sig förödmjukelsen att erkänna sin ofantliga misräkning, öppnat hans ögon rörande följderna af sammanlöfnad med en qvinna, som saknade både andras och egen aktning. Från en förnyad erfarenhet härutinnan ville han åtminstone frälsa sin kära Thiodolf, och tillstyrkte honom därför allt i tid tänka på ett passande och förmånligt äktenskap.

' Unga Léyonbergs afflyttning fyllde Tbereses ögon med tårar och Ludvigs bröst med saknad. Medan fadren gaf råd och föreskrifter, smög modren till sals-skänken, för att lå sin älskling laga i ordning flask-fodret. Af moderlig huldhet lät hon sin egen strupe pröfva beskaffenheten af rhumen, cognacen och bränn-vinet, som hällades i resflaskorna; och allt dryckesvarorna dugde, stod sedermera riatadt i purpurskrift på hennes svullda kinder.

Kinkigaste punkten i den lefnadsplan, som uppgjordes för Thiodolf under hans vistande på Holmen, var förhållandet till släktingarne på Berga. Att icke der hafva något umgänge, skulle gjort vantrefdaden ändå större af att uppehålla sig i en aflägsen landsort, som i alla fall led brist på så kallade ståndspersoner. I det höga anseende, som Sparfvenfeldtska paret dessutom stod i hela sin hemort, och med de mogna, på en lång erfarenhet grundade, upplysningar, Fredrik och Mathilda kunde lemna rörande landtbusbållniog samt både egendomens och bushållets skötsel, skulle Thiodolf i mer än ett hänseende råkat i en falsk ställning, om han lefvat på ovänlig eller till och med fremmande fot med dessa sina nära anförwandter. Sådant insåg äfven Ludvig; men oviss huru hans son skulle bli emottagen i fastrens och hennes mans hus, efter den långa brytning, som egt rum mellan dem och honom sjelf, och efter det sätt, på hvilket han alltid uppfört sig emot dem, och mycket för stolt att blottställa någon af sitt namn och blod för ett bemötande, som kunnat innefatta förödmjukelse, lydde Ludvigs sista föreskrift i det ömtåliga ämnet kort och godt så här: »rätta dig efter omständigheterna, och glömq icke, att du är en Léyonberg, sjelfskrifven lideikommissarie till HoUneo, med»

Här tvärtystnade han och sväljde ordet »underlydande», som af gammal vana låg i beredskap på tungan. Efter ett par sekunders tystnad, under hvilken Thiodolf afbidade slutet på meningen, gaf Ludvig den en annan vändning, vid det han tillade: »glöm ej heller, att lagman Sparfvenfeldt tills vidare innebarnågra hemman, som rätteligen tillhöra mig, och dem han skriftligen förpligtat sig att återställa mig, när jag finner för godt att lösa igen dem. Hushålla så dernere, att detta må kunna ske ju förr desto hellre.»

Thiodolf lofvade att göra sitt bästa och reste, högst belåten att slippa vandra kring hufvudstadens gator, beröfvad den klingande grannlåten — släpsabeln och sporrarne — sedan han ej längre tillhörde det ståtliga hästgardet.

Föräldrakärlek och nyfikenhet sammanträffade att göra de första underrättelserna från Thiodolf, efter hans ankomst till Holmen, serdeles efterlängtade. Det sista, modren bad honom om, var, att han måtte skriva snart och utförligt, och detta hade han lofvat.

När äntligen brefdragaren inställde sig och Ludvig på utanskriften igenkände sin sons stil och sitt vapen i sigillet, trängdes hans lru och barn kring honom, för att få del af innehållet. Med en vägrande åtbörd lät han förstå, att han först sjelf ville ostörd läsa brevet, hvarefter han ernadc underrätta dem om hvad som borde komma till deras kunskap.

Na bröt han inseglet och började läsningen. Ju längre den fortgick, desto mera mörknade hans panna, rynkades hans ögonbryn. Då och då gjorde han till och med ett kort afbrott och försjönk i funderingar, under det man emellanåt hörde honom saktd yttra: »oför-skämdt! — — — obegripligt! — — — oerhört!»

»I Herrans namn! bar någon olycka hänt vår käre Thiodolf?» frågade Therese häftigt.

»Olycka just icke, men någonting förbannadt besynnerligt och näsvist likväl,» svarade Ludvig. »Jag skall säga upp hvad som i hans bref angår den saken, så får du sjelf höra.» Och nu listé han högt ur brevet följande:

— — — »Min resa bar gått både fort och väl, ehuru den icke aflupit utan äfventyr och ett af de sällsammaste på köpet. Medan jag på en gästgifvargård i Östergöthland åt frukost, sedan jag redan skrivit i dagboken och vagnen

stod förspänd vid dörren, io-trädde i rummet, der jag satt, en vandrane gesäll, sluskigt klädd, hvilken kommit föregående natt, och begärde tala med baron Leyonberg, hvars namn ban nyss läst i dagboken. Jag lät honom vela, hvem jag ▼ ar, och frågade hvad han ville. Först och främst glädja mig att på halfva vägen af min vandring råka en så nära slägtinge och sedan anhålla om understöd för vandringsens fortsättning, blef svaret. Oviss i början, huruvida karlen var elt förlupet dårhushjon eller en förrymd brottsling, visade jag honom på dörrea och ropade in hållkarlen, hvilken jag tillsporde, om han kände den fräcka menniskan. Men han påstod, att ingen der hvarken selt eller hört talas om denne landstrykare förrän nu. Vid ordet landstrykare blef karlen alldeles ursinnig, stampade, svor och skrek, att han vore i rätta ärenden stadd, och att det icke an-ginge någon annan hvad han hade atl mellan fyra ögon säga sin kära anförvandt. baron Leyonberg. Nu förgick mig alldeles tålmodet: jag tog karlen i kragen, gaf honom en spark och lät håll karlen leda ut honom. (Jnder del jag gjorde upp liqviden för nattlägret, hördes elt förfärligt stoj och skrik utanför, der en mängd folk hade skockat sig kring gesällen, hvilken fortfor alt med hög röst upprepa sin oförsämndhet om slägt-skapen med Leyonbergarne. Som hans utseende emel-lertid förrådde mera elakhet, än galenskap, tog maa sig den friheten att anställa förbör med krabaten samtatt undersöka hans paltor ocb bylte, di man hittada på honom en ring af värde, som ban ofelbart stulit, men hvilken ban, med en fräckhet öfver all böfva, fö-regaf vara gifven till hågkomst af friherrinnan Leyon-berg och innefatta ett bevis på slägtskapen oss emellan. Deona nya osanning var både för grof ocb för dum att kunna tros. På min uppmaning tillkallades länsmannen, som bor ett par böss-skott från gästgifvargården 9 och jag satte mig icke i vagnen, förrän jag med egna ögon sett blacken kring benen och handklåfvarne om näfvarne på kanal jen.» — —

Therese vågade knappt andas, för att icke gå miste om något enda ord af berättelsen — kunde knappt andas, af förskräckelse öfver de upptäckter, med hvilka berättelsen hotade. Hon hade väl alltsedan afresan från * köping icke haft ringaste beröring med sin bror, ej ens förrän nu vetat, huruvida han ännu lefde eller var död; men hon betviflade icke,, att det verkliga varit han, som sammanträffat på gästgifvargården med hennes son. Förhållandet med ringen blef henne en gåta. Om det verkliga var densamma, exbrandvak-ten för många år sedan med balft våld fråntagit benne, begrep hon icke huru den kommit i brödrens händer och ännu kunde finnas i hans värjo. Sannolikare ansåg hon till och med, att delta varit en för tillfället hopspunnen dikt, och att brödren, vandrane i sin fars fotspar, tillskansat sig ringen genom slöld.

»Jag undrar ej på, att Thiodolf blef rasande.» yttrade Ludvig och slängde brevet ifrån sig. »Allt mitt blod sjuder, bara jag tänker på en sådan oförsämndhet. Väl var. det, att kanalen blef kastad i fängelse och ställes för rätta; men bättre bade dock varit att göra processen kort och jaga en kula genom pannan påhonom. Thiodolf Ir for flat, så officer han varit. Fortfar ban i den andan att sköta Holmen, kommer det att sitta långt inne med återfåendet af mina hemman, dem Sparfvenfeldt slagit under sig.»

Till lycka för Therese gaf Ludvig icke akt på hennes förvirring. Ty under oberusad sinnesstämning var hon spak som ett lamm och uthärdade med saktmod och lidande undcrgifvenhet Ludvigs obändiga lynne och våldsamma nycker. Men voro en gång hennes sinnen uppspelade, hennes mod uppvigladt af starka drycker, så skydde hon ingen fara, fördrog intet motstånd, slog tjenstfolket, misshandlade sina barn och satte sig upp mot Ludvig sjelf med både grofva ord och vilda åthäfvor. - Och han fördrog sådant visserligen med otålighet, så att det stundom till och med kom tillhand-gemäng dem emellan; men han blygdes att med detta nya galläple af sitt underhaltiga äktenskap skatta åt allmänna omdömet, klandret, skriket och åtlöjet. Denna ömtålighet för ryktet och uppseendet, hvilket han numera skydde lika omsorgsfullt, som ban under sina framgångars period ifrigt eftersträfvade detsamma, af-höll honom från att söka skilsmessa. Så Unge han utan knot bar silt huskors, föreställde han sig, att ingen utom han kände huru dermed stod till. Men om han sjelf uppträdl som anklagare, huru skulle han ej blifvit omtalad och utskrattad — i värsta fallet ändå icke vunnit upplösning af sitt äktenskap, och i det lyckligaste vunnit upplösningen med ökad lefnadskost-nad till den frånskilda makans underhåll: en vinst, som i hans nuvarande belägenhet var, ur en viss synpunkt, lika tryckande som sjelfva äktenskapet.

När således Therese märkte, att Ludvig försjönk i grubblerier öfver de hemman, som svågren frånbonom inköpt, smög hon sakta ur rummet, trippade till salsskänken och handskades så länge med de flaskor hon der förvarat,

tills skymning utbredd sig öfver både hennes förstånd och hennes syn, då hon med vacklande steg trefvade sig fram till sängkammaren. Vämjelige dryckenskrämpor och gräsliga drömmars skräckbilder beledsagade den djupa sömn, som för henne framflyttade natten långt innan dagen var förtiden. TRETTIOTREDJE KAPITLET»

1 mån som busliga sorger hopade sig öfver Ludvigs hjessa, förlorade han smaken för skön litteratur» i detta ords bögre och ädlare poening. Byron och Scott, Cha-teaubriand och Beranger, LaMotte Fouqué och Goethe, Kellgren och Thorild stodo neddamnade på bokhyllan. Hans tankar voro ej nog lediga, för att njuta skönheten, för att fatta djupet af stora mästars tankefoster. Och gjorde han någon gång ett hastigt besök hos de frejdade vännerna, dem han förr med förkärlek älskat, och, hänförd af deras snilleverk, sökte inympa sin förtjusning på sin hustru, så var det något så utom sferen af hennes fattning, att hans egen hänryckning svalnade vid den isande likgiltighet, hvarmed hon åhörde hans känsloutbrott.

Deremot kastade han sig med slukande begärlighet öfver tidningarnes nedersta afdelning samt Aftonbladets mord- och tjuf-historier, och bladet hann icke våla ur aflemnarens hand i Ludvigs, innan han häftigt utropade: »Ha vi någon rånare eller mordbrännare i

q väll?» Och då Ludvig, städfjande, anmärkte, att han ännu icke hunnit ögna igenom den stora tidningen, som han ej vid ljus kunde läsa utan glasögon, påstod hon, att sådana ej behöfdes för att hitta rätt på hennesälsklingsämnen, emedan alltid öfverskrifterna: »dråpet å N. N.»; »en mördares lefnadsöden»; »inbrollssiöld af öfvermaga», o. s. v. stodo med så långa bokstäfver, att de skulle kunnat läsas från galan på en skyll, äfven om den bängt i tredje våningen.

Icke af fallenhet för läsning af dylik beskaffenhet, men för att åtminstone finna något ämne, hvarom han kunde inlåta sig i samtal med Therese, vände Ludvig sig småningom att alla qvällar högt för hustru och barn uppläsa Aftonbladet. Det var ett slägtuppträde, som ej saknade intresse, all se husfadren, sittande i en lånstol med dyna på fjedrar, framför ett bord, på hvilket tvenne ljus brunno, och med det stora bladet mellan sina begge händer, under det hans hustru hängde bakom stolen öfver hans axel, för att med ögonen följa hvarje ord i tidningen* som af honom uttadt-des, och barnen i en tät krets kring föräldrarna tysta och uppmärksamma åhörde uppläsandel.

Några veckor efter Thiodolfs afresa var Leyonbergiska huset samladt till sin vanliga aftonunderhållning. Friherrinnans sjelfskrifna spörsmål efter de uppsatser, som lågo henne mest om hjertat — de grofva brottmålen med kittlande tillar och slora bokstäfver — besvarades af baron med en vägrande rörelse på hufvudet och ett torrt »nej.» Misslynt yttrade hon, att det ej lönade mödan att hålla bladet längre, emedan der aldrig numera finnes något roligt; ty med en och annan hamn-busebedrif och namnförteckning på dem, som i hufvudsaken skatta för borgerlig näring, kunde hon alldeles icke finna något belåten.

»Gif dig tillfreds,» uppmanade Ludvig. »I qväll tror jag likväl, att här är något just för dig. Åtminstone ^ upptagas flera af de långa spalterna med "rältegångs-och polissaker", och ser jag rätt, så är det hufvudsak-ligen ett enda mål, som blifvit berättadt med all den omständlighet, du kan önska dig.»

»Ack, det var skönt!» utropade Therese, ifrigt. »Låt oss få höra hvad det kan vara.»

Det skedde. Uppsatsen lydde sålunda:

»En sjöfarande och en okänd mansperson råkade sist-lidne onsdagsafton i gräl på näringsstället Blåkulla. Oqvädusord haglade å ömse sidor; bland andra kallade sjömannen sin vederdeloman: "tjufstryk". Deraf försattes den okände i raseri och flög sjöfaranden i luf-ven. Under det slagsmål, som nu uppstod, kom traktens polisgevaldiger in på krogen och skilde de begge kämparna, hvilka båda på platsen lemnat ett rikt byte af hårtofsar och blodfläckar. Gevaldigerns första åtgärd, sedan stillestånd på hans tillsägelse blifvit afslutadt, var att infordra närmare upplysning om de begge personligheter, hvilka så illa tilltygat hvarandra. Sjöfaranden återopade gammal bekantskap och blef också genast igenkänd samt förständigad, att följande förmiddagen inställa sig vid polisen, att stånda till ansvar för slagsmålet. Den andre karlen åter var helt och hållet en nouveau débarqué. som ingen människa förr sett eller hört omtalas. Gevaldigern frågade derför efter hans papper, och sådana hade han till öfverflöd: ett gesäll bref af skomakareskräpet i * köping; ett pass af borgmästaren derstädes;

och ett urtima häradsrätts protokoll och utslag, hvaraf inhemtades, att karlen, som vid en gästgifvargård på landet öfverfallit en resande, baron L. vid namn»

Här afbröt Ludvig läsningen och utbrast: »Aha!

samme spetsbof således, som Thiodolf skref om för entid sedan. Jag hade stor lust att se, bura han ser ut, när han väl hinner bli inspärriad på Långholmen.»

»Bed Gud bevara dig att sticka näsan in bland en sådan skara illgerningsmän,» föll Therese lifligt i talet, darrande för faran, icke att Ludvig skulle bli misshandlad, men att bans sammanträffande med gesällen kunde föranleda upptäckter, på hvilka hela hennes vät-färd hängde. »Man hör ju aldrig talas om annat, än deras knifvande, och jag skulle dö af förskräckelse, att veta dig vara i ett sådant näste.»

Detta var, af nyss uppgifvet skäl, sannt; men Ludvig, som skref hennes farhåga på kärlekens räkning och omtanka för bans personliga säkerhet, fann sin fåfånga deraf smickrad och lofvade afstå från förslaget att besöka förbättringsanstalten.

Den afbrutna läsningen vidtog, der den slutats, med orden: »öfverfallit en resande, baron L. vid namn, varit baktad och lagförd för misstänkt åtkomst af en dyrbar ring, men i brist af bevis ej kunnat åt saken fällas. fyrr den sjöfarande hört dessa handlingar uppläsas, menade han, att det ej vore farligt kalla en person "tjufstryk", som stått urider tilltal för stöld, b vilket yttrande gjorde gesällen alldeles ursinnig, så att slagsmålet ånyo börjat, om oj gevaldigern kommit med sin myndighet emellan. Sedan gesällen uppgifvit sitt herberge och blifvit tillsagd att inställa sig i polisen på samma gång soni sjömannen, förfogade den förre sig hastigt från krogen. Den sjöfarande uppehöll sig der ännu en stund, och när han gick, gjorde pigan på krogen honom sällskap, för att uträtta något ärende åt sin matmoder. Just då de vikit om hörnet af en mörk gränd, bof sjömannen upp ett gräsligt jeromerskrik och störtade, genomborrad i ryggen af en stor och hvass tålgknif, som trängt in och fastnat ända till skaftet, simmande i sitt blod till marken samt gaf, efter några djupa suckar och ett ohyggligt rosslande i bröstet, upp andan. Vid pigans nödrop sprang mördaren sin kos och lyckades att för ögonblicket and-komma. Likväl tyckte hon sig vid det matta skenet från en gatulycka känna igen gesällen, och samma eller en alldeles lika beskaffad knif, som den, hvarmed illgerningen blifvit begången, hade man på krogen under oväsentet sett honom draga fram ur en slida, hvilken han förvarade i en sidoficka på benkläderna. Samma slida hittades nu på gatan ett litet stycke från krogen. Alltsedan mordet bar gesällen ej varit synlig i sitt hemvist och, oaktadt nitiska efterspaningar, ännu ej kunnat erlappas, hvilket allt sammanlagdt ökar sannolikheten, att han varit mördaren. Med ico-legal besigtning å sjömannens döda kropp är verkställd och dervid utröndt, att knifslinnet inträngt i lungan och varit den absoluta dödsorsaken.»

»Mamma är så blek — — — hon mår illa-----

jag tror hon svimmar — — — spring efter vatten och eau de cologne!» ropade Eugenie till sina syskon, »medan pappa och jag ledsaga henne till soffan.»

Och knappt hade man hunnit släpa Therese dit, innan hon låg afdånad, med utseende af ett lik.

Det obemängda och det Köhlniska vattnet bragte henne småningom till lifs. Hennes första tanke var fasan, att hennes bror var mördare, förskräckelsen ej endast för hans öde, men också för hans bekännelse, drest han blefve gripen, och hennes första ord voro frågan, om Ludvig trodde, att det skulle trummas ef* ter den stackarn?» Den stackarn?» jipprepade Leyonberg, häftigt; »den galgfågeln, menar du väl? Pris satt på bansbuf-vud, trumning, efterlysning, undersökning i busen, allt måste göras, för att få fast i en sådan missdådare. Ty det är ej nog, att han begått mord: han har ju skymfat och så godt som öfverfallit Thiodolf och haft den oförsämheten att ge sig ut för att vara beslägt-tad med oss.».

Therese gjorde ej flera frågor rörande detta ämne; men hon förblef hela aftonen dyster och tankfull och gick tidigare än vanligt till sängs. TRETTIOFJERDE KAPITLET.

Thiodolf fann artigheten och ännu mer sina och föräldrarnes intressen fordra att göra sig känd af sina anhöriga på

Berga, der han således inställde sig på be* sök, så snart han väl hunnit bli varm i kläderna på Hol* men. Fredrik och Mathilda mottogo honom böfligt, till och med vänligt, men icke med den hjertligbet, som van* ligen råder mellan nära släktingar. De sågo i honom mera en granne, med hvilken de önskade lefva på god fot, än en anförvandt, hvars förtroligbet de eftersträfvade. Hvarken hans fars lynne och uppförande eller hans mors vandcl och rykte voro förordande; och det var först efter längre pröfning af hans handlingssätt det kunde visa sig, i hvad förhållande man i framtiden skulle stå till det gamla stamgodsets blifvande fidei-kommissarie. Med deltagande frågade de efter hans far, under det ej ett enda ord undslapp dem om mo-dren. Med smärta nödgades Thiodolf för sig sjelf medgifva, att till och med denna tystnad var ett be-gifvande. Hvilket martyrprof för eu son, att ej kunna försvara sin mor, och att behöfva försvara henc mot sin egen faster!

Det må icke förtänkas Thiodolf, att han kände sig besvärad på Berga och föga dragen till umgäofter med värdfolket på stället. Hans första besök der hade törhända tillika blifvit det sista» om ej i förstugan* sedan kan tagit a&ked och var i begrepp att stiga upp i vagnen, en q vin noskepnad med i ögonen springande nyfikenhet trätft ur ett rum på nedra bottnen och ställt sig i hans väg, påtagligen för att finna tillfälle att beskåda honom. Det var den täckasté flicka han sett efter ankomsten till sin fars egendom. Från denna stund fann han det löna mödan att stå i beröring med Berga, och det till och med ångrade honom att nu redan hafva bjudit farväl. I förbigående klappade han henne under hakan, yttrade sin båg att återse örtens vackraste blomma och gaf henne eu slängkyss, sedan han redan stigit upp i vagnen.

Elsa smålog och neg. Han hade ej tillåtit sig nå* gon frihet, som borde förtörna eller uppskrämma hen* ne. Det var naturens röst, som till hans fördel talade i henne» bröst: »h värföre,» tänkte hon, »skulle ej sam* ma k&nsk kunnat bemfiktiga sig äfven hana hjerta?»

Thiodolf åter uttydde efter sitt sätt att se, efter sina lefnadsvanor, flickans småleende och hennes vänliga ögonkast. Han skref på den landtliga enfaldens räk* ning den beredvillighet, bvarmed hon syntes gå bins önsksningar till mötes, fröjdade sig åt en lätt eröfning och uppgjorde genast planer för att fullborda den* samma.

Om annat än släktskapen behöfts till förevändning it tätare besök, så lämpade sig dertill, utan att. väcka uppseende, de råd och upplysningar han behöfde och Fredrik var i tillfälle att lemna rörande egendomens skötsel. Småningom minskades kölden mellan den unge förvaltaren af Holnen och de erfarne egarne af Berga. Den stigande inställsamheten å hans sida* besva-Tt Äktenskap. 22rades med vexande fryntlighet å deras. Ingen vecka först och slutligen knappt någon dag förgingo, att icke någon berörjög egde rum mellan de närs kyl-da graanarne. AHt krus bortlades dem emelk», och efter- några månaders förlopp befunno brorsonen samt fastren och hennes man sig på en punkt af inbördes förtrolighet, dit syskonen aldrig hunnit med hvarandra under deras lefnads långa följd af år.

Visserligen gick Thiodolf ej vid något tillfälle» då han infann stg på Berga, miste om att få se och i förbigående vexla ett eller annat ord med Elsa, som alltid sjelfmant passade på att träffa , honom. Men dessa samtal voro minutens verk, som ej medgåfvo att rycka närmare fram med önsksningar och afeigter. Ingea ut-vig erbjöd sig till det mellan-fyra-ögon, hvarefter han så ifrigt fikade, och han vågade ej gå alltför öppet eller bröstganges till vaga, af fruktan, att, om Sparfvenfeldtska paret komme hans anslag på spåren, det skulle blifva ett snöpligt slut med både utsigierna att lyckas i sitt sinliga kärlekspel och det goda förstånd, som inträdt mellan de nära beslägtade gran-narne.

Redan började Thiodolf allvarsamt fundera på att upptaga sin betjent i förtroendet och låta honom i sitt namn stämma möte med flickan och i yttersta oödfu till och med med våld bortföra henne. Det hade varit att våga allt för allt och skulle, om det misslyckats, gjwrt honom till ett mål för hela örtens ovilja. Thiodolf i*-såg detta alltför väl och besinnade sig derföre länge, innan han lät denna sista mina springa. Elsas egen ihållighet och ovanliga beredvillighet kon honos m-sider i lagom tid till undsättning. En vacker dag nemligen, när han, vid afresan från Berga, i förstugtamötte sin fasters kammarjungfru, yttrade hon hastigt och halfhögt: »Nästa söndag reser berrskape^ till kyrkan: om berr baron då kommer bit till middagen och infinner sig innan lagman och friherrinnan hunnit hem, så kunde vi få språka några ord med hvarandra i lasthuset.»

Thiodolf lat sig detta ej vara s?gdt förgäfvets. Elsa var för vacker oob beittes bekantskap för ny, att han skulle blifvit afkyld genom bennes obetänksamhet att göra första steget och sjelf begära ett möte . med ho* nom mellan fyra ögon. Om hon brunnit af den lidelsens eld han föreställde sig, om hon fäst sitt lifs så 11 bet vid att ur sådan synpunkt ega honom läng# och uteslutande, skulle hon snart kommit i erfarenhet af, att en alltför lätt seger är begärens graf. Äggadt af nyfikenheten, hade de likväl sin hela spänstighet i behåll, då de underkastades ett rön, hvilket han lika litet aot som önskat.

Väntan gjorde honom nu tiden lång. Först räknade han dagar, sedan timmar, så minuter, innan den da^ gen randades och den timman slog, då han fick kasta sig i vagnen och det i frisk traf bar af till Berga, Af stalldrängen, som tog emot hästarne, erhöi haa det ljufliga ocb glada budskapet, att husbondfolket befann sig i kyrkan. Således hade Elsa både varit väl underrättad och menat allvarligt med det stämde mötet. Hvem var glad, om icke Thiodolf! Och hvem skulle fortare än han kunnat ila till lusthuset i trädgården !

Del stod öde vid hans ankomst dit, och han saknade ej rådruum att i enslighet anställa betraktelser; ty den tvekan, de betänkligheter och farhågor, som bordt hindra Elsa icke blott att bevilja, men änou mer ati sjelfbegå ra ett mellan-fjra-ögon, de inställde sig i det af-görande ögonblicket. Flera gånger öppnade ocb tiH-Slöt han igen sin kammardörr, innan hon begaf sig till mötesplatsen. Långa stoden stod hon vid trädgårdsgrinden, innan hon kunde samla nog mod för *tt träda in. Omöjligt sedermera att gå rakt fram till lusthuset! Hon gjorde omvägar, som hade det gällt att förvilla en efterspanare. Oeh när slutligen hennes knän darrade utanför dörren till lusthuset och handen förlamades af nyckelns vidrörande, och hjertat bultade hörbart och andedräkten ville afctanoa, dl skulle hon dignat ned eller vändt om — så fraot benen kunnat bära benne — derest icke i detsamma Thiodolf, gripen af otålighet, öppnat dörren iuifrio, fattat Elsa kring lifvet ocb nära nog slipat henne till bauaeuæen.

»Hvad fattas dig» söta flicka — vackra barn kan jag ej kalla dig, ty så täck du än är, har du fil "ändå redan trampat ut barnskorna — och hvad fruktar du? Ser jag farligare ut i dag, än eljest? Och är det icke du sjelf, som föreslagit, så väl att vi skalle tåkas, som tiden och stället för vårt möte?» frågade Thiodolf, utan att bemta andan.

»Ack, jo!» suckade Elsa. »Gifve Gud, att det ml ha skett i en god stund!»

, »Det är naturligtvis till kärleksguden du uppsänder dina böner!^anmärkte Thiodolf, skalkaktigt småskrattande; »ty det är honom vi bär skola dyrka» medan diU herrskap firar sin gudstjenst i socknens kyrka,»

»Slå bort så syndiga tankar» tar#n Thiodolf!» *pp-manade Elsa. »Himlens hämnande hand kunde pl förskräckligt sätt straffa oss begge.»»Soiek snack!» gäckades Thiodolf. »I himlen liar han helt annat att göra, än hålla räkning öfver små ärleksäfventyr. De höra till svaghetssynderna, dem imlen gör sig ett nöje af att förlåta.»

»Ja, om det bara vore en svaghetssynd,» invände lisa; »men för oss begge gifves ingen så<Jan. Vårt ibördes förhållande måste antingen bli ett gräsligt rott, eller en af Gud sjelf med välbehag ansedd sy-konkärlek.»

»Har läsaresektens ohyra spridt sig ända ned till euoa landsort?» utbrast Thiodolf, med hvass ton. Eller har du lärt dig låsa sjelf ocb inhembäfa de der fverspända galenskaperna i någon äcklig roman?»

Elsa satte händerna för ögonen ocb började snyfta. Gud! hvad jag gjort illa, aom kommit hit, och hv?ri ig misräknat mig!» framhvisade hon halfhögt,

Några sekunder betraktade Thiodolf stillatigande eo gråtande flickan och var villrådig hvad han borde* inka om hennes både tårar och ord. Det var för tycket natur i hennes väsende, atl han kunde tillskrif-a hennes uppförande behagsjuka. Men hvårföre, om ennes gudliga åsigter ocb ärbara föresatser vore så ista, som hon nu låt påskina, hade hon sjelf stämt etta möte? Han kunde ej förklara sådant på annat <, än att E.lsas sinlighet råkat i strid med hennes ygdf och att del var dennas sista andetag, som dun-ade bort i de förebråelser, hon gjorde sig sjelf. Så Mrt han blifvit hemmastadd med delta föreställnings-Ht, beslöt han att gå mera raskt tillväga, öfverty-ad att sådan var bennes hemliga önskan, qpi op^så *n ej framstod klar för henne sjelf, ocb att förlå-ilsen skulle följa den öa^ma förbrytelsen lått i påren.»Inga tokerier längre!» yttrade han således, häftigt, i det han med en eldig kyss tillslöt bennes mun och under ett våldsamt famntag sökte trycka henne mot sitt bjerta. »I mina armar finns den himmel, hvarom du drömmer vaken.»

Men den jagade binden är ej snabbare, den retade tigerbonan ej starkare, än Elsa i det ögonblick, då hon slet sig ur Thiodolfs armar, rusade upp på golfvet och ropade: »Afskyvärde! . . . Ernar ni förföra er egen syster?*

Åskan kunde ba slagit ned i lusthuset, utan att förorsaka Thiodolf sådan öfver rask ning, sådan häpnad, som detta Elsas utrop. »Huru,» tog han till ordet, flat och sväfvande på målet, »du skulle vara min syster? en frukt af min faders ledsamma sysslolöshet härnere på sitt fideikommiss?»

»Nej, nej,» snyftade Elsa, »det är icke så väl för oss någondera.»

»Således bara en undflykt den der uppgiften om släktskapen oss emellan!» yttrade Thiodolf och närmade sig ånyo, med sin förra förtrolighet.

Elsa sköt honom med ifver och styrka tillbaka samt svarade: »Hvad jag sagt är ren sanning: ni är min bror; men ... er far är icke min.»

Thiodolf studsade, skiftade färg, glömde i blinken alla kärlekstankar och stod några sekunder orörlig och mållös, med spärrade ögon och halföppen mun. Elsa torkade tårarna ur ögonen och betraktade honom med svärmisk ömhet.

»Förskräckligt ... så vida det är sannt!» utbrast omsider Thiodolf i häftig sinnesrörelse. »Vet du något om din mors och din egen barndoms öden, så berätta.» Sittande i causeusen, under det Thiodolf ömsom stod midt framför henne och öfversåg henne genomträngande Ögonkast, ömsom vandrade med hastiga steg fram och tillbaka på golfvet, och än vred sina händer, än slog sig för pannan, förtäljde Elsa allt hvad hon visste om Tbereses uppförande så länge hon fanns i "köping. Hvad sedermera tilldragit sig med henne, äfvensom giftermålet med baron Leyonberg, sade hon sig endast hatar hört berättas af sin morbror.

»Din morbror! och hvem är det?» inföll Thiodolf härvid, lifligt.

Och när hon då nämnde skomakaregesällen och allt han för någon tid, sedan under sin vandring till Stockholm besökt henne på Berga, blef Thiodolf alldeles utom sig vid hågkomsten af det äfventyr, han själf haft med honom på en gästgifvargård under nedresan till Holmen.

Elsa sökte trösta honom. Deras mor kunde hon väl icke försvara, men bad honom besinna, huru mycket lyckligare han i alla fall blifvit genom hennes äktenskap, än Elsa, hvilken som tjenslehjon nödgades förtjena sitt bröd, under det hennes syskon lefde i sysslolöshet, nöjen och öfverflöd. Men då han blef döf för alla hennes på förnuftsskäl stödda tröstegrunder och ideligen svor öfver sitt missöde att ge en sådan mor samt förbannade sina föräldrars olyckliga äktenskap, anlät Elsa en annan utväg för att lugna honom. Hon flög honom om halsen, kysste och smtkade honom.

Just nu öppnades lustbusdörren och Malhilda inträdde. Hon bade nyss återkommit från kyrkan, och då hon hört, att hennes brorson under hennes frånvaroinfunnit sig och vandral till trädgården, gick hon dit för att söka upp honom och helsa honom välkommen*

De första minuterna af öfverraskning och stum förvåning, som nu följde, fattar läsaren lättare, än vi »kulle mäktat beskrifva dem. Mathildas stolta, vredgade blick, mera än hennes ord, befallde Elsa att af-lågsna sig, och när det skett, yttrade hon till Thiodolf: »Äpplet bar ej fallit långt ifrån trädet, märker jag. Öfver ditt uppförande hvarken kan eller vill jag hafva något att säga; men hvad jag yrkar är, att milt hus ej må bli skådeplatsen för dina utfeväfvande idrotter.»

Thiodolf, som ej kunde urskulda sitt förtroliga förhållande till Elsa, utan att anklaga sin egen mor inför fästlren, hvilken redan förut hyste afgjort förakt för henne, kunde ej reda sig ur detta bryderi, och ju mera han stammade ursäkter och invecklade sig i förklaringar, desto mindre fann Mathilda dem nöjaktiga, desto fastare blef hennes öfvertygelse, att en olof-lig kärlekshandel mellan hennes kammarjungfru och brorson varit å bane. Icke för deras, men för sin egen värdighets skull ville hon ej söka andra eller närmare upplysningar i detta afseende, än de

smekningar, till hvilka hon blifvit ett opåräknadt åsyna vittne. Hon gick således hastigt ur lusthuset, der hon lemnade Thiodolf qvar, ensam med sin förlägenhet och sin frätande barm.

Ett föga mindre öfverraskande uppträde väntade Matbilda, då hon kom in i sina rum. Förtviflad kastade Elsa sig der för hennes fötter och bad — icke om till* gift, ty hon hade intet på sitt samvete, ingenting att förebrå sig — men om miskund med hennes oförvå-lade missöde. »Hennes nåd» — så förmålde bon —»vore lika biUlg som mHd, hade alHid öfyerhopat bonne med godhet: nu vigade bon räkna pi hennes rättvisa och bönföl 1 om hennes medlidande.»

»Stig upp, sansa dig och var uppriktig,» yrkade Mathilda, som i flickans uppsyn och uppförande spårade, icke inger, men ingest. »Harbaroa Leywbirg för led t dig med hyckladt frieri?»

»Långt derifrån, ers nid; men

»Således förförd, olyckliga!» föll Mathilda med förtrytelse i talet.

»Nej, ers nåd!» återtog Kisa, i känslan af sin oskuld, med mer» fattning än förut. »Gifve Gud, att alto andras rykte vore si fläckfritt som mitt! Det dr icke lér mig. sjelf jag beböfver blygas ... det ir vAl god-nå's värre än si.»

»Värre än si? Hora är det möjligt?» sporde fru Sparfvenfeldt förvånad.

»Hennes nid vet icke hvad det vill säga, att ej kunna erkännas af sina närmaste anhöriga,» fortfor Elsa.

»Men si mycket mer huru påkostande det är, att behöfva skämmas för dem ocb sjelf icke kunna erkänna blodsbandet,» svarade Mathilda, med en djup suck.

»Di kan ers nåd ej undra pi min bedröfvelse, mina qval,» itertog Elsa. »Min mor lefver . . . och jag har ändi ingen mor.»

»Stackars barn!» yttrade Mathilda, med deltagande. »Vet hon, att du lefver och hvar du vistas?»

»Möjligtvis bar min morbror underrättat henne der-om just i dessa dagar,» genmälde Elsa. »Mitte bon endast icke rika i förtvjflan, då hon fir veta, att jag finnes bär/»»Och hvarföre skalle ditt vistande på Berga förskric-ka benne ntr, an om du hade »jenst annorstädes?» frågade Mathilda, i högsta förvåning.

»Emedan •. • emedan» • • .

Orden fastnade i halsen. Eka var ur stånd att faH-följa neningen.

»Nå val, hvem ar din mor?»

»Ers nåds . . . svägerska.»

Uppehåll. Mathilda gjorde en rörelse af bestörtning. Elsa stod stum med sänkta blickar.

»Oerhördt!» bröt fru Sparfvenfeldt omsider tystnaden, »isynnerhet om icke också min olycklige bror är då far.»

»Nej, ers nåd!» sackade Elsa. »Jag var bedröiligt-vis född innan baron Leyonberg blef bekant med min mor.»

»Gud, i hvilket äktenskap han inlåtit sig!» utbrast Matbilda. »Månne baron Leyonberg vet oUf din till-varo, stackars flicka!»

»Yisserligeo icke gamle baron; men baron Thiodolf underrättade jag, att vi äro syskon, just då hennes nåd Öfverraskade oss i lusthuset,» svarade Elsa, okonstladt.

»Lål allt detta tills vidare stanna oss emellan,» yrkade lagmanskan. »Jag skall närmare tänka efter bvad bärvid är att göra. Var emellertid lugn, kära Elsa! ty i alla händelser kan du lita på, att jag skall taga dig undeir armarne.»

Med dessa ord gaf fru Sparfvenfeldt kammarjungfrun en genast åtlydd vink att gå.

Thiodolf, hvilken fruktade det största obehag af sammanträffandet med faslren så väl i förmaket, som vid middagsbordet, och derföre till och med tvekade, em ban ej borde hellre förekomma än förekommas samt utan vidare omsvep genast resa tillbaka tiH Holmen —Thiodolf emottogs och bemöttes af Mathilda med mer än vanlig

frytHgbet. Hon ville derigenom både trösta honom öfver modrens förnedring och godtgöra de misstankar, hon i lusthuset alltför tydligt låtit förstå i afseende på hans och Elsas inbördes förhållande.

Det var först sedan han varit bort, som Matbilda gaf Fredrik del af den upptäckt hon gjort rörande svägerskan. Elsa förekallades och tillsades med uppmuntrande godhet, att ända till de minsta omständigheter göra reda för hvad hon visste om sin mor och sin egen barndom. Sedan hon hörsammat uppmaningen, rådplågade de begge makarne i enrum, huru man borde förhålla sig. Afslöjandet af Elsas oäkta födsel, innan Ludvig gjorde bekantskap med Therese och utan att han allt hittills afvetat detta hennes felsteg, var en laglig anledning till skilsmessa, och detta vapen kom man öfverens att lemna honom i händerna mot sitt buskors. Ty begge ansågo honom fullt berättigad att förskjuta en illa beryktad och vinna, som höljde honom med vanära, undergräfvade hans välstånd och förbittrade hans lefnad.

I enlighet dermed skref Sparfvenfeldt ett långt brev till sin svåger, hvaruti han omständligt berättade, att på Berga funnes ett tjenstebjon, åt hvilket hans hustru vore mor. För hans skull ville man väl i det längsma söka dölja detta förhållande; men man fruktade, att det något förr eller sednare skulle mot deras vilja utdunsta, och Fredrik hemställde till Ludvig själf, hvad aktning han kunde vänta af sina egna underhafvande, om han efter denna upptäckt fortfarande erkände Therese för sin hustru.

»Du har riktigt tagit min bror på hans ömma sidor,» yttrade Mathilda till Fredrik, när han för henne uppläst hvad han skrivit, »och jag är öfvertygad, att den omständigheten, att hans hustrus dotter Armin kommer att bli en fröken, mer än alla förnufts-skäl påskyndar Akten-skapsskilnaden.»

»Måtte han endast fatta ett klokt och icke något förtvifladt beslut!» svarade Fredrik.

»Du förskräcker mig,» Återtog Mathilda, lifligt. »Just nu rinner mig i minnet blodfläcken på min brudsko, som föll på Ludvigs lott. Kanske vore det bäst att kasta brevet på eldbrasan och låtsas om ingenting.»

»Låt icke oroa dig af skrock.» uppmanade Fredrik, amålade. »På samma sätt, som du gjorde dig af med den fläckade skon, skjuter Ludvig ifrån sig den fläckade qvinnan: der har du betydelsen af det lilla ofallet på vår bröllopsdag.»

»Å hoppas jag också,» gaf Mathilda till svar. »Och när Ludvig blir henne som vill, kunna ännu en gång de naturliga banden af vänskap och umgänge mellan syskon Itnyttas oss emellan.»

Brevet rekommenderades, på det att det icke måtte råka i andra händer än Ludvigs egna, och Sparfvenfeldts paret afbidade med otålighet följderna af den gjorda upptäckten. TRETTOFEMTE KAPITLET.

»Vaktmästaren är här och anmäler, att du har ett rekommenderadt brev på posten,» yttrade Therese till Ludvig, hvilken låg utsträckt på soffan och blåste långa hvirflar tobaksrök ur en stor sjöskumspipa, Under del hon grnbbade på sina husliga och penningebekymmer*.

»Det kommer som om det vore bestämt, till hyra och köpmansröknings,» utbrast Ludvig och sprang upp från soffan. »Thiodolf förstår att drifva in mynt, när det behöfe; också är det mitt blod, som rinner i hans ådror.»

Pipen släcktes; nattrocken utbyttes mot en svart bonjour af fint kläde, och Ludvig ernade själf begifva sig till posthuset på Lilla Nygatan, för att qvittera och uttaga sitt brev.

»Kanske dröjer jag bort en god stund,» sade han vid utgåendet till de hemmavarande; »ty jag har en angelägenhet att uppgöra på ett handelskontor vid Skeppsbron, innan jag kommer tillbaka.»

Sedan han var borta, gick Therese i köket, der hon hade något att syssla, under det pigan var utskickad för att göra vissa uppköp af mat för dagen. Ett häftigt bultande på dörren afbröt hennes göromål. Hon lyftade af haken och öppnade, men vacklade tillbaka af häpnad, då en karl inträdde, sluskigt klädd, med vilda åtbörder, bister uppsyn och skelande blick. De fixerade bvarandra skarpt och stillatigande ett par minuter, då den fremmande bröt tystnaden med utropet: »Ja, det är verkligen hon, fastän betydligt äldre och finare utstyrd, än då vi råkades i våra yngre år. Så friherrinna du blifvit, heter du i alla fall Theresa och måtte väl känna igen bror din?»

»Himmelens Gud! skulle det vara möjligt?» utbrast Therese, i det hon satte begge händerna för ansigtet. »Men nej, ni vill blott bedraga mig; ni har inga bevis på hvad ni säger.»

•Ni? Ha, ha, ba! Således icke du som fordom, h*f ba, ha!» skrattade den fremmande, hemskt. »Och bevis äskas äfven här, liksom stode jag redan inför domstolen och underginge ranrakning. ... Nå väl, känner hon igen den här, som hon för många år sedan gaf vår far, hvitken längesedan är i herraroom, ooh som på sotsängen gaf mig ringen, just för att kunna i nödfall bevisa benne, att jag är den jag är?»

Den fremmande framtog ur vestfickan och förevisade den ring, om hvilken läsaren redan ett par gånger förut hört berättas.

Therese syntes öfverraskad och drog en djup suck.

»Jag ser, att jag är förlorad,» yttrade hon, ångest-fullt vridande sina händer. »Du kommer för att draga mig med i förderfvet; ty för dig finns ingen annan räddning, än flykten, belastad som du är med en Modig missgerning.»

Frem lingen (eller, som vi i det följande, utan att fela mot berättelsens sannolikhet, torde kunna benämna honom: gesällen) studsade. »Du vet således redan hvad som har händt, märker jag. Så mycket bättre på sätt och vis; jag slipper då att upprepa den förbannade historien. För din din sons och din rings skull blef jag behandlad och lagförd som tjuf nere i Gstergyllen, och det var den djeflasaken som spökade, då sjögasten skällde mig för »tjufstryk». Jag skulle varit det, om jag kunnat smälta en sådan oförrätt. Derföre klämde jag också kanalen, så att det var gjord gerning. Fast få de mig likväl icke. Jag vet nog, huru jag skall slugra mig undan, om jag kommer för rätten; men bäst är i alla fall att taga det säkra för det osäkra och slippa polisens klor. Det är just der*-före du nu ser mig här. Jag vet, att de slå efter mig på alla håll, och du måste gömma mig undan, ö! Is det värsta larret är förbi ooh jag med mindre fara kan smyga mig bort.»

»Hvad tänker du på?» invände Therese, häftigt. »Jag bäfvar, att min man skall återkomma, innan du hunnit din kos; ty jag törs ej låta honom veta vår släkt-skap, mycket mindre, att du finnes här: och huru tycker du således, att jag skulle kunna skaffa dig något gömställe?»

Gesällen tog ett steg tillbaka, satte begge händerna i sidorna och blängde på sin syster med ögon, flammande af ilska. »Jag frågar litet efter,» röt han, »hvad både du och din baron tycka om eller icke. Släkt skall han slippa att räknas med mig; men fri förtäring och säkert tillhåll skall jag ha i ert hus, så länge jag ej utan fara kan bege mig härifrån, och understöd till resan, när det en gång kommer så långt. Ty när det spelas om lifvet, som händelsen nu är för mig, krusar man icke hvarken med sfägfingar eller andra, och får man ej med godo hvad man behöfver och begär, så tager man sig fram: förslår hon det?» min k ära Theresa, så friherrinna hon skälls?»

Gesällens ton, blick och åtbörétr förskräckt* Th*-rese indå mer, än hans ord. Hon darrade till och ned för sitt eget och de sinas lif, och af fruktan visserligen icke af syskonkärlek — förklarade hon sig beredvillig att efterkomma hvad brödrén äskade. Af omtänka både för honom och sig yrkade hon, att hans tillhåll bqs henne skulle förblifva en hemlighet för all* i huset utan undantag. Derföre måste han dölja sig uti en garderob bredvid sängkammaren, hvarest hon skulle förse honom med allt hvad han behöfde till sitt uppehälle samt der han måste hålla sig stilla, och livl* ket gömställe han ej finge öfvergifva vid andra liilfäl* len, än då hon gafve honom tecken, att hon vore en* sam i rummet utanför.

Dessa försigtigbetsmålt underkastade gesällen sig och inU)g genast den tillflyktsort, honom blifvit anvi* sad. Dörrarne till rummen bredvid riglades sorgfö* ligt; och Therese försåg sin bror med bränvin och mat, emedan han påstod sig vara hungrig och behöfva en styrkedryck: ett behof, som hon också tyckte sig erfara, och som artig värdinna drack hon gästen til t

Delta var något, hvilket gesällen icke väntat., »Du spottar, fan ta' mig! icke i glaset, märker jag, sedan du blifvit förnäm,» anmärkte han, grinande; »ty så länge du tjeote i * köping, smakade du aldrig hvjurken kummin, fenkol eller sötpommerans; en ärlig finkelsup vill jag ej tala om. Lika sipp är dotter din, Elsa, och det är det enda jag har emot den rara tösens

»Ah, Herre Gud! lefver bon ännu?» frågade The-rese, föga angenämt öfverraskad af erinran om denna period af sin flydda ungdomstid. »Jag trodde hennelängesedan vara död, ty jag bar ej haft någon under» rättelse om henne på Gud vet när.*»

»Nej, hvad hon 1 ef ver och mår vål t» återtog gesällen, »och tjenst har hon 90m dager» Hon får allt hvad hon pekar fingret på af sin matmor, lagmanskaa Sparfvenfeldt.»

»Hvad säger du?» föll Therese lifligt i talet, »Ijenar hon på Berga hos Sparfvenfeldts?»

»Jo, det ir tvärsäkert,» genmälde gesällen: »hon är kammavjungfru der, och heder har du af henne.»

Therese suckade. »Och vet- hon bvem jag är och bvar jag vistas?» frågade hon vidare.

»Naturligtvis. Elsa är ej af det slaget, som låter draga sig vid näsan. Hon skickade flitiga helsningar till dig med mig, då jag under vandrigen hitupp hvilade öfver en natt på Berga, fasl de råkat bU något gamla på vägen, i anseende lill det satans up-pehållet, då jag blef kastad i hakte för ringens och din förbannade sons skull, som du har med din baron eller någon annan,» gaf gesällen till svar.

En ny fråga sväfvade på Thereses läppar, då Euge-nie sakta knackade på dörren till sängkammaren och gaf tillkanna, »att pappa syntes på gatan.» Gesällen smög då skyndsamt in i garderoben, hvars dörr Therese stängde och tog ur nyckeln samt bad honom rigla innanför. I stället drog bon riglarne undan från de öfriga dörrarne, för att icke väcka nyfikenhet och misstankar.

Hemkommen slöt Ludvig sig inne i sitt rum, ulan att tala med någon, och företog sig att med samlade sinnen genomläsa det rekommenderade bref, han utlöst på postkontoret. Skrifvelsen var icke från Thiodolf, inner enningar: det var Fredriks underrät-telse om Elsas härkomst. Del svikna hoppet på mynt bade genasl försatt Ludvig i dystert lynne, och så snart han kastat en flygtig blick på underskriften och funnit Fredriks namn, stoppade han brefvet, oläst, i fickan och uppsköt att derom taga kännedom, tills han återkommit i sitt hemvist.

Derest vi ej från början af denna berättelse alltför mycket misslyckats i skildringen af Ludvigs personlig-bet, torde läsaren lätt kunna föreställa sig den vilda harm, som bemäktigade sig honom under låsningen af äpaffvenfeldts bref. Om den kunnat sammanträngas mot Therese ensam, hade hon blifvit dess säkra offer och ban skulle varit i stånd att begå ett mord. Men nu hade hans syster och svåger understått sig att till* styrka skilsmessa, och hellre, än att dansa efter deras pipa (som han kallade all följa deras råd), förka* stade han den enda ulväg, som fanns att blifva qviu silt buskors; en utväg, hvilken förut vid flera än elt tillfälle runnit honom sjelf i hågen, men hvilken han alltid förkastat, på skäl, som redan äro läsaren kända. Det ena ögonblicket brusade hans sjudande vrede upp emot skymfen af elt felsteg, begånget innan ban sjelf förledt den fallna att hopa fel på fel, ocb långt innan ban hade rättighet alt kräfva en trohet, som han nogsamt visste, att den före honom redan varit brulen mot andra; och följande ögonblicket var det förmyn» derskapet, hvilket Fredrik och Mathilda ville tillvälla sig öfver hans handlingssätt, som i ännu högre grad uppretade honom mot dem. »Kanske.» misstänkte han slutligen, »hafva min listiga syster och tilltagsne svåger bopspunnit denna gemena dikt blott för att slippa en svägerska, som alltid varit dem en nagel i ögat. Men de skola få se annat. I alla händelser vill jag nndersdka förhållandet ocb bälla räfst med Therese.»

Ocb med brefvet i banden rusade han in i sängkammaren till sin hustru.

Hans upprörda sinnesstämning sprang benne genast i ögonen, och hon frågade med oro: »om Thiodolf underlåtit att skicka så mycket penningar, som han förmodligen drifvit in?»

»Hår är icke frågan om penningar, och detta bref» (Ludvig visade det med en hotande åtbörd) »år från någon helt annan än Thiodolf!» röt Ludvig, blek af raseri, i det ban kastade sig i hörnet af en soffa. »Ställ dig hår midt framför mig och hör noga på hvad jag låser upp för dig!»

Therese lydde, redan på förhand ängslig öfver den storm, som botade att utbrista, ehuru anledningen ännu var henne obekant. Men i mon som uppläsningen med böjd röst fortsattes af det olycksbådande brefvet, ökades Thereses ångest; hon skiftade färg, började darra och dignade slutligen sanlös ned på soffan bredvid Ludvig.

Utan att röras till medlidande af hennes redlösa belägenhet, sprang han upp från soffan, slängde brevet ifrån sig och gjorde, under vilda åtbörder, några häftiga slag fram och åter i rummet. Emellanåt stannade han vid soffan, der Therese låg, betraktade henne med blickar, ur hvilka vreden flammade, och höjde sin knutna hand öfver hennes medvetelslösa hufvud. Men just detta tillstånd af omedvetenhet hejdade hans arm. Han ville hämnas, han ville straffa; men känslolös, som hon nu var, kunde hon ej åtkommas af hvarken kroppslig smärta eller själslidanden.

Under den långa stund, Therese var afdånad, kämpade i hans inre vreden mot henne och barmen öfver Fredriks och Matbildas råd, att han borde förskjuta henne. Fastän han numera ej betvivlade sannfärdigheten af det tillmål, brevet innehöll, förtröt honom lika häftigt deras tilltänkta ingrepp i hans allena beslutande rätt, eller, kanske rättare: att de tillätosiggå denna i förväg, för att leda honom till det mål de afsågo. »Nej,» utropade han, när den inre striden blifvit afgjord, »ingen skilsmessa blir det af, innan en gång döden gör slag i saken: dermed skall jag straffa dem; men nog skall också hon komma i erfarenhet af, att vet och icke ser genom fingrarna med hennes snedsprång, fastän de voro gjorda före vår bekantskap.»

Han höjde vid detta utrop rösten och stampade i golfvel så våldsamt, att Eugenie och en piga kommo inspringande på en gång, för att tillse hvad som var på förde. Med deras bistånd återfick Therese småningom sansningen, och så snart hon bunnit någorlunda ålerhemta sig, befallde han dem att genast lemna rummet.

Pigan lydde i blinken. Eugenie betraktade, med tårfyllda ögon, ömsom far och mor, och syntes tveka mellan den dubbla fruktan, att blifva vittne till något häftigt uppträde mellan föräldrarna, eller att genom sitt aflägsnande bereda utbrottet obehindrad fart. Men Therese, lika angelägen att för alla i hennes hemlighet oinvigda dölja missbillighetens anledning och möta den oundvikliga stormen, som Ludvig att få reellan fyra ögon gifva luft åt sin förtrytelse, gaf Eugenie en vink att skynda bort. Och det skedde.

Knappt hade hon hunnit utom dörren, innan ovädet brast löst.

»Inga undflykter, intet nekande!» dundrade den för-törnade maken: »din ångest har förrådt dig, och uppgifterna i brevet äro sanning. Du var mor åt en annans barn förr, än du blef det åt mina, och en tjänste-piga kan skryta af att vara dotter åt friherrinnan Leyonberg. Död och förbannelse!»

Ludvig fixerade Therese med ögon, hvassare, mera genomborrande än hans ord.

»Jag var dig ingen trobet skyldig, innan vi gjorde bekantskap; och då du tog mig från' lorden, visste du ju, att jag ej var någon Vestal. Om mina öden bar du aldrig frågat mig, och således har jag icke ens varit i tillfälle att ljuga för dig.»

Med knappt hörbar röst stammade Therese fram denna förklaring.

»Lorden, med honom var det en annan sak,» återtog Ludvig. »Jag räknar dig alldeles icke till last, att du drog honom vid näsan; men jag, som vek ifrån mina föresatser och lät förleda mig att ingå detta olycksaliga äktenskap!»

»Det var likväl du sjelf som yrkade vigsel, för Tbio-dolfs och Eugenie och våra öfriga barns skull,» anmärkte Therese, varsamt.

»I hopp att du straxt derefter skulle dö, ja,» utfor Ludvig, ifrigt; »men du bar, tyvärr! lefvat alltför länge — och hvilken sammanlefnad!»

•Ja, Gud vet bäst, huru bitter den varit och är*» snyftade Therese. »Och vill du som jag» . . .

Här tystnade hon och drog en djup suck.

»Sjung ut! Jag befäller det!» röt Ludvig.

»Så söka vi äktenskapsskilnad,» hviskade Therese.

»Och du underslår dig att sätta något jådsnt i fråga, så länge jag tillåter dig att kallas min hustru!» fortfor Ludvig,

ännu mera uppbragt. »Och jag skulle själf gifva milt förbannade giftermål till pris åt offentliga myndigheters granskning! Eller skulle jag kanske skämmas som hanrej och öfverbevisa dig om lasthart uppförande, eller själf stå till rätta, för det jag icke låtit eröfringar undslippa mig, äfven sedan jag haft den svagheten att skänka dig mitt namn?»

»När du hvarken tycks vilja lefva under tak med mig eller skiljas, begriper jag i sanning icke hvad din mening kan vara,» yttrade Therese, som började repa mod, ju mera Ludvigs vrede bortdunstade i tråta.

Men vändningspunkten hade ännu icke inträffat, och då han märkte, att hon gaf sig någorlunda tillfreds, äggades han deraf så mycket ut att kufva och skrimma henne.

»Eländiga! min mening är, att du skall dö. Fall på knä och befall din arma själ i Guds hand; ty din sista timma har slagit: jag stryper dig!»

Han uttalade med flit dessa ord så högt, att de skulle höras i nästa rum, på det barnen måtte störta in och bedja om försköning för sin mor. Han hade då vannit sitt ändamål, att hos henne injaga skräck, och gifvit sig utseende af att hafva benådat henne på barneos förböner; ty det var långt ifrån hans afsigt att afhända henne lifvet.

Men gesällen, som från sitt gömställe varit vittne till hela uppträdet, som hörde holet, anade faran och ej kunde genomskåda afsigten, rusade, vid ett svagt jemmerskrik af systreh, fram ur garderoben, åt hvil-keu Ludvig stod med ryggen vänd, fattade uti honom med starka armar och vräkte ned honom baklänges på golvet, feältande sitt knå mot hans bröst. Ludvig opphof i samma ögonblick ett skallande nödrop och Therese ett anskri af förskräckelse öfver den dubbla lifsfaran för man och bror. Alldeles som Ludvig äskat, sjönk hon ned på knä, med hopknäppta hinder och bedjande blickar, icke för att ligga om sitt lif af honom, utan om hans af brödrén.

Vid åsynen af systrens ångest skonade gesällen silt rof de minuter det berott af honom att göra Ludvig slum för evigt. Men larret och ropen snille hastigt hela huset i rörelse, och från alla håll tillströmmade folk, ej blott af Leyonbergs omgifning, utan från våningarne näst öfver och näst under. Innan gesällen hunnit släppa Ludvig och tänka på sin egen säkerhet, befunno de sig begge kringrända; och medan några bjelpo Leyonberg att resa sig upp, fattade andra hans förfärlige motståndare i kragen, för att försäkra sig om hans person.

Med förtviflans mod och styrka och under ett brak af gräsliga svordomar slet han sig lös; i hans hand blänkte en blottad knif, och svängande denna omkring sig med vilda åtbörder, banade han sig väg genom flockarne och rummen samt lyckades att komma ut på gatan. Men själfva den häftighet, hvarmed han sprang, ådrog honom uppmärksamhet; och då Ludvig slog upp ett fönster och med full hals ropade, »aU man skulle taga fast mördaren», blef han, oaktadt sin snabbhet, vighet och slutligen sitt motstånd, gripen, afväpnad och återförd till Leyonbergs hemvist, der den föregifna mordgerningen troddes vara föröfvad.

Jenny Linds tjustningskraft samkar ej större trängsel kring thealrens ingångar, än ryktet om ett mordförsök åstadkom uti och omkring Ludvigs boning. Gesällen leddes ditupp i triumf. Hufvud vid hufvud stodo bildningscirkeln, och allt hvad der nedom finnes, packade i trappor, förstugor och själfva våningen. Medmöda kunde polisbeijeoterna tränga sig fram» för att taga brottslingen i förvar och skådeplatsen för det begångna våldet i ögonsigle.

Hittills hade allting varit stoj och oreda. Alla bade talat på en gång, och Ingen kunnat ge svar. Man hade skrikit på mord, och ingen var mördad. »Hvem är karlen, som blifvit gripen? Huru bar han kommit hitin? Och i hvilken afsigt?» Allt berodde på att kunna få dessa tre afgörande frågor nöjaktigt besvarade.

Ingen var angelägnare härom, än Ludvig; ingen darrade för de upplysningar man sökte, utom Therese. Gesällen kände sig genomträngd af förtviflans lugn och blängde omkring sig med skelande blickar, bister och trotsig uppsyn. Han visste sig vara förlorad; men i siU fall ville han åtminstone njuta den trösten att icke förblandas med skaran af vanliga missdådare.

»För tusan!» ropade en röst ur högen. »Det fir skomakaregesällen, som slogs med sjömannen i Blåkulla. Den drunknar icke, som hänga skall, säger ordspråket. Är han oskyldig här, så var det likväl han som stack Ibjel

sjömannen, och därför bär det i alla fall af med bonom åt Skants tull.»

»Är det verkligen du, som föröfvade slagsmål i Blåkulla, den afton sjömannen blef mördad?» frågade ea polisbetjent.

»I Blåkulla har jag slagits, det är sannt; men ingen har jag slagit ihjel och intet mord hört omtalas,» svarade gesällen fräckt. *

»Han målte ha krupit in genom fönster eller skorsten,» försäkrade Leyonbergs piga; »ty jag bedyrar nådig baron heligt, att dörrarne varit riktigt stängda.*»Hvarföre påstår bon icke hellre, att jag smugit in genom nyckelhålen?» yttrade gesällen, hånande.

»Stäm ned tonen, usling!» skrek Ludvig, med hetta, »och bekänn, huruvida er afsigt varit endast att stjäla, 'eller om i ert uppsåt tillika ingått mord?»

Orden »usling», »stjäla» och »mord», uttalade af Ludvig ocb med hela det uttryck af förakt, hvaraf denne var mäktig, sårade gesällen djupt i det innersta af hans retlighet. Han rustade sig till hämd och slungade på Leyonberg ögonkast som hyenans, då hon har sitt rof i sigte.

»Min afsigt var oskyldig,» svarade gesällen, efter något besinnande, med låtsad köld. »Jag kom hit, för att besöka min syster.»

»Fräcka undflykter!» menade Ludvig, »en påtaglig nödfallslögn! ty i mitt bus finns ingen, som kan vara syster åt en sådan. Pigan är född här i Stockholm.»

»Men er hustru är född i * köping, och jag är hennes bror,» gaf gesällen till svar, under ett ilskefullt hån löje.

Sorl af förvåning och misstroende bland de närva* rändes skara.

»Ni ljuger, spelsbof!» röt Ludvig, alldeles utom sig* »och förtjente galgen endast för detta skurkstreck.»

»Hvartenda ord är en dagsens sanning,» genmålde gesällen, med stadig röst. »Fråga Theresa sjelf. Jag kan berätta hennes historia alltifrån hennes födslostund ocfh anamma nattvarden på sannfärdigheten.»

Allas blickar riktades på Therese, som förgäfves sökte gömma sin bleka och skälfvande hamn undan den förödmjukande uppmärksamheten. Vänd till sin bror, yt* trade hon bedjande: »för Guds skull, tig!» och till sin man: »för Guds skull, fråga icke mer!»Men Ludvig var nu icke i sinnesförfattning att be-bjerta böner ocb gifva akt på skäl. Han lydde endast ingifvelsen af sin harm och ropade i befallande ton till Therese: »Är det sannt hvad karlen påstår?»

»Ja,» b viskade Therese, stammande, »det är . . . gud nå*s så visst . . . din svåger.»

Men tystnaden var så djup, då hon talade, upp* märksamheten så spänd på det svar bon skulle lemna, att det förnams, oaktadt hennes sänkta röst, och det låstes dessutom på hennes darrande läppar, i hennes bestörta uppsyn. Ocb knappt hade hon talat till punkt, innan utropet: »just en vacker pojke till svåger, baron Leyonberg har!» skallade från hela folksamlingen.

Mållös af raseri, stirrade Ludvig omkring sig och skar tänderna. Med armbngarne banade han sig väg genom trängseln, rusade in i sitt arbetsrum ocb riglade dörren innanför.

Gesällen affördes till håkte, och rummen länsades småningom på nyfikne, hvilka i stället omgåfvo och beledsagade fången.

Bestörtningen och bedröfvelsen i Leyonbergska huset tariffva ingen t>eskrifning. Man såg ej annat än tårar, hörde ej annat än jemmer. Ludvig förblef hela dagen otillgänglig. Förgäfves knackade, än Therese, än Eugenie, sakta på dftren utanför, greto ochbådo bevek ligt att bli insläppta, eller alt ban måtte komma ut till dem. »Jag har ej tid. Låt mig vara i fred!» var allt hvad han svarade, hvartill slutligen, då enträgenheten ej upphörde, fogades i snäsande ton befallningen att »gå sin väg.» Man låt sig det vara sagdt så länge dagen räckte; men när man sednare på qväl-len förnyade bönerna att få se och tala med bonom,erhölls intet svar. Nu började man bli bet om

öronen, bultade dristigt och ljudeligen på dörren och yrkade, att Ludvig måtte öppna. Intet svar och tystnad som i grafven.

»Du store himmelens Gud! hvad^ vill 'detta betyda? Har pappa hoppat ut genom fönstret, eller sover han derinne?» yttrade Eugenie, orolig.

Therese trippade till dörren, lutade hufvudet mot låset och lyddes: intet ljud förspordes. Nu ropade hon högt: »Ludvig lilla! öppna för Guds skull! Jag skic-

kar eljest efter en smed; ty jag måste in i din kammare och se efter, huru det står till, i fall du somnat från ljuset.»

Det var som att vinka åt en död. Då beslöts att verkställa hvad nyss blifvit yttradt, och en half timma sednare stod en smed vid dörren och dyrken prasslade i låset. Bakom smeden flockade sig Therese och barnen och husfolket. Allmän väntan; allmän nyfikenhet; bäfvan och ångest bos en och annan. Ändtligen gaf fjedern vika; låset sprang upp; dörren rycktes upp; alla störtade in, huller om buller, i Ludvigs kammare — — — och störtade tillbaka af häpnad och fasa vid den syn, som der mötte dem.

Simmande i sitt blod, låg Ludvigs lik framstupa på golfvet. Udden af en skarpslipad sabel klinga — densamma han nyttjat i enviget med lord G.. — hade trängt ut genom ryggraden, sedan han ställt fästet mot golfvet och kastat sig öfver spetsen, riktad mot magen.

På bordet flämtade den långa vecken af ett oputsadt ljus, och bredvid låg ett försegladt bref, bvars ännu våta utanskrift, med Ludvigs hand, var ställd till baron Thiodolf Leyonberg. Bestörtning först; si jemmerrop och tårar; slutligen besinning och eftertänka. En läkare efterskickades bals öfver hufvud. Men bans ankomst beredde ingen tröst. Tvärtom släckte ban hoppets sista gnista i de sörjande anhörigas själar.

Ludvig var och förblef död. TRETTIOSJETTE KAPITLET.

»Tvenne bref hemifrån, begge med svart lack i si* gillen! Hvad skall det betyda? På det ena omslaget mki fars stil, och en af brödernes på det andra? Kan någotdera af syskonen ha slutat sina dagar? Måtte del bara icke vara den dlskv&rda Eugenie! Eller kanske min mor? ... Nå ja, ske då Guds vilja!»

Efter dessa betraktelser bröts inseglet på brefvet från Ludvig, och unga baron Leyonberg läste:

»Käre son!

När du inhändigat dessa rader, tillhör fideikommiss* set Holmen dig, min egen Thiodolf! Vissheten der* om år den sista glädje jag bar på jorden, och den enda, som ett fördömdt äktenskap ej mäktat beröfva mig. Laga så, att du ju förr desto hellre må kunna åter*» köpa de hemman din granne, lagman Sparfvenfeldt, på ett lömskt sått slagit under sig. De utgöra godsets styrka, och deras afyttring är det som mest grämer mig af alla de dumheter jag begått i hela min lifstid.

Släktgrafven är det första du nu skall bringa i ordning. Se till att den blir vädrad och att trappstegea ditned icke lossna, så att de som skola bära ned kistan icke äfventyra att stupa. Låt äfven maka ihopde äldre kistorna, så att min salig fars får en rymlig plats, emedan min bor ställas bredvid hans.

Du har många syskon; men låt dem icke äta upp dig. I Frankrike har man ett ordspråk: »charité bien ordonnée commence toujours par soi même;» och i Tyskland har en berömd philo-sophice professor börjat sina föreläsningar med de tre hufvudsatserna: den första pligten är mot sitt eget jag; den andra raet sill eget jag; och den tredje också mot si It eget jag. Sedermera är lid nog att tänka på nästan. Eugenie får du likväl ej låta lida nöd. Kat) du gifta bort henne med någon millionär, så ger jag dertill mitt samtycke; men jag förbjuder henne att taga någon, som icke har minst 10,000 riksdaler i årlig inkomst; ty jag vill icke att mina efterkommande skola falla barmbertigbelsanstalter och försörjningsinrättningar till last.

Din mor bör du utan trdsutdrägt tinga in i något allvarsamt presthus på landet, helst hos någon nyk-terhetsfantast och vattenvurm, långt ifrån Stockholm, der hon är alltför känd, och ifrån Holmen, hvarest du skulle behöfva skämmas för henne. Kom noga ihåg, när hon dör, att hon blir begravd i närmaste kyrkogård; ty i Leyonbergska

släktgravten finnes intet rum för henne.

Gift dig med något bättre fruntimmer, på icke alltför långt afstand från dig sjelf, eller gift dig icke, huru du behagar; men för allting i verlden, käre Thiodolf! tag aldrig någon sämre slyna hem till dig i huset. Man gör det stundom, för att undslippa det förhatliga äktenskapsoket; men sådant är en grym villfarelse: man fastnar slutligen under det mest tryckande af alla och får en hel lefnads helvete på köpet. Farväl för denna gången — det vill säga för evigt. Jag bade väl mycket mer att tillägga; men min plågoande slår larm på dörren, tjuoter och vill slippa in. Dessförinnan är det något, som måste undångöras. Hvaruti det består och bvarföre saml huru det skett, må de efterlevande förtälja.

Jag har städse lefvat och dör nu

din hulde far Ludvig Leyonberg.»

Förstenad stod Thiodolf flera sekunder med brefvet i handen och stirrade på de svarta boksläfvernas sorg-drågl. Först kunde han ej förlika sig med tanken att vara. faderlös; sedan icke begripa orsaken att Ludvig slutat som sjelfspilling. Men just derpå tydde hela skrifvelsen. »Således måste det vara det andra brefvet, som innehåller de bedröfliga upplysningar, jag behöfver och för hvilka jag bäfvar,» utbrast Thiodolf och bröt med en djup suck och darrande hand det svarta sigillet.

Han irrade sig icke: Ludvigs gräsliga slut och det skymfliga uppträde, som föregått i hans eget hus, voro i denna skrifvelge omständligt skildrade.

Naturen kräde ut sin rätt. Thiodolf sörjde, gret, men ryste. Modrens hela lefnad bade förbillrat och fläckt haos föräldrars olyckliga giftermål: fadren* dödssätt hade derpå nu satt sista fläcken — kronan på verket'.

Under det Thiodolf lyckönskade sig att vid den förskräckliga slul händelsen hafva varit på så långt afstånd från dennas skådeplats, att han befunnit sig utom skottr bäll för fasan, jemmern, uppseendet och nyfikenheten, trufdes han likväl icke på Holmen, ensam med sina mörka tankar. Den husliga sällbet, som blomstrade på Berga, drog honom dit med magnetisk kraft. »Hurufridsamt der allting och hvilken belienhet! Man kån* ner der, att man andås inom trollkretsen af själarnes öfVerensstäflimelse, af viljornas enighet. Jag måste dit för att söka hugsvalelse och för att fåra, huru jag i en framtid må kanna göra trefnaden bofast afveo pi Holmen, bvarifrån den, tyvärr! under hela mina för* åldrars sammanlefnad varit flyktad.»

Dessa betraktelser beseglade Thiodolf med förståndigande till stalldrängen att sadla en ridhäst, och när i denne, stolt öfver sin granna mundur, frustande skrapade marken utanför trappan till hufvudbyggnaden, stoppade Leyonberg de begge olycksdigra brefven i fickan och steg till häst.

Vid framkomsten till Berga träffade han fastren i tårar och Sparfvenfeldt ömt bjemödande sig att trösta henne. De bade med samma post som Thiodolf er» ; hållit underrättelse om Ludvigs död och förloppet der* vid. '

Åsynen af Thiodolfs smärta lindrade bennes egen. Ansigtsdragens likhet mellan honom och fadren hade bibragt henne farhåga, att med dem äfven Ludvigs köld j för allt annat än sig sjelf gått i arf. Hon gjorde sig | samvete af att hafva dömt sin brorson för hastigt och I för omildt, di hon nu såg honom oskrymtad! dela hennes sorg, och från denna stund fördubblade hon sia tillgifvenhet för honom.

»Nu, sedan vi bättre känna hvarandra,» yttrade hon till honom, när de gemensamt gråtit ut, »misstycker du väl icke, att jag begär fi se hvad min satig bror skref till dig de sista Ögonblicken af sin olyckliga lefnad? Hela hufvudstaden talar om att du fått ett sådant bref, utan att någon mera än du sjelf vet inn*-hållet.» »Det är nog* djupt intryckt i mftt minne, *å att det Sr mig möjligt att opprepa dess hufvudpunkter, utan att framvisa sjelfva brefvet,» invände Thiodolf, med en viss förlägenhet. »Men i den upprörda sinnesstämning min salig far befann sig, då han åt mig mtkildt anförtrorde sina sista tankar, är det begripligt, att ordalag förekomma, som icke tåla vid den lugnare granskningen.»

Detta undvikande svar gjorde Mathilda ännu mer angelägen och enträgen att få taga kännedom af Ludvigs bref; och då Thiodolf insåg, att en fortsatt vägran skulle kastat ännu mörkare misstankar på fadrens minne och stämt

fastren ofördelaktigt mot honom sjelf, öf-verlemnade han benne skrifvelsen. Han förutskickade likväl en anhållan, att hon ville öfverse med fadrens förhastade omdöme rörande inköpet af ströhemmanen under Holmen, och skonsamt förbigå hvad han yttrat rörande sin enka.

Så snart Mathilda läst sin brors bref, vinkade hon Fredrik till sig, samtalade med honom några minuter» hviskande, och gaf honom derpå brefvet att också läsa.

Thiodolf skiftade färg af oro; det var just detta han framför allt velat undvika, i anseende till den förklenliga strofen om hemmanshandeln. Men när Sparfvenfeldt slutat läsningen, återställde han Thiodolf skrifvelsen och ytrade lugnt, men hjertligt:

»Det gör mig ondt, att min salig svåger ännu i sista stunden af sin lefnad misskände både mitt handlingssätt och mina tänkesätt om honom. Det är mig vid detta sorgliga tillfälle åtminstone en tröst, att kunna till någon del uppfylla hans yttersta önskan på samma gång, som jag hoppas kunna öfvertyga dig, min käre Thiodolf! att det är långt ifrån mig att söka min Tv. Äktenskap, 25*åtnad på nära anförwandters bekostnad. Den skrift*liga förbindelse, din faster och jag uthändigade till din salig fader, då vi inropat hans ströhemman, är* vi beredde att förnya för din räkning; och det skall alltid stå dig öppet att, när du kan och vill, för inköpspriset återlösa besagde fastigheter.» *

Intagen af vördnad och erkänsla, kysste Thiodolf Mathildas hand, och Fredrik omfamnade honom med toderlig godhet. TRETIOSJUNDE kapitlet.

»Din orlofsedel!» utbrast Mathilda, öfverraskad af sin kammarpigas begäran derom. »Du ernar då flytta ifrån mig, Elsa?»

»Ja, ers nåd!»

»Är du missnöjd med din tjänst, eller har du någon bättre på förslag?»

»Nej, ers nåd!»

»Och ändå vill du lemna Berga?»

»Ja, ers nåd!»

»Nå väl, gör som du vill, det är din ensak. Men något ligger det under denna nyck, och efter du ej vidare har förtroende för mig, så vill jag ej falla dig besvärlig med flera frågor.»

»Det är för allt icke oroa hennes nåd med ett ämne, hvilket jag, gudnå*s! vet är misshagligt, som jag tegat; men om hennes nåd tillåter och önskar, att jag öppnar förhållandet, så lyder jag i blinken.»

»Tala, min goda Elsa! Hvad som rör dig, hör jag alltid med deltagande.»

»Baron Thiodolf har beslutat tinga in sin mor hos en* bruksförvaltare långt bort i en ödemark. Ledsamt får hon säkert der; men åtminstone skall hon ej komma att lida någon brist på huld skötsel och upppassning* Jag ernar taga tjensl hos henne och en gäng, om det är Guds behag, lägga ihop hennes ögon, när Herren kallar henne.»

»Det är vackert och beskedligt tänkt; men är du så-ker på att din mor förstår att värdera ditt uppförande och tycker om att ständigt hafva under ögonen ett besvärligt vittne från sina yngre år?»

»Hon skall slippa veta hvem jag är. På baron Thiodolfs förord tar jag städsel af bruksförvaltaren, och det blir ett hemligt aftal dem emellan, att jag kommer att vara der för hans mors räkning.»

»Gud låge sin välsignelse till ett så lofligt förhållande, kåra Elsa! Och finner du dig icke väl der-borta, eller omständigheterna på annat sätt förändras, så är du alltid välkommen tillbaka hos mig på Berga.»

Rikt försedd med reskost och en icke obetydlig gaf» va i penningar utöfver den inestående årslönen, begaf Elsa sig någon tid derefter med sitt pick och pack i en kärra, hvilken Thiodolf förärade tillika med skjutskostnaden, på vägen till Såfsnås socken i Yester-Dalarna, en'af de vildaste och ödsligaste trakter i Sverige.

Ulan åfventyr aflopp icke hennes resa. Under skymningen en qväll mötte hop i eq brant backe ett lass, för hvilket hennes skjutspojke höll åt sidan af vägen så nära som möjligt, och som också gjorde, att de nätt och jemt men lyckligen hunno förbi hvarandra. Men i detsamma kom med full fart från spetsen af backen en fångvagn, körd af en beväpnad gevaldiger, och stötte emot lasset med sådan våldsamhet, att begge stjelpte. Svordomar å ömse sidor, så ^tt håren kunde resa sig på hufvudet! Oqvådsinsord, som kunnat fylla ett helt års polisprotokoller! Elsa och hennes körsvenhöllo stilla och gingo fram till dem som vält» för Att' bistå dem, om de kunde och bjelp behöfdes.

Ingeo hade blifvit förderfvad till lif eller lem, men ej heller någon sluppit undan mindre åkommor» och deröfver pesterades erbarmligt.

Bonden» som körde lasset» fick först sin vagn upp-rest och hvad han hade att forsla ånyo inpackadt» hvar-efter han utan tidsutdrägt fortsatte sin väg. Med fångtransporten gick del låogsammare» och bland förban^ nelseerna» som derifrån skallade, urskilde Elsa med bestörtning och förskräckelse sin morbrors röst.

Varsamt och darrande frågade hon gevaldigern» hvilka bans fångar voro» bvad de hade gjort och hvart de skulle föras.

»Till Marstrand,» blef svaret; »men deras tillar och mandater i ro mig obekanta.»

»Jag tyckte mig likväl igenkänna» . . .

»För tusan, ja! du känner icke galet» och jag ocksi känner igen dig, Elsa, min rara tös!» afbröt en bland fåbgarne.

Det var skomakargesällen» sjömannens mördare, hvilken» benådad till lifvet, undergått spöstraff och kyrko-plikt och nu fördes till lifstidsarbete på Garlsten.

Gevaldigern beviljade icke långt rådtrum till samtal. På Elsas fråga, om hon finge gifva fången något penningar, svarades »nej»; men ville hon lemna dem till gevaldigern för fångens räkning, så ansvarades att de också skulle komma honom tillgodo.

Elsa hemsökte sin lilla skatt och lemnade en grön sedel åt fånggevaldigern.

»Det skall bringa dig lycka, min rara tös!» ropade fången. »Hade syster min varit så klok och så beskedlig som du och stannat qvar i Ijensteklassen, så hade jag sluppit den här resan och det gått både benne och oss bättre. Men se, Gud bevars! hon skulle flyga högre än vingarne kunde bära, och för friherrinnans skoll har bror hennes klädt pålen och legat på kyrkpallen.»

»Klatsch!» hven gevaldigerns tagelpiska på de arma skjutskamparnes ryggar, och fångforan ilade mot sin bestämmelseort.

Vid det Elsa, snyftande och suckande, vandrade med långsamma fjåt tillbaka, för att sätta sig i åkdonet, och gick öfver stället, der lasset kört omkull, stötte hennes fot emot ett hvasst och kantigt ting, hvilket skönjdes blankt, oakadt skymningen. Hon lutade sig ned och tog upp något liknande en skifva, samt tillspor-de sin skjutspojke, om han visste hvad det kunde vara.

»Det år icke godt att se i mörkret,» svarade han, »men det är något, som blifvit stött ifrån hvad bonden förde på lasset, när han i jåns törnade emot fångforan.»

»I sådant fall tager jag det med mig till närmaste gästgifvargård och lemnar det q var der, att förvaras tills egaren återfordrar hvad han tappat,» yttrade Elsa.

Så skedde. På nästa skjutsombyte dref benne nyfikenheten att genast ropa till sig hållkarlen, för att vid det matta skenet af en lykta, som han höll i handen, närmare granska sitt fynd. Med rysning fann hon det vara hufvudplåten till en likkista och låstft med darrande röst följande inskrift:

Här hvilat

DEN HÖGVÄLBORNE FRIHERREN

Herr LUDVIG LEYONBERG, herre till Holmens säteri, m. m.

Född 17..

I Herran om afsomnad 18..En isköld af fasa ilade genom Elsas idror, och pliten slant ur hennes händer ned pi marken.

»Förskräckligt!» utbrast hon; »det var således sjelf-spillingens andelösa lekamen, som höll på att ännu en gång kosta min arme morbror nacken, då han, fast-kedjad vid vagnen och fjettrad, stjelpte i den branta backen. Hvilket olycksbringande namn, det Leyonbergska, för vår släjt! Och hvad hade min. stackars mor i deras att göra?»

»Är hon tokig, den der? eller hvad är det hon står och mumlar vid sig sjelf mellan tänderna?» frågade billkarlen Elsas skjutspojke, medan han spände ifrån.

»Icke har hon alla skrufvarne i bebåll; ty hon gaf en grön tia på vägen it en af lifstidsfingarne, som vi mötte,» blef svaret.

»Har hon godt om gröngölare och gulingar och ger friska drickspenningar, så skall hon få vara så tokig bon nånsin vilL Det blir nog slutligen någon ändi tokigare afnämare pi pigmarknaden i Westerås, dit hon sannolikt nu är stadd pi resan, som kommer att betala violerna.»

Elsa gaf icke akt pi hållkarlens speglosor, men gladde sig åt hans ifver att snart skaffa henne skjuts, och fortsatte sedermera utan vidare äfventyr sin resa till dess bestämda miLtrettioåttonde kapitlet.

Det fordras nigot mer än ett godt samvete att finna sig vål i den ödemark, som kallas Säfsnäs socken af Stora Kopparbergs Un» Iqga umgången, inga tidsför-drif! Sju mil till närmaste stad — och hvilken stad? Philipstad! Och hvilken väg dit? Gångstigar för att lärδας på makliga hästars ryggar 1 Inga doftande blom-sterfélt, praktfullt skimrande i brokiga färger; ingen mjuk gräsmatta öfver de skarpa klipporna: evig vinter mellan skogar och snår och ingen medlande vår mellan drifvan och sex veckors Elhiopisk sommar!

Denna tillflyktsort var utsedd åt Ludvigs enka. Att der ej fanns annat bokförråd än kassaräkningarne, år efter år inbundna och i ordning uppställda alltsedan brukets anläggning, var iienne fullkomligen likgiltigt; ty läsning hörde i alla fall icke till hennes starka sidor. Af samma anledning umbar hon med kristlig försakelse den i Säfsen okända yppighetsvaran piano'L Men att aldrig mer här i verlden få se ett skådespel, aldrig få höra ett positiv i gatuhörnen, aldrig få mönstra kommandes och gåendes klädsel, från gazmössan på toppen till sidenskon kring tån, att blott en gång i veckan bli försedd med tidningar och nyheter —del var en sträckbänk för hennes begär och gjorde hen-ne värdig martyrpalmen.

Och med hvem skulle hon umgås? Åt hvem meddela sig?

Bruksförvaltarens hustru var från morgnar ne, då hon tidigl uppstod, tills sent på aftnarne, när hon gick till sängs, så upplagen af det vidsträckta hushållets skötsel, att hon ingen stund hade öfrig för onyttigt sqvaller. Hon hade i sina förrättningar som husmoder tillräcklig sysselsättning, och i gudstjensten sön-dagarne all den förströelse hon foehöfde och önskade. När dejssutom Therese slog an om Agalha i Friskyttan och Sosanna i Figaro, var den beskedliga frun lika litet hemmastadd med dessa hufvodstadens hvardags-ämnen, som enkefriherrinnan sjelf, då frun gick en snrala på djopet i hushållets angelägenheter. 1 tan-kevexling och förtroenden blef Therese sålunda inskränkt till pigan Elsa, hvilken var anställd enkom för hennes upppassning.

Men också var dennas nit outtröttligt, hennes beredvillighet och oppmärksamhet efterdömliga. Det är ett nöje att berätta, då man finner åhörare, angelägna att sluka hvarje ord och aldrig jäslande åt hvad som upprepas för hundra gången. Ingenting kunde jem-föras med Elsas tålmod i detta afseende, ulom den vexande åtrå, hvarmed Therese satte delsamma på allt hårdare och hårdare prof. Det enda, bon sorgfälligt ech fintligt undvek under sitt myckna ordande, var kapitlet om sina egna föregående. Varsamt vidrörde Elsa tid efter annan denna sträng; men då Therese genast afbröt sådana ämnen och gaf samtalet en annan riktning, lät Elsa med undergifven grannlaghet dervid bero.Denna blef henne på delta sätt mer ocb mer omistlig och dyrbar, och hon sammanställde i sitt sinne, (ill föga båtnad för sina barn, deras uppförande mot henne, sedan hon blifvit enka,

hvilka voro fästade vid henne genom naturens band, med pigans, hvars enda bevekelsegrund hon trodde vara kost och lön. I ett obehagligt ögonblick (det vill säga: efter ett ögonblick, då frun i huset glömt stoppa i sin kjortelsäck nyckeln till flaskfodret, som stod i ett hörn af matsalen) gaf hon sina åsikter härom luft. 1

»Gud tröste den, som skall lefva på nåder af sina barn,» sade hon, »isynnerhet om farsblodet pöser mera i ådrorna, än den stackars modrens! Änskont det går lustigt till i hufvudstaden, hade jag gjort bättre att stanna kvar i min hemort.»

»Fru friherrinnan är då icke född i Stockholm?» frågade Elsa.

»Nej, nyfikenheten dref mig dit,» svarade Therese, »och så blef jag, till min lycka eller olycka, huru jag skall kalla det, bekant med baron, som sedermera gifte sig med mig. Du har varit klok, du, min kära Elsa, som aldrig öfvergifvit födelsebygden.»

»Det berömmet får jag icke taga åt mig,» invände Elsa, småleende. »Min födelsestad är ofelbart lika långt härifrån som friherrinnans egen.»

»Åh kors! det bade jag icke trott. Nå, hvar är då född?» sporde Therese vidare.

»I * köping,» svarade Elsa med tonvigt och en pröf-vande blick på sin mor.

»I * köping!» upprepade Therese, som skiftade färg af öfverraskning. »När är du född, kära barn?»

Elsa uppgaf sin ålder. Therese strök sig med handen öfver pannan, liksom kämpande mot någon oangenäm dröm, från hvilken hon ansträngde sig för att uppvakna. Dunkla minnen af barndomsdrag, dem åldren förstorat och förvrängt» föresväfvade hennes tankar; men hon slet sig på en gång ifrån dem och utbrast: »Omöjligt!»

Elsa, som knappt vågat andas, för att icke gå mista om någon uppenbarelse af hvad som föregick i modrens inre, låtsade uppfatta hennes uttryck såsom invändning mot sitt svar på frågan om åldren, och påstod att hon sagt sanni, hvilket hon vore beredd all styrka med sitt prestbesked, om fru friherrinnan önskade se det.

Utan besinnande svarade Therese ja, och Elsa hastade att uppfylla denna hennes önskan.

Men knappt var den uppfylld och dopbeviset i modrens hand, innan hon hof upp ett ångestrop, vände bort ansigtet, för att dölja sin förvirring, och tillsade Elsa att springa efter en sockerbit och Hoffmans droppar ur husapoteket, emedan hon mådde illa.

Delta var icke en tom förevändning. Upptäckten, att pigan var hennes egen dotter, skakade henne så bäftigt, att hon dignade ned på en soffa och fruktade att qväfvas.

Dropparne och kanske ännu mer Elsas hulda omvårdnad återställde henne småningom, och dottrens grannlagenhet sparade henne vandan att behöfva tillita nya undflykter. Det låg visserligen en bön om erkännande i Elsas uttrycksfulla blickar; men hon teg, då Therese hvarken tycktes förstå att läsa i dem eller sjelfmant i detta afseende gjorde något steg.

Från denna stund blef Therese mindre meddelsam och mera tankfull. För öfrigt märktes ingen förändring i hennes bemötande af Elsa, och dennas uppförande förblef sig också likt: outtröttligt, undfallande, grann-laga och ömt.

Så förflöto, under enformig enslighet, dagar, veckor, månader, år. Med härjad helsa och förtärda krafter nödgades Therese omsider för längre tid intaga sängen, från hvilken hon aldrig uppstod.

Elsa fördubblade ansträngningar och tålmod, vakade af omsorg de nätter, Therese vakade af plågor, och klagade öfver dessa, men aldrig öfver sina egna mödor. För att icke med själsqual öka modrens kroppsliga lidanden, skydde hon ända till de aflägsnaste hänsyftningar rörande sin barndom och sin födelsebygd.

Hos Therese gaf slutligen den falska blygseln vika för Elsas bemötande, med hvilket modren jemfördeden likgiltighet, som hennes erkända barn visade henne. Tacksamheten å ena sidan och förtrytelsen å den andra aftvingade henne slutligen den i det längsta uppskjutna förklaringen. Till Elsa, som med sorgset anlete satt vid hennes sjukbädd, sade hon derföre en dag:

»Jag känner, allt det börjar lida med mig, och ingenting har jag heller att numera lefva för, så öfver» gifven som jag är af alla de mina . . . utom af dig, kära Elsa!»

»Gud välsigne fru friherrinnan för de orden!» utbrast Elsa, med tårar i ögonen, fattade och kysste med hänförelse Thereses hand. »Jag har icke heller allt hittills vetat hvad det vill säga att hafva någon nära anhörig att hylla sig till.»

»Och ändå, stackars flicka! har du länge, länge haft en sådan helt nära dig,» återtog Therese. »För min skull lönar numera ej mödan att vidare dölja det, och för din må hemligheten yppas, änskönt den kostar på att bekänna. . . . Elsa, mitt barn, luta dig mot mitt bröst: jag vill omfamna dig, ty du dr . . . min dotter.»

»O, min Gud!» snyftade Elsa. »Att den saligheten också var mig en gång beskärd, att få uttala det ljufliga ordet moder! Denna stund ville jag ej bortbyta mot hela baron Thiodolfs egendom.»

Thiodolfs namn gjorde på Therese ett smärtsamt intryck. »Han har med otacksamhet belönt allt hvad jag gjort för honom,» påstod hon, »Det sker honom därför icke mer än rätt, att hela världen blir underrättad om, att jag haft en dotter innan han föddes.»

»Han vet det redan: han känner mig,» viskade Elsa.

Och nu förtäljde hon allt hvad som tilldragit sig från den tid hon tog tjänst på Berga.

»Du har således vetat, att jag var din mor, flyttat till denna ödemark, för att tjena mig, och ändå tegat, af öm grannlagenhet att icke såra mig!» yttrade Therese, när Elsa slutat sin berättelse. »Elsa, mitt barn! hvar-före kan jag ej vedergälla dig med annat än ord?»

»Ert erkännande och modershjärtat, som klappar för mig, öfvergå all annan vedergällning. Måtte det endast icke alltför snart upphöra att klappa!» suckade Elsa.

»Denna önskan är förgäfvad,» svarade Therese med matt röst. »Dödens kalla hand är redan utsträckt öfver mig. Jag är nöjd, då jag får dö i det enda barns famn, hvilket ej skäms för sin mor. . . . Spegla dig i mitt öde, kära Elsa! Flytta aldrig hem till en karl, innan du blifvit vigd vid honom, och tag aldrig Ull man någon, som tycker sig vara bättre än du.»

Och med knappt hörbar stämma tillade hon: »Hvad jag blifvit lyckligare, om jag sluppit min högdragnsbaron och i stället fått den hurtige soldaten eller den Vålbefäälne vaktmästaren!»

Dessa ord voro hennes sista. Hennes hufvud hvilede på Elsas arm, och med några djupa andetag flydde lifvets gnista.

Under tårar gjorde Elsa en tyst bön och tillslöt ögonen på sin mors lik. SISTA KAPITLET.

På Berga tillreddes en jubelhögtid: Sparfvenfeldtska paret skulle fira sitt silfverbröllop. Samma glädje, beredvillighet och tillgifvenhet inom huset nu, som tjugufem år förut, då Fredriks och Mathildas kärlek helgades med kyrkans band; samma högaktning och deltagande från ortens sida. De begge makarna hade med åren och inbördes ömhet bestått det långa provet af ett fjerdedels århundrades tillgifvenhet.

Detta lyckliga förhållande blef en rik text till tal och skålar vid festmåltiden, der det framställdes som en leende spegel för hjonelag.

Mathildas dotter bråddes på sin mor i både utseende och lynne. Thiodolf hade länge önskat henne till maka, men ej vågat framställa sin begäran derom under Thereses lifstid, emedan han kände Sparfvenfeldtska paret öfvervinneliga afsky för släktskapen med henne. Emellertid fortfor han att sköta Holmen på bästa sätt, enligt den föresyn Fredrik lemnade på Berga. Också hade Thiodolf vid den tidpunkt, då modren dog, hunnit utplåna ortens ovilja mot Leyonbergska namnet.

Sorgen efter Therese var aflagd, när det oförmälda silfverbröllopet firades. Lifvad af den allmänna tillfredsställelsen, framställde han vid sjelfva banketten sin önskan hos sina allmänt högaktade grannar, att få blif-

va deras måg. De hänsköto afgörandet åt sin dotter, hvilken samtyckte att förvandla sitt syskonbarn till fästman. Fröjden af silfverbröilopet ökades således med en förlofning, och de från Holmen inköpta st röh em manen utfästades af Fredrik och Matbilda till hemgift åt fideikommissariens tillkommande hustru.

SLUT.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/cmjtvenne/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-cmjtvenne>.

Filen skapad 2018-12-16 20:23:05.650253